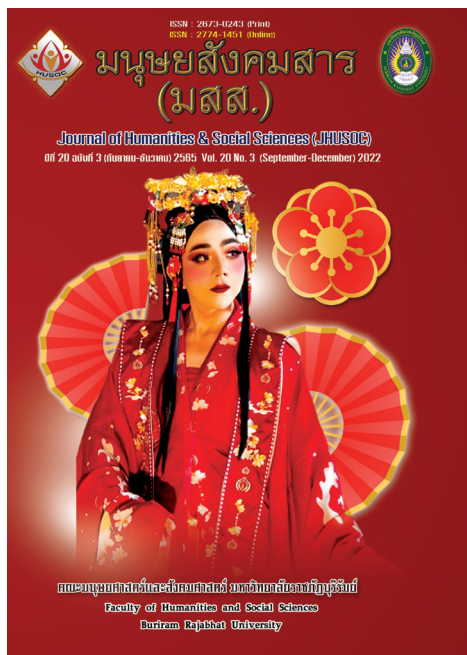

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
ปีที่ 20 ฉบับที่ 3 (กันยายน - ธันวาคม) 2565

วันชาติไทย ประจำปี ๒๕๖๑
 1017-1018-1019-1020

มนุษย์สังกมสาร
 (มสส.)

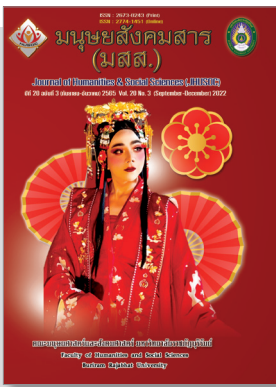
งานวันชาติไทย ประจำปี ๒๕๖๑
 at 2017 Thai National Day 2560, 1017-1018-1019-1020

กระทรวงวัฒนธรรม กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา
 Faculty of Education and Social Science
 Chulalongkornrajavidyalaya University

ISSN : 2673-0243 (Print) ISSN : 2774-1451 (Online)

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

■ ชื่อเดิม	วารสารวิชาการ รมยสาร / ISSN 1686-0101
■ เจ้าของ	คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
■ ที่ปรึกษากองบรรณาธิการ	รศ.มาลินี จุโทปะมา
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
■ กองบรรณาธิการ	<p>ศ.ดร.ประยงค์ แสนบุราณ
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตอีสาน   ศ.ดร.บุญทัน ดอกไธสง
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย   ศ.ดร.วัชระ งามจิตรเจริญ
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์   รศ.ดร.ประสาธน์ เนื่องเฉลิม
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม   รศ.ดร.ชลวิทย์ เจียรจิตต์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ   รศ.ดร.อัญชลี วรรณรักษ์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี   รศ.ดร.สิงหนาท น้อมเนียน
มหาวิทยาลัยมหิดล   รศ.ดร.สารทิ วรรณตรง
มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์   รศ.ดร.ศุภกรณ์ ภูเจริญศิลป์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์   รศ.ดร.โกวิทย์ พิมพวง
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์   ผศ.ดร.นวมินทร์ ประชานันท์
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์   ผศ.ดร.หลี่ เหมินเหลียง
สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์   Prof. Dr. R. Michael Smith
Niagara University, U.S.A.</p>

มนุษยสังคมสาร (มสส.)

ปีที่ 20 ฉบับที่ 3 (กันยายน - ธันวาคม) 2565

ISSN : 2673-0243 (Print) ISSN : 2774-1451 (Online)

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

Prof. Ni Ni Hlaing

Mandalay University of Distance
Education, Myanmar

Prof. Dr. Ted Yu-Chung Liu

National Pingtung University,
Republic of China (Taiwan)

Prof. Dr. Irom Gambhir Singh

Manipur University, India

■ ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาถ้อยแถลงขอรับรองบทความประจำฉบับ

ศ.ดร.กิตติศักดิ์ เจิมสิทธิประเสริฐ

มหาวิทยาลัยซิดนีย์ ประเทศไอร์แลนด์

รศ.ดร.ประกาศิต สิริธีรติกุล

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

รศ.ดร.ประสาท เนืองเฉลิม

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

รศ.ดร.กตัญญู แก้วหานาม

มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์

รศ.ดร.ประดิษฐ์ นารีรักษ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

ผศ.ดร.พุดฉกร สิริ

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

รศ.ดร.สุชาติ แสงทอง

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

รศ.ดร.ประจักษ์ ไผ่เจริญ

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

รศ.ดร.สัญญา เกณภูมิ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

รศ.ดร.สุพจน์ แสงเงิน

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

รศ.ดร.ทิวัตต์ มณีโชติ

สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์

ผศ.ดร.อภิศักดิ์ สุขยิ่ง

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ผศ.ดร.อนิวัช แก้วจำนงค์

มหาวิทยาลัยทักษิณ

ผศ.ดร.นฤดา เชื้อขงจิ้ง

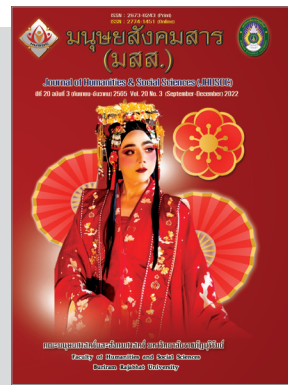
มหาวิทยาลัยศิลปากร

มนุษยสังคมสาร (มสส.)

ปีที่ 20 ฉบับ 3 (กันยายน - ธันวาคม) 2565

ISSN : 2673-0243 (Print) ISSN : 2774-1451 (Online)

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

ผศ.ดร.อัคราพร สุขทอง
ผศ.ดร.สราวุธ ณ พัทลุง
ดร.ประทีป ว่องวิระยุทธ
ดร.นิสริน หวังตักกวาดิน

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
มหาวิทยาลัยมหิดล
มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง

■ บรรณาธิการ

รศ.ดร.อัครพนธ์ เนื้อไม้หอม

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

■ รองบรรณาธิการ

ผศ.ดร.คำภีรภาพ อินทะนู

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

ผศ.ศุภกิจ ภูวงค์

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

อาจารย์เฉลิมเกียรติ เข็นเพชร

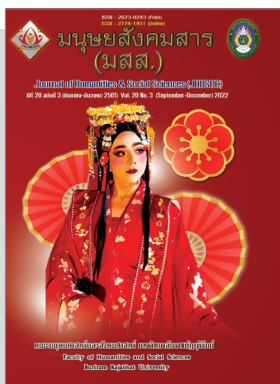
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

■ ตรวจสอบภาษาอังกฤษ

Mr. Smith Gasi Takeh Azah

■ เตรียมต้นฉบับและจัดทำรูปเล่ม

นางสาวจรัสรัตน์ อุ๋นรัมย์

มนุษยสังคมสาร (มสส.)

ปีที่ 20 ฉบับ 3 (กันยายน - ธันวาคม) 2565

ISSN : 2673-0243 (Print) ISSN : 2774-1451 (Online)

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

■ ประชาสัมพันธ์

นายสุรพงศ์ กันถัด

■ กำหนดการพิมพ์เผยแพร่

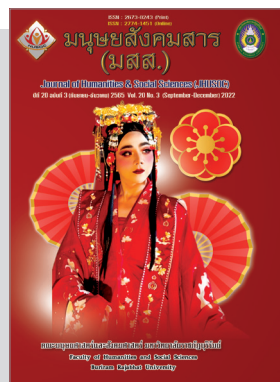
ปีละ 3 ฉบับ (ม.ค.- เม.ย. / พ.ค.- ส.ค. / ก.ย.- ธ.ค.)

Journal of Humanities & Social Sciences (JHUSOC)

Vol. 20 No. 3 (September-December) 2022

ISSN : 2673-0243 (Print) ISSN : 2774-1451 (Online)

Faculty of Humanities and Social Sciences

■ **Former Name:** Rommayasan/ISSN 1686-0101

■ **Publisher**

Faculty of Humanities and Social Sciences

Buriram Rajabhat University

■ **Editorial Advisor**

Assoc. Prof. Malinee Chutopama

President of Buriram Rajabhat
University

■ **Editorial Board**

Prof. Dr. Prayong Saenburan

Mahamakut Buddhist University
Isan Campus

Prof. Dr. Bunthan Dokthaisong

Mahachulalongkornrajavidyalaya University

Prof. Dr. Watchara Ngamjitcharoen

Thammasat University

Assoc. Prof. Dr. Prasart Nuangchalem

Mahasarakham University

Assoc. Prof. Dr. Cholvit Jeanrajit

Srinakharinwirot University

Assoc. Prof. Dr. Anchalee Wannaruk

Suranaree University of Technology

Assoc. Prof. Dr. Singhanat Nomniam

Mahidol University

Assoc. Prof. Dr. Saraphi Wantrong

Surindra Rajabhat University

Assoc. Prof. Dr. Supakorn Phoocharoensil

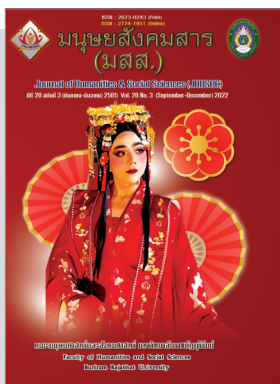
Thammasat University

Assoc. Prof. Dr. Kowit Pimpuang

Kasetsart University

Asst. Prof. Dr. Nawamin Prachanant

Buriram Rajabhat University

Journal of Humanities & Social Sciences (JHUSOC)

Vol. 20 No. 3 (September-December) 2022

ISSN : 2673-0243 (Print) ISSN : 2774-1451 (Online)

Faculty of Humanities and Social Sciences

Asst. Prof. Dr. Li Renliang

National Institute of Development
Administration

Prof. Dr. R. Michael Smith

Niagara University, U.S.A.

Prof. Ni Ni Hlaing

Mandalay University of Distance
Education, Myanmar

Prof. Dr. Ted Yu-Chung Liu

National Pingtung University,
Republic of China (Taiwan)

Prof. Dr. Irom Gambhir Singh

Manipur University, India

■ Peer Reviewers of the Issue

Prof. Dr. Kittisak Jernsittiparsert

University of City Island, CYPRUS

Assoc. Prof. Dr. Pragasit Sitthitikul

Thammasart University

Assoc. Prof. Dr. Prasart Nuangchalem

Maharakham University

Assoc. Prof. Dr. Kathanyoo Kaewhanam

Kalasin University

Assoc. Prof. Dr. Pradit Nareerak

Kamphaeng Phet Rajabhat University

Assoc. Prof. Dr. Suchat Saengthong

Nakhon Sawan Rajabhat University

Assoc. Prof. Dr. Prajak Maicharoen

Phranakhon Rajabhat University

Assoc. Prof. Dr. Sanya Kenaphoom

Rajabhat Maharakham University

Assoc. Prof. Dr. Suphot Saengngoen

Phranakhon Rajabhat University

Assoc. Prof. Dr. Thiwat Manichot

Panyapiwat Institute of Management

Asst. Prof. Dr. Apisak Sukying

Maharakham University

Asst. Prof. Dr. Aniwat Kaewjomnong

Thaksin University

Asst. Prof. Dr. Purada Siangjong

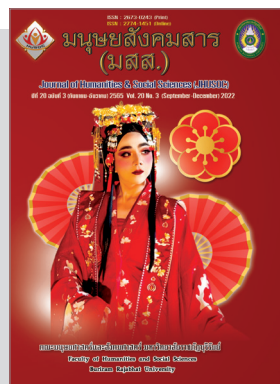
Silpakorn University

Journal of Humanities & Social Sciences (JHUSOC)

Vol. 20 No. 3 (September-December) 2022

ISSN : 2673-0243 (Print) ISSN : 2774-1451 (Online)

Faculty of Humanities and Social Sciences

Asst.Prof. Dr. Autcharaporn Suktong

Asst. Prof. Dr. Sarawut Napatalung

Asst. Prof. Dr. Putthachak Sitthi

Dr. Prateep Wongverayut

Dr. Nisreen Wangtakwadeen

Surindra Rajabhat University

Phranakhon Rajabhat University

Sakon Nakhon Rajabhat University

Mahidol University

Mae Fah Luang University

■ Editor in Chief

Assoc. Prof. Dr. Akkarapon Nuemaihom

Faculty of Humanities and Social Sciences,
Buriram Rajabhat University

■ Deputy Editors

Asst. Prof. Dr. Khampheeraphab Intanoo

Faculty of Humanities and Social Sciences,
Buriram Rajabhat University

Asst. Prof. Suphakit Phoowong

Faculty of Humanities and Social Sciences,
Buriram Rajabhat University

Mr. Chaleomkiet Yenphech

Faculty of Humanities and Social Sciences,
Buriram Rajabhat University

■ English Editor

Mr. Smith Gasi Takeh Azah

■ Manuscript Preparation and Journal Design

Miss Jaralrat Oonram

Journal of Humanities & Social Sciences (JHUSOC)

Vol. 20 No. 3 (September-December) 2022

ISSN : 2673-0243 (Print) ISSN : 2774-1451 (Online)

Faculty of Humanities and Social Sciences

■ Public Relations

Mr. Surapong Kuntud

■ Periodicity

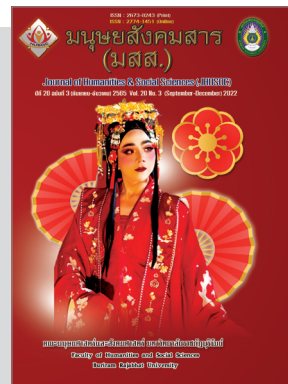
Three issues per year (January-April, May-October, September-December)

มนุษยสังคมสาร (มสส.)

ปีที่ 20 ฉบับที่ 3 (กันยายน - ธันวาคม) 2565

ISSN : 2673-0243 (Print) ISSN : 2774-1451 (Online)

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

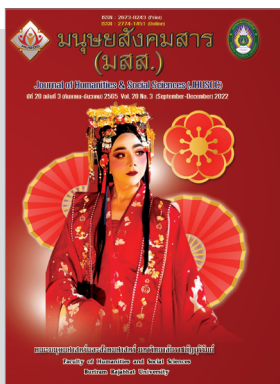
“มนุษยสังคมสาร” คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี มีนโยบายในการรับตีพิมพ์เผยแพร่บทความที่ครอบคลุมสาขาวิชาหลัก (Main subject Category) คือ Social Sciences และจะต้องอยู่ใน 3 กลุ่มสาขาวิชา (Subject areas) คือ 1) Arts and Humanities, 2) Economics, Econometrics and Finance, 3) Social Sciences ซึ่งจะต้องอยู่ใน 5 กลุ่มย่อย (Sub-subject areas) คือ 1) General Arts and Humanities, 2) Language and Linguistics, 3) General Economics, Econometrics and Finance, 4) General Social Sciences, 5) Sociology and Political Sciences

“มนุษยสังคมสาร” มีกำหนดการเผยแพร่ปีละ 3 ฉบับ (มกราคม-เมษายน / พฤษภาคม-สิงหาคม / กันยายน-ธันวาคม) แต่อาจจะออกเป็นฉบับพิเศษ (Special issue) ในการร่วมประชุมวิชาการระดับชาติและนานาชาติทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ ไม่เกินปีละ 2 ฉบับ

ทุกบทความใน “มนุษยสังคมสาร” จะต้องผ่านการพิจารณาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ (Peer reviewer) ในสาขาที่เกี่ยวข้องซึ่งเป็นบุคคลภายนอกจากหลากหลายสถาบัน อย่างน้อย 3 คน โดยผู้ทรงคุณวุฒิไม่ทราบชื่อผู้ต้นบทความนั้น (Double-blind peer review) ทั้งนี้ เพื่อให้บทความมีคุณภาพและได้มาตรฐานทางวิชาการ บทความที่ส่งมาขอรับการตีพิมพ์ใน “มนุษยสังคมสาร” จะต้องไม่เคยตีพิมพ์หรืออยู่ระหว่างการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตีพิมพ์ในวารสารอื่น ผู้ต้นบทความจะต้องปฏิบัติตามระบบการอ้างอิงเอกสารและหลักเกณฑ์การเสนอบทความวิชาการหรือบทความวิจัยอย่างเคร่งครัด

ผู้ต้นบทความที่จะส่งบทความมาตีพิมพ์เผยแพร่ใน “มนุษยสังคมสาร” จะต้องส่งผลการคัดลอกหรือลอกเลียนผลงาน (Plagiarism) ด้วยโปรแกรมอักษรวินิจฉัย ผ่านเว็บไซต์ <http://plag.grad.chula.ac.th/> โดยร้อยละของดัชนีความซ้ำซ้อนของบทความไม่เกินร้อยละ 10 ทั้งนี้ ให้ผู้ต้นบทความแนบผลการคัดลอกหรือลอกเลียนผลงานส่งมาที่วารสารพร้อมกับบทความด้วย

ข้อความภายในบทความที่ตีพิมพ์ใน “มนุษยสังคมสาร” ทั้งหมด รวมถึงรูปภาพประกอบ ตาราง เป็นลิขสิทธิ์ของ “มนุษยสังคมสาร” การนำเนื้อหา ข้อความหรือข้อคิดเห็น รูปภาพ ตารางที่ปรากฏในบทความไปจัดพิมพ์เผยแพร่ในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ ต้องได้รับอนุญาตจากกองบรรณาธิการวารสารอย่างเป็นลายลักษณ์อักษร วารสารอนุญาตให้สามารถนำไปเผยแพร่ต่อเพื่อประโยชน์ทางวิชาการได้ แต่ต้องแสดงที่มาจากการวารสาร โดยห้ามแก้ไขดัดแปลงเนื้อหาใด ๆ ที่ปรากฏในวารสารนี้ ทศนะและความคิดเห็น ตลอดจนข้อผิดพลาดใด ๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นในบทความใน “มนุษยสังคมสาร” ถือเป็นความรับผิดชอบของผู้ต้นบทความนั้น โดยไม่เกี่ยวข้องกับกองบรรณาธิการ

Journal of Humanities & Social Sciences (JHUSOC)

Vol. 20 No. 3 (September-December) 2022

ISSN : 2673-0243 (Print) ISSN : 2774-1451 (Online)

Faculty of Humanities and Social Sciences

Journal of Humanities & Social Sciences (JHUSOC) is the academic journal of the Faculty of Humanities and Social Sciences, Buriram Rajabhat University. The journal has a policy for publishing articles covering the main subject category of Social Sciences. This category includes the following three subject areas:

1) Arts and Humanities, 2) Economics, Econometrics, and Finance, and 3) Social Sciences. Moreover, the manuscripts must also be under the following five sub-subject areas: 1) General Arts and Humanities, 2) Language and Linguistics, 3) General Economics, Econometrics, and Finance, 4) General Social Sciences, and 5) Sociology and Political Sciences.

The journal is published three times a year: January-April, May-August, and September-December. However, JHUSOC, with no more than two (2) issues per year, might be published as a special issue upon joining in the special academic events of national and international conferences held both in Thailand and other countries.

All articles in this journal must be reviewed by at least three (3) external peer reviewers in the relevant fields from different institutes. More importantly, the authors' and reviewers' identities are concealed from each other (Double-blind peer review) in order to have the articles with high quality and academic standards. The articles submitted for publication in JHUSOC have not already been published elsewhere or are not under consideration by peer reviewers for publication in other journals. The authors must strictly comply with the reference system and the criteria for the publication of academic or research articles set by the journal.

The authors who will submit their articles to be published in JHUSOC must submit the plagiarism results obtained from the Akkaravisut program via the website <http://plag.grad.chula.ac.th/> of which the similarity index for plagiarism check is not more than 10%. Moreover, the authors must also attach these results to the journal together with their articles.

All messages in the articles published in JHUSOC, including illustrations, and tables, are the copyright of the journal, so the use of contents, messages or comments, pictures, and tables in a particular article in various formats for commercial purposes must have the written permission from the journal editorial board. However, the article files used for academic purposes are permitted by the journal, but the journal citation is needed. The journal contents cannot be modified. Moreover, the views, opinions, and errors that may be found in the articles published in JHUSOC are the responsibility of the authors, and the editorial board is not responsible for these.

บทบรรณาธิการ

ปีที่ 20 ฉบับ 3 (กันยายน - ธันวาคม) 2565

ISSN : 2673-0243 (Print) ISSN : 2774-1451 (Online)

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

วารสารวิชาการ “มนุษยสังคมสาร” ฉบับที่ 3 ประจำปี 2565 ซึ่งเป็นฉบับส่งท้ายปีเก่าต้อนรับปีใหม่ ทางกองบรรณาธิการจึงขอถือโอกาสนี้อำนวยพรให้ทุกท่านด้วยกลอนปีใหม่สั้น ๆ ดังนี้

ศุภฤกษ์เบิกดิถีขึ้นปีใหม่

ทั้งกาย-ใจให้ปรีดีเปรมเกษมศรี

ไร้ทุกข์โรคพาลภัยให้โศคติ

ทรัพย์สินมากมีร่ำรวยสุขทุกท่านเทอญฯ

ในปี 2566 เป็นต้นไป “มนุษยสังคมสาร” ขอแจ้งให้ทุกท่านทราบว่าจะมีการปรับเปลี่ยนข้อมูลหลายรายการอันเนื่องมาจาก ระเบียบมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ว่าด้วย การจัดทำวารสารวิชาการ พ.ศ. 2565 ซึ่งประกาศ ณ วันที่ 28 เดือน กันยายน พ.ศ. 2565 เช่น คุณสมบัติของกองบรรณาธิการ ซึ่งต้องเป็นผู้ทรงคุณวุฒิทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัยที่มีตำแหน่งทางวิชาการตั้งแต่ผู้ช่วยศาสตราจารย์ขึ้นไป และ/หรือ สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอก และมีประสบการณ์การทำงานด้านวิชาการอย่างต่อเนื่อง โดยกองบรรณาธิการจะต้องประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกจากหลากหลายสถาบัน ที่มีจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละยี่สิบห้าของจำนวนกองบรรณาธิการทั้งหมด และประเด็นเรื่องอัตราค่าธรรมเนียมการตีพิมพ์ เป็นต้น ซึ่ง “มนุษยสังคมสาร” จะประกาศให้ทุกท่านทราบผ่านเว็บไซต์วารสาร <https://so03.tci-thaijo.org/index.php/jhusoc> ต่อไป

“มนุษยสังคมสาร” ฉบับนี้มีบทความที่ผ่านการพิจารณาพิชญพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกจากหลากหลายสถาบัน อย่างน้อยจำนวน 3 ท่าน ทั้งหมดจำนวน 11 บทความทุกบทความได้ผ่านกระบวนการตรวจสอบการคัดลอกผลงาน (plagiarism) และความคล้ายของผลงานวิชาการ (similarity index) ด้วยโปรแกรมอักษราวินิจฉัยแล้ว

บทบรรณาธิการ

ปีที่ 20 ฉบับ 3 (กันยายน - ธันวาคม) 2565

ISSN : 2673-0243 (Print) ISSN : 2774-1451 (Online)

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

ซึ่งมีค่าเฉลี่ยของดัชนีความซ้ำซ้อนไม่เกินร้อยละ 10 ภาพปกของวารสารฉบับนี้ได้นำมาบทความวิจัย เรื่อง “การสร้างสรรค์ ละครพื้นทางหลังยุคจารัตินิยม เรื่อง เจ้าแม่สร้อยดอกหมาก” ซึ่งได้รับการอนุญาตจากผู้นิพนธ์บทความแล้ว

กองบรรณาธิการ ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิที่พิจารณาถ้อยแถลงทั้ง 11 บทความ (double-blind peer review) จนได้มาตรฐานทางวิชาการสามารถนำไปใช้ประโยชน์และอ้างอิงได้ และขอขอบคุณผู้นิพนธ์บทความ (author) จากหลากหลายสถาบันที่ได้ให้ความสนใจส่งบทความมาตีพิมพ์เผยแพร่ใน “มนุษยสังคมสาร” ฉบับนี้ทางกองบรรณาธิการหวังเป็นอย่างยิ่งจะได้รับความไว้วางใจจากทุกท่านส่งบทความวิชาการและบทความวิจัยเพื่อมาตีพิมพ์เผยแพร่ใน “มนุษยสังคมสาร” ในฉบับต่อ ๆ ไป

รองศาสตราจารย์ ดร.อักรพนธ์ เนื้อไม่หอม
บรรณาธิการ

สารบัญ

ปีที่ 20 ฉบับ 3 (กันยายน - ธันวาคม) 2565

ISSN : 2673-0243 (Print) ISSN : 2774-1451 (Online)

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

หน้า

การสร้างสรรค์ละครพื้นทางหลังยุคจารีตนิยม เรื่อง เจ้าแม่สร้อยดอกหมาก	1
The Creation of a Post-Traditional Drama: Chao Mae Soi Dok Mak	
ธนกร สุวรรณอำภา / ชนัย วรรณะลี / จุลชาติ อรัณยะนาถ	
Thanakorn Suwanampa / Chanai Wannalee / Chulachat Aranyanak	
Mobile Learning in English Listening and Speaking Skills: Challenges and Opportunities of Non-English Major Sophomores at a Public University in	23
China	
Qian Li / Noparat Tananuraksakul	
The Effects of the Modifiers in English on Thai Learners	45
Prommintra Kongkaew	
การวิเคราะห์การใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารด้านการท่องเที่ยวบนฐาน	61
ทรัพยากรท้องถิ่น : กรณีศึกษาผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในแหล่งท่องเที่ยวชุมชน	
ตำบลบ้านหวาย อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์	
Communicative English Function Analysis for Tourism Based on Local	
Resources: A Case Study of Stakeholders in Ban Wai, Lomsak District,	
Phetchabun Province	
รัชนิวรรณ ประสงค์กุล	
Ratchaneewan Prayongkul	

สารบัญ

ปีที่ 20 ฉบับ 3 (กันยายน - ธันวาคม) 2565

ISSN : 2673-0243 (Print) ISSN : 2774-1451 (Online)

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

หน้า

การพัฒนาทักษะภาษาจีนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ผ่านการลงมือปฏิบัติ 81
การเขียนโครงสร้างไวยากรณ์ 存现句 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6
โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม)

The Development of Chinese Language Skills and Desirable Characteristics through
Writing Grammatical Structures (存现句) of 12-Grade Students at Prasarnmit
Demonstration School (Secondary)

อดิเรก นวลศรี / จูติมา พันพัก / เกศราพรรณ พันธุ์ศรีเกตุ / Heng Wang

Adirek Nuansri / Thitima Punfak / Ketsaraphan Punsrigate / Heng Wang

การพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลสำหรับผู้บริหาร 101
โรงเรียน ในกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรินทร์

Development of Administration Model of Quality Sub-district Schools for School
Administrator in Nakhonchaiburi Provinces

ปิยะพัชร คล้าจีน / นฤมล ศักดิ์ปกรณ์กานต์ / สุพัตรา รักการศิลป์

Piyapat Klumgen / Narumon Sakpakronkan / Supatra Rukkarnsil

รูปแบบการสื่อสารผ่านเมตาเวิร์สเพื่อการเรียนการสอนสาขาวิชานิเทศศาสตร์ 123
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

Communication Model on Metaverse for Education at Communication Arts
under Sukhothai Thammathirat Open University

กรกช ขันบุญ

Korrakoch Kantaboon

สารบัญ

ปีที่ 20 ฉบับ 3 (กันยายน - ธันวาคม) 2565

ISSN : 2673-0243 (Print) ISSN : 2774-1451 (Online)

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

หน้า

การเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของชุมชนชนบทไทย
ในทศวรรษที่ 10 แห่งประชาธิปไตยไทย 145

Enhancing Democratic Political Culture of Thai Rural Communities
in the 10th Decade of Democracy in Thailand

สุธีเกียรติ์ ฝอดสูงเนิน / ภัทรพล ทศมาส

Sutheekit Fodsungnern / Pattarapon Tossamas

การหาเสียงเลือกตั้งผ่านสื่อสังคมออนไลน์ของผู้สมัครรับเลือกตั้ง
นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา พรรคประชาธิปัตย์ 165

Election Campaign through Online Social Media of Democrat Party's Candidates
for President of Songkhla Provincial Administrative Organization

กานต์ บุญศิริ

Karn Boonsiri

รูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะตามพระราชโองบายด้านการศึกษาใน
สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวแบบมีส่วนร่วมชุมชน รัฐ-ป-ว-ร : กรณีศึกษา
ตำบลโคกกลาง อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ 189

Character Development Model according to the Education Policy of His Majesty
the King Community Participation Form, Rath-Baan-Wat-Rongrean: A Case Study
at Khok Klang Sub-district, Lam Plaimat District, Buriram Province

ชนกร เพชรสินจร / ภัทรพล ทศมาส / ชาวลิต คิมภูเขียว

Thanakorn Phetsinchorn / Pattarapon Tossamas / Chaowalit Kuempukhideo

สารบัญ

ปีที่ 20 ฉบับ 3 (กันยายน - ธันวาคม) 2565

ISSN : 2673-0243 (Print) ISSN : 2774-1451 (Online)

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

หน้า

บริบทสภาพทางภูมิศาสตร์และวิถีชีวิตของชุมชนบ้านหัวเรือ
จังหวัดอุบลราชธานี

207

Context of Ggeography and Way of Life of Ban Hua Ruea community
in Ubon Ratchathani Province

สุรพล ชาเสน

Surapon Zasen

การสร้างสรรค์ ละครพันทางหลังยุคจารีตนิยม เรื่อง เจ้าแม่สร้อยดอกหมาก

The Creation of a Post-Traditional Drama: *Chao Mae Soi Dok Mak*

ธนกร สุวรรณอำภา¹ / ชนัย วรรณะลี² / จุลชาติ อรัญยะนาค์³

Thanakorn Suwanampa / Chanai Wannalee / Chulachat Aranyanak

¹⁻³ สาขาวิชานาฏศิลป์ คณะศิลปนาฏดุริยางค์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

Performing Arts Program, Faculty of Music and Drama, Bunditpatanasilpa Institute

Received: November 10, 2022

Revised: December 22, 2022

Accepted: December 23, 2022

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างสรรค์ละครพันทางหลังยุคจารีตนิยม เรื่องเจ้าแม่สร้อยดอกหมาก รูปแบบการสร้างสรรค์ครั้งนี้เพื่อนำเสนอหลักการ สร้างสรรค์การแสดง โดยวิเคราะห์และตีความตัวละคร ได้แก่ 1) วัตถุประสงค์ 2) ยุทธวิธี 3) สถานการณ์ที่กำหนด 4) สื่อสารแนวคิด และ 5) ความคิดและความรู้สึกที่ตัวละครได้รับ การวิเคราะห์องค์ประกอบของบทละคร ประกอบด้วย 1) ตัวละคร 2) ความสัมพันธ์ 3) โครงสร้างบทละคร 4) กระบวนการคิด และ 5) พัฒนาจากละคร พันทาง รูปแบบจารีตนิยมและรูปแบบหลังยุคจารีตนิยม ตามแนวความคิดปรัชญาแนว ธรรมชาติ เรียกว่า “ปรากฏการณ์วิทยา” ประกอบด้วย 3 ชั้น คือ 1) การลดทอน 2) การสร้าง และ 3) การทำลาย โดยมีการเสริม เพิ่ม ตัด บางส่วนของบทวรรณกรรม ต้นแบบ และนำขั้นตอนของการสร้างสรรคงานทางนาฏศิลป์ ประกอบด้วย 1) กระบวนการประดิษฐ์สิ่งใหม่ที่ไม่เคยมีมาก่อน 2) การเชื่อมโยงสัมพันธ์สิ่งที่มีอยู่ แล้วตั้งแต่สองชั้นขึ้นไป 3) การปรับแนวคิดเดิมให้สื่อสารประเด็นหลักอย่างกระชับ เป็นเอกภาพ ละครพันทางหลังยุคจารีตนิยม เรื่องเจ้าแม่สร้อยดอกหมาก ดำเนินตามบท พงสาวดารเหนือ เรื่องพระเจ้าสาขน้ำผึ้ง โดยนำเสนอประเด็นการผัดคำสัญญาของพระเจ้าสาขน้ำผึ้ง ซึ่งก่อให้เกิดเหตุการณ์การฆ่าตัวตายของพระนางสร้อยดอกหมากโดย

ออกแบบลีลาการแสดงและเครื่องแต่งกายลักษณะตามเชื้อชาติของตัวละคร ออกแบบดนตรีและเพลงร้อง ในลักษณะของเพลงออกภาษาตามเชื้อชาติของตัวละคร เพื่อให้สื่อสารแบบเข้าใจง่าย

คำสำคัญ: การสร้างสรรค์, ละครพันทางหลังยุคจารีตนิยม, เจ้าแม่สร้อยดอกหมาก

Abstract

The aim of this research was to create a post-traditional drama about *Chao Mae Soi Dok Mak*. These creative styles illustrating the creative principles of performance through studying and interpreting the characters were as follows: 1) objectives, 2) methods, 3) given situations, 4) communicating concepts, and 5) thoughts and feelings received by the characters. The analytical drama was composed of the following components: 1) characters, 2) relationships, 3) dramatic structures, 4) cognitive processes, and 5) the development of traditional and post-traditional dramas based on the concept of natural philosophy called “phenomenology”. This philosophy consists of three stages i.e., 1) attenuation, 2) creation, and 3) destruction. By supplementing, adding, and expelling parts of the original literary text, the following three stages of dramatic art creation were: 1) the processes of inventing something new that has never been done before, 2) connecting two or more existing things, and 3) adjusting the original idea to communicate the main points concisely and unified. The post-traditional drama *Chao Mae Soi Dok Mak* followed the northern chronicles *Sai Nam Phueng God* by presenting the issue of breaking the promise of King Sai Nam Phueng, and this caused the suicide of Phra Nang Soi Dok Mak. Regarding this, performances and costumes according to the ethnicities of the characters were designed. Moreover, music and singing with the

language based on the characters' ethnicity were designed to make communication easy to understand.

Keywords: creation, post-traditional drama, *Chao Mae Soi Dok Mak*

บทนำ

แนวทางหรือกระบวนการในการแสดงสร้างสรรค์และพัฒนาการแสดงละครมีองค์ประกอบหลายประการที่มีอิทธิพลร่วมต่อรูปแบบในการแสดงละครแต่ละเรื่อง โดยมีการพัฒนาตามรูปแบบเพื่อสื่อสารกับผู้ชมแต่ละยุคสมัย การนำศิลปะแขนงต่าง ๆ มาใช้ประกอบงานละครโดยมีความสัมพันธ์เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน เพื่อให้บรรลุถึงจุดหมายที่วางไว้ในการพัฒนาหรือการปรับปรุง เพื่อให้การดำรงอยู่ของการละครมีปัจจัยร่วมและวัฒนธรรมอื่น ๆ การพัฒนาการแสดงละคร มีการถ่ายทอดรูปแบบการแสดง จึงเกิดเป็นธรรมเนียม หรือที่เรียกว่า “จารีต” ในพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน ได้ให้ความหมายของคำว่า “จารีต” ว่า ประเพณีที่สืบต่อกัน (The Royal Academy, 2008, p. 225) จารีตนาฏศิลป์ไทย หมายถึง มีระเบียบหรือแบบแผน ซึ่งเป็นข้อปฏิบัติที่สืบเนื่องต่อกันมาจนบางครั้งนับถือเป็นกฎเกณฑ์โดยเหล่านักศิลป์และผู้ศึกษาวิชานาฏศิลป์ทั้งหลาย จะต้องปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด ละครพื้นทางได้รับการพัฒนามาทุกยุคสมัยโดยนำรูปแบบการแสดงจากละครดั้งเดิมมาพัฒนาให้เหมาะสมกับสังคมในขณะนั้น มีการสืบทอดถ่ายทอดรูปแบบการแสดงจากรุ่นสู่รุ่น และมีการผลิตซ้ำจนกลายเป็นรูปแบบจารีตปฏิบัติ ละครพื้นทางช่วงที่ 1 ในลักษณะจารีตนิยมที่สืบทอดจากรุ่นสู่รุ่นพัฒนามา 3 ระยะ ระยะที่ 1 รัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 4 ในปีพ.ศ. 2398 เจ้าพระยามหินทรศักดิธำรง สร้างละครผสมสามัคคี

ระยะที่ 2 รัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 ละครพื้นทางของพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระนราธิปประพันธ์พงศ์ ละครพื้นทางที่พระองค์

ทรงพัฒนาปรับปรุงละครพันทางของท่านเริ่มต้นมาจากปรับปรุงเพื่อให้สามัญชนชม โดยให้ชื่อว่า“ละครนฤมิตร” ต่อมาเมื่อครั้งได้แสดงในพระราชวังดุสิตจึงได้รับการโปรดเกล้าฯให้คณะละครชื่อว่า “ละครหลวงนฤมิตร” ปญญา นิตยสุวรรณ ได้กล่าวว่า “ทรงปรับปรุงละครขึ้นมาใหม่ มีฉากประกอบการแสดง และเห็นสมจริงตามเนื้อเรื่อง ตลอดจนปรับปรุงลีลาท่าร่ายของเชื้อชาติต่าง ๆ มีอากัปกิริยาอย่างสามัญชนเข้าผสม กับ เพลงร้องประกอบการแสดงที่ใช้ต้นเสียงและลูกคู่รับเป็นผู้ขับร้อง ” (Nittayasuan, 1988, p. 53) ได้แก่ เรื่องพระลอองค์ประกอบของการแสดงมีตัวละครกำกับในการดำเนินเรื่องและเปลี่ยนฉากตามเนื้อเรื่อง ทำรามีลักษณะรูปแบบคล้ายละครในราชสำนักกล่าวคือมีกระบวนท่าร่ายทั้งงดงามผู้แสดงใช้ผู้หญิงแสดงล้วน

ระยะที่ 3 ละครพันทางกรมศิลปากร แบ่งได้ 2 ช่วง ช่วงที่ 1 ละครพันทางแบบกรมศิลปากร ละครพันทางกรมศิลปากรยังคงยึดรูปแบบการแสดงในลักษณะของละครผสมสามัคคีแบบเจ้าพระยามหินทรศักดิ์ธำรง และ ละครพันทางตามรูปแบบพระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมพระนารายณ์ประพันธ์พงศ์ โดยจัดแสดงในงานราชพิธีและงานรัฐพิธี รูปแบบการแสดงของกรมศิลปากรจึงยังคงยึดรูปแบบการแสดงละครพันทางระยะที่ 1, 2 ช่วงที่ 2 ละครพันทางยังคงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยนายเสรี หวังในธรรม ได้พัฒนาจากละครพันทางรูปแบบใหม่ โดยมีท่าร่ายแบบธรรมชาติผสมท่าร่ายทางนาฏศิลป์ไทย นำเสนอละครพันทางเรื่องผู้ชนะสิบทิศ ในรูปแบบละครพันทางหลังยุคจารีตนิยม

สรุปได้ว่า ละครพันทาง 2 ช่วงช่วงที่ 1 จึงถือได้ว่าเป็นระเบียบแบบแผนของละครพันทาง เรียกได้ว่าเป็นละครพันทางแบบจารีตนิยมเนื่องด้วยมีการผลิตซ้ำจนกระทั่งเป็นรูปแบบในการสืบทอดการแสดง ส่วนระยะที่ 3 มี 2 ช่วง ช่วงที่ 1 ยุคกรมศิลปากรยึดรูปแบบในการอนุรักษ์และสืบทอดการแสดงตามรูปแบบ ระยะที่ 1 และ 2 จึงจัดได้ว่าเป็นยุคละครพันทางแบบจารีตนิยมส่วนช่วงที่ 2 นายเสรี หวังใน-ธรรม ได้พัฒนารูปแบบละครพันทางขึ้น ให้เหมาะสมกับบริบททางสังคมและเสนอรูปแบบละครพันทางที่ได้รับการพัฒนาจากยุคละครพันทางแบบจารีตนิยม เป็นละครพันทางหลังยุคจารีตนิยม ผู้วิจัยจึงสนใจที่ศึกษากระบวนการของละครทั้งช่วงที่ 1 และช่วงที่ 2

ผู้วิจัยได้นำแนวคิดให้สอดคล้องกับบริบทสังคมในปัจจุบัน โดยมีฐานการพัฒนาละคร
พันทาง ในกระบวนการผลิต การสร้างละครพันทางขึ้นใหม่ให้เชื่อว่าการสร้างละคร
พันทางหลังยุคจารีตนิยม โดยมีแนวคิดมาจาก Robert Bellah คำว่า “หลังจารีต” (Post –
tradition) ในช่วงเปลี่ยนศตวรรษที่ 20 แต่เริ่มมีการใช้กันอย่างแพร่หลายหลังจากปี
1960 ปรากฏคำบรรยายในหนังสือของ Robert Bellah (1960) หลังจากนั้นมีการใช้
เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน เป็นแนวคิดทางทฤษฎีที่แปลกใหม่ซึ่งใช้กับช่วงครึ่ง
หลังของศตวรรษที่ 20 บ่งบอกเกี่ยวกับความหมายของเวลา คำนี้มีความสัมพันธ์กับ
ช่วงเวลาที่ผ่านมาแล้ว และแพร่หลายกว่ามาก (Robert Bellah, 1960, pp. 15-17) “หลัง
จารีต” (Post - tradition) ได้นำค่านิยมวรรณกรรมแบบจารีตมาเป็นฐานในการพัฒนา
วรรณกรรมใหม่ โดยมีการพัฒนาไปตามยุคสมัยและแนวปฏิบัติเชิงบรรทัดฐานต่อ เสรี
นิยม คือ 1) สิ่งที่แปลกใหม่อย่างแท้จริง 2) ทำซ้ำความแตกต่างที่ทำให้ไว้ในอดีต มีความ
แปลกใหม่ที่ปรากฏอยู่ในตัว เพื่อเพิ่มฐานทางแนวคิดในการสร้างหรือพัฒนา
ผู้วิจัยจึงมีแนวคิดนางพญาผกาเหนือ เรื่องพระเจ้าสาขาน้ำผึ้ง พระนางสร้อยดอกหมาก
มาผลิตเป็นละครพันทางหลังยุคจารีตนิยมด้วยละครพันทางแบบจารีตนิยมได้นำ
พงศาวดารที่ปรากฏชาติที่มีสองชาติขึ้นไปในการแสดงละครพันทางมาผลิตเป็นละคร
พันทางหลังยุคจารีตนิยม โดยมีแรงบันดาลใจประกอบสร้างละครพันทางหลังยุคจารีต
นิยม เรื่องเจ้าแม่สร้อยดอกหมาก โดยใช้มุมมองการทดลองของการสร้าง ในประเด็น
เรื่องการดำเนินชีวิตของแต่ละชนชาติต่างวัฒนธรรม ได้แก่ ประเทศไทยเรามี
วัฒนธรรมการดำเนินชีวิตด้วยความเชื่อในเรื่องศาสนาที่เกี่ยวข้องกับคำสอนของ
พระพุทธเจ้า และความเชื่อในเรื่องเทพเจ้า ในขณะที่ชนชาติจีนก็มีวัฒนธรรมใน
การดำเนินชีวิตที่เกี่ยวกับคำสอนในลัทธิขงจื้อ เกี่ยวกับการครองตน การครองเรือน
ต้องอาศัยความรัก ความซื่อสัตย์ การเชื่อฟังบุพการีเป็นเรื่องสำคัญซึ่งประเด็นของเจ้า
แม่สร้อยดอกหมากแฝงไปด้วยปรัชญาลัทธิขงจื้อของชาวจีน จากปรัชญาของจีนจึงเป็น
แรงจูงใจที่จะศึกษาเจ้าแม่สร้อยดอกหมาก ในความกตัญญูต่อบิดมารดา ได้แก่ เรื่อง
การแต่งงานในลักษณะคลุมถุงชน และประเด็นในเรื่องของการสื่อสาร ระหว่างพระเจ้า

สายน้ำผึ้งและพระนางสร้อยดอกหมาก โดยนำตัวละครสตรี เป็นตัวดำเนินเรื่องและเพื่อเข้าถึงตัวละครอย่างชัดเจนในแง่ความรู้สึกภายใน การกระทำ ผลที่เกิดขึ้นจากการกระทำ การสร้างละครพันทางหลังยุคจารีตนิยม การนำเสนอละครพันทางที่มีความร่วมสมัย คือมีความใหม่และแตกต่าง ไปจากรูปแบบเดิมที่คุ้นเคย แต่ไม่ทั้งแก่นของความเป็นละครพันทางแบบจารีตนิยม ในแง่นี้มีวัตถุประสงค์ในการสร้างสรรค์กระบวนการ จึงเป็นทั้งการอนุรักษ์และปรับปรุงละครพันทางไปพร้อมกัน เพื่อให้ละครพันทางเป็นศิลปะที่มอบความบันเทิง และมีนัยยะความเชื่อมโยงระหว่างเก่าและใหม่ โดยใช้มุมมองของตัวละครพระนางสร้อยดอกหมากในมุมมองใหม่ ในประเด็นความรักของพระนางสร้อยดอกหมากที่มีทั้งสมหวังและผิดหวัง จากเหตุการณ์ฆ่าตัวตายของพระนางสร้อยดอกหมาก โดยพัฒนาละครไทยในรูปแบบนาฏศิลป์ให้เป็นที่นิยมดังที่เคยมีมาตามบริบทวัฒนธรรมสังคมในปัจจุบัน จัดกระทำการพัฒนาบทและวิธีวิทยาการในการนำเสนอ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อสร้างสรรค์ละครพันทางหลังยุคจารีตนิยม เรื่อง เจ้าแม่สร้อยดอกหมาก

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยเรื่องนี้ดำเนินงานตามกระบวนการวิจัยเชิงคุณภาพและวิจัยเชิงสร้างสรรค์ ซึ่งมีวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลจากหลากหลายวิธีทั้งค้นคว้าเอกสารและการลงภาคสนามด้วยเครื่องมือต่าง ๆ ได้แก่ 1) การศึกษา ค้นคว้าจากเอกสารทางวิชาการ หนังสือ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อออนไลน์ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทั้งที่เป็นหลักฐานในขั้นปฐมภูมิ (Primary source) และทุติยภูมิ (Secondary source)
- 2) การสัมภาษณ์กลุ่มย่อย 3) การสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วมและมีส่วนร่วม

5) การสัมภาษณ์จากผู้ทรงคุณวุฒิ 6) การทดลองสร้างละครพันทางหลังยุคจารีตนิยม และ 7) ประสบการณ์ของผู้วิจัย

2. ขั้นตอนดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยมีรายละเอียดการดำเนินงานตามขั้นตอน ดังนี้

2.1 การเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลการศึกษาเอกสาร

แนวคิดในการสร้างสรรค์ เพื่อนำมาเป็นฐานศาสตร์ในการสร้างสรรค์ผลงานโดยข้อมูล ที่ศึกษาค้นคว้าด้วยวิธีการ 3 ลักษณะ ได้แก่ 1) การเก็บข้อมูลและวิเคราะห์สังเคราะห์ ด้านเอกสาร 2) การเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้างเพื่อได้ข้อมูลเชิงลึก ในการเก็บข้อมูลโดยสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญนาฏศิลป์ไทยของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ และกรมศิลปากร กระทรวงวัฒนธรรม จำนวน 5 ครั้ง และ ผู้เชี่ยวชาญการสร้างละคร ร่วมสมัย จำนวน 5 ครั้ง รวม 10 ครั้ง เพื่อให้ได้ข้อมูลในการพัฒนาละครพันทางยุคหลัง จารีตนิยม 3) จัดตั้งมณฑลกลุ่มย่อยเพื่อได้ข้อมูลที่แท้จริง ในการสร้างละครพันทางหลัง ยุคจารีตนิยม นำมาสู่การพัฒนาละครเรื่องเจ้าแม่สร้อยดอกหมาก ข้อมูลนำมาสรุป วิเคราะห์โดยนำทฤษฎีการสร้างละครไทยแบบดั้งเดิมและการสร้างละครแบบสากล

2.2 การวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูล นำข้อมูลมาจัดการวิเคราะห์ โดย

วิเคราะห์ข้อมูลในการจัดสัมมนา กลุ่ม และภาคสนามสังเกตการแสดงละครพันทาง แบบจารีตและหลังยุคจารีตนิยมและสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญออกแบบละครพันทางจารีต นิยมและละครพันทางหลังยุคจารีตนิยมพร้อมผู้วิจัยมีส่วนร่วมในการแสดงและ ออกแบบด้วยประสบการณ์ของผู้วิจัย การเปรียบเทียบข้อมูลการแสดงละครพันทาง แบบจารีตและหลังยุคจารีตนิยม รูปแบบการนำเสนอละครพันทางแบบจารีต นิยม เสนอในรูปแบบตามบทวรรณกรรมต้นแบบ โดยละครพันทางหลังยุคจารีตนิยม นิยม เสนอรูปแบบสลับเรื่องไปมาเพื่อให้จับจุดเน้นในการนำเสนอ ปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้น อย่างสม่ำเสมอในบริบทสังคมวัฒนธรรมหนึ่ง โดยวิเคราะห์แบบแผนที่เหมือนหรือ แตกต่างกัน โดยท้ายสุดผลลัพธ์เหมือนกัน คือนำเสนอศิลปะบันเทิงในรูปแบบ นาฏกรรม

2.3 การทดลองออกแบบและพัฒนาการสร้างสรรค์ อุปสรรคและวิธีการแก้ปัญหาในการทดลองจำนวน 8 ครั้ง โดยครั้งที่ 1-3 ทดลองพัฒนาบทจากรูปแบบวรรณกรรมต้นฉบับโดยปริกษาผู้เชี่ยวชาญทางนาฏศิลป์ไทยและนาฏศิลป์ร่วมสมัย โดยปรับและพัฒนาบทตามคำแนะนำ ครั้งที่ 2 ปริกษาการสร้างบทละคร 1. ศิลปินแห่งชาตินาฏศิลป์ไทย 2. ศิลปินแห่งชาติสาขาศิลปะการแสดง (ภาพยนตร์และละคร) ครั้งที่ 3-7 ขั้นตอนการสร้างละครโดยนำองค์ประกอบในการออกแบบ บทละคร ดนตรี และเพลงร้อง เสื้อผ้า ฉาก แสง และลีลาการแสดงประกอบทางนาฏศิลป์ไทยและทำธรรมชาติ ครั้งที่ 8 ตลอดจนตรวจสอบคุณภาพผลงาน โดยผู้เชี่ยวชาญด้านนาฏศิลป์และผู้เชี่ยวชาญทางด้านศิลปะการแสดงร่วมสมัย นำข้อเสนอแนะไปปรับปรุง นำออกเผยแพร่ ประเมินผลงานสร้างสรรค์จากผู้ทรงคุณวุฒิ

2.4 สรุปและอภิปรายผลการสร้างสรรค์ผลงานการออกแบบและรายงานผลสู่งานวิจัยที่สมบูรณ์และนำเสนอในรูปแบบบทความ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. กระบวนการสร้างละครพันทางหลังยุคจารีตนิยม เรื่องเจ้าแม่สร้อยดอกหมาก ผลจาก การสร้างสรรค์กระบวนการละครพันทางหลังยุคจารีตนิยม เรื่องเจ้าแม่สร้อยดอกหมาก เป็นองค์ความรู้ทางวิชานาฏศิลป์ที่สามารถนำมาพัฒนาการสร้างละครทางนาฏศิลป์ได้
2. ได้สร้างมุมมองใหม่ให้ตัวละคร ในเรื่อง เพื่อพัฒนาละครพันทางหลังยุคจารีตนิยม

การวิเคราะห์ข้อมูล

“จารีตนิยม” ประเพณีที่สืบต่อกันมานาน ได้นำมาสู่จารีตนาฏศิลป์ไทยอันเป็นระเบียบหรือแบบแผน ต้องปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัดความเคร่งครัดละครพันทางแบบจารีตนิยมได้รับการพัฒนาจากละครดั้งเดิมของไทย นำมาพัฒนาให้เหมาะกับสังคมใน

ขณะนั้น มีการสืบทอดถ่ายทอดรูปแบบการแสดงผลิตซ้ำจนกลายเป็นรูปแบบจารีตนิยมปฏิบัติ ในลักษณะจารีตที่สืบทอดจากรุ่นสู่รุ่นพัฒนามา 3 ระยะ ละครพันทางแบบจารีตนิยม ระยะที่ 1, 2 และระยะที่ 3 ช่วงที่ 1 ยังคงยึดรูปแบบการแสดงละครพันทางแบบจารีตนิยม โดยมีการสืบทอดการปฏิบัติ และช่วงที่ 2 มีการพัฒนาละครพันทางโดยนายเสรี หวังในธรรม เพื่อให้เกิดเป็นละครพันทางรูปแบบใหม่หรือเรียก “ละครพันทางหลังยุคจารีตนิยม

ละครพันทาง ระยะที่ 1 ละครผสมสามัคคี เป็นละครก่อตั้งโดยเจ้าพระยามหินทรศักดิ์ธำรง นำพงศาวดารชาติต่าง ๆ มาพัฒนาเป็นการแสดงละครผสมสามัคคี วิธีการแสดงจะเน้นความรวดเร็วกระชับอย่าง “ละครนอก” เพื่อให้ผู้ชมในกลุ่มสามัญชนเข้าใจง่าย การเขียนบท มีเพียงบทละครที่ใช้ในการร้องโดยมีต้นเสียง และลูกคู่รับส่งร้อง แทรกบทเจรจาให้ผู้แสดงเจรจาเองหรือใช้เทคนิคการด้นสดไม่มีลายลักษณ์อักษรในบทเจรจา ผู้แสดงต้องเจรจาอยู่ในขอบเขตของเนื้อเรื่องเท่านั้น เครื่องแต่งกายตามเชื้อชาติของตัวละคร ดนตรีประกอบใช้วงปี่พาทย์ไม้นวม เพลงที่ใช้ประกอบการแสดงใช้เพลงที่สอดคล้องเชื้อชาติออกสำเนียงภาษาตัวเชื้อชาติของตัวละคร มีคณะละครที่นำรูปแบบ ละครผสมสามัคคีไปเป็นแบบอย่างหลายคณะ ได้แก่ คณะละครบุษย์มหินทร์ คณะเจ้าอินทวโรรสสุริ-ขวงส์ ละครหม่อมเจ้าอลังการ คณะละครเจ้าคุณพระชุมวงศ์ เป็นต้น ระยะที่ 2 ละครพันทาง ของ ละครพันทางของพระเจ้าวรวงศ์เธอ กรมพระ-นราธิปประพันธ์พงศ์ นำละครผสมสามัคคีของเจ้าพระยามหินทรศักดิ์ธำรงเป็นต้นแบบบางส่วน โดยนำตัวละครที่เป็นชนชาติอื่น และเครื่องแต่งกายตัวเชื้อชาติตัวละครมาแสดง เมื่อละครผสมสามัคคีของเจ้าพระยามหินทรศักดิ์ธำรงเสื่อมความนิยมลง จึงได้เกิดละครพันทางของพระเจ้าวรวงศ์เธอ กรมพระนราธิปประพันธ์พงศ์ พระองค์ทรงเป็นผู้นิพนธ์บทละครขึ้นเองมีเจ้าจอมมารดาเขียนเป็นผู้ประดิษฐ์ทำรำหม่อมหลวงถ้วนศรี วรวรรณพระชายาเป็นผู้รับและบรรจุเพลงบรรเลงและเพลงร้องประกอบการแสดง คณะละครหลวงนฤมิตรได้พระบรมราชูปถัมภ์จากพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 ละครที่ทำชื่อเสียง ได้แก่ เรื่องพระลอ ในการ

แสดงมีบทบาทที่ใช้ในการดำเนินเรื่องเปลี่ยนฉากตามเนื้อเรื่อง และมีบทเจรจาตัวบทละครที่กำหนด มีกระบวนการทำทั้งดงามผู้แสดงใช้ผู้หญิงแสดงล้วน เครื่องแต่งกายขึ้นเครื่องในบทบาทกษัตริย์และบทบาทที่เป็นเชื้อชาติแต่งกายในลักษณะของชนชาตินั้น ๆ รวมถึงสำเนียงการสื่อสารใช้สำเนียงของเชื้อชาติแต่สื่อสารโดยใช้ภาษาไทย ใช้วงดนตรีป๊อปปูล่าไม้นวมเครื่องห้าประกอบการแสดงเป็นการละครที่มีพัฒนาการขั้นสูงต่อมาเมื่อพระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมพระนารายณ์ประพันธ์พงศาวดารพระชนม์มหิตะละครหลวงณมิตร์ตกอยู่ในการควบคุมของพระนางเชอลักยิมิลวอน ชายาในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 6 เป็นแบบแผนในการแสดงละครพันทางจนถึงปัจจุบันละครพันทางระยะที่ 3 ช่วงที่ 1 ละครพันทางรูปแบบกรมศิลปากร ละครพันทางในรูปแบบกรมศิลปากรเป็นยุคแห่งการอนุรักษ์ และฟื้นฟูการแสดงละครไทยละครพันทางจึงยึดตามรูปแบบในลักษณะละครพันทางแบบเจ้าพระยามหินทรศักดิ์ธำรง และละครพันทางรูปแบบของพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระนารายณ์ประพันธ์พงศ์ ในช่วงที่ 1 นี้ยังคงรักษารูปแบบการแสดงแบบจารีตไว้ ละครพันทางระยะที่ 3 ช่วงที่ 2 ละครพันทางรูปแบบใหม่เรื่องผู้ชนะสิบทิศ ของนายเสรี หวังในธรรม ได้พัฒนาจากแนวละครผสมสามัคคีของเจ้าพระยามหินทรศักดิ์ธำรง และได้พัฒนาขึ้นจากละครพันทางตามแนวของพระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมพระนารายณ์ประพันธ์พงศ์ เพิ่มความสมจริงและเข้าถึง เข้าใจการแสดง และชวนติดตามรูปแบบการแสดงจึงมีการพัฒนา โดยคำนึงถึงความสมจริงของตัวละครในบทประพันธ์ ผู้แสดงใช้การเจรจาและประกอบด้วย สีหน้า อารมณ์ ทำท่วงทิวการพูดโดยการท่องบทอย่างแม่นยำ และการใช้ภาษาไทยในการสื่อสารโดยไม่ออกสำเนียงเชื้อชาติ การแต่งกายตามเชื้อชาติตัวละคร ให้มีการเปลี่ยนเครื่องแต่งกายตามสถานการณ์ของเรื่อง ดนตรีเพลงร้องออกสำเนียงภาษาของตัวละคร ละครพันทางในยุคนี้ ได้เปลี่ยนแปลงจารีตการแสดงรูปแบบละครพันทางให้เหมาะกับผู้ชมตามยุคสมัย ละครพันทางรูปแบบใหม่ที่มาจากแนวคิดของนายเสรี หวังในธรรมนั้น นับได้ว่าเป็นการแสดงละครพันทาง

หลังยุคจารีตนิยมโดยการปรับปรนรูปแบบการแสดงจากละครพันทางรูปแบบจารีตนิยมสู่ละครพันทางยุคหลังจารีตนิยม

ละครพันทางยุคหลังจารีตนิยม มีการปรับรูปแบบของบทละครการปรับวิธีการตีความและดำเนินเรื่องราว เป็นเป้าหมายที่ตั้งไว้เพื่อค้นหาคำตอบผ่านกระบวนการสร้างละคร รัชกาลจารีตหรือเอกลักษณ์สำคัญของความเป็นละครพันทางให้ปรากฏ เช่น เลือกรักษารูปแบบวิธีการเพลงร้อง และดนตรีอภิปรัชญาที่แสดงหรือสื่อถึงเชื้อชาติของตัวละครในการพัฒนาใหม่ การตีความใหม่ ด้านกระบวนการสร้างสรรค์ละครพันทางหลังยุคจารีตนิยม อาศัยหลักคิดแบบละครพันทางอย่างจารีตนิยม และนำกระบวนการสร้างสรรค์มาประกอบสร้างเพื่อให้เกิดละครพันทางหลังยุคจารีตนิยมแบบใหม่ในการผสมผสานสร้างเพื่อให้เกิดรูปแบบใหม่ ใช้แนวคิดแบบการสร้างภาพยนตร์และละครโทรทัศน์ปัจจุบัน เทคนิคการเล่าเรื่องที่ร่วมสมัยจะช่วยสร้างความสนใจ ชวนติดตามและจับแน่นฉากสำคัญ “ละครพันทางยุคหลังจารีตนิยม” ไม่ได้หมายถึงการละทิ้งจารีต แต่เป็นการมองจารีตด้วยวิถีใหม่ เพื่อให้เกิดการพัฒนาสร้างสรรค์ ตอบสนองความต้องการของสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป การออกแบบละครพันทางยุคหลังจารีตนิยมเพื่อปรับปรนในการดำเนินการออกแบบ โดยนำทฤษฎีการรื้อสร้าง (Deconstruction) เพื่อให้เกิดนวัตกรรมการแสดงในรูปแบบละครพันทางยุคหลังจารีตนิยม ด้านการออกแบบ และการสร้างภาพบนเวที ทฤษฎีรื้อสร้าง (Deconstruction) หมายถึงการปลดปล่อยหรือการแก้ไข มี 3 ขั้นตอน 1) การลดทอน (Reduction) 2) การสร้าง (Construction) และ 3) การทำลาย (Destruction) การทำลายมีความหมายว่าการรื้อโครงสร้างบางอย่างออกแต่ไม่ทั้งหมดมีการแต่งเสริม เพิ่ม ตัด บางส่วน ตามยุคสมัย การตีความ แต่ไม่ทิ้งแก่นเดิม (Visuddhangkoon, 2007, p. 123) เพื่อสอดคล้องหรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า “โครงสร้างนิยม” โดยพัฒนาเป็น “หลังโครงสร้างนิยม” กระบวนการรื้อสร้าง คือการทำสิ่งใหม่ที่ซ่อนอยู่ภายในความคิดและนำออกมาสู่การเล่าใหม่ในมุมมองมิติใหม่ ทั้งนี้การรื้อสร้างแปรรูปวรรณกรรมต้องคำนึงถึงรูปแบบหรือแบบแผน ของการแสดงปลายทางที่ดัดแปลงไป

ส่วนด้านกระบวนการสร้างสรรค์นำทฤษฎีนาฏยประดิษฐ์ ของ ศาสตราจารย์ กิตติคุณ ดร.สุพล วิรุฬห์รักษ์ มีลักษณะของความคิดสร้างสรรค์แบ่งเป็น 3 ลักษณะ คือ ลักษณะกระบวนการ ลักษณะของบุคคล และลักษณะของผลผลิต ประกอบด้วย

- 1) กระบวนการประดิษฐ์สิ่งใหม่ที่ไม่เคยมีมาก่อน
- 2) การเชื่อมโยงสัมพันธ์สิ่งที่มีอยู่แล้วตั้งแต่สองชิ้นขึ้นไป
- 3) การปรับปรุงผลงานหรือแนวคิดที่มีอยู่เดิม การสร้างสรรค์ผลงานจากการสังสมประสบการณ์บุคคลที่คุณลักษณะของความคิดสร้างสรรค์โดยผลผลิตสามารถจำแนกเป็นผลผลิตที่เป็นสิ่งใหม่ยังไม่เคยมีมาก่อน และผลผลิตอันเกิดจากการบูรณาการความรู้ต่าง ๆ ที่ได้จากประสบการณ์เดิมแล้วเชื่อมโยงกับสถานการณ์ใหม่โดยผลที่ได้จากความคิดสร้างสรรค์ในลักษณะนี้อาจเป็นสิ่งใหม่ที่ไม่เคยมีมาก่อน หรือเป็นการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงสิ่งที่มีอยู่เดิมให้แตกต่างออกไป ขั้นตอนในการพัฒนาการสร้างสรรค์แบ่งเป็น 7 ขั้นตอน (Wirunrak, 2004, pp. 225-255)

ละครพันทางหลังยุคจารีตนิยม เรื่อง เจ้าแม่สร้อยดอกหมาก นำมาจาก พงสาวดารเหนือ เรื่องพระเจ้าสายน้ำผึ้ง พระนางสร้อยดอกหมาก จากปมปัญหาการฆ่าตัวตายของพระนางสร้อยดอกหมาก โดยวิเคราะห์ตัวละครและเนื้อความตาม พงสาวดารเหนือ (Wachirayan Library, 1914, pp. 43-48) คำว่า “สร้อยดอกหมาก” เพี้ยนมาจากคำว่า “ไซ้หมัก” ในภาษาจีนแต้จิ๋ว แปลว่า “ตาล็ก” อธิบายว่าคนจีนนั้นมีรูปตาที่ตี่เล็กและสวยงาม แต่คนไทยฟังไม่เข้าใจเลยลากเสียงหรือผิดเพี้ยนมาเป็นคำไทยว่า “สร้อยหมาก” และเพื่อให้ได้ความหมายมากขึ้นจึงแทรกคำว่า “ดอก” เข้าไปเป็น “สร้อยดอกหมาก” (Jitpasa, 2020, p. 129) วิเคราะห์ตัวละครตามแนวปรัชญาลัทธิขงจื๊อ ในวัฒนธรรมจีนพระนางสร้อยดอกหมากนั้น มีความรักขั้นต้น คือ มีต่อบิดามารดา ผู้ให้กำเนิดและความรัก ต่อผู้มีพระคุณญาติ พี่น้อง นำไปสู่ความรัก ความหวังดีต่อเพื่อนมนุษย์ ความรักที่มีต่อคู่ครอง การปฏิบัติตนต่อบิดามารดาโดยแสดงพฤติกรรมในแง่ความกตัญญู วัฒนธรรมชาวจีนนั้นจะแต่งงานโดยบิดามารดาเห็นสมควรมิได้เลือกรักจากบุคคลที่ตนชอบ หรือมาเป็นคู่ชีวิตได้ด้วยตนเองถือเป็นเรื่องที่ควรปฏิบัติตาม และรู้ดีว่าสิ่งที่บิดามารดาเลือกให้เป็นสิ่งที่ดีที่สุด และความรักที่มีต่อผู้อื่น ยึดถือความมี

เมตตาปราณีในด้านการปกครองทุกระดับชั้นได้แก่ ผู้ใหญ่ปกครองผู้น้อยการปกครองในระดับชุมชน สังคมและประเทศ เป็นต้น ความรักในวัฒนธรรมจีน เน้นการสอนความรักในลักษณะความกตัญญูและการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ดังนั้นพระนางสร้อยดอกหมากแสดงความรักที่มีต่อบิดามารดา ในด้านการเลือกคู่ครอง ที่บิดามารดาเห็นสมควรเพราะมีความเชื่อมั่นว่าบิดามารดาเลือกสิ่งที่ดีที่สุดให้ชีวิตของตน และต้องแสดงความเป็นผู้นำของชาวจีน ที่ติดตามมาทั้ง 500 ชีวิตด้วย เมื่อความรัก ไม่สมหวังด้วยการหมั้นเกียรติกของตัวพระนางสร้อยดอกหมาก ในการต้อนรับเมื่อมาถึงแผ่นดินอยุธยาในสมัยนั้น การพิศคำสัญญา และการเข้าใจผิดในการสื่อสาร เนื่องด้วยการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรมที่มีความแตกต่างกัน จนทำให้เกิดเหตุการณ์พระนางสร้อยดอกหมากกลืนพระทัยสิ้นชีวิตในที่สุด ถือได้ว่าพระนางสร้อยดอกหมากเป็น ผู้ยึดมั่นในปรัชญาและวัฒนธรรมชาวจีน อย่างเคร่งครัด ในด้านความรักที่ปฏิบัติต่อผู้อื่น ขอมเสียดสละชีวิตที่ตนมีให้แก่การประพุดิปฏิบัติตนอย่างเป็นตัวอย่างในหลักคำสอนในพระพุทธศาสนา ในเรื่องสัจจะวาจาเพื่อมาประกอบในการพัฒนาบทละครพันทางหลังยุคจาริตนิยม เรื่องเจ้าแม่สร้อยดอกหมาก

ตาราง 1

การออกแบบบทการแสดง

รูปแบบของการแสดง	การวางโครงเรื่องโดยใช้ทฤษฎีการก่อสร้าง
ละครพันทางหลังยุคจาริตนิยม	นำเรื่องราวพงสาวดารเหนือ เรื่องพระเจ้า
เรื่อง เจ้าแม่สร้อยดอกหมาก มี	สายน้ำผึ้ง พระนางสร้อยดอกหมาก มาเป็น
รูปแบบการแสดงแบบละคร	วรรณกรรมต้นเรื่อง แต่มีการตัดในส่วนที่
พันทางจาริตนิยมโดยการนำละคร	เป็นรายละเอียดปลีกย่อยออกไป และ
พันทางจาริตของไทย 4 ประเภท	เชื่อมต่อเนื้อเรื่องโดยใช้แนวคิดการสร้าง
กล่าวคือ ละครผสมสามัคคี ของ	ละครพันทางหลังยุคจาริตนิยม (Post -

ตาราง 1 (ต่อ)

รูปแบบของการแสดง	การวางโครงเรื่องโดยใช้ทฤษฎีการรื้อสร้าง
เจ้าพระยามหินทรศักดิ์ธำรง ละคร พันทางของ พระเจ้าบรมวงศ์ กรมพระ นราธิปประพันธ์พงศ์ ละครพันทางที่ สืบทอดมาอยู่ในยุคกรมศิลปากรละคร พันทาง ของนายเสรี หวังในธรรมนั้น ซึ่งแต่ละประเภทมีเอกลักษณ์ แบบแผน ขนบจารีตการแสดงที่เป็นเอกลักษณ์ เฉพาะตัวและมีความแตกต่างกันตาม วัตถุประสงค์และบริบทในการ จัดการแสดง มาพัฒนาแปรรูปโดยใช้ ทฤษฎีรื้อสร้าง และทฤษฎีนาฏย ประดิษฐ์	tradition) ทฤษฎีการรื้อสร้าง (deconstruction) ด้วยการปรับเปลี่ยน วรรณกรรมต้นเรื่อง สู่การนำเสนอในอีก รูปแบบหนึ่ง โดยยังคงจุดมุ่งหมายหลักของ โครงเรื่องและแก่นเรื่องไว้ดั้งเดิม กล่าวคือ เพิ่มปรับตัวละครในการดำเนินเรื่อง และ นำทฤษฎีนาฏยประดิษฐ์ของ ศ.กิตติคุณ.ดร. สุรพล วิรุฬห์รักษ์ เพื่อสร้างเป็นละครละคร พันทางหลังยุคจารีตนิยม เรื่อง เจ้าแม่สร้อย ดอกหมาก โดยบทประพันธ์ การขับร้อง มี การเพิ่มเนื้อหาในบางส่วน เพื่อให้บทละคร มีความกระชับ สนุกสนานเหมาะสมกับการ แสดงโครงเรื่องนี้แบ่งออกเป็น 5 ฉาก ดังนี้ ฉากที่ 1 “ไขปริศนา”เพิ่มตัวละครชื่อเพื่อ นำเข้าสู่เรื่อง ลักษณะการเชื่อโยงเล่าเรื่อง เป็นเกริ่นก่อนการแสดง ฉากที่ 2 “จากกรุงจีน”เพิ่มบทสองเฮาสอน พระนางสร้อยดอกหมาก ในการครองตน ครองรัก ในลัทธิแบบขงจื้อ ฉากที่ 3 “ราตรีแห่งนาวา”เพิ่มฉากบทเกี่ยว พาราสี ระหว่างพระเจ้าสายน้ำผึ้งกับพระ นางสร้อยดอกหมาก

ตาราง 1 (ต่อ)

รูปแบบของการแสดง	การวางโครงเรื่องโดยใช้ทฤษฎีการก่อสร้าง
	ฉากที่ 4 “เมตตาโช้ยมก” เพิ่มขยายบทให้ ตระหนักในการครองตนในฐานะ ผู้ปกครองระหว่างพระนางสร้อยดอกหมาก และบริวาร
	ฉากที่ 5 “พระนางเชิง” ดำเนินตามบท พงศาวดารเหนือเรื่อง พระเจ้าแสนน้ำผึ้งและ พระนางสร้อยดอกหมาก ในการฆ่าตัวตาย เนื่องจากการผิดคำสั่งของพระเจ้าแสน น้ำผึ้ง

การวิเคราะห์โครงเรื่อง (Plot)

1. จุดเปิดเรื่อง (Exposition)

การเริ่มต้นของเรื่องนี้จะอยู่ในยุคสมัยปัจจุบัน ตัวละคร “อิง” เป็นมักคุเทศก์
นำนักท่องเที่ยวมาไหว้พระที่วัดพนัญเชิง ที่ตั้งอยู่ฝั่งตรงข้ามของศาลเจ้าแม่สร้อย
ดอกหมาก แต่ด้วยบุญกรรมเก่าที่อิงได้เคยร่วมชะตากรรมกับพระนางสร้อยดอกหมาก
ทำให้อิงต้องมนต์สะกด กระโดดลงแม่น้ำ จากนั้นสาหร่ายก็พาอิงย้อนเวลากลับไป ได้
พบว่าคนนั้นคือ “อองฉิง” หญิงสาวชาวจีนที่ล่องเรือมาพร้อมกับพระนางสร้อย
ดอกหมากนั่นเอง

2. จุดพัฒนาความขัดแย้ง (Development, Conflict)

เมื่ออิงได้ย้อนเวลากลับไป เหตุการณ์พัฒนาต่อมคือ พระนางสร้อย
ดอกหมากได้เรียนรู้การครองตนเป็นภรรยาที่ดีจากของเธอ และการเชื่อมั่นในการรัก

เกียรติศักดิ์ศรีของการเป็นการสตรีที่สูงศักดิ์ ต่อมาเมื่อพระนางสร้อยดอกหมากกำลังจะขึ้นเรือนั้น

เหตุการณ์ต่อมาคือ เมื่อพระเจ้าสาขน้ำผึ้งให้สัจจะวาจาว่า เมื่อไปถึงเมืองอโยธยาตนจะจัดห้องหอพลับพลาให้เป็นอย่างดี จะเตรียมงานอภิเษกให้ยิ่งใหญ่ และจะยกพระนางขึ้นเป็นมเหสี

เหตุการณ์ต่อมา เมื่อล่องเรืออานนิงมีอาการเจ็บปวดที่ท้อง พระนางสร้อยดอกหมากจึงเมตตาประทานยาฝรั่ง อานนิงจึงรู้สึกซาบซึ้งในความเมตตาของพระนาง ต่อมาอานนิงถูกกลุ่มชายชาวจีนรังแก พระนางสร้อยดอกหมากล่วงรู้เหตุการณ์ จึงลงโทษเนรเทศเหล่ากลุ่มชายชาวจีนให้ลงจากเรือไป และยกย่องให้อานนิง เป็นนางสนมในพระนาง อานนิงรู้สึกซาบซึ้ง จึงขอเป็นข้าราชการทุกชาติไป

3. จุดวิกฤตการณ์ (Crisis)

เมื่อเรือเทียบท่าเมืองอโยธยา พระเจ้าสาขน้ำผึ้งลงจากเรือเพื่อเข้าไปจัดเตรียมห้องพลับพลา และจัดเตรียมงานอภิเษก พร้อมกับชาวจีนที่ติดตามมาทั้งหมด พระเจ้าสาขน้ำผึ้งเฝ้าคำนึงว่า ตนจะมารับพระนางเข้าเมืองด้วยพระองค์เอง แต่กลับส่งอำมาตย์มาเชิญเสด็จ พระนางโกรธในการผิดสัจจะวาจาจึงไม่ยอมลงจากเรือ

4. จุดแตกหัก (Climax)

พระนางสร้อยดอกหมาก ตัดพ้อต่อว่า พระเจ้าสาขน้ำผึ้ง ซึ่งพระเจ้าสาขน้ำผึ้งก็ไม่ได้รู้สึกสำนึกผิดแต่อย่างใด มองเห็นเป็นเพียงเรื่องเล็กน้อย ท้ายสุดพระเจ้าสาขน้ำผึ้งจึงเสด็จลงจากเรือ ให้พระนางอยู่บนเรือโดยลำพังกับอานนิง พระนางสร้อยดอกหมากรู้สึกอับอาย และรู้สึกหมดสิ้นถึงเกียรติศักดิ์ศรี ของการเป็นธิดาแห่งพระเจ้ากรุงจีน จึงตัดสินใจปลิดชีพตนเอง อานนิงเห็นว่าพระนางสิ้นใจไป จึงตัดสินใจกระโดดลงน้ำ เพื่อจะตายตามพระนางสร้อยดอกหมากไป

5. จุดคลี่คลาย (Resolution) และ จุดจบ (Ending)

เมื่ออานนิงตกลงไปยังผืนน้ำ สาขน้ำกลับพัดพาตัวเธอให้ย้อนวันเวลากลับมายังปัจจุบัน เมื่อเธอตื่นขึ้นจากการจมน้ำ อานนิงก็กลับกลายเป็น “อิง” มัคคุเทศก์สาว ซึ่ง

การกลับมาในครั้งนี้จึงได้ค้นพบเหตุผลหลายอย่างที่ตนสงสัยมาโดยตลอดที่เกี่ยวกับเจ้าแม่สร้อยดอกหมาก เพราะคนได้ย้อนเวลากลับไปเยือนในสถานการณ์ดังกล่าวด้วยตัวของเธอเอง

ดนตรีประกอบการแสดง ผู้วิจัยใช้แนวคิดการใช้ดนตรีประกอบการแสดงมาจากการแสดงละครพื้นทางแบบจารีตนิยมทั้ง 4 ระยะเวลา ได้แก่ วงดนตรีปี่พาทย์ไม้นวม และใช้เครื่องดนตรีออกภาษาสำเนียงจีน ได้แก่ กู่เจิง ซอเอ๋อร์หู เป็นต้น

การสร้างสรรค์กระบวนการทำรำ

การสร้างสรรค์ลีลาการแสดงตามเชื้อชาติของตัวละคร นำทำธรรมชาติโดยเป็นท่าที่ไม่ซับซ้อนโดยใช้สื่อความหมาย ทำนาฏศิลป์ไทยโดยการใช้ที่สื่ออารมณ์ทางการแสดง เช่น ทำรักโดยการประสานมือที่บริเวณหน้าอก ทำเดินแบบนาฏศิลป์ไทย และทำนาฏศิลป์จีน การใช้มือสื่อสาร การเดินที่ต้องเดินแบบเดินก้าวสั้น ๆ ถี่ ๆ ประกอบการตีบท และใช้บทตามบทละคร แบบออกภาษา และ สื่อสารเข้าใจง่าย

การออกแบบเครื่องแต่งกาย

การออกแบบเครื่องแต่งกาย ได้กำหนดรูปแบบการแต่งกายอย่างชนชาติหรือเชื้อชาติตามตัวละครในเรื่องเพื่อความสมจริงของเชื้อชาติของตัวละครนั้น ๆ โดยการออกแบบเครื่องแต่งกายในยุคสมัยที่ตัวละครดังนี้

ภาพ 1

ออกแบบเครื่องแต่งกายพระเจ้าสายน้ำผึ้ง

ภาพ 2

ออกแบบเครื่องแต่งกายพระนางสร้อยดอกหมาก

ภาพ 3

ออกแบบเครื่องแต่งกายชาวจีนฝ่ายหญิง "อางฉิง"

อภิปรายผล

การสร้างสรรค์ละครพันทางหลังยุคจารีตนิยม เรื่องเจ้าแม่สร้อยดอกหมาก รูปแบบการสร้างสรรค์ครั้งนี้ โดยนำพงศาวดารเหนือเรื่องพระเจ้าแสนน้ำผึ้ง และ พระนางสร้อยดอกหมาก เป็นบทวรรณกรรมตั้งต้น นำมาพัฒนากระบวนการหลักของการแสดง การออกแบบภาพและนำเสนอต่อผู้ชม เป็นรากฐานของกระบวนการ การเลือกองค์ประกอบและขึ้นอยู่กับการวิเคราะห์และการตีความชีวิตทางกายภาพและ แก่นนำของตัวละคร เช่น วัตถุประสงค์ ยุทธวิธี และสถานการณ์ที่กำหนด สื่อสาร

แนวคิด ความคิด และความรู้สึกลักษณะมีประสิทธิภาพที่ตัวละครได้รับ โดยการพัฒนาวิเคราะห์องค์ประกอบที่เชื่อมต่อกัน เช่น ตัวละคร ความสัมพันธ์ จังหวะ และ โครงสร้างศิลปะการแสดงละคร การนำไปใช้ กระบวนการคิด การพัฒนาการแสดง ที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงโดยนำละครพันทางรูปแบบจารีตนิยมมาพัฒนาให้เข้ากับ บริบททางสังคมที่ต้องการการแสดงความคิดเห็นอย่างมีเอกภาพอันมีผลทำให้เกิด รูปแบบละครพันทางยุคหลังจารีตนิยม โดยสร้างสรรค์ผ่านประสบการณ์และวิธีการเรียนรู้ในรูปแบบละครพันทางจารีตนิยมสู่การออกแบบละครพันทางยุคหลังจารีตนิยม ในการพัฒนาแนวความคิดทางปรัชญาในลักษณะปรัชญาแนวธรรมชาติโดยเรียกแนวคิดนี้ว่า “ปรากฏการณ์วิทยา” (Phenomenology) ประกอบด้วย 3 ชั้น

1) การลดทอน (Reduction) 2) การสร้าง (Construction) และ 3) การทำลาย

(Destruction) การตีความ แต่ไม่ทิ้งแก่นเดิม เพื่อสอดคล้องหรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า “โครงสร้างนิยม” โดยพัฒนาเป็น “หลังโครงสร้างนิยม” หลักการสำคัญของทฤษฎี รื้อสร้าง การศึกษานี้พบว่าการพัฒนาจำแนกกระบวนการคิดสร้างสรรค์ออกเป็น 3 ลักษณะ คือ 1) กระบวนการประดิษฐ์สิ่งใหม่ที่ไม่เคยมีมาก่อน 2) การเชื่อมโยงสัมพันธ์สิ่งที่มีอยู่แล้วตั้งแต่สองชิ้นขึ้นไป 3) การปรับปรุงผลงานหรือแนวคิดที่มีอยู่เดิม เกิดรูปแบบงานสร้างสรรค์ใหม่ ๆ ออกมาเป็นลักษณะที่การสื่อสารเหตุและผลของ ความคิดภายในของตัวละครสู่การแสดงภายนอกของตัวละคร ผลมีความสอดคล้องกับ ดัง Na Pomphet (2017) กล่าวว่า “ภาพลักษณ์กับความจริง” ในฐานะแกนของเรื่อง และสามารถรวบรวมประเด็นและการกระทำอันหลากหลายในบท ให้สื่อสารประเด็นหลักของ เรื่องอย่างกระชับเป็นเอกภาพ และ Puaphadung (2011) ด้วยบทของบทละครพันทาง ยังคงมีเนื้อหาส่วนใหญ่เหมือนกับนิยายฉันทะ ความแตกต่างมีเพียงรายละเอียด ปลีกย่อยเท่านั้น เป็นแนวทางในการสร้างสรรค์ผลงานด้านนาฏศิลป์ต่อไปสู่ผลงาน การแสดงที่มีเหตุและผลของการกระทำของตัวละครที่ปรากฏในเรื่องที่จะนำเสนอ โดยการสร้างมีการตอบปมปัญหาของตัวละครอย่างเป็นเหตุเป็นผลของตัวละครสู่ การพัฒนาละครในสังคมปัจจุบันในการค้นหาเหตุผลเพื่อเป็นนวัตกรรมในแนวทาง

ในการสร้างแนวคิดการสร้างละครในการตอบโจทย์ของสังคมความเท่าเทียมทางสังคม และต้องการเหตุผลของการกระทำ และการพัฒนากระบวนการผลิตในแนวคิดรูปแบบ การตอบปัญหาของปมปัญหาลับทศรูปของละครในรูปแบบสังคมนิยมและการสื่อสาร ที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตอย่างสงบสุข

ข้อเสนอแนะงานวิจัย

1. ผลงานการสร้างสรรค์ละครพันทางหลังยุคจารีตนิยม เรื่อง เจ้าแม่สร้อยดอกหมาก ในรูปแบบที่แปลกใหม่ นอกเหนือจากที่ผู้วิจัยได้ทำไว้แล้ว
2. สามารถนำไปพัฒนาต่อยอดเพื่อสร้าง กระบวนการในการสร้างสรรค์ผลงานในครั้งต่อไปให้มีความก้าวหน้ามากยิ่งขึ้น
3. การสร้างผลงานทางการผลิตละครสร้างสรรค์สู่สังคมในยุคที่เหตุผลสำคัญ และความเท่าเทียมกันในสังคมฐานะที่เป็นมนุษย์ โดยไม่ต้อง คำนึงถึงคุณสมบัติอื่น ๆ อาทิ เชื้อชาติศาสนา ภาษา ถิ่นกำเนิด สู่สังคมที่สงบสุขต่อไป

References

- Fine Arts Department, Vajirayan Library. (1914). *Pongsawadarn conference, Region 1*, Bangkok: Thai printing press at Sapanyosse. [in Thai]
- Jitpasa, P. (2020, October 24). *Arts and culture*. Matichon. 129. [in Thai]
- Na Pomphet, D. (2017). "Directing of theatrical poetry: A case study of the royally translated script of His Majesty King Mongkut Klao Chao Yu Hua titled The Venice Venture". The phenomenon of acting. Nonthaburi: Printmaking Co., Ltd.
- Nittayasuwan, P. (1988). *Drama*. Bangkok: Fine Arts Department. [in Thai]

- Puaphadung, S. (2011). *“From Wan Hua Lou and Wu Hu Pingxi to Buan Huai Lao : A study, analysis and comparison of Chinese chronicle fiction and Thai drama”*. [Thesis master Chinese branch]. Bangkok: Chulalongkorn University. [in Thai]
- Robert N. Bellah. (1960). *Beyond belief: Essays on religion in a post-traditionalist*. world California: University of California Press.
- Royal Academy. (2008). *Dictionary of the Royal Institute* (Reprint 18th Amendment). Bangkok: Arun Printing. [in Thai]
- Visuddhankoon, S. (2007). *The analysis of deconstruction theory of Arsapa Mahathera and Derrida*. Research Paper. Faculty of Humanities and Social Science: Khonkaen University. [in Thai]
- Wirunrak, S. (2004). *Principles of periscope dance performance*. Bangkok: Chulalongkorn University Press. [in Thai]

Author

Assistant Professor Tanakorn Suwanampha

Tel: 081-9995256 E-mail: tanakorn.s@cda.bpi.ac.th

Dr. Chanai Wannalee

Prof. Asst. Chulachat Aranyanak

Performing Arts, Faculty of Music and Drama, Thailand

Bunditpatanasilpa Institute, 2 Rachini Road,

Phra Borom Maha Ratchawang Sub-district, Phra Nakhon District,

Bangkok Province 10200

Mobile Learning in English Listening and Speaking Skills: Challenges and Opportunities of Non-English Major Sophomores at a Public University in China

Qian Li¹ / Noparat Tananuraksakul²

¹M.Ed. Student, Bilingual Education and English Language Teaching, Suryadhep Teachers College, Rangsit University

²Assistant Professor Ph.D., Advisor, Suryadhep Teachers College, Rangsit University

Received: October 12, 2022
Revised :December 6, 2022
Accepted :December 22, 2022

Abstract

The rapid development of technology and the need to acquire English listening and speaking skills in China have brought opportunities and challenges to Chinese university students. This study thus used explanatory sequential mixed methods to investigate opportunities and challenges in mobile learning in English listening and speaking skills. Data collected from 344 non-English major sophomores at a public university in Yunnan, China, were randomly recruited to complete a questionnaire, followed by semi-structured interviews with 10 of them. The results indicated that mobile learning was deemed more supported than rejected by the students who found it easy to use, useful, resourceful and manageable in self-learning, so it brought them more opportunities to learn those two English skills actively and independently at anytime and anywhere easily than challenges demotivating them to learn the language. Such opportunities partly fulfilled the objectives of the Chinese government's Education Informatization 2.0 Action Plan

released in 2018. The learning purposes also reflected their extrinsic and intrinsic motivation, which was the driving force for opportunities to learn those two English skills.

Keywords: mobile learning, opportunities and challenges, English listening and speaking skills, Chinese EFL University students

Introduction

Integration of mobile technology into learning through portable devices known as mobile learning has meaningfully changed the traditional or passive learning approach in China. The Chinese government released the Education Informatization 2.0 Action Plan in 2018 to strengthen the online teaching system and increase the number of online learning resources so as to encourage students to make use of mobile technology actively and independently (Guo, 2018). Since then, mobile learning has gained more attention among Chinese university students and has gradually penetrated into their learning, providing them with opportunities to access relevant resources conveniently (Yu, 2020) and learn actively on their own (Wu, 2019; Hu, 2020) at anytime and anywhere easily (Lin, 2020). These opportunities can be applied to learning English, especially for non-English major students who study this subject for one hour per week, passively listening to their lecturers explain vocabulary, grammatical rules and sentence structures with a few-minute time for practice (Chen, 2020). This teacher-centered approach contradicts a growing need for English communicative competence for future work and international exchanges required by the Chinese government as “The English Teaching Requirements for University” (Zhou, 2015, pp. 2-3).

Such opportunities can be seen in three studies by Dong (2002), Liu (2010) and Pang (2017) conducted at Yunnan University in China. Although they investigated English classes of non-English major students of this university in different years, they found similar findings in that some students opted to depend on searching English learning materials available from various applications on their mobile devices after school or paid for online classes to meet the needs of English listening and speaking skills improvement. While non-English major sophomores spent more time learning English listening and speaking skills on their mobile devices than freshmen and had some understanding of in-class speaking instructions (Lin, 2010), juniors and seniors were more concerned about their future employment, internships and preparing for the graduation exam than learning English (Xin, 2019). It could imply that sophomores could identify opportunities in mobile learning in those two English language skills better than freshmen, juniors and seniors could.

Other studies also found challenges that Chinese non-English major students experienced when using mobile devices to learn English speaking independently after school such as obstacles from mobile device hardware (Zhang, 2019), the Internet connectivity (Yuan, 2020), lack of lecturers' supports (Ma, 2019) and personal innovation interest (Chen, 2020). In fact, research into both opportunities and challenges in mobile learning in English listening and speaking skills have been overlooked as more attention was paid to either the former or the latter. Therefore, it was worth to explore what opportunities and challenges non-English major sophomores at Yunnan University encountered when learning those two language skills through their mobile devices. The university was selected, for it was considered comprehensive offering 79 majors with professional teaching facilities. English classes were mainly conducted in face-to-face classroom and mobile devices were

partly used for students to complete their assignments independently after the class (Pang, 2017). Two research questions were sought to answer:

1) What were non-English major sophomores' opportunities in mobile learning in English listening and speaking skills?

2) What were non-English major sophomores' challenges in mobile learning in English listening and speaking skills?

Related Literature Review

Nowadays, it is common for Chinese English lecturers to integrate online teaching into face-to-face English listening and speaking classes. In general, they mainly explained English language knowledge and partly used mobile devices to show pictures, videos, and audio to the class (Chen, 2020); students were assigned to practice English listening and speaking skills through applications on their mobile devices on their own after the class (Qiu, 2019). This extensive use of mobile learning provided university students in China with opportunities in a wide range of learning materials allowing them to change their English learning behaviors gradually and positively. For one thing, it could help them to access more relevant, interesting and attractive materials than textbooks with only pictures and texts (Min, 2018) and improve both of their English expressive communication skills (Rong, 2018) and their English test scores by practicing through some applications on their own (Qiu, 2019). Concurrently, it brought challenges that demotivated them from using mobile learning, such as frequently charging mobile devices (Fang, 2018), the blue light from the screen (Zhang, 2019) and the instability of network connectivity (Ibrahim, 2019; Ma, 2019). Some English lecturers, who were older and incompetent in technology, may feel challenged to integrate mobile teaching in their class (Wang

et al, 2020), whereas some students preferred to learn the traditional way (Fang, 2018).

Past related studies into mobile learning in China have focused on these main areas: innovation and development of mobile devices; applications of mobile devices to English learning; effects of mobile devices in English learning; and attitudes towards using mobile devices as a learning tool (e.g., Zou and Yan, 2016; Pang, 2017; Meng et al, 2017; Zheng, 2018;). Some researchers also recommended these future studies: university students' both experiences in and frequent use of mobile learning, English language learning purposes, types of mobile devices and applications used (e.g., Liu, 2018; Qiu, 2019; He, 2020; Wang et al, 2020). Most of the university students had more than one year's experiences in using mobile devices to study English in China (Liu, 2018), and they practiced their English skills from free materials on LAIX and Shanbay applications (He, 2020), so that they could pass their final English exams. Some others used it because they either had an interest and desire to learn about Western cultures (Wang et al, 2020) or obey their parents and lecturers (Qiu, 2019).

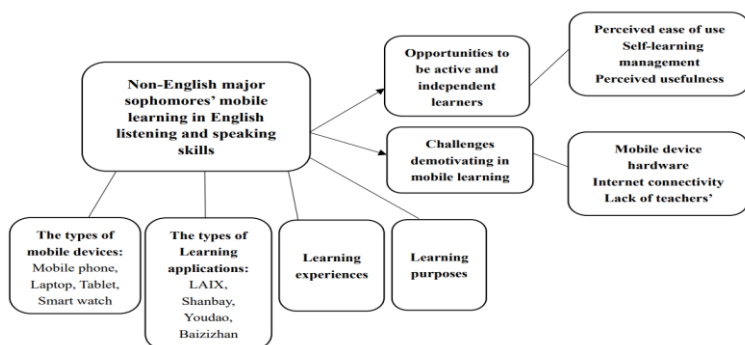
Recent studies focused on either opportunity or challenge in learning English on mobile devices. For example, Wu (2019) studied opportunities in mobile learning in English language skills of 460 Chinese university students in Nanjing from perspectives of perceived ease of use, self-learning management, perceived usefulness and mobile learning resource, made up of 13 questionnaire items. The opportunity they mostly had was availability of learning resources. Yuan (2020) examined challenges in mobile learning in English of 271 Chinese university students in Heilongjiang from perspectives of mobile device hardware, Internet connectivity, lack of teachers' supports and personal innovation, made up of 12 questionnaire

items. They were mostly challenged by stability of network connections and their personal ability to use new technology.

This study attempted to explore both opportunities and challenges that non-English major sophomores encountered when learning English listening and speaking skills on their mobile devices adapted from Wu's (2019) and Yuan's (2020) work. The former was defined as opportunities that enabled them to use mobile devices to learn English listening and speaking skills actively and independently. The latter referred to obstacles that demotivated them to learn English listening and speaking skills on their mobile devices. The types of mobile devices (e.g., mobile phone, laptop, tablet and smart watch) and of learning applications they used (e.g., LAIX, Shanbay, Youdao and Baicizhan) and their learning experiences and purposes were their personal information that may influence their mobile learning in those two language skills. This conceptual framework was displayed in Figure 1.

Figure 1

Conceptual framework

Research Methodology

The explanatory sequential mixed method was suitable for this study because it allowed not only intuitive quantitative data, but also deeper and comprehensive qualitative data (Kothari, 2004). A questionnaire was firstly used to answer the two research questions and then semi-structured interviews to examine and supplement the quantitative data.

Population and samples

The population included 3,461 non-English major sophomores enrolled in academic year 2022 at Yunnan University in China ($N = 3,461$). Based on Johnson and Larry (2016), the appropriate sample size could be between 344 and 346 ($n = 344 - 346$), randomly recruited from 79 different majors. The participants included 173 males and 171 females from 13 different majors; their age ranged between 18 and 21. Ten interviewees (5 males and 5 females) from 10 different majors with experiences of learning English listening and speaking skills on mobile devices were purposively selected for the semi-structured interviews.

Research instruments

There were two research instruments: a questionnaire and questions for semi-structured interviews. The questionnaire had three parts. The first part asked about the participants' personal information (i.e., gender, age, major, learning experiences and purposes in using mobile devices to learn English listening and speaking skills, and the types of mobile devices and applications used). The second measured opportunities in mobile learning in those two language skills adapted from Wu (2019), consisting of 13 items with 5-Likert scales ranging from 1 (strongly disagree) to 5 (strongly agree). Items 1-3, 4-6, 7-9 and 10-13 were about perceived ease of use, self-learning management, perceived usefulness and mobile learning

resources, respectively. The third measured challenges in mobile learning in those two language skills adapted from Yuan (2020), comprising 12 items and using 5-Likert scales ranging from 1 to 5 (i.e., rarely, sometimes, often, usually and always). Items 1-3, 4-6, 7-9 and 10-12 regarded obstacles from mobile device hardware, Internet connectivity, lack of teachers' supports and personal innovation. Three experts were invited to validate the questionnaire, considered valid because the evaluation resulted in 0.71 over 0.67 (Carlson & Turner, 2013). A pilot study with 30 students from a different university confirmed its reliability as the result of the Cronbach's coefficient was 0.87 (Seonghoon, 2015).

There were 12 questions for semi-structured interviews, validated by the same three experts; they were considered valid because the evaluation resulted in 0.82. The sample questions were as follows:

- 1) how did you feel when using your mobile device to learn English listening and speaking skills?
- 2) what opportunities did your mobile device bring to your English listening and speaking skills learning?
- 3) what challenges did you encounter when using your mobile device to learn English listening and speaking skills?

Data collection

After research ethics clearance was approved, the researcher approached two friends studying at the target university and posting an invitation to complete the questionnaire in a WeChat group the sophomores were members on June 1, 2022 through <https://www.wjx.cn/vm/wN6SYC0.aspx>. Then on June 21, 2022, a number of 344 students completed it (n = 344). Another invitation was posted in the same WeChat Group on August 12, 2022, and 10 students voluntarily participated in semi-

structured interviews, conducted in Chinese via voice calls on WeChat about ten minutes each.

Data analysis

SPSSPRO software with frequency and percentage were used to analyze the participants' personal information while mean and standard deviation used for the analysis of opportunities and challenges they encountered when learning English listening and speaking skills through their mobile devices. These data were then interpreted based on the 5-rating scales shown in Table 1.

Table 1

Interval scale of the options in the questionnaire

5-rating scale	Descriptive Rating (Opportunities)	Descriptive Rating (Challenges)
4.21 – 5.00	Strongly agree	Always
3.41 – 4.20	Agree	Usually
2.61 – 3.40	Uncertain	Often
1.81 – 2.60	Disagree	Sometimes
1.00 – 1.80	Strongly disagree	Rarely

Zotero software with thematic analysis were used to analyze the qualitative data, translated from Chinese to English and saved in 10 files in this software. The data were commonly grouped into these four themes: 1) positive and negative feelings about the use of mobile devices to learn English listening and speaking skills; 2) opportunities in mobile learning in English listening and speaking skills; 3)

challenges in mobile learning in English listening and speaking skills; and 4) additional opportunities and challenges.

Results

The number of 344 non-English major sophomores from 13 majors (i.e. Law, Pedagogy, Economics, Literature, Engineering, Agriculture, History, Science, Philosophy, Art, Medicine, Management and Military Science) completed the questionnaire. Nearly half of them (41.86%) had 1-2 year experiences in using their mobile devices to learn English listening and speaking skills; almost half of them (44.77%) spent 1-2 hours per week on mobile learning as shown in Table 2.

Table 2

Number of years and hours per week students learned English listening and speaking skills on their mobile device

Categories		Frequency	Percentage
Number of years	1-2 years	144	41.86%
	Less than 1 year	93	27.03%
	3-4 years	77	22.38%
	More than 4 years	30	8.72%
Hours per week	1-2 hours	154	44.77%
	2-3 hours	118	34.30%
	More than 4 hours	44	12.79%
	Less than 1 hour	28	8.14%

The majority of them (74.13%) used their mobile devices to learn the language skills both in and out of the classroom. Mobile phones (41.80%), and LAIX (34.00%) were top two popular applications. A desire to pass the English final exam every semester appealed to them most (23.7%).

Opportunities in Mobile Learning in English Listening and Speaking Skills

Table 3 revealed the overall mean of opportunities in mobile learning in English listening and speaking skills ($\bar{X}$ = 4.16), meaning the participants agreed that they had opportunities to learn these two language skills actively and independently on their mobile devices perceived to be easy to use, useful, manageable in self-learning, and resourceful. They strongly agreed that mobile learning materials were more interesting than textbooks ($\bar{X}$ = 4.38); they were given the most opportunity to learn those English skills. Similar to the qualitative results, two participants mentioned “mobile learning resources were much more interesting than textbooks” (Students 1 and 2).

The participants also strongly agreed that they could learn those two English skills at any time easily ($\bar{X}$ = 4.29), access a large number of learning materials ($\bar{X}$ = 4.27), and find these materials easily ($\bar{X}$ = 4.23), in line with the qualitative results, six participants stated that mobile devices allowed them to “search many learning materials easily and study without time constraints” (Students 1, 3, 4, 5, 6 and 7). They strongly agreed that they could access different types of learning materials ($\bar{X}$ = 4.22), the same with qualitative results, two participants said mobile devices provided them with audio, pictures, videos and learning applications (Students 2 and 6). However, they agreed that mobile devices allowed them to learn English listening and speaking skills actively ($\bar{X}$ = 4.12) and independently ($\bar{X}$ =

4.15), consistent with the qualitative results, three people said they “enjoyed the process of active exploration using mobile devices by [themselves] ” (Students 3, 8 and 9).

Table 3

Opportunities in mobile learning in English listening and speaking skills

No.	Items	Mean	SD	Meaning
	Mobile devices enabled me to...			Strongly
1.	learn English listening and speaking skills at any time easily.	4.29	0.56	agree
2.	learn English listening and speaking skills at anywhere easily.	4.13	0.55	Agree
3.	find learning materials for English listening and speaking skills easily.	4.23	0.59	Strongly agree
4.	learn English listening and speaking skills actively.	4.12	0.76	Agree
5.	learn English listening and speaking skills independently.	4.15	0.58	Agree
6.	improve my English expression skills.	4.06	0.68	Agree
7.	improve my test scores of English listening and speaking skills.	4.08	0.76	Agree
8.	increase my interest in learning English listening and speaking skills.	4.05	0.58	Agree
9.	share my experience in learning English listening and speaking skills with my net friends.	4.09	0.68	Agree
10.	access a large number of learning materials of English listening and speaking skills.	4.27	0.76	Strongly agree
11.	access different types of learning materials of English listening and speaking skills.	4.22	0.58	Strongly agree
12.	access more interesting learning materials for English listening and speaking skills than textbooks.	4.38	0.68	Strongly agree
13.	practice my English listening and speaking skills in applications on my mobile device.	4.04	0.58	Agree
Overall Mean		4.16	0.65	Agree

Two additional opportunities in mobile learning in English listening and speaking skills from the qualitative findings emerged. First, mobile learning improved two students' English pronunciation as they mentioned:

"The applications scored and corrected my English pronunciation; I'm getting higher and higher scores now." (Student 1)

"Use of mobile devices makes my English pronunciation better." (Student 2) Second, mobile devices allowed three students to practice those two English skills with native speakers online, saying that:

"I practiced my English listening and speaking skills with my American Friends via Internet." (Student 2)

"I met native English speakers through Facebook on my mobile device and they often talked to me via video call." (Student 3)

"My mobile phone allowed me to use WeChat to communicate with native English speakers." (Student 4)

Challenges in Mobile Learning in English Listening and Speaking Skills

Table 4 demonstrated the overall mean of challenges in mobile learning in English listening and speaking skills ($\bar{X}=3.77$), indicating that the participants were usually demotivated to learn these two language skills on their mobile devices because they had obstacles in mobile device hardware, Internet connectivity, lack of lecturers' supports and personal innovation. Their most affirmed challenges were a need to charge their mobile devices frequently ($\bar{X}=4.20$). In parallel with the qualitative findings, two participants stated that their "mobile device consumed power very fast" (Students 7 and 9). Their English lecturers' lack of technology knowledge ($\bar{X}=4.18$), similar to the qualitative

results, two participants said their English lecturers were not good at operating mobile devices as teaching tools (Students 9 and 10). Their preference to learn what their lecturers taught them ($\bar{X}=4.18$), the same as the qualitative results, two people “were used to relying on the knowledge taught by the English lecturer” (Students 8, 9 and 10).

Table 4

Challenges in mobile learning in English listening and speaking skills

No.	Items	Mean	SD	Meaning
I was demotivated to learn English listening and speaking skills on my mobile device by...				
1.	the small screen of my mobile device.	2.97	0.90	Often
2.	the need to charge my mobile device frequently.	4.20	0.82	Usually
3.	the blue light exposure from my mobile device screen.	4.00	0.94	Usually
4.	the inadequate network coverage in my classroom.	3.86	0.86	Usually
5.	the unstable Internet connection at my house.	3.52	0.93	Usually
6.	there is no wireless network coverage in some outdoor areas.	4.13	0.79	Usually
7.	my unsupported English lecturers to use technology in the classroom.	3.72	0.79	Usually
8.	the inexperience of my English lecturers in teaching with technology.	4.13	1.23	Usually
9.	my English lecturers who are not proficient at using technology.	4.18	0.95	Usually
10.	my unwillingness to try new technology as a learning tool.	3.14	1.05	Often
11.	my unwillingness to try learning innovations in technology.	3.17	1.05	Often
12.	my unwillingness to learn from other learning sources than my English lecturers.	4.18	0.84	Usually
Overall Mean		3.77	0.93	Usually

One additional challenge in mobile learning in English listening and speaking skills from the qualitative findings emerged as three students shared the same experiences in selecting suitable learning materials on mobile devices:

“I couldn’t choose the right learning materials for me.” (Student 7)

“I didn’t know which learning materials offered by my mobile device were good and which were bad.” (Student 8)

“Mobile devices provided me with a lot of materials that I didn’t know how to choose.” (Student 9)

All in all, the students had more opportunities to learn English listening and speaking skills through their mobile devices than obstacles that demotivated them to learn these English language skills because the overall mean of the former was higher ($\bar{X}=4.16$) than the latter ($\bar{X}=3.77$).

Discussion

The quantitative and qualitative findings answered the two research questions.

1. What were non-English major sophomores’ opportunities in mobile learning in English listening and speaking skills?

The quantitative and qualitative results revealed that mobile learning gave the students opportunities to learn English listening and speaking skills actively and independently through these applications: LAIX, Shanbay, Youdao and Baicizhan, on their mobile phones, laptops, tablets and smart watches. Having access to more interesting learning materials than textbooks, to a large number of materials and to different types of materials as well as learning English at any time easily and finding materials easily appealed to them most.

Notably, the materials found to be more interesting than textbooks were the most attractive opportunity for the students, similar to Wu (2019). University students could search for the English learning materials they needed on their mobile phones, laptops and tablets at any time easily both in and outside the classroom (Xue, 2018; Lin, 2020; Hu, 2020). LAIX and Shanbay offered plenty of free English materials to students to practice the two language skills (Rong, 2018; Qiu, 2019; Zhang, 2019); they were more interesting than textbooks as they had pictures, audio, video and interactive games (Li, 2016; Min, 2018).

Most of the students wanted to pass the English final exam, so they used mobile devices to learn English after class on their own; some who liked English and Western cultures practiced the two English skills in their free time actively and independently (Xin, 2019; Chen, 2020; Song et al, 2021). The students with more than one year of mobile learning experience enjoyed the convenience of learning English at anytime and anywhere, in and out of the classroom (Liu, 2018), while they achieved their different learning goals by using different learning applications to access many learning materials (Qiu, 2019; Wang et al, 2020). These mentioned findings differed from others since mobile learning allowed the students to communicate with English native speakers via the Internet and improved their English pronunciation.

2. What were non-English major sophomores' challenges in mobile learning in English listening and speaking skills?

The quantitative and qualitative results revealed that the students were usually challenged by mobile learning because they encountered obstacles from mobile device hardware, Internet connectivity, lack of lecturers' supports and personal innovation. Challenges that most hindered their mobile learning were

frequency of charging mobile devices, English lecturers' lack technology skills and students' preference to receive knowledge directly from their lecturers. Consistent with others' findings, the greatest challenge they encountered was charging mobile devices frequently (Yuan, 2020); mobile phones in particular consumed power quickly (Alhajri, 2016; Zhang, 2019; Ibrahim, 2019). Some English lecturers were skeptical about integrating mobile learning as they were disoriented in this kind of technology (Liu, 2018, Ma, 2019, Wang et al, 2020). Many Chinese students culturally accepted knowledge taught by their lecturers (Guo, 2018; Fang, 2018; Chen, 2020). A particular finding different from others was that the students were not sure how to select suitable learning resources from the applications they used.

It can be concluded that mobile learning was deemed more supported than rejected by the students who found it easy to use, useful, resourceful and manageable in self-learning, so it brought them more opportunities to learn English listening and speaking skills actively and independently at anytime and anywhere easily than challenges demotivating them to learn the language. Such opportunities partly fulfilled the objectives of the Chinese government's Education Informatization 2.0 Action Plan released in 2018. The learning purposes the participants responded to the personal information also reflected their extrinsic and intrinsic motivation, which was the driving force for opportunities to learn those two English skills. Extrinsically, they wanted to pass the exam (23.70%); their lecturers (10.80%) and parents (8.30%) required them to study. Intrinsically, they were personally interested in English (13.40%), they wanted to learn about Western cultures (13.30%), and their favorite stars were native English speakers (12.40%). Additionally, some of them watched English movies without subtitles (10.90%) as well as studied and traveled abroad (7.20%).

Recommendations

There are two recommendations: First, it is recommended that Chinese lecturers of English urgently equip themselves with technological skills, integrate mobile learning inside and outside of the class more often and assist their students in practical selections of online resources. Second, investigating other perspectives of both opportunity (i.e., influences of native English speakers and effects on English pronunciation) and challenge (i.e., lack of digital literacy) in mobile learning in English listening and speaking skills are recommended for future studies.

References

- Alhajri, R. A. (2016). Prospects and challenges of mobile learning implementation: A case study. *Journal of Information Technology & Software Engineering*, 6(5), 1-8. doi: <https://doi.org/10.4172/2165-7866.1000189>
- Carlson, R., & Turner, R. (2013). Review of agile case studies for applicability to aircraft systems integration. *Procedia Computer Science*, 16(1), 469-474. <https://doi.org/10.1016/j.procs.2013.01.049>
- Chen, C. (2020). A study on the current situation of public English speaking teaching in universities and its teaching methods, *Overseas English*, 39(12), 5-8.
- Dong, H. L. (2002). A comparison of university English teaching models between Fudan University and Yunnan University. *Yunnan Education*, 12(30), 70-74.
- Fang, L. (2018). Current situation: Problems and embedding path of "online teaching" in universities. *Market Research*, 18(12), 15-17.
- Guo, H. (2018). Thoughts on the reform of teaching methods in universities under the background of "Internet+". *Chinese Journal of Adult Education*, 17(23), 23-25.

- He, C. J. (2020). An empirical analysis of higher vocational students' attitudes towards learning English based on smartphones, *Journal of Qingyuan Vocational and Technical University*, 13(2), 56-59.
- Hu, L. J. (2020). Research on university oral English teaching practice under the background of artificial intelligence. *Journal of Jiangxi Electric Power Vocational and Technical University*, 33(9), 31-38.
- Ibrahim, E. I. M. (2019). Mobile learning for English language learning: benefits and challenges. *European Journal of Open Education and E-learning Studies*, 1(4), 44-58. doi:<http://dx.doi.org/10.46827/ejoe.v0i0.2290>
- Johnson, R. B., & Larry, C. (2016). *Educational research: quantitative, qualitative, and mixed approaches*. SAGE.
- Kothari C. R. (2004) *Research methodology: Method and techniques*. New Age International.
- Li, S. Y. (2016). An empirical study on the effectiveness of mobile technology assisted foreign language teaching in English vocabulary acquisition. *Foreign Languages*, 5(4), 73-81.
- Lin, C. L. (2020). Application and research hot spot of Artificial intelligence in foreign language. *Teaching Education Informatization in China*, 20(6), 29-32.
- Liu, L. (2018). A study on extra-curricular learning strategies of university English courses for non-English majors. *Cultural Education*, 18(4), 221-225.
- Liu, X. Y. (2010). *History of Yunnan University series*. Yunnan University Press.
- Ma, Y. T. (2019). Analysis and discussion on university students' oral English learning skills. *English for Campus*, 36(29), 9-10.

- Meng, J. J., Zhang, H. Y., Zhou, Y., & Yang, J. J. (2017). Investigation and analysis of the Influence of “micro-era” on university students’ academic performance. *Journal of Corps Education University*, 27(5), 42-49.
- Min, S. C. (2018). Current situation and development trend of oral English research in China. *Chinese Foreign Languages*, 7(6) ,85-91.
- Pang, Y. B. (2017). Research on university students’ mobile learning ability. *Journal of Heilongjiang University of Education*, 36(11), 10-12.
- Qiu, J. (2019). Current situation and teaching strategies of university oral English teaching. *Journal of Jilin Institute of Education*, 35(5), 87-90.
- Rong, X. L. (2018). Misunderstandings in oral English learning and countermeasures. *Journal of Guizhou University*, 26(4), 24-27.
- Seonghoon, K. (2015). Cronbach’s coefficient alpha: Well-known but poorly understood. *Organizational Research Methods*, 18(2), 207-230.
doi: <http://dx.doi.org/10.1177/1094428114555994>
- Song, M. Y., Guo, J., Zhai, X. M., & Zhang, Y. R. (2021). Current status and influencing factors of mobile learning in university students. *Health Vocational Education*, 23(39), 134-135.
- Wang, Q., Wu, H., Zhou, X. R., Li, X., Zhang, Y., & Wang, W. (2020). Research and practice of classroom teaching mode based on mobile devices. *Science and Technology Vision*, 36(29), 75-78.
- Wu, G. (2019) *Analysis of challenges of university students' mobile learning: A case study of Nanjing University of posts and telecommunications*. University of Posts and Telecommunications Press.
- Xin, H. (2019). Research on mobile learning in higher vocational universities based on mobile phone. *Overseas English*, 19(10), 31-33.

- Xue, S. M. (2018). The application of blended teaching mode in English audio-visual speaking courses in universities. *University English*, 18(30), 49-50.
- Yu, X. (2020). A review of university English teaching model under the background of educational informatization. *Journal of Shangluo University*, 35(5), 87-92.
- Yuan, Y. (2020). *Investigation on mobile learning in English at Heilongjiang university*. Harbin Normal University Press.
- Zhang, J. (2019). Research on mobile devices for students' English learning especially independent reading. *Journal of HuBei Open Vocational University*, 11(32), 167-168.
- Zhang, X. D. (2017). Research on College English mobile learning model in the era of "Internet +". *Journal of Shenyang Jianzhu University*, 19(2), 194-199.
- Zheng, J. (2018). Investigation and analysis of the current situation of hybrid teaching in Chinese Universities. *Heilongjiang Higher Education Research*, 69(12), 44-48.
- Zhou, J. L. (2015). Analysis of phrases characteristics of CET-4 and CET-6 from the perspective of university English teaching requirements. *Journal of Zhaoqing University*, 76(12), 25-26.
- Zou, B., & Yan, X. (2016). Chinese students' perceptions of using mobile devices for English learning. *International Journal of Computer-Assisted Language Learning and Teaching*, 4(3), 20-33.

Author

Miss Qian Li

Suryadhep Teachers College, Rangsit University

52/347 Muang-Ake Phaholyotin Road, Lak Hok, Muang,

Pathum Thani Province 12000, Thailand

E-mail: 389630339@qq.com

The Effects of the Modifiers in English on Thai Learners

Prommintra Kongkaew¹

¹English Program, Faculty of Humanities and Social Sciences,

Ubon Ratchathani Rajabhat University

Received: August 11, 2022

Revised: December 19, 2022

Accepted: December 21, 2022

Abstract

This article aims to describe the modifiers in English and show how they can have an effect on Thai learners' learning of English. The modifiers are the important elements of the grammatical structure of English. They can affect learners' learning development in a number of ways. Understanding the modifiers in English can be beneficial to Thai learners. Generally, the modifiers in English are classified into a pre-modifier and a post-modifier. Comparatively speaking, the first can have more effect on Thai learners because it is different from the modifiers in Thai language. Hence Thai learners of English are more likely to make more errors. The second is less likely to cause learners to make mistakes as the word orders in English and Thai are more or less similar. Hence, Thai learners are less prone to errors. However, errors in the post-modifier may occur if the head word has longer post-modifiers.

Keywords: modifiers, pre-modifiers, post-modifiers, learning English of Thai learners

Introduction

The question commonly asked as far as English learning of Thai learners is concerned is why a majority of Thai learners are not satisfactorily successful in learning English. Apparently, lack of successful learning is recognized in spite of the fact that Thai learners have been learning English for many years at both schools and universities. However, the end result can be considered as less satisfactory considering the investment of a considerable amount of time and energy spent, and other facilities available. From years of teaching experience, I have found that a majority of Thai students I had taught have language competence or ability in English at a low level. Furthermore, they have got insufficient vocabulary essential to their learning at almost all levels. I have also found that their knowledge of a grammatical structure is not sufficient either.

Thai learners' poor performance in English can be attributed to a number of factors. The wretched instruction of a teacher can be one of the contributing factors. In recent years, many schools have hired native English speakers and English-speaking foreigners to teach English. But these teachers are in a small number. As a result, most schools rely on Thai teachers to do the teaching job. However, it is to be accepted that many of these teachers are not fully qualified. Many teachers do not have sufficient knowledge of English and teaching methodology in order to guide their students in their learning. In addition, some teachers teach the level of English impractical or inappropriate for students' age groups. For example, they teach English meant for 14-16 year olds to 11 year olds. Therefore, the result does not come out as was expected. As for learners themselves, as was said above they do not have sufficient vocabulary to learn and use English. With limited vocabulary, learners are naturally unable to read or use English effectively. Although vocabulary

is one vital aspect in learning and teaching English, no adequate attention is given to learning vocabulary. However, vocabulary should not be considered as an end in itself, rather as a means to a desired goal. I am strongly convinced that if learners are fully equipped with vocabulary and knowledge of the grammatical structure, they will be able to easily make progress in their learning. Regrettably, many of Thai learners are not well equipped with both vocabulary acquisition and knowledge of a grammatical structure. As a result, it is not surprising to find that they fail to perform satisfactorily as far as English proficiency is concerned.

The poor performance on the part of Thai learners may be attributed to a number of related factors. Failure or unsuccessful learning on Thai learners' part can be attributed to numerous factors. The following factors are contributing factors to Thai learners' learning of English: *attitudes and motives, teaching medium, influence of a mother tongue, inadequate words, different concept, and learning English as a foreign language.*

Attitudes and Motives

First and foremost, Thai learners have got the wrong attitude towards English. A good number of Thai students just dislike the language, holding that it is too difficult for them to learn, and it is not relevant to their life or their daily work. It is generally known that one can successfully learn language provided that he or she has got motivation to learn. As Pit Corder puts it, "Those who are most successful in learning will be those with the highest degree of motivation." (Corder, 1998, p. 204). D.A. Wilkins also agreed that "It is the integratively motivated learners who are the most successful" (Wilkins, 1989, p. 185).

There are some learners who have learning potential, but unwilling to learn or make an attempt to learn. They are unwilling to learn because they do not have motivation to learn. It is to bear in mind that learning and motivation are closely linked. Thus, if one factor is dysfunctional, the other is inevitably affected. When learners do not have inclination whatsoever to learn, good performance or success cannot be expected or achieved. I have personally found that many of my students learn English because they are forced to, not because they are keen to, or they learn just to fulfil the requirements. As a result, it does not come as a surprise to find that their learning is not satisfying. Furthermore, they hold a wrong attitude that they need not learn English because they can easily get help from new technologies like the mobile phones or the Internet. They learn English at school or university because it is compulsory and they do it in order to pass the required test.

If the learners develop such a negative attitude, it is natural that a teacher will find it more difficult to teach them. From the onset, it is important to teach students the usefulness and relevance of English language in today's world. What is important is that the learners' attitudes are to be first set right so that they will have a right attitude on the language. With the right attitude, they would make more effort to learn and most probably more progress in their learning, not just waiting to be spoon-fed by teachers. It is apparent that the attitudes can have a significant effect on learners. As Douglas Brown put it, "Second language learners benefit from positive attitudes and negative attitudes may lead to decreased motivation and to unsuccessful attainment of proficiency" (Brown, 2000, p.181).

Teaching Medium

In Thailand, English is taught and learned as a foreign language. To understand the role of the teaching medium, one has to know what a foreign language is. Jack Richards, John Platt and Heidi Weber define a foreign language as “a language which is not a native language in a country. A foreign language is usually studied either for communication with foreigners who the speak the language, or for reading printed materials in the language” (1985, p. 108). The medium mainly used in a teaching process in a school or university in Thailand is a Thai language, a mother tongue of Thai learners. Using Thai to teach English can make things easier for both teachers and learners. However, there are several downsides in using Thai. For example, learners do not have enough exposure to English and they do not have enough opportunity to use English, thus making them less capable and less enthusiastic to develop required skills in a language.

Some classes in English programs are conducted in English. However, Thai language is mainly used in the teaching process. In most cases, however, teachers are in great dilemma. They may want to use English in the class to expose their students to the language. However, their students who are not well prepared are unable to follow the class. Inevitably, learners lose interest to learn. In other cases, teachers who want to keep their students engaged have to resort to Thai. Although doing so proves convenient for both students and teachers, it does not sufficiently expose learners to more words and expressions in a target language. In this respect, Cook (2003, p.65) recommended that “to maximize the efficiency of the learning and teaching process, a combination of various learning methods such as a direct method, natural language learning, and a communicative approach should be put into use.”

Influence of a Mother Tongue

A mother tongue is “the language the learner uses in his own country” (Seaton, 1982, p. 129). Most of Thai learners are one way or another influenced by their mother tongue, which makes it harder for them to learn another language. Things become more difficult if learning habit in a mother tongue has been fossilized. The influence of a mother tongue on Thai learners is easily and mainly found in pronunciation and a grammatical structure.

Thai learners, because of an influence of a mother tongue, frequently make errors related to English modifiers. To avoid this undesirable outcome, learners have to practice regularly to overcome the constant interference from a mother tongue. Learning English at an earlier age can help solve this problem as the mother tongue has not profoundly influenced the learner. In other words, the earlier learning a foreign language takes place, the better it becomes.

English as a Foreign Language

To show where Thailand belongs as far as learning English is concerned, I will briefly describe three circles where English is used. The countries in which English is used can be categorized into three circles: inner circle, outer circle and expanding circle. The inner circle includes the USA, the UK, Australia; the outer circle includes India, and the Philippines, etc., and the expanding circle includes the countries like China, Japan (McKay, 2002, p. 10). Thailand is categorized in an outer circle in which English is taught and learned as a foreign language. In this regard, English is mostly learned and taught in classroom. Once out of the classroom, learners rarely have the opportunity to use it. In most case scenarios, learners learn from the book, read and practice the tasks assigned by the teacher. They hardly have a chance to really use English outside the classroom setting. Hence, it turns out that

learners have not developed desired skills despite of many years they have spent learning.

The factors described so far are intimately linked to the performance of learners. It is impossible to solve only one issue and ignore another. Attention is to be simultaneously given to these factors so that teaching and learning English become more effective, more satisfactory and more successful.

One aspect which can be a key obstacle to Thai learners of English is the modifiers of a noun. From my teaching experience, I have found that the modification in English is a main area the teacher should give a serious attention to as far as learning English is concerned. If learners understand the modifiers, they will, I believe, find it relatively easy to understand other related elements and they will be able to deal with reading texts with ease., and in turn they can use English more satisfactorily.

The reasons why I choose to describe the modifiers in English are because many of the students I had taught often made errors when they have to deal with the modifiers. Besides, this part of the structure is indispensable to teaching and learning English. However, it is often overlooked and not given sufficient consideration. Naturally, in real communicative purposes, speakers or writers do not use only a noun or a noun having just one modifier. Instead, time and again they may use a noun with many, long modifiers.

Thus, a person sometimes uses one or two modifiers, and at other times uses three or more modifiers, depending on a number of factors. Learners who do not understand the structure of modifiers well may find it very hard to understand what is being meant or intended in the text. On the contrary, if they have a good knowledge

of the modifiers (of nouns), they will have little or no difficulty understanding the messages or texts.

Modifiers

A modifier is a term used in modern grammar to describe the dependent elements in a noun phrase or nominal group. The modifier can occur before or after the noun as head (Wales, 1989, p.304). The modifiers are categorized into two types: pre-modifiers and post-modifiers. Each of them is briefly illustrated in the following sections. Modifiers in English can be classified in terms of types, positions, characteristics, and sentence modifies (Pukkakup, Y., 2002). In this article, I exclusively focus an attention on only the positions where the modifiers appear. That is, a demonstration is based on two types of modifiers: pre-modifiers and post-modifiers.

Pre-modifiers

This type of modifiers comes before the head noun.

The following are the types of pre-modifiers (Greenbaum, 1996, pp. 217-218).

- 1). Adjective e.g. *a long story*. 2). Noun e.g. *a table tennis* 3). -ing participle e.g. *a falling rock* 4). -ed participle e.g. *a broken window* 5). Genitive e.g. *the boy's father* 6). Numeral e.g. *six cars*

In a short passage below, the pre-modifiers are the underlined words.

Anxious residents slept outside after hundreds of aftershocks rattled the earthquake-hit northern Philippines. Five people were killed and more than 150 injured when a 7.0-magnitude quake struck. (Stern, 2005, p.143)

Based on the test I had given to my students, they did not much difficulty in understanding the message. Probably, the pre-modifiers are short and easy to understand. However, those in the following sentences are longer and can be more difficult to understand. The underlined words are the pre-modifiers of a head noun.

The thirsty animal gets much-needed drink.

Just a few careless steps, these antelopes will be trapped.

Hippos cannot swim, but they secrete a thick, oily, reddish fluid.

The chilly nutrient-rich water feeds many different animals.

The prehistoric bones belonged to a two-legged, crocodile-faced.

predatory dinosaur. (Stern, 2005, p.144)

I have often found that students often have difficulty understanding the head nouns with longer pre-modifiers as shown above.

Post-modifiers

This type of modifiers comes after the head noun. The following are the types of post-modifiers (Greenbaum, 1996, p. 219).

- 1). Preposition e.g. *The reflection in the mirror*
- 2). Relative clause e.g. *The dog that chases the cat is mine.*
- 3). –ing participle e.g. *The boy playing in the room is my son.*
- 4). –ed participle e.g. *The book written by Hemingway is interesting.*
- 5). Infinitive e.g. *We give them the food to eat.*
- 6). Noun clause e.g. *The belief that the earth is round is true.*
- 7). Adjective e.g. *The party's leader happy with the election win smiles broadly.*

In the book titled, *English Modifiers*, (2002, pp. 226-232) Pukkakup has provided the examples of sentence modifiers. They include 1) Non-restrictive

appositive: *This is John, **a manger of our company**.* 2) Infinitive phrases: ***To tell the truth**, I never like her.* 3) Participial phrases: *Students **arriving late** will not be permitted to enter the hall. Term paper **submitted late** will not be accepted.* 4) Prepositional phrase: ***in the course of a day**, students study many subjects.*

In this paper, I treat the sentence modifiers in question as belonging to the post-modifiers. This is because the modifiers come after the components they modify.

Effects of Pre-modifiers

As far as my teaching experience goes, if the pre-modifiers consist of just one or two words, Thai learners do not have much difficulty understanding a phrase or a sentence. In the sentence below, they can cope with it easily as the head noun is modified by only one noun.

US warns of major incident amid China provocations in South China Sea.

In the example shown, the effect of the modifiers on Thai learners is manageable because the phrases are relatively short. In contrast, if the head is modified by three or more words, the problems seem to emerge. The sentence below can easily confuse learners who have yet to understand the modifiers. And probably they can make errors in reading it.

This aggressive and irresponsible behavior represents one of the most significant threats to peace and stability in the region.

The main reasons why Thai learners whom I had taught make mistakes can be explained as follows. Thai and English have modifiers in different positions. Modifiers in Thai come after a head noun only while in English modifiers can come before and after a head noun. Thus, it is common that Thai learners often have difficulty understanding a noun with a longer pre-modifier, and are more prone to

errors. However, they can easily understand a noun with one or two pre-modifiers; they often make an error if the head nouns have many pre-modifiers, especially if the modifiers use a comma to separate multiple modifiers of the same noun. For example:

The efficient, hard-working, and punctual company employee is in high demand.

Apparently, many cannot identify the head noun in the sentence. Also, they assume that ‘the efficient’ is a head noun and subject of a sentence. They may probably assume that the punctuation mark, here a comma, indicates a complete idea. Thus, the longer the modifier are, the more problematic they have become to Thai learners. As described above, a word order of modifiers in Thai and English moves in an opposite direction: Thai to the right, English to the left. The pre-modifiers are one of the major aspects learners should pay more attention to.

Effects of Post-modifiers

Comparatively speaking, Thai learners make fewer mistakes in the post-modifiers than in the pre-modifiers. It can be explained that the orders of post-modifiers in the two languages are similar. It is natural that the problems in learning something mostly occur only when there are differences. The more different things are, the more difficult learning becomes. On the contrary, little or no difficulty occurs if things turn out to be more or less similar.

It is true that Thai learners may not make as many mistakes in this category as in the first one. However, if the post-modifiers are longer and more complicated, they can become problematic for the ones who are not skillful enough to analyze the components. The sample sentences given contain long post-modifiers:

The scandal over the alleged mistreatment of Iraqi prisoners by American troops had been very destructive.

A member of a gang of monkeys that has terrorised residents of a Japanese city for weeks has been caught and killed.

The long post-modifiers move in the same direction as in Thai. Linguistically, it is called a right-branching structure. However, despite the similarity in both Thai and English, it is still possible that Thai learners make errors because the head nouns are post-modified by many words.

Other elements which are particularly problematic for Thai learners are present and past participles. The present participle is a verb with –ing e.g. *working, doing*. The past participle is a verb in the past participle form e.g. *worked, seen*.

The present participle can be a problem for students. For example, they often mistake the word ‘coming’ in the example below as a main verb.

Light coming from an object has been stretched by the expansion of the Universe to redder wavelengths.

Although the word order of the post-modifier in English shown in the above sentence is similar to that of Thai, learners are still likely to make errors.

More effects of the post-modifiers on Thai learners can be found when the head noun has a longer post-modifier in the form of the past participle as illustrated in the examples below.

a) Two studies published on Tuesday re-examine information from the initial outbreak in the Chinese city.

b) One of the reasons cited for the high number of deaths from lightning is the large number of people working outdoors.

As it is the case with the present participle, I have found that many of students mistake the past participles as the main verbs of the sentences. In this aspect, I find it necessary for learners to understand the structure of a relative clause. This is because both the present and past participles are derived from the reduced relative clause. In the examples, the present participle can be rewritten as “Light *that comes from an object has been stretched the expansion of the Universe ...*”. The first past participle can be rewritten as “Two studies *which were published on Tuesday re-examine information from the initial outbreak in the Chinese city.*”

The illustration given so far clearly shows that the modifiers in English can have a great influence on Thai learners. Thus, it is deemed essential to pay more attention to the issue so that Thai learners having thoroughly understood this aspect can read and use English more satisfactorily and efficiently.

Conclusion

Based on the description and illustrations provided so far, it is apparent that modifiers play an important part in English. To help learners to have a firm grip on this aspect, teachers should have learners do as many exercises on the modifiers as possible. In addition to learning the modifiers, getting a new vocabulary will facilitate the learners a great deal. Hence, teachers should teach new English words whenever the time permits. Without adequate words, it is almost impossible to understand the structure well. For learners to properly understand the structure of modifiers, teachers have to work out on how to teach English effectively. They have to rely on a wide variety of the teaching methods to produce maximum results on the learners' part. One method may not suit all occasions and all students. Thus, combining a wide variety of teaching methods will be greatly helpful.

One fact to be accepted is that directly or otherwise Thai learners are influenced by an interference of their mother tongue. Time and again, they may unknowingly use English based on the Thai structure. The issue is also significant and needs more attention from the teacher. One possible way is that the problem can be overcome by extensive practice and regular exercises can be of great benefits to learners.

Teachers should not teach modifiers through only reading. Rather, learners should be assigned to write, listen and even speak the sentences and texts having the modifiers so that learners get familiar with the structure of modifiers. Short and regular passages having modifiers should be assigned to learners to practice and improve their skills.

In order for learners to thoroughly understand the components of the modifiers, they are required to possess the following: adequate vocabulary, knowledge of parts of speech, and working knowledge of grammatical structure. In the teaching and learning process, these three components should be concurrently given attention so that learners know how to use them appropriately.

It is also important to know that one noun in English can be pre-modified by many different parts of speech. In other words, pre-modifiers can be a noun (*a bank manager*), an adjective (*a big car*), a number (*two students*), a demonstrative (*those guys*), a participle (*a developing nation, a snow-covered mountain*). At times these modifiers can come together to modify just one noun (*two small crowded buses*).

It is recommended that having learners study and practice sentences with many modifiers can be highly helpful. After learners have learned and practiced the modifiers used in sentences, they should be exposed to the modifiers used in a longer

reading passage to ensure that learners have firmly grasped the structure and are to profit from what they have learned.

There are precautions and cares teachers concerned should pay attention to. The teachers have to remind themselves that they should be more patient and tolerant with the errors the learners might have made and with the time the learners require to understand. Learning a new language is a time-consuming process. So, learning and understanding the modifiers in English may require weeks, possibly months for some, if not all, students. Thus, students or learners should be allowed more time and space to learn and develop both potential and skills in language at their own pace.

With understanding and caring teachers, favorable atmosphere and sufficient time, learners are in a strong position to learn better, get highly motivated and as a result are expected to perform more satisfactorily.

References

- Brown, D. (2000). *Principles of language learning and teaching*. New York: Pearson Education.
- Cook, G. (2003). *Applied linguistics*. Oxford: OUP.
- Corder, S.P. (1998). *Introducing applied linguistics*. London: Penguin.
- Greenbaum, S. (1996). *The Oxford English grammar*. Oxford: OUP.
- McKay, S.L. (2002). *Teaching English as an international language*. Oxford: OUP.
- Pukkakup, Y. (2002). *Modifiers in English*. Bangkok: Culalongkorn Publishing Press. [in Thai].
- Richards, J., Platt, J., & Weber, H. (1985). *Longman dictionary of applied linguistics*. Longman.

Seaton, B. (1982). *A Handbook of English language teaching terms and practice*.

Hong Kong: Macmillan.

Stern, G. (2005). *Learners' grammar dictionary*. Kuala Lumpur: Learners

Educational Publishing.

Wales, K. (1998). *A Dictionary of stylistics*. London and New York: Longman.

Wilkins, D. A. (1989). *Linguistics in language teaching*. London: Edward Arnold.

Author

Prommintra Kongkaew

English Program, Faculty of Humanities and Social Sciences

Ubon Ratchathani Rajabhat University

Changsanit Road, Naimuang Sub-District, Muang District,

Ubon Ratchathani Province 34000

Tel: 081 8768262 Email: pmkk85@hotmail.com

การวิเคราะห์การใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารด้านการท่องเที่ยวบนฐาน
ทรัพยากรท้องถิ่น : กรณีศึกษาผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในแหล่งท่องเที่ยวชุมชน

ตำบลบ้านห้วย อำเภอลำสัก จังหวัดเพชรบูรณ์

**Communicative English Function Analysis for Tourism Based on
Local Resources: A Case Study of Stakeholders in Ban Wai,
Lomsak District, Phetchabun Province**

รัชนิวรรณ ประยงค์กุล¹

Ratchaneewan Prayongkul

¹อาจารย์ประจำสาขาวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

Business English Program, Faculty of Humanities and Social Sciences,

Phetchabun Rajabhat University

Received: October 19, 2022

Revised: December 7, 2022

Accepted: December 22, 2022

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์การใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารด้านการท่องเที่ยวบนฐานทรัพยากรท้องถิ่นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในแหล่งท่องเที่ยวตำบลบ้านห้วย อำเภอลำสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยใช้แนวคิดการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ (English for Specific Purposes) ของอัทฉินสันและวอเทอร์ส เป็นการวิจัยแบบเชิงคุณภาพ เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างและการสนทนากลุ่ม แล้วนำข้อมูลที่รวบรวมได้ไปวิเคราะห์แบบเชิงเนื้อหา โดยมีกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ คือ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียด้านการท่องเที่ยวในตำบลบ้านห้วย อำเภอลำสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ จำนวน 20 คน ได้แก่ นักเรียน ศิษย์เก่า ครู ผู้บริหาร โรงเรียนพ่อ

ขุนผาเมืองอุปถัมภ์ ผู้ประกอบการการจำหน่ายสินค้า และผู้ประกอบการที่พักแบบโฮมสเตย์ ตำบลบ้านห้วย อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มเป้าหมายมีการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารด้านการท่องเที่ยวในฐานะที่เป็นมัลติเทรคท์ท้องถิ่น และเนื้อหาภาษาอังกฤษที่ปรากฏการใช้ประกอบด้วยขอบเขตเนื้อหา ดังนี้ 1) การกล่าวทักทายและกล่าวแนะนำตัว 2) กล่าวต้อนรับเข้าสู่สถานที่ท่องเที่ยว 3) การให้ข้อมูลรายละเอียดเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยว 4) การกล่าวขอบคุณและกล่าวอำลา

คำสำคัญ: ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร, การท่องเที่ยว, ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย, ตำบลบ้านห้วย, อำเภอหล่มสัก

Abstract

The objective of this research was to analyze the communicative English use for tourism based on local resources of the stakeholders in Ban Wai Village, in the district of Lomsak, Phetchabun Province, using the framework of English for Specific Purposes based on Hutchinson and Waters (1998). Qualitative data was collected through Semi-Structured Interview and a focus group with subsequent content analysis. The key informants were 20 members of the stakeholders in Ban Wai, Lomsak District, Phetchabun; including students and alumni, teachers and the director of Pho Khun Phamueang Uppatham School, merchants, and the owner of a homestay business enterprise. The results revealed that the content for English communication in this particular context of local tourism was as follows; 1) Greetings and introductions, 2) Welcoming tourists, 3) Providing information related to local tourist attractions, and 4) Offering thanks and ending the activity with appropriate terms and expressions.

Keywords: communicative English, tourism, stakeholders, Ban Wai, Lomsak district

บทนำ

ภาษาอังกฤษมีฐานะเป็นภาษาสากล (Global Language or International Language) การใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อกลางในการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม และรูปแบบภาษาอังกฤษที่เป็นข้อความมุ่งสำหรับการสื่อสารให้ผู้รับสารในระดับนานาชาติ (Crystal, 2003) การที่ภาษาอังกฤษได้รับการยอมรับให้เป็นภาษาสากลที่ใช้ในการติดต่อสื่อสาร ส่งผลให้ภาษาอังกฤษมีความสำคัญต่อการดำเนินธุรกิจต่าง ๆ ที่ต้องการขยายฐานไปยังกลุ่มเป้าหมายต่างชาติ โดยเฉพาะอุตสาหกรรมด้านการท่องเที่ยวและบริการที่การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยได้มีแนวคิดในการส่งเสริมพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อสร้างเสริมมูลค่าเพิ่มให้แก่คนในชุมชน ในทางกลับกันก็เน้นการพัฒนารูปแบบของการอนุรักษ์ เพื่อให้วัฒนธรรม สภาพแวดล้อม และความสวยงามในชุมชนอยู่ยั่งยืนคงรูปแบบเดิมไม่เปลี่ยนแปลง จึงพยายามกระตุ้นให้ประชาชนมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ ดูแล และพัฒนาทรัพยากรในท้องถิ่นให้คงคุณค่า มีคุณภาพ และพร้อมสำหรับการท่องเที่ยวตลอดไป ส่งผลให้แนวคิดนี้เป็นหนึ่งในนโยบายที่ได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาลเป็นอย่างมากในการท่องเที่ยวเมืองรอง ที่มีการประชาสัมพันธ์ให้เป็นที่รู้จักทั้งนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติ จากสถิติการเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในจังหวัดเพชรบูรณ์ในปี พ.ศ. 2564 - 2565 พบว่า มีนักท่องเที่ยวต่างชาตินิยมมาเยือน จำนวน 25,671 คน ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับ ปี พ.ศ. 2564 พบว่ามีจำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น + 1,818.61% ซึ่งถือว่าเป็นจุดเริ่มต้นที่ดีในการพัฒนาการท่องเที่ยวในจังหวัดเพชรบูรณ์ (Ministry of Tourism and Sports, 2022)

ชุมชนตำบลบ้านห้วย อำเภอลำสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ เป็นอีกตำบลหนึ่งที่ยังคงความเป็นเอกลักษณ์ของชุมชน โดยยึดการจัดการท่องเที่ยวโดยเน้นวิถีชีวิต และภูมิปัญญาของความเป็นชุมชนไทหล่มในอดีตมาจนถึงปัจจุบัน โดยมีจุดเด่นในแง่ของ

ทรัพยากรท้องถิ่นที่คนในชุมชนร่วมกันผลักดันและส่งเสริมให้เป็นสินค้าและแหล่งท่องเที่ยวในชุมชนได้ ได้แก่ 1) การทอผ้าที่เรียกกันว่า “ผ้าชิ้นหัวแดงตีนก่าน” ซึ่งเป็นผ้าทอที่มีเอกลักษณ์เฉพาะของชุมชนตำบลบ้านห้วยเท่านั้น 2) อาหารพื้นถิ่นในชุมชนที่ได้มาจากการส่งเสริมให้คนในชุมชนปลูกผักกิมจิตามวิถีความพอเพียง 3) สถานที่ท่องเที่ยวภายในชุมชน เช่น เจดีย์พ่อขุนผาเมือง ดันจำปาขาวพันปี วัดโพธิ์ชัย เจดีย์พระนางสิงขรเทวี อุสุรณสถานเมืองราด เป็นต้น และ 4) ประเพณีประจำชุมชน คือ การแสดงเส็งกลอง เพื่อให้สอดคล้องกับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประเด็นด้านการท่องเที่ยว พ.ศ. 2561 - 2580 (Office of the National Economic and Social Development Council, 2018) และแผนพัฒนาจังหวัดเพชรบูรณ์ พ.ศ. 2561 - 2565 ประเด็นการพัฒนาที่ 2 ส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมท่องเที่ยวเพื่อสร้างเสริมมูลค่าเพิ่มพัฒนา (Provincial Administrative Organization, 2019) ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ประธานกลุ่มส่งเสริมการท่องเที่ยวชุมชนตำบลบ้านห้วย พบว่า เนื่องจากชุมชนมีทรัพยากรท้องถิ่นที่เหมาะสมแก่การส่งเสริมการท่องเที่ยวเป็นจำนวนมาก จึงสร้างความสนใจแก่นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ โดยสถิติเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เข้ามาเยี่ยมชมประมาณ 2 - 3 ครั้ง/เดือน ทำให้ประชาชนในชุมชนมีความจำเป็นต้องสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษ แต่ปัจจุบันคนในชุมชนสามารถสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษด้วยคำ หรือประโยคสั้น ๆ จนถึงสื่อสารไม่ได้เลย ทำให้ไม่สามารถให้ข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสถานที่ท่องเที่ยวเพิ่มเติมแก่นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติได้ แม้ว่าคนในชุมชนจะมีความร่วมมือกันจัดตั้งชมรมมัคคุเทศก์ โดยเน้นฝึกนักเรียนของโรงเรียนพ่อขุนผาเมืองอุปถัมภ์ ซึ่งเป็นสถานศึกษาในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวดังกล่าวเพื่อเป็นมัคคุเทศก์น้อย แต่ทักษะการสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษสำหรับการท่องเที่ยวนั้น ยังเป็นการท่องจำจากเนื้อหาที่ได้เตรียมไว้ สื่อสารภาษาอังกฤษได้ด้วยประโยคสั้น ๆ ไม่สามารถใช้คำวลี ตำนาน โครงสร้างประโยคภาษาอังกฤษที่หลากหลาย หรือมีความซับซ้อนได้ ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ประธานกลุ่มส่งเสริมการท่องเที่ยวชุมชนตำบลบ้านห้วยเพิ่มเติมเกี่ยวกับความคาดหวังในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวของคนในชุมชนเพื่อสร้าง

ศักยภาพที่พร้อมต่อการให้บริการนักท่องเที่ยวในอนาคต เนื่องจากปัจจุบันชุมชนตำบลบ้านหาวมีประชุมเพื่อร่วมกันวางแผนขยายเส้นทางการท่องเที่ยวในชุมชนเพิ่มขึ้น ดังนั้นคนในชุมชนควรมีทักษะในใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารด้านการท่องเที่ยวในหัวข้อดังต่อไปนี้ 1) ประวัติความเป็นมาและข้อมูลโบราณสถานในชุมชน 2) แนะนำสถานที่ท่องเที่ยวบริเวณใกล้เคียง 3) เส้นทางการท่องเที่ยว 4) การแนะนำอาหารท้องถิ่น วัตถุดิบ และ ประวัติความเป็นมาของอาหาร 5) ประวัติความเป็นมาการแสดงเส็งกอง 6) การเข้าพักโฮมสเตย์

ผู้วิจัยเห็นความสำคัญและตระหนักถึงคุณค่าของทรัพยากรท้องถิ่นที่มีความพร้อมในการรองรับนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติที่สนใจและจะเดินทางมาเยี่ยมชมสถานที่ท่องเที่ยวในท้องถิ่น หากคนในชุมชนมีทักษะในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารด้านการท่องเที่ยว จะยิ่งทำให้พื้นที่ชุมชนตำบลบ้านหาว อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ เป็นแหล่งท่องเที่ยวให้เป็นที่รู้จักแก่นักท่องเที่ยวต่างชาติ ตลอดจนสร้างมูลค่าและรายได้ให้แก่คนในชุมชนเพิ่มมากขึ้นได้ โดยรูปแบบภาษาอังกฤษที่ได้นำมาพัฒนาทักษะให้แก่คนในชุมชนจะต้องเป็นรูปแบบภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะที่เน้นให้เป็นไปตามความต้องการของผู้ใช้ภาษา (Hutchinson & Waters, 1989, pp.18-19) ต้องมีหัวข้อและเนื้อหาอยู่ในขอบเขตที่ผู้เรียนต้องการ (Stevens, 1988, p.12) ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อวิเคราะห์การใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารด้านการท่องเที่ยวบนฐานทรัพยากรท้องถิ่น : กรณีศึกษาผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในแหล่งท่องเที่ยวชุมชนตำบลบ้านหาว อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ตามแนวคิดการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ (English for Specific Purposes) ของฮัทชินสันและวอเตอร์ส (Hutchinson & Waters, 1994) ที่เน้นการใช้ภาษาอังกฤษให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายโดยคำนึงถึงความต้องการและความสนใจของผู้ใช้ภาษาเป็นหลัก นอกจากนี้ ผลการวิจัยยังสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาบทเรียนหรือสื่อการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียด้านการท่องเที่ยวในชุมชนบ้านหาว และชุมชนอื่น ๆ ได้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อวิเคราะห์การใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารด้านการท่องเที่ยวบนฐานทรัพยากรท้องถิ่นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในตำบลบ้านห้วย อำเภอลำสัก จังหวัดเพชรบูรณ์

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. **ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key informants)** ในการทำวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียด้านการท่องเที่ยวในตำบลบ้านห้วย อำเภอลำสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ จำนวน 20 คน ประกอบด้วย ตัวแทนนักเรียน จำนวน 15 คน ศิษย์เก่าที่ทำหน้าที่เป็นมัคคุเทศก์ในชุมชน จำนวน 1 คน ครู จำนวน 1 คน ผู้บริหารโรงเรียนพ่อบุญผาเมืองอุปถัมภ์ จำนวน 1 คน ผู้ประกอบการจำหน่ายสินค้า จำนวน 1 คน ผู้ประกอบการที่พักแบบโฮมสเตย์จำนวน 1 คน โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างดังกล่าวมีบทบาทกับการท่องเที่ยวในชุมชนบ้านห้วยมากที่สุด เช่น การทำหน้าที่นำเที่ยวในชุมชน การให้ข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวในชุมชน เป็นต้น

2. **เครื่องมือวิจัย** แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-Structured Interview) และการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) โดยผู้วิจัยพัฒนาขึ้นเพื่อวิเคราะห์การใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารด้านการท่องเที่ยว และแนวทางการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารด้านการท่องเที่ยวสำหรับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในตำบลบ้านห้วย อำเภอลำสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์ไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่านตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา และปรับแก้แบบสัมภาษณ์ตามคำแนะนำ จากนั้นนำแบบสัมภาษณ์ไปทดลองใช้กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียด้านการท่องเที่ยวที่ไม่เกี่ยวข้องกับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญในงานวิจัยเพื่อหาคำความเชื่อมั่น จากนั้นจึงนำไปใช้จริงกับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญในงานวิจัย โดยมีตัวอย่างข้อคำถามใน

แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง เช่น เมื่อนักท่องเที่ยวเดินทางมาถึงสถานที่ท่องเที่ยวมีการใช้ภาษาอังกฤษอย่างไรบ้าง เมื่อต้องให้ข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวมีการใช้ภาษาอังกฤษอย่างไรบ้าง เมื่อสิ้นสุดการปฏิบัติหน้าที่มีการใช้ภาษาอังกฤษอย่างไรบ้าง

3. การเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยมีการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

3.1 ศึกษาข้อมูลพื้นฐานและทรัพยากรท้องถิ่นที่ส่งเสริมด้านการ

ท่องเที่ยวของชุมชนตำบลบ้านห้วย อำเภอลำลูกกระหม� จังหวัดเพชรบูรณ์ เป็นการเก็บข้อมูลจากข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) กล่าวคือ เป็นข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ระหว่างผู้วิจัยและกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ รวมทั้งการสังเกต ศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร โดยการศึกษาจากหนังสือ เอกสารทางวิชาการ การสืบค้น ทางอินเทอร์เน็ต แหล่งข้อมูลต่าง ๆ ในชุมชน และการศึกษาจากรายงานวิจัย สารานิพนธ์ และวิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้อง

3.2 ประสานประสานกลุ่มท่องเที่ยวในชุมชนเพื่อขอเข้าสัมภาษณ์สมาชิกในกลุ่ม และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในชุมชนแบบตัวต่อตัว ซึ่งประกอบด้วยตัวแทนนักเรียน จำนวน 15 คน ศิษย์เก่าที่ทำหน้าที่เป็นมัคคุเทศก์ในชุมชน จำนวน 1 คน ครู จำนวน 1 คน ผู้บริหารโรงเรียนพ่อบุญผาเมืองอุบลรัตน์ จำนวน 1 คน ผู้ประกอบการการจำหน่ายสินค้า จำนวน 1 คน ผู้ประกอบการที่พักแบบโฮมสเตย์ จำนวน 1 คน โดยผู้วิจัยใช้เวลาในการสัมภาษณ์ 25 - 30 นาที โดยมุ่งเน้นประเด็นของการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในการนำเที่ยวในชุมชน ได้แก่ คำศัพท์ รูปแบบประโยค ปัญหาในการใช้ และวิธีการแก้ปัญหาในกรณีที่ไม่สามารถสื่อสารได้

3.3 จัดการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) เพื่อวิเคราะห์การใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารการท่องเที่ยวในชุมชน และวิเคราะห์รูปแบบประโยคภาษาอังกฤษกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 10 คน ซึ่งเป็นนักเรียนโรงเรียนในชุมชนที่ทำหน้าที่เป็นผู้นำเที่ยวหรือมัคคุเทศก์น้อยและมีบทบาทในการสื่อสารภาษาอังกฤษไปยังนักท่องเที่ยวต่างชาติมากที่สุด โดยใช้เวลารั้งละ 45 นาที

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยการนำข้อมูลที่ได้จากแบบสัมภาษณ์ และการสนทนากลุ่มมาถอดเสียงจากเทปบันทึกเสียงของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จากนั้นนำมาวิเคราะห์ในเชิงเนื้อหา (Content Analysis) ตามแนวคิดการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ (English for Specific Purposes) ของฮัทชินสันและวอเตอร์ส (Hutchinson & Waters, 1994)

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การวิเคราะห์การใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารด้านการท่องเที่ยวบนฐานทรัพยากรท้องถิ่น : กรณีศึกษาผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในแหล่งท่องเที่ยวชุมชนตำบลบ้านหวาย อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์” ตามกรอบแนวคิดเรื่องภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ (English for Specific Purposes) ของฮัทชินสันและวอเตอร์ส (Hutchinson & Waters, 1994) ผลวิจัยที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลมีดังนี้

การใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารด้านการท่องเที่ยวของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในตำบลบ้านหวาย อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์

จากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ คือ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับการท่องเที่ยวตำบลบ้านหวาย อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ จำนวน 20 คน โดยการสัมภาษณ์และการสนทนากลุ่มในประเด็นการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารด้านการท่องเที่ยว พบว่า มีการใช้ภาษาอังกฤษในการให้ข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในชุมชนเพียงแค่ 4 แห่งจากสถานที่ท่องเที่ยวภายในท้องถิ่นตำบลบ้านหวายทั้งหมด ได้แก่ 1) ดันจำปาขาวอายุ 1,000 ปี และ 2) เจดีย์พ่อขุนผาเมืองอนุสรณ์ ตั้งอยู่ภายในบริเวณหน้าอาคารเรียน โรงเรียนพ่อขุนผาเมืองอุปถัมภ์ 3) วัดโพธิ์ชัย และ 4) อนุสรณ์สถานเมืองราด ผู้วิจัยวิเคราะห์การใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารด้านการท่องเที่ยว พบว่า มีกลวิธีการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารด้านการท่องเที่ยว ดังนี้

1.1 การกล่าวทักทายและกล่าวแนะนำตัว (Greetings and Introduction)

การแนะนำตัวในบริบทของการเป็นมัคคุเทศก์คือ การแนะนำข้อมูลส่วนตัวคร่าว ๆ เพื่อเป็นการทักทายและแนะนำตนเองให้นักท่องเที่ยวต่างชาติรู้จักว่าผู้ปฏิบัติหน้าที่มัคคุเทศก์ในขณะนั้นคือใคร ภาษาอังกฤษที่ปรากฏการใช้คือ การทักทาย การแนะนำชื่อ และการแนะนำหน้าที่ที่รับผิดชอบ ดังข้อมูล (1) - (3)

- ข้อมูล (1) Good morning, I am (ชื่อเล่น). I am your tour guide today.
 (2) Good morning, My name is (ชื่อจริง). I am your tour guide today.
 (3) Good morning, My name is (ชื่อเล่น). I am from Phokhun

Phamueang Uppatham School. I am your tour guide today.

จากตัวอย่าง (1) - (3) จะเห็นได้ว่าการแนะนำตัวของกลุ่มเป้าหมายจะมีการใช้รูปแบบลำดับของคำพูดในรูปแบบเดียวกันกล่าวคือ เริ่มต้นด้วยการกล่าวทักทาย การแนะนำข้อมูลส่วนตัว และการแนะนำหน้าที่ที่รับผิดชอบ อย่างไรก็ตาม ปรากฏการใช้รูปแบบการแนะนำชื่อมากกว่า 1 รูปแบบ ได้แก่การใช้ I am และ My name is ... ทำให้เห็นว่ากลุ่มเป้าหมายมีคลังคำศัพท์/รูปประโยคในการใช้สื่อสารด้วยภาษาอังกฤษอย่างง่าย ๆ ไม่ซับซ้อนที่สามารถเลือกใช้ได้ตามความเหมาะสม

1.2 กล่าวต้อนรับเข้าสู่สถานที่ท่องเที่ยว (Welcoming Tourists)

การกล่าวต้อนรับของกลุ่มเป้าหมายมีวัตถุประสงค์เพื่อต้อนรับและเป็นการบอกกล่าวแก่นักท่องเที่ยวเกี่ยวกับชื่อของสถานที่ที่นักท่องเที่ยวได้เดินทางมาถึง ดังข้อมูล (4)-(6)

- ข้อมูล (4) Welcome to Phetchabun.
 (5) Welcome to Phokhun Phamueang Uppatham school.
 (6) Welcome to Muang Rad /PhoKhun Phamueang Memorial.

จากข้อมูล (4) - (6) พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการใช้คำว่า welcome ในการกล่าวต้อนรับนักท่องเที่ยวต่างชาติเข้าสู่สถานที่ท่องเที่ยวในแต่ละแห่งภายในท้องถิ่น รวมทั้ง

ยังสามารถปรับการใช้ถ้อยคำในการกล่าวต้อนรับไปยังสถานที่ต่าง ๆ ได้อย่างหลากหลาย ไม่ว่าจะกล่าวถึงสถานที่ที่มีพื้นที่ขนาดใหญ่เช่น จังหวัด หรือจะเป็นพื้นที่ที่แหล่งท่องเที่ยวเฉพาะเจาะจง

1.3 การใช้ข้อมูลรายละเอียดเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยว (Providing information related to local tourist attractions)

การใช้ภาษาอังกฤษในการให้ข้อมูลรายละเอียดเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวภายในท้องถิ่นของกลุ่มเป้าหมายมีการใช้คำศัพท์และรูปแบบประโยคที่หลากหลาย โดยจำแนกประเภทของประโยคภาษาอังกฤษที่ใช้หลัก ๆ ออกเป็น ประโยคบอกเล่า เหตุการณ์ปัจจุบัน (Present Tense) ประโยคบอกเล่าเหตุการณ์ในอดีต (Past tense) และประโยคที่มีโครงสร้างกรรมวาจก (Passive voice) ดังข้อมูล (7) - (15) ประโยคบอกเล่าเหตุการณ์ปัจจุบัน

กลุ่มตัวอย่างมีการนำภาษาอังกฤษไปใช้ในการบอกรายละเอียดสถานที่ท่องเที่ยว โดยปรากฏการใช้โครงสร้างประโยค Subject + Verb1 เพื่อเล่ารายละเอียดที่เป็นเหตุการณ์ปัจจุบัน ดังข้อมูล (7) - (9)

ข้อมูล (7) There is an important historical site in this place called Pho Khun Pha Mueang Pagoda.

(8) It appears that these two trees are still alive.

(9) Some stories tell that the 1,000-year Plumeria tree in this place...

ประโยคบอกเล่าเหตุการณ์ในอดีต (Past tense)

กลุ่มตัวอย่างมีการนำภาษาอังกฤษไปใช้ในการบอกรายละเอียดสถานที่ท่องเที่ยว โดยปรากฏการใช้โครงสร้างประโยค Subject + Verb2 เพื่อเล่ารายละเอียดที่เป็นเหตุการณ์อดีต ดังข้อมูล (10) - (12)

ข้อมูล (10) It used to be an old temple called ‘Wat thung’ and became the abandoned temple.

(11) The villagers renovated this place.

(12) They both wished these trees would grow well if they could help Thai people from Khmer.

ประโยคที่มีโครงสร้างกรรมวาจก (Passive voice)

กลุ่มตัวอย่างมีการนำภาษาอังกฤษไปใช้ในการบอกรายละเอียดสถานที่ท่องเที่ยว โดยปรากฏการใช้โครงสร้างประโยค Subject +Verb to be+ Verb3 เพื่อเล่ารายละเอียดที่เป็นเหตุการณ์ที่เน้นผู้ถูกกระทำในตำแหน่งประธานในประโยค ดังข้อมูล (13) - (15)

(13) Pho Khun Pha Mueang Uppatham School is located in Lomsak district, Phetchabun province.

(14) It was built in 1760.

(15) It was assumed that Pho Khun Pha Mueang and Pho Khun Bangklanhao planted two Plumeria trees for predications.

จากข้อมูล (7) - (15) พบว่า ผู้พูดสามารถใช้ภาษาอังกฤษในการบอกรายละเอียดเกี่ยวกับแหล่งที่ตั้ง ปี พ.ศ. ที่ก่อตั้ง รวมทั้ง การเล่าความเป็นมาในอดีตของสถานที่ท่องเที่ยวภายในท้องถิ่นของตนเองแก่นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติได้

1.4 การกล่าวขอบคุณและกล่าวอำลา (Offering thanks and ending the activity with appropriate terms and expressions)

กลุ่มเป้าหมายปรากฏการใช้คำกล่าวขอบคุณ คือ คำว่า Thank you very much และการกล่าวอำลา คือ Goodbye ดังข้อมูล (16)

ข้อมูล (16) Ladies and gentlemen, it was my pleasure to be your tour guide. I hope you all enjoyed the tour. Thank you very much and goodbye. I hope to see you again sometime.

นอกจากการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการกล่าวขอบคุณและการกล่าวอำลาของกลุ่มเป้าหมายในข้อมูล (16) นั้น เห็นได้ว่ากลุ่มเป้าหมายยังมีการใช้คำที่แสดงความรู้สึกสุภาพ (Politeness) และให้การยกย่องต่อนักท่องเที่ยวต่างชาติด้วยคำว่า Ladies and gentlemen, และ It was my pleasure to be your tour guide. การใช้ถ้อยคำดังกล่าว นอกจากจะแสดงความรู้สึกสุภาพและทำให้นักท่องเที่ยวต่างชาติรู้สึกว่าคุณค่าตนเองสำคัญแล้วยังสามารถสร้างความประทับใจต่อนักท่องเที่ยวต่างชาติในการที่ผู้พูดสามารถเลือกใช้ระดับคำในภาษาอังกฤษได้ตามความเหมาะสมของบริบทอีกด้วย

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง “การวิเคราะห์การใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารด้านการท่องเที่ยวบนฐานทรัพยากรท้องถิ่น : กรณีศึกษาผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในแหล่งท่องเที่ยวชุมชนตำบลบ้านห้วย อำเภอลำสัก จังหวัดเพชรบูรณ์” ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลการวิจัยดังนี้

1. การใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารด้านการท่องเที่ยวของคนในชุมชนตำบลบ้านห้วย อำเภอลำสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ เมื่อวิเคราะห์ตามแนวคิดการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ (English for Specific Purposes) ของฮัทชินสันและวอเตอร์ส (Hutchinson & Waters, 1994) พบว่า มีการใช้ภาษาอังกฤษในหัวข้อการกล่าวทักทายและกล่าวแนะนำ การกล่าวต้อนรับเข้าสู่สถานที่ การใช้ข้อมูลรายละเอียดเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยว และการกล่าวขอบคุณและกล่าวอำลา โดยมีการใช้คำศัพท์/รูปแบบ และสำนวนในการใช้สื่อสารด้วยภาษาอังกฤษอย่างง่าย ๆ ไม่ซับซ้อน อาจเนื่องด้วยความรู้ด้านภาษาอังกฤษที่ยังไม่ได้รับการพัฒนาเท่าที่ควร สอดคล้องกับงานวิจัยของ Parapob & Khamyod (2015) เรื่อง การศึกษารูปแบบการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของผู้ให้บริการคุณภาพการท่องเที่ยว จังหวัดสตูล อย่างไรก็ดี การใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารดังกล่าว ยังคงเป็นการใช้ภาษาอังกฤษในรูปแบบการสื่อสารทางเดียวเท่านั้น และเป็นการท่องจำเนื้อหาหามาอ่านให้นักท่องเที่ยวฟัง

กลุ่มเป้าหมายยังไม่สามารถโต้ตอบด้วยภาษาอังกฤษได้ หรือให้ข้อมูลในประเด็นที่นอกเหนือจากเนื้อหาที่ท่องจำมาได้ ซึ่งทักษะการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารด้านการท่องเที่ยวดังกล่าวยังไม่บรรลุวัตถุประสงค์และความต้องการของผู้ใช้ภาษาอังกฤษในชุมชนตำบลบ้านห้วย อำเภอลำสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ ที่คาดหวังในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวของคนในชุมชนเพื่อสร้างศักยภาพที่พร้อมต่อการให้บริการนักท่องเที่ยวในอนาคต

2. แนวทางการพัฒนาพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารด้านการท่องเที่ยว ผู้วิจัยพบว่า รูปแบบและสำนวนภาษาอังกฤษที่ปรากฏในการใช้สื่อสารเพื่อให้ข้อมูลด้านการท่องเที่ยวแก่ชาวต่างชาติ ยังไม่ครอบคลุมตามความต้องการของคนในชุมชน ดังนั้น ควรมีผู้เชี่ยวชาญช่วยเหลือในการจัดอบรมการใช้ภาษาอังกฤษแก่คนในชุมชนอย่างสม่ำเสมอ เนื่องจากมีคำศัพท์ สำนวน และเนื้อหาที่เป็นบริบทเฉพาะของชุมชนตำบลบ้านห้วยเท่านั้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ Saiduang & Pitikornpuangpetch (2017) เรื่อง การศึกษาความต้องการในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อใช้ในการสื่อสารทางการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของกลุ่มอาชีพท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์กรณีศึกษาชุมชนบ้านชะขอม อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี

จากผลการวิจัยดังกล่าว ผู้วิจัยจึงได้จัดทำรูปแบบเนื้อหาภาษาอังกฤษตามความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียด้านการท่องเที่ยวในชุมชนตำบลบ้านห้วย อำเภอลำสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยได้รับการตรวจสอบความถูกต้องเชิงเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญด้านภาษา เพื่อจะนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารด้านการท่องเที่ยวต่อไป โดยเน้นให้ศึกษาและพัฒนาศักยภาพทักษะภาษาอังกฤษด้วยตนเองตามอัธยาศัย ดังนี้

ตาราง 1

การกล่าวทักทายและกล่าวแนะนำตัว

รูปแบบ	ตัวอย่าง
Good morning./ Good afternoon./ Good evening.	- <u>Good morning. Let me introduce myself. My name is Supanee. You can</u>
I am /Let me introduce myself...../ My name is.....	<u>call me, Su. I am your tour guide today.</u>
You can call me,.....	
I am your tour guide today.	

ตาราง 2

การกล่าวต้อนรับเข้าสู่พื้นที่ / สถานที่ท่องเที่ยว

รูปแบบ	ตัวอย่าง
Welcome to.....	- <u>Welcome to Ban Wai Sub-District.</u>
Now, we are at.....	<u>Now we are at Phokhun Phamueang</u>
This place is	<u>Uppatham School. There are 1,000-</u>
There is / There are	<u>year Plumeria trees and Phokhun</u>
	<u>Phamueang pagoda at this place.</u>

ตาราง 3

การแนะนำสถานที่ท่องเที่ยวบริเวณใกล้เคียง

รูปแบบ	ตัวอย่าง
There is..../ There are..... near here/ around here.	- <u>There is</u> Phokhun Phamueang Monument near here. - <u>There are</u> many historical places around here.
It's aboutkilometers far from here.	- <u>It's about 5 kilometers far from here.</u> <u>You can go there by</u> car or motorcycle.
You can go there by.....	

ตาราง 4

การแนะนำอาหารท้องถิ่น วัดถุดิบ และ ประวัตืความเป็นมาของอาหาร

รูปแบบ	ตัวอย่าง
It's called.....	<u>It's called</u> Keng Yod Wai (แกงขอด หวาย) or Rattan shoot curry.
It's made of.....	<u>It's made of</u> the rattan shoot, local vegetable, namely, Yod Wai with climbing wattle, seasoning with spices and fermented fish sauce.

ตาราง 5

การแนะนำการเข้าพักโฮมสเตย์

รูปแบบ	ตัวอย่าง
This is	- <u>This is</u> Huen Ta Noi (เฮือนตาน้อย) Homestay.
Your room number is...../	- <u>Your room number is</u> 401.
We provide.....	- <u>We provide</u> the local breakfast and lunch for you.
If you have any question, please feel free to contact me.	- Please return the key to the front and check your belongings before leaving.
Please return the key to the front and check your belongings before leaving. Have a nice stay.	If you have any questions, please feel free to contact me. Have a nice stay.

ตาราง 6

การบอกประวัติและข้อมูล โบราณสถานในชุมชน

รูปแบบ	ตัวอย่าง
This place is called,	- <u>This place is called</u> , Pho Khun Pha Mueang Pagoda. <u>It is located in</u> Pho Khun Pha Mueang
It is called,.....	Uppatham School. <u>It was built in</u> 1760.
It is located in	- <u>It's made of</u> brick and cement.
It's made of	- <u>It is called</u> 1,000-year Plumeria tree.
It was planted	- <u>It was planted</u> for paying their respect to the pagoda.

ตาราง 7

การเล่าข้อมูลเกี่ยวกับการแสดงเส็งก้อง

รูปแบบ	ตัวอย่าง
Seng Klong is.....	- <u>Seng Klong</u> is a folk play of Lomsak
Seng Klong means.....	people. It's popular to play in the annual events such as Bun Bang Fai Festival or Songkran Festival, etc. - <u>Seng Klong means</u> drum competition.

ตาราง 8

การบอกเส้นทางการท่องเที่ยว

รูปแบบ	ตัวอย่าง
This is a 1 day trip. We will start from.....	- <u>This is 1 day trip. We will start from</u> Phokhun Phamueang U-patham school to see Phokhun Phamueang pagoda.
Next, we will move to.....	<u>Next, we will move to</u> Phonchai temple
Then, we will visit.....	to see the black rice pavilion. <u>Then, we</u> <u>will go to</u> Phokhun Phamueang
After that, we will go to.....	monument to learn about the history, and the equipment used in the period time. <u>And the last place is</u> Ban Wai
And the last place is.....	Weaving Group, to see the tools, the accessories, the process of weaving.

ตาราง 9

การกล่าวขอบคุณและกล่าวอำลา

รูปแบบ	ตัวอย่าง
Thank you very much and good bye.	- Ladies and gentlemen, it was my
It was my pleasure to be your tour guide.	pleasure to be your tour guide. I hope
I hope you enjoy the tour.	you all enjoyed the tour. I hope to see
I hope to see you again.	you again sometime. Thank you very
	much and goodbye.

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปใช้

1.1 ควรจัดอบรมโดยผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยว และจัดทำสื่อการเรียนรู้ที่สามารถพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารด้านการท่องเที่ยวในรูปแบบหลากหลาย เช่น ในรูปแบบโปรแกรม ในรูปแบบออนไลน์หรือออฟไลน์ และในรูปแบบเอกสาร เพื่อให้ผู้ที่สนใจสามารถเรียนรู้ได้ตามอัธยาศัย

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการวิจัยเพิ่มเติมเกี่ยวกับความต้องการในการสื่อสารข้อมูลด้านอื่น ๆ ด้วยภาษาอังกฤษระหว่างนักท่องเที่ยวและหน่วยงานต่าง ๆ ในชุมชน

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบพระคุณ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ในการสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินโครงการวิจัย “การพัฒนาสื่อการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารด้านการท่องเที่ยวบนฐานทรัพยากรท้องถิ่นตามวิถีความพอเพียง ตำบลบ้านห้วย อำเภอลำดัก จังหวัดเพชรบูรณ์” ครั้งนี้ รวมทั้งขอขอบพระคุณ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ในพื้นที่

ตำบลบ้านหวาย อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ เป็นอย่างสูง ที่กรุณาเสียสละเวลาอันมีค่าให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนิน โครงการวิจัยนี้

References

- Crystal, D. (2003). *English as a global language*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Hutchinson, T., & Waters, A. (1989). *English for specific purposes*. Oxford: Oxford University Press.
- Hutchinson, T., & Waters, A. (1994). *English for specific purposes*. New York: Cambridge University Press.
- Ministry of Tourism and Sports. (2022). *Domestic tourism statistics classify by region and province 2022*. <https://www.mots.go.th/news/category/657/> [in Thai]
- Office of the National Economic and Social Development Council. (2018). *Master Plan under National Strategy based on Tourism 2018 - 2037*. <http://nscr.nesdb.go.th/wp-content/uploads/2019/04/05-tourism> [in Thai]
- Parapob, J., & Khamyod, T. (2015). *A study of English communication patterns used by qualified tourism service providers in Satun Province [Research Report]*. Rajamangala University of Technology Srivijaya. [in Thai]
- Provincial Administrative Organization. (2019). *Phetchabun Province Development Plan 2017-2022*. https://www.phetchabun.go.th/PBNPLAN/download_pr1.php [in Thai]

- Saiduang, P., & Pitikornpuangpetch, C. (2017). The study on the needs of English language communication for conservative tourism of homestay tourism group: A case study of Ban Sasom Village, Khong Chiam District, Ubon Ratchathani Province. *Humanities and Social Sciences Journal, Ubon Ratchathani Rajabhat University*, 8(1), 284-299. [in Thai]
- Strevens, P. (1988). *ESP after twenty years: A re-appraisal*. Singapore: SEAMEO Regional Language Center.

Author

Miss Ratchaneewan Prayongkul
Business English Program, Faculty of Humanities and Social Sciences,
Phetchabun Rajabhat University
83 Moo 11 Saraburi-Lomsak Rd., Sadiang Subdistrict,
Muang District, Phetchabun Province 67000
Tel: 081-7921117 E-mail: ratchaneewan.pra@pcru.ac.th

การพัฒนาทักษะภาษาจีนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ผ่านการลงมือ

ปฏิบัติการเขียนโครงสร้างไวยากรณ์ 存现句 ของนักเรียน

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสาธิต

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม)

**The Development of Chinese Language Skills and Desirable
Characteristics through Writing Grammatical Structures (存现句)
of 12-Grade at Prasarnmit Demonstration School (Secondary)**

อดิเรก นวลศรี¹ / จุติมา พันพัก² / เกศราพรรณ พันธุ์ศรีเกตุ³ / Heng Wang⁴

Adirek Nuansri / Thitima Punfak / Ketsaraphan Punsrigate / Heng Wang

¹สาขาวิชาภาษาจีน แผนกสามัญสัมพันธ วิทยาลัยเทคนิคเชียงใหม่

Chinese Program, Department of fundamental, Chiangmai Technical College

²สาขาวิชาภาษาจีน กลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ โรงเรียนถาวรนุกูล

Chinese Program, Department of foreign language, Thawaranukul School

³สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน วิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา

Curriculum and Instruction Program, School of Education, University of Phayao

⁴สาขาวิชาภาษาจีน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

Chinese Program, Faculty of Humanities and Social Sciences,

Rajabhat Maha Sarakham University

Received: August 23, 2022

Revised: December 15, 2022

Accepted: December 22, 2022

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคุณภาพของรูปแบบการเรียนรู้ผ่านการลงมือปฏิบัติ โดยใช้การปฏิบัติการเขียนโครงสร้างไวยากรณ์ที่กำหนด เพื่อพัฒนาทักษะภาษาจีนของผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 ผ่านการลงมือปฏิบัติการเขียนโครงสร้าง

ไวยากรณ์ เพื่อพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 ผ่านการลงมือปฏิบัติการเขียน โครงสร้างไวยากรณ์ และเพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนรู้การลงมือปฏิบัติการเขียน โครงสร้างไวยากรณ์ ผลการวิจัย พบว่า 1) รูปแบบการเรียนรู้ที่กำหนดผ่านเกณฑ์การประเมินจากผู้เชี่ยวชาญตามเกณฑ์ที่กำหนดทุกประเด็น 2) ทักษะภาษาจีนของผู้เรียนภายหลังสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) คุณลักษณะของผู้เรียนที่ผ่านการเรียนรู้โดยการลงมือปฏิบัติการเขียน โครงสร้างไวยากรณ์ เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดในทุกประเด็นการประเมินได้แก่ ด้านความมีวินัย ใฝ่เรียนรู้ และมุ่งมั่นในการทำงาน 4) ผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีความพึงพอใจต่อกิจกรรมที่ผู้สอนกำหนด การสร้างความสนใจในการเรียนรู้ รูปแบบกิจกรรมมีส่วนช่วยพัฒนาทักษะภาษาจีน กิจกรรมที่ผู้สอนกำหนดช่วยเสริมสร้างความมุ่งมั่นในการเรียนให้แก่ผู้เรียน และผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อรูปแบบการเรียนรู้ อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีความพึงพอใจต่อประเด็น กิจกรรมที่ผู้สอนกำหนดช่วยเสริมสร้างคุณลักษณะการมีวินัยให้แก่ผู้เรียน และกิจกรรมที่ผู้สอนกำหนดช่วยเสริมสร้างคุณลักษณะการใฝ่เรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน อยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ: การลงมือปฏิบัติการเขียนโครงสร้างไวยากรณ์, ทักษะภาษาจีน, คุณลักษณะอันพึงประสงค์

Abstract

The purpose of this research was to study the quality of the learning model through the practice of writing the given grammar structure, to develop the Chinese language skills of grade 12 students through the practice of writing grammatical structures, and to develop the characteristics of through the practice of writing grammatical structures. And to study the satisfaction of the grade 12 students towards

the learning model via the practice of writing grammatical structures. The research results revealed that 1) the specified learning style passed the criteria evaluated by the experts in all areas. 2) The target students' Chinese language skills were significantly higher than before using the learning model at the statistical level of .05. 3) Characteristics of the students who learned through the practice of writing the given grammar structure met the criteria specified in all assessment aspects, including discipline, eagerness to learn, and commitment to work. 4) Their satisfaction with the learning model was overall at the highest level. Having considered each of the following items, it was found that their satisfaction with the activities specified by the teacher, the establishment of the students' interest in learning, and the learning model contributed to improving their Chinese skills was at the highest level. However, their satisfaction with the activities assigned by the teacher to strengthen the students' discipline, and the activities assigned by the teacher to enhance their learning characteristics was at a high level.

Keywords: advantageous characteristics, Chinese language skills, writing grammatical structures

บทนำ

ภาษาจีนเป็นภาษาที่มีการใช้ในการสื่อสารของผู้ใช้มากกว่า 1,300 ล้านคนทั่วโลก ภาษาจีนจึงเป็นภาษาที่สำคัญในปัจจุบัน และเป็นหนึ่งในห้าภาษาหลักขององค์การสหประชาชาติ การรู้ภาษาจีนจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการสื่อสารกับชาติเก่าแก่ที่มีวัฒนธรรมและอารยธรรมอันยิ่งใหญ่ ขณะเดียวกันก็จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการประกอบธุรกิจ และที่สำคัญที่สุดการเรียนรู้ภาษาจีน ก็คือการได้เรียนรู้วัฒนธรรม ระบบความคิด ความเชื่อ ของชาตินั้น ๆ นอกจากนี้ประเทศจีนเป็น

ประเทศที่มีลัทธิคำสอนที่สำคัญ คำสอนของลัทธิขงจื๊อเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของคนในสังคม จริยธรรมของผู้ปกครอง ค่านิยม วัฒนธรรม ความเชื่อ ของคนสามัญทั่วไป นอกจากนั้นยังมีลัทธิเต๋ซึ่งเป็นคำสอนที่ลึกซึ้งเกี่ยวกับเรื่องธรรมชาติและวิถีแห่งเต๋า ฯลฯ การรู้ภาษาจีนจะเป็นการเปิดประตูไปสู่อีกโลกหนึ่งของความรู้ วัฒนธรรม และอารยธรรม ถ้าในหลักสูตรมีบทเรียนเกี่ยวกับเรื่องเหล่านี้ (Dhiravegin, 2006)

รูปแบบการจัดการเรียนรู้ภาษาจีนในประเทศไทยในปัจจุบันมีรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย ขึ้นอยู่กับผู้สอน นโยบายของสถานศึกษา และอื่นๆ ทั้งนี้ยังไม่มีรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่กำหนดรูปแบบที่ตายตัว โดยผู้สอนสามารถพัฒนาปรับปรุง หรือปรับเปลี่ยนตามแนวทางการจัดการเรียนการสอน ความสนใจ หรือการทดลองผ่านกระบวนการวิจัยตามที่ตนสนใจได้ ทั้งนี้จากงานวิจัยของ Saepun (2014) พบว่า รูปแบบการเรียนรู้ด้านภาษาจีนในปัจจุบันนั้น กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ด้านภาษาจีนที่สถานศึกษานิยมใช้ในการเสริมสร้างทักษะให้แก่ผู้เรียนพบว่า สถานศึกษาส่วนใหญ่ นิยมใช้กิจกรรมการร้องเพลงจีน และกิจกรรมการตอบปัญหา

การจัดการเรียนรู้ผ่านการลงมือปฏิบัติ (Learning by Doing) เป็นแนวคิดหรือความเชื่อที่สนับสนุนให้คนเราปฏิบัติสิ่งต่างๆ ด้วยตนเองตามความสนใจ ตามความถนัดและศักยภาพ ด้วยการศึกษา ค้นคว้า ฝึกปฏิบัติ ฝึกทักษะ และการเรียนรู้ด้วยตนเอง เพราะเชื่อว่าหากคนเราได้กระทำจะทำให้เกิดความเชื่อมั่น มีแรงจูงใจให้เกิดการเรียนรู้ ใฝ่เรียน ผู้เรียนจะสนุกสนานที่จะสืบค้นหาความรู้ มีความสุขที่จะเรียน โดยการเรียนรู้โดยลงมือกระทำมาจากปรัชญาหรือความเชื่อของปรัชญา พิพัฒนาการนิยม (Progressivism) ปรัชญานี้มีต้นกำเนิดมาจากปรัชญาแม่บทคือ ปรัชญาปฏิบัตินิยม ซึ่งให้ความสนใจต่อ “การปฏิบัติ หรือ การลงมือกระทำ” เน้นให้ผู้เรียนได้ลงมือทำ มีอิสระในการคิดและลงมือทำ ผู้เรียนจะได้รับประสบการณ์และแก้ปัญหาด้วยตนเอง ผู้เรียนมีบทบาทสำคัญที่จะสืบค้นหาความรู้ (Chaiyasaree, 2021) ทั้งนี้ในการพัฒนา

ด้านการเรียนการสอนในปัจจุบันได้มีผู้นำแนวทางการจัดการเรียนรู้ผ่านการลงมือปฏิบัติมาพัฒนาการจัดการเรียนการสอนผ่านกระบวนการวิจัยหลายท่าน ดังเช่น

Hanphicai (2019) ได้ดำเนินการศึกษาผลการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาท้องถิ่นศึกษา โดยใช้การเรียนรู้แบบลงมือทำ โดยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาท้องถิ่นศึกษาโดยใช้การเรียนรู้แบบลงมือทำ และศึกษาความพึงพอใจต่อการเรียนในรายวิชาท้องถิ่นศึกษาโดยใช้การเรียนรู้แบบลงมือทำ ทั้งนี้จากการวิจัย พบว่า นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาท้องถิ่นศึกษาโดยใช้การเรียนรู้แบบลงมือทำหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนในรายวิชาท้องถิ่นศึกษาโดยใช้การเรียนรู้แบบลงมือทำโดยรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่ามากที่สุดคือ ความพึงพอใจด้านประโยชน์ที่ได้รับ รองลงมาคือ ด้านบรรยากาศการเรียน ด้านกิจกรรมการเรียน และด้านเนื้อหา

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนประกอบด้วย รักชาติศาสนา กษัตริย์ ชี้อัตถ์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย และมีจิตสาธารณะ (Bureau of Academic Affairs and Educational Standards, 2010) ซึ่งการจัดการเรียนการสอนต้องเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้แก่ผู้เรียน ทั้งในรูปแบบของการให้ความรู้ การสอดแทรกในกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และคุณลักษณะที่เหมาะสมกับการเป็นเยาวชนที่ดีและเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศต่อไปในอนาคต

ทั้งนี้จากความสำคัญของภาษาจีนในปัจจุบัน ประโยชน์และความสำคัญของการเรียนรู้แบบการลงมือทำ (Learning by Doing) และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่นำแนวทางการจัดการเรียนรู้ผ่านการลงมือปฏิบัติ (Learning by Doing) มาดำเนินการพัฒนาทักษะทางภาษาและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทร

รินทรวีโรฒ ประสานมิตร ฝ่ายมัธยม โดยให้การลงมือปฏิบัติการเขียน โครงสร้าง ไวยากรณ์ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาศักยภาพในการเรียนรู้ด้านภาษาจีนและ คุณลักษณะให้แก่ผู้เรียนและเยาวชนของไทย รวมทั้งเป็นแนวทางในการพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมในระดับชาติต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาคุณภาพของรูปแบบการเรียนรู้ผ่านการลงมือปฏิบัติ โดยให้การ ปฏิบัติการเขียน โครงสร้าง ไวยากรณ์ที่กำหนด
2. เพื่อพัฒนาทักษะภาษาจีนของผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยผ่านการ ลงมือปฏิบัติการเขียน โครงสร้าง ไวยากรณ์
3. เพื่อพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยผ่านการลง มือปฏิบัติการเขียน โครงสร้าง ไวยากรณ์
4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนรู้การลงมือปฏิบัติการ เขียน โครงสร้าง ไวยากรณ์

นิยามศัพท์เฉพาะ

การลงมือปฏิบัติการเขียน โครงสร้าง ไวยากรณ์ หมายถึง รูปแบบการเรียนรู้ ด้านภาษาจีนที่สร้างโอกาสในการเรียนรู้ของผู้เรียนโดยการศึกษา ค้นคว้า ฝึกปฏิบัติ ฝึก ทักษะ และการเรียนรู้ด้วยตนเอง ผ่านกิจกรรมที่กำหนด

ทักษะภาษาจีน หมายถึง ความสามารถในการเขียน โครงสร้าง ไวยากรณ์ของ ผู้เรียนตามข้อกำหนดของหลักสูตรของสถานศึกษา

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ หมายถึง ลักษณะที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน ได้แก่ ความรับผิดชอบในการงานที่ได้รับ ยึดมั่นในข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ และ ข้อบังคับที่กำหนด ตั้งใจ ความใส่ใจ และความสนใจในการศึกษาเรียนรู้ การให้ความ ร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้กับผู้สอนและเพื่อนร่วมชั้นเรียน การแสดงออก

ถึงความตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานที่ได้รับมอบหมาย และการแสดงถึงความเพียร อดทน เพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ทราบผลการพัฒนาทักษะภาษาจีนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ผ่านการลงมือปฏิบัติการเขียน โครงสร้างไวยากรณ์
2. ทราบผลการศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติการเขียน โครงสร้างไวยากรณ์
3. เป็นแนวทางในการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างทักษะด้านภาษาจีนในด้านอื่นๆ ต่อไป

วิธีดำเนินการวิจัย

1. กลุ่มเป้าหมาย

การวิจัยในครั้งนี้มีกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้เรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) จำนวนนักเรียน 24 คน โดยใช้การเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2. เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้เนื้อหาการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาจีนหลักด้วยเทคนิคการเรียนรู้แบบลงมือทำในรายวิชาภาษาจีนหลัก ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เรื่อง การสร้างสรรค์งานเขียนด้วยไวยากรณ์ 存现句

3. ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ การเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติการเขียน โครงสร้างไวยากรณ์ 存现句

ตัวแปรตาม ได้แก่

ทักษะด้านภาษาจีนของผู้เรียน

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

ความพึงพอใจของผู้เรียน

4. การดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัยการพัฒนาทักษะภาษาจีนและคุณลักษณะอันพึง

ประสงค์ ผ่านการลงมือปฏิบัติการเขียน โครงสร้างไวยากรณ์ 存现句 ของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่าย
มัธยม) ผู้วิจัยได้ดำเนินการออกเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

4.1 การศึกษาคุณภาพของรูปแบบการเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติ โดยใช้การ
ปฏิบัติการเขียน โครงสร้างไวยากรณ์

ขั้นตอนนี้เป็นการดำเนินการศึกษาคุณภาพของรูปแบบการเรียนรู้ผ่านการ
ปฏิบัติ โดยใช้การเขียน โครงสร้างไวยากรณ์ ในการเสริมสร้างทักษะด้านภาษาจีน
ให้แก่ผู้เรียน พร้อมทั้งสอดแทรกคุณลักษณะที่พึงประสงค์ให้แก่ผู้เรียน โดยมี
รายละเอียดของการดำเนินการในขั้นตอนนี้ ดังนี้

4.1.1 การกำหนดรูปแบบการเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติ โดยใช้การปฏิบัติการ
เขียน โครงสร้างไวยากรณ์

1) วิเคราะห์จุดมุ่งหมายการเรียนรู้ คำอธิบายรายวิชา และแผนการสอน
หลักสูตรการเรียนรู้ภาษาจีนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสาธิต
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) และหลักสูตรแกนกลาง
การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

2) การกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน โดยนำข้อมูลที่ได้จาก
การศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 หลักสูตร
สถานศึกษา แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาประกอบการพิจารณา ได้คุณลักษณะอัน
พึงประสงค์ ของผู้เรียนรู้ด้านภาษาจีน ดังนี้

1) ความมีวินัย โดยผู้เรียนรู้ด้านภาษาจีนจะต้องมีความรับผิดชอบในภาระงานที่ได้รับมอบหมาย ยึดมั่นในข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ และข้อบังคับที่กำหนด

2) ใฝ่เรียนรู้ โดยผู้เรียนต้องแสดงความตั้งใจ ความใส่ใจและแสดงออกถึงความสนใจในการศึกษาเรียนรู้ตลอดกระบวนการในทุกรูปแบบการเรียนรู้ ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้กับผู้สอนและเพื่อนร่วมชั้นเรียน

3) มุ่งมั่นในการทำงาน ทั้งนี้ผู้เรียนต้องแสดงออกถึงความตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานที่ได้รับมอบหมายด้วยความเพียร อดทน เพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย

3) กำหนดรูปแบบกิจกรรมปฏิบัติการเขียนโครงสร้างไวยากรณ์ พร้อมสอดแทรกคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ซึ่งประกอบด้วย

3.1) การใช้ WH Q Technique มีรูปแบบในการดำเนินการ โดยการกำหนดภาพจำนวน 4 ภาพ ให้ผู้เรียนตอบคำถามจากภาพที่กำหนด โดยมีข้อคำถามที่เกี่ยวกับ Who What When และ Where แล้วให้นักเรียนนำคำที่ครูเขียนไว้ร่วมกันสร้างประโยคของแต่ละภาพ โดยครูจะทำหน้าที่ในการเฉลย ตรวจสอบ และให้คำแนะนำเกี่ยวกับโครงสร้างไวยากรณ์ 存现句

3.2) การนำเสนอคำศัพท์ที่ตนเองได้ศึกษา (ความหมาย - ประเภทของคำ - ตัวอย่างประโยค) จนครบทุกคำ ทุกกลุ่ม โดยครูคอยให้คำแนะนำเสริมในประเด็นที่ขาดหายไป และให้ผู้เรียนนำคำศัพท์ที่ได้ศึกษาไปต่อยอดในการศึกษาบทอ่านในแบบเรียน โดยมอบหมายให้นักเรียน วงกลม/ขีดเส้นใต้คำศัพท์ ที่ปรากฏ พร้อมทั้งแปลความหมายของบทอ่านเพื่อเป็นจุดสังเกตของประโยคในบทอ่านที่ใช้โครงสร้างประโยค 存现句 และนำเสนอประโยคโครงสร้าง 存现句 ของตนเอง

3.3) การเขียนประโยคและโครงสร้าง 存现句 ไม่น้อยกว่า 8 ประโยค จากรูปภาพที่ผู้เรียนจัดหาตามความชอบหรือความสนใจด้วยตนเอง โดยระหว่างการเขียนผลงานผู้เรียนสามารถสอบถาม พุดคุยกับเพื่อน ครู หรือค้นคว้าเพิ่มเติมจากแหล่งต่าง ๆ ได้

4) ผู้สอนภาษาจีนนำกิจกรรมปฏิบัติการเขียน โครงสร้างไวยากรณ์ ที่มีการสอดแทรกคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาจีน จำนวน 15 ท่าน ที่มีคุณสมบัติตรงตามที่ผู้วิจัยกำหนด ทำการประเมินคุณภาพของ รูปแบบการเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติ โดยใช้การปฏิบัติการเขียน โครงสร้างไวยากรณ์ ที่ผู้วิจัยกำหนด

5) ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

4.2 การพัฒนาทักษะภาษาจีนและลักษณะของผู้เรียนระดับ มัธยมศึกษาปีที่ 6 ผ่านการลงมือปฏิบัติการเขียน โครงสร้างไวยากรณ์เป็นการ ดำเนินการนำรูปแบบการเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติ โดยใช้การปฏิบัติการเขียน โครงสร้างไวยากรณ์ พร้อมการสอดแทรกคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ที่ผ่านการประเมินโดย ผู้เชี่ยวชาญ นำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน โดยมีรายละเอียดของการดำเนินการ ในแต่ละขั้นตอน ดังนี้

4.2.1 ดำเนินการจัดทำแผนการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบกิจกรรม การปฏิบัติการเขียน โครงสร้างไวยากรณ์ที่กำหนด มาจัดทำรูปแบบการเรียนรู้ ประกอบการจัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน

4.2.2 นำแผนการจัดการเรียนรู้ให้ผู้สอนภาษาจีนในระดับชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่มีคุณสมบัติตรงตามเกณฑ์ที่ผู้วิจัยกำหนดจำนวน 3 ท่าน ดำเนินการ ตรวจสอบความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้กับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ พบว่า มีผลการประเมินเป็นไปตามเกณฑ์กำหนด

4.2.3 ปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดการเรียนรู้ตามคำแนะนำของ ผู้เชี่ยวชาญ

4.2.4 ดำเนินการสอนตามแผนการเรียนรู้ที่กำหนด

4.2.5 ดำเนินการวัดและประเมินผลการดำเนินการ

1) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการวิจัยในครั้งนี้

ประกอบด้วย

1.1) แบบทดสอบวัดทักษะด้านภาษาจีนของผู้เรียน เป็นแบบเลือกตอบชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ มีค่าความยากง่ายระหว่าง 0.32 – 0.75 ค่าอำนาจจำแนก ระหว่าง 0.20 - 1.00 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.729

1.2) แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ที่ผ่านการประเมินความสอดคล้อง (IOC) พบว่า มีผลการประเมินเป็นไปผ่านเกณฑ์กำหนด และมีค่าอำนาจจำแนก ระหว่าง 0.20 - 1.00

2) รูปแบบการทดลอง

การทดลองในการดำเนินการวิจัย เรื่อง การพัฒนาทักษะภาษาจีนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ผ่านการลงมือปฏิบัติการเขียนโครงสร้างไวยากรณ์ 存现句 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) มีรูปแบบการทดลองแบบการทดลองแบบ The One Group Pretest - Posttest Design

3) การวิเคราะห์ข้อมูล

ดำเนินการเปรียบเทียบคะแนน Pre-test กับคะแนน Posttest โดยใช้สถิติ t – test แบบ Dependent Sample

4.3 การศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนรู้การลงมือปฏิบัติการเขียนโครงสร้างไวยากรณ์

เป็นการดำเนินการศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนรู้การลงมือปฏิบัติการเขียนโครงสร้างไวยากรณ์ โดยมีรายละเอียดของการดำเนินการในแต่ละขั้นตอน ดังนี้

4.3.1 ดำเนินการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนรู้การลงมือปฏิบัติการเขียนโครงสร้างไวยากรณ์

4.3.2 นำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบหาค่าความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) จำนวน 3 ท่าน และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.832

4.3.3 เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามความพึงพอใจ

4.3.4 วิเคราะห์ผลการประเมินความพึงพอใจ

ผลการวิจัย

จากการดำเนินการศึกษาผลการพัฒนาทักษะภาษาจีนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ผ่านการลงมือปฏิบัติการเขียน โครงสร้างไวยากรณ์ สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. คุณภาพของรูปแบบการเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติ โดยใช้การปฏิบัติการเขียน โครงสร้างไวยากรณ์ พบว่า รูปแบบการเรียนรู้ที่กำหนดผ่านเกณฑ์การประเมินจากผู้เชี่ยวชาญตามเกณฑ์ที่กำหนดทุกประเด็น โดยมีรายละเอียดดังตาราง 1

ตาราง 1

ผลการประเมินคุณภาพของรูปแบบการเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติ โดยใช้การปฏิบัติการเขียน โครงสร้างไวยากรณ์

ประเด็นที่ประเมิน	$\bar{X}$	SD.	ความหมาย
1. กิจกรรมที่กำหนดมีความถูกต้องตามแนวทางการสอนด้านภาษาจีน	4.61	0.63	ผ่านเกณฑ์
2. ขั้นตอนการเรียนรู้ที่กำหนด ในกิจกรรม สอดคล้องกับแนวทางการสอนด้านภาษาจีน	4.15	0.32	ผ่านเกณฑ์
3. รูปแบบการปฏิบัติการเขียน โครงสร้างไวยากรณ์ที่กำหนดมีความถูกต้อง	4.45	0.50	ผ่านเกณฑ์

ตาราง 1 (ต่อ)

ประเด็นที่ประเมิน	$\bar{X}$	SD.	ความหมาย
4. รูปแบบการปฏิบัติการเขียนโครงสร้าง ไวยากรณ์มีลำดับการเรียนรู้ที่ถูกต้อง	3.89	0.57	ผ่านเกณฑ์
5. กิจกรรมที่กำหนดสามารถสอดแทรก คุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่ผู้วิจัยกำหนดได้	4.05	0.38	ผ่านเกณฑ์
รวม	4.23	0.48	ผ่านเกณฑ์

2. ทักษะภาษาจีนของผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 ภายหลังผ่านการลงมือปฏิบัติการเขียนโครงสร้างไวยากรณ์สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีรายละเอียดดังตาราง 2

ตาราง 2

ผลการเปรียบเทียบคะแนนก่อนเรียน (Pretest) กับคะแนนหลังเรียน (Posttest) ของผู้เรียน

การทดสอบ	จำนวน (คน)	$\bar{X}$	SD.	t	df	sig (2-tailed)
คะแนนสอบ ก่อนเรียน	24	17.08	3.36	-7.98	23	0.00*
คะแนนสอบ หลังเรียน	24	23.29	3.51			

*p < .05

3. คุณลักษณะของผู้เรียนที่ผ่านการเรียนรู้โดยการลงมือปฏิบัติการเขียนโครงสร้างไวยากรณ์ พบว่ามีคุณลักษณะเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด โดยผู้เรียนทั้งหมด จำนวน 24 คน มีผลการประเมินอยู่ในระดับ ดีเยี่ยม จำนวน 10 คน และอยู่ในระดับดี จำนวน 14 คน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้เรียนมีผลการประเมินอยู่ในระดับดีเยี่ยม จำนวน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านความรับผิดชอบในการงานที่ได้รับมอบหมาย ด้านความตั้งใจ ความใส่ใจ และความสนใจในการศึกษาเรียนรู้ ด้านการแสดงออกถึงความตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานที่ได้รับมอบหมาย และด้านการแสดงถึงความเพียร อดทน เพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย อยู่ในระดับดี จำนวน 1 ด้าน ได้แก่ ด้านการยึดมั่นในข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ และข้อบังคับที่กำหนด และอยู่ในระดับปานกลาง 1 ด้าน คือ ด้านการให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้กับผู้สอน และเพื่อนร่วมชั้นเรียน ตามลำดับ

4. ความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนรู้การลงมือปฏิบัติการเขียนโครงสร้างไวยากรณ์ พบว่า ผู้เรียนมีความพึงพอใจที่ต่อการเรียนรู้ผ่านการลงมือปฏิบัติการเขียนโครงสร้างไวยากรณ์ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีรายละเอียดรายชื่อ ดังตาราง 3

ตาราง 3

ผลการศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนรู้ผ่านการลงมือปฏิบัติการเขียนโครงสร้างไวยากรณ์

ประเด็นที่ประเมิน	$\bar{X}$	SD.	ความหมาย
1. กิจกรรมที่ผู้สอนกำหนดเพื่อประกอบการเรียนรู้ ช่วยสร้างความสนใจในการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน	4.52	0.52	มากที่สุด

ตาราง 3 (ต่อ)

ประเด็นที่ประเมิน	$\bar{X}$	SD.	ความหมาย
2. รูปแบบกิจกรรมที่ผู้สอนกำหนดมีส่วนช่วยพัฒนาทักษะภาษาจีนให้แก่ผู้เรียน	4.79	0.37	มากที่สุด
3. กิจกรรมที่ผู้สอนกำหนดช่วยเสริมสร้างคุณลักษณะการมีวินัยให้แก่ผู้เรียนได้	4.06	0.53	มาก
4. กิจกรรมที่ผู้สอนกำหนดช่วยเสริมสร้างคุณลักษณะการใฝ่เรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนได้	4.42	0.51	มาก
5. กิจกรรมที่ผู้สอนกำหนดช่วยเสริมสร้างคุณลักษณะการมีความมุ่งมั่นในการเรียนให้แก่ผู้เรียนได้	4.59	0.46	มากที่สุด
6. ผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อการรูปแบบการเรียนรู้ในระดับใด	4.71	0.39	มากที่สุด
รวม	4.52	0.46	มากที่สุด

อภิปรายผล

1. คุณภาพของรูปแบบการเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติ โดยใช้การปฏิบัติการเขียนโครงสร้างไวยากรณ์ พบว่า รูปแบบการเรียนรู้ที่กำหนดผ่านเกณฑ์การประเมินจากผู้เชี่ยวชาญตามเกณฑ์ที่กำหนดทุกประเด็น เป็นเพราะรูปแบบการเรียนรู้ที่ผู้สอนกำหนดนั้นได้ผ่านวางแผนการศึกษา โดยทำการวิเคราะห์หลักสูตรการแกนกลางและหลักสูตรสถานศึกษาก่อนดำเนินการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ ทำให้กิจกรรมการเรียนรู้ที่กำหนดมีความเหมาะสมในการจัดการเรียนการสอน สอดคล้องกับ Promsorn (2014) ที่กล่าวถึงการจัดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพว่า ต้องมีการวางแผนก่อนการดำเนินการ โดยวิเคราะห์หลักสูตร แล้วนำมากำหนดเป้าหมาย หรือผลที่อยากให้ผู้เรียนเป็น

วิเคราะห์พื้นฐานความรู้ ทักษะพื้นฐานตามเป้าหมายที่วางไว้ และจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ระบุแนวปฏิบัติ วิธีการอย่างเป็นระบบ มีขั้นตอนการฝึกหรือการทำ

2. ทักษะภาษาจีนของผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 ภายหลังจากการลงมือปฏิบัติการเขียนโครงสร้างไวยากรณ์สูงกว่าก่อนเรียนรู้ด้วยวิธีการลงมือปฏิบัติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นเพราะการจัดการเรียนรู้โดยการฝึกปฏิบัติด้วยตนเอง ที่ผู้สอนกำหนดนั้น ผู้เรียนได้มีโอกาสในการเรียนรู้ผ่านการคิดและการลงมือปฏิบัติ ด้วยตัวของช่วยเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ และความเข้าใจในการนำไปใช้มากกว่า การเรียนรู้ผ่านการบรรยาย สอดคล้องกับงานวิจัยของ Kaewkrajang (2014) ที่ได้ดำเนินการศึกษาการเพิ่มทักษะการเขียนด้วยชุดแบบฝึกโครงเรื่อง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ผลสัมฤทธิ์ด้านทักษะการเขียนด้วยชุดแบบฝึกโครงเรื่อง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้เป็นการสุ่ม แบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) ซึ่งคือนักศึกษาปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 ที่ศึกษารายวิชา Thai for Communication ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ ศูนย์สุพรรณบุรี จำนวน 75 คน ผลการวิจัย พบว่า ผลการวิเคราะห์ เปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังการทำแบบฝึกชุดโครงเรื่อง พบว่า นักศึกษาที่ทำแบบฝึกมีคะแนน เฉลี่ยหลังการทำชุดฝึกสูงกว่าก่อนทำแบบฝึกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

3. คุณลักษณะของผู้เรียนที่ผ่านการเรียนรู้โดยการลงมือปฏิบัติการเขียนโครงสร้างไวยากรณ์ พบว่า ผู้เรียนมีคุณลักษณะเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด เป็นเพราะการเรียนรู้ผ่านการลงมือปฏิบัติการเขียนโครงสร้างไวยากรณ์นั้น ลักษณะกิจกรรมการเรียนรู้แบบรายบุคคลและรายกลุ่ม โดยผู้สอนกำหนดกติกาและข้อตกลงต่างๆ ร่วมกับผู้เรียน ดังนั้นในขณะที่ดำเนินกิจกรรม ผู้เรียนจะมีการเรียนรู้และทำกิจกรรมร่วมกันกับเพื่อนภายในชั้นเรียน ก่อให้เกิดประสบการณ์ในการทำงานร่วมกับผู้อื่น การเคารพกติกาและข้อตกลงที่กำหนด สอดคล้องกับ Viraneteekul (2016) ที่ได้กล่าวถึงการนำวิธีการเรียนรู้ด้วยการลงมือทำ มาใช้เพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของประเทศไทย ว่า การเรียนรู้ด้วยการลงมือปฏิบัติช่วยให้การจัดการเรียนการสอน

ของครูเป็นระบบมากขึ้น และส่งเสริมให้ผู้เรียนตื่นตัวและกระตือรือร้นตลอดเวลา โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการรู้คิด รู้ทำ ซึ่งถือเป็นการพัฒนาการเรียนรู้ด้วยตนเองทำให้เกิดการพัฒนาแก่ผู้เรียนทั้งด้านการคิด ร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สติปัญญา ค่านิยมและสังคมทำให้ทรัพยากรมนุษย์ของไทยสามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีคุณค่า

4. ความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนรู้การลงมือปฏิบัติการเขียนโครงสร้างไวยากรณ์ พบว่า ผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ผ่านการลงมือปฏิบัติการเขียนโครงสร้างไวยากรณ์ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เป็นเพราะว่าการเรียนรู้ผ่านการลงมือปฏิบัติ เป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้เรียนรู้ผ่านการคิด วิเคราะห์ด้วยตนเองผ่านกิจกรรมกระตุ้นการเรียนรู้ที่ผู้สอน ซึ่งจะเป็นการเสริมสร้างกระบวนการคิด การเรียนรู้ที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน เสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี สอดคล้องกับ Srungto et al. (2019) ที่ได้ดำเนินการศึกษาเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างรูปเรขาคณิตสองมิติและสามมิติ โดยใช้การเรียนรู้แบบปฏิบัติ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องความสัมพันธ์ระหว่างรูปเรขาคณิตสองมิติและสามมิติโดยใช้การเรียนรู้แบบปฏิบัติ และจากการวิจัย พบว่าความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องความสัมพันธ์ระหว่างรูปเรขาคณิตสองมิติและ สามมิติโดยใช้การเรียนรู้แบบปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

1. เชนนโยบาย

1. ควรมีกำหนดแนวทางในการจัดการเรียนรู้รายวิชาที่เกี่ยวกับภาษา โดยใช้แนวทางการจัดการเรียนการสอนผ่านการลงมือปฏิบัติเพื่อเสริมสร้างทักษะและประสบการณ์ทางด้านภาษาให้แก่ผู้เรียน

2. ผู้สอนรายวิชาที่เกี่ยวกับการพัฒนาทักษะทางด้านภาษาต่างประเทศควรมีการศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนผ่านการลงมือปฏิบัติเพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาผู้เรียน

2. เจริญการวิจัย

1. ควรมีการนำแนวทางการจัดการเรียนรู้ผ่านการลงมือปฏิบัติไปทดลองใช้ในการจัดการเรียนรู้ภาษาจีนในเนื้อหาอื่นที่เกี่ยวข้องต่อไป

2. ควรมีการศึกษาข้อมูลเชิงคุณภาพจากผู้เรียนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ด้านภาษาจีนที่มีต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติ

References

- Bureau of Academic Affairs and Educational Standards. (2010). *The development and evaluation the desirable characteristics based on the basic education Core Curriculum B.E. 2551*. Ministry of Education. http://www.edu.ru.ac.th/images/edu_files/curriculum51_assess.pdf [in Thai]
- Chaiyasaree, P. (2021). *Learning by doing*. https://mcpswis.mcp.ac.th/html_edu/cgi-bin/main_php/print_informed.php?id_count_inform=20871 [in Thai]
- Dhiravegin, L. (2006). *The role of China and Chinese language in the current century*. <https://mgronline.com/daily/detail/9490000074640>
- Hanphicai, S. (2019). Development of learning achievement in local education course using learning by doing. *Lawarath Social E-Journal*, 3(1), 51 - 63. [in Thai]
- Kaewkrajang, W. (2014). *The writing ability enhancement by using the conceptual plot*. The Research Fund Service report of the 2557 B.E. fiscal year. Silpakorn Educational Research Journal, Rajamangala University of Technology Suvarnabhumi. [in Thai]

- Promsorn, N. (2014). *Systematic effective learning management*. <https://www.gotoknow.org/posts/486382> [in Thai]
- Saepun, W. (2017). A study of circumstances and problems on Chinese language teaching and learning in a secondary school, Yala Province. *Journal of Yala Rajabhat University*, 12(Special Issue), 126 - 136. [in Thai]
- Sruangto, D. Somwong, P., & Pornsin, S. (2019). Learning activity management on the relationship between two-dimensional and three-dimensional geometric figures by using learning by doing activities for Mathayomsuksa I Students. *Rajabhat Rambhai Barni Research Journal*, 2(13), 191 - 197. [in Thai]
- Viraneteekul, C. (2016). *How to learning by doing (Active Learning) to improve the quality of education in Thailand*. http://www.dsdw2016.dsdw.go.th/doc_pr/ndc_2560-2561/PDF/8364e/8364นายณัฏฐชัย%20วีระเมธีกุล.pdf

Authors

Mr.Adirek Nuansri

Lecturer of Chinese Program, Department of fundamental,

Chiangmai Technical College

9 Wiang Kaew Rd., Si Phum Sub-district, Mueang Chiang Mai District,

Chiang Mai 50200 Tel.: 062-294-1945 E-mail: adirek.n2020@gmail.com

Miss Thitima Punfak

Lecturer of Chinese Program, Department of foreign language,

Thawaranukul School

34/9 Bang Phae Rd., Maeklong, Muang Samut Songkhram district,

Samut Songkhram 75000

Tel.: 097-965-2945 E-mail: thitima@thawara.ac.th

Miss Ketsaraphan Punsrigate

Lecturer of Curriculum and Instruction Program, School of Education,

University of Phayao

19, Mae Ka, Mueang Phayao District, Phayao 56000

Tel.: 081-455-4075 E-mail: Bunthi_ta@hotmail.com

Mr.Wang Heng

Lecturer of Chinese Program, Faculty of Humanities and Social Sciences,

Rajababhat Maha Salakhm University

80 Nakhonsawan Road, Talat Mueang District, Maha Sarakham 44000

Tel.: 095-661-8218 E-mail: rmuwangheng@petalmail.com

การพัฒนา รูปแบบการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สำหรับผู้บริหารโรงเรียน ในกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรินทร์

Development of Administration Model of Quality Sub-district Schools for School Administrator in Nakhonchaiburin Provinces

ปิยะพัชร คล้าจิน¹ / นฤมล สักดิ์ปกรณ์กันต์² / สุพัตรา รุกการศิลป์³

Piyapat Klumgen / Narumon Sakpakronkan / Supatra Rukkarnsil

¹นักศึกษาระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

Ph.D. Student, Educational Administration Program, Faculty of Education,

Buriram Rajabhat University

²รองศาสตราจารย์ ดร., สาขาวิชาคณิตศาสตร์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

Associate Professor Dr., Mathematics Program, Faculty of Education,

Buriram Rajabhat University

³ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร., สาขาวิชาการบัญชี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

Assistant Professor Dr., Accounting Program, Faculty of Management Science,

Buriram Rajabhat University

Received: September 4, 2022

Revised: December 16, 2022

Accepted: December 22, 2022

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อพัฒนา รูปแบบการบริหารโรงเรียน
คุณภาพประจำตำบลสำหรับผู้บริหาร โรงเรียน ในกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรินทร์ และ
2) เพื่อประเมินรูปแบบการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลสำหรับผู้บริหาร
โรงเรียน ในกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรินทร์ โดยดำเนินการวิจัย ดังนี้ 1) การสัมภาษณ์
ผู้บริหารโรงเรียนที่มีวิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ จำนวน 4 คน ได้มาโดยวิธีการเลือก
แบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งมีโครงสร้าง วิเคราะห์ข้อมูล
ด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา 2) การจัดสนทนากลุ่ม ซึ่งผู้ร่วมสนทนากลุ่มเป็น

ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน ได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม และ 3) การประเมินรูปแบบโดยผู้ประเมิน 2 กลุ่ม ได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง คือ กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน ประเมินด้านความถูกต้องและความเหมาะสมของรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบ และกลุ่มผู้บริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล จำนวน 20 คน ประเมินด้านความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบประเมิน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1) รูปแบบการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลสำหรับผู้บริหาร โรงเรียน ในกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีนทร์ ซึ่งประกอบด้วย 4 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 การบริหารตามวงจรคุณภาพของเดมมิ่ง ส่วนที่ 2 แนวคิดและหลักการในการบริหารให้ประสบผลสำเร็จ ส่วนที่ 3 กลยุทธ์ในการดำเนินงาน และส่วนที่ 4 องค์ประกอบของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลมี 4 ด้าน 13 ตัวชี้วัด และได้คู่มือการใช้รูปแบบ และ 2) ผลการประเมินรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบบริหาร โรงเรียนคุณภาพประจำตำบลสำหรับผู้บริหาร โรงเรียน ในกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีนทร์ ในด้านความถูกต้อง ด้านความเหมาะสม ด้านความเป็นไปได้ และด้านความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ : การพัฒนารูปแบบ, รูปแบบการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล, โรงเรียนคุณภาพประจำตำบล

Abstract

The purposes of this research were 1) to develop the administration model of quality sub-district schools for school administrators in Nakhonchaiburin provinces, and 2) to evaluate the administration model of quality sub-district schools for school administrators in Nakhonchaiburin provinces. The research was conducted by using the following tools: 1) Semi-structured Interview form in

which four school administrators of the best practice schools, selected by a purposive sampling method, were interviewed. Data were analyzed by content analysis. 2) The focus group discussion with the record form was employed, and nine experts were invited to participate in this session. 3) The administration model was evaluated by two groups of experts, consisting of a group of five experts who assessed the correctness and suitability of the model and the manual for using the model, and a group of 20 quality sub-district school administrators who evaluated the feasibility and usefulness of the model and the model manual. The data were collected by using an assessment form, and the statistics used for data analysis were mean and standard deviation. The research results revealed that the administration model of sub-district schools with good quality for school administrators in Nakhonchaiburin provinces was composed of four parts: Part 1 is about Deming Quality Cycle management. Part 2 indicates the concepts and principles for successful management. Part 3 covers the operation strategies. And part 4 includes the components of sub-district quality schools with four aspects and 13 indicators. Consequently, the model manual was developed. 2) The evaluation results of the model and the manual for using the model for quality sub-district schools for school administrators in Nakhonchaiburin provinces in terms of accuracy, suitability, possibility, and usefulness were found at the highest level.

Keywords: model development, administration model of quality sub-district schools, quality sub-district schools

บทนำ

โรงเรียนเป็นองค์การทางการศึกษาที่สำคัญในการพัฒนาคุณภาพนักเรียน โดยกระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายในการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษา โดยมีเจตนารมณ์ที่จะยกระดับคุณภาพการศึกษาและพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี คนเก่ง สามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข ซึ่งแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 ได้กำหนดจุดมุ่งหมายการพัฒนาคนในศตวรรษที่ 21 ให้มีทักษะการเรียนรู้ การอ่านออก เขียนได้ คิดคำนวณได้ มีทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ทักษะการคิดแก้ปัญหา ทักษะด้านการคิดสร้างสรรค์ ทักษะการทำงานและมีความรอบรู้ เป็นคนดี มีสุขภาวะที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรม มีระเบียบวินัย และมีจิตสำนึกที่ดีต่อสังคมส่วนรวม โดยปัจจัยสำคัญที่ส่งผลให้การพัฒนาคนให้ประสบความสำเร็จและมีคุณภาพ คือ การยกระดับคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศ การจัดกิจกรรมกระบวนการเรียนรู้ตามหลักสูตรอย่างมีคุณภาพและมาตรฐาน มีแหล่งเรียนรู้ สื่อ ตำราเรียน นวัตกรรมการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ มีระบบและกลไกการวัด มีการติดตาม และประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ (Uppamaiathichai, 2017, pp. 8-9)

การดำเนินการปฏิรูปการศึกษาที่ผ่านมายังไม่ประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย ซึ่งการจัดการศึกษาของแต่ละพื้นที่หรือจังหวัด มีโจทย์ของการจัดการศึกษาที่แตกต่างกัน ดังนั้นการออกแบบการจัดการศึกษาในรูปแบบเดียวกันทั้งการบริหารจัดการ รวมถึงมิติในทางวิชาการ ทั้งการบริหารหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ รวมถึงการวัดและประเมินผล ย่อมไม่เอื้อต่อการบริหารคุณภาพการศึกษา (Thailand Development Research Institute, 2013, p. 332) นอกจากนี้ข้อมูลรายงานสภาพปัญหาการดำเนินงานบริหารสถานศึกษาของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา พบว่า สถานศึกษายังคงมีปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงาน คือ การจัดทำและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของแต่ละโรงเรียน ขาดการจัดทำหลักสูตรเฉพาะทางที่ส่งเสริมผู้เรียนที่มีความเป็นเลิศ ปัญหาด้านมาตรฐานและคุณภาพการจัดการศึกษา ปัญหาด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน สื่อและอุปกรณ์มีจำกัดและล้าสมัย การจัดสรรงบประมาณไม่เพียงพอ ไม่สอดคล้อง

กับความเป็นจริง และจำนวนครูไม่สอดคล้องกับความต้องการและความจำเป็นของโรงเรียน (Office of the Basic Education Commission, 2013, p. 22)

กระทรวงศึกษาธิการได้ตระหนักถึงความสำคัญในการพัฒนาการศึกษาตามแนวทางการปฏิรูปด้านการศึกษา โดยมุ่งยกระดับคุณภาพของการจัดการศึกษาลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา มุ่งสู่ความเป็นเลิศและสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ และปรับปรุงระบบการศึกษาให้มีประสิทธิภาพในการใช้ทรัพยากร เพื่อให้การศึกษาของประเทศไทยมีคุณภาพ จึงมีนโยบายพัฒนาโรงเรียนคุณภาพในท้องถิ่นให้มีคุณภาพภายใต้โครงการโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล เพื่อสร้างความเข้มแข็งทางวิชาการและมีความพร้อมในการพัฒนาด้านคุณธรรม จริยธรรม งานอาชีพ และสุขอนามัย สามารถให้บริการการศึกษาแก่นักเรียนและชุมชน เพิ่มโอกาสการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพ ลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของโรงเรียน ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ (Bureau of Educational Innovation Development Office of the Basic Education Commission, 2018, pp. 1-2)

จากที่กล่าวมาข้างต้นผู้วิจัยได้ตระหนักถึงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพ จึงมีความสนใจที่จะศึกษาการพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลสำหรับผู้บริหารโรงเรียน ในกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีนทร์ เพื่อแนวทางให้ผู้บริหารใช้ในการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลสำหรับผู้บริหารโรงเรียน ในกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีนทร์
2. เพื่อประเมินรูปแบบการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลสำหรับผู้บริหารโรงเรียน ในกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีนทร์

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methods Research) มีวิธีดำเนินการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. การพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลสำหรับผู้บริหารโรงเรียน ในกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรินทร์ ดำเนินการวิจัยตามระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ดังนี้

1.1 สัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จในการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล (Best Practice) จำนวน 4 คน โดยเป็นผู้บริหารโรงเรียนในจังหวัดนครราชสีมา จังหวัดชัยภูมิ จังหวัดบุรีรัมย์ และจังหวัดสุรินทร์ จังหวัดละ 1 โรงเรียน ที่ผ่านการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสาม อยู่ในระดับดีมาก เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งมีโครงสร้าง โดยสังเคราะห์เนื้อหาจากผลการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลในกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรินทร์ (Klumgen, Sakpakornkan & Rukkarnsil, 2022, pp. 471-477) มากำหนดเป็นข้อคำถามเกี่ยวกับวิธีการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลที่ประสบผลสำเร็จ นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาความชัดเจนของข้อคำถามและให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ผู้วิจัยทำการปรับ แก้ไข และนำเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ตรวจสอบความถูกต้อง สมบูรณ์ จึงสามารถนำไปใช้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยประสานงานกับผู้บริหาร โรงเรียน และขอหนังสือขออนุญาตสัมภาษณ์เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ดำเนินการการสัมภาษณ์ผู้บริหาร โรงเรียน และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

1.2 การจัดสนทนากลุ่มโดยผู้ทรงคุณวุฒิ (Focus Group Discussion) จำนวน 9 คน โดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง ซึ่งได้กำหนดคุณสมบัติ คือเป็นผู้บริหารสถานศึกษาที่ได้รับรางวัลทรงคุณค่า สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (OBEC Awards) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ

แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม ดำเนินการสนทนากลุ่ม โดยผู้วิจัยนำเสนอหลักการความเป็นมา วัตถุประสงค์ ขอบเขตการวิจัยและกรอบแนวคิดรวมทั้งชี้แจงขั้นตอนในการดำเนินการวิจัยการพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลสำหรับผู้บริหารโรงเรียน ในกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรินทร์ และขออนุญาตบันทึกภาพและเสียงระหว่างทำดำเนินกิจกรรมสนทนากลุ่ม ดำเนินการสนทนากลุ่มโดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีดำเนินการในการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลสำหรับผู้บริหารโรงเรียนและเงื่อนไขสู่ความสำเร็จในการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลสำหรับผู้บริหารโรงเรียน ใน 4 ด้าน 13 ประเด็น และสรุปวิธีการบริหารจัดการและปัจจัย/เงื่อนไขสู่ความสำเร็จในการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลสำหรับผู้บริหารโรงเรียน ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลจากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา เพื่อให้ได้ข้อมูลกระบวนการการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลสำหรับผู้บริหารโรงเรียนที่ครอบคลุมทั้ง 4 ด้าน

1.4 ขกร่างรูปแบบการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลสำหรับผู้บริหารโรงเรียน ในกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรินทร์ โดยผู้วิจัยดำเนินการกำหนดส่วนประกอบของรูปแบบ โดยศึกษาเอกสาร หลักการ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัย แล้วนำหลักการสำคัญที่เกี่ยวข้องมาประยุกต์ใช้ในการกำหนดส่วนประกอบของรูปแบบเบื้องต้น โดยกำหนดเป็น 4 ส่วน ดังนี้ ส่วนที่ 1 การบริหารตามวงจรของเดมมิง ส่วนที่ 2 แนวคิดและหลักการในการบริหารให้ประสบความสำเร็จ ส่วนที่ 3 กลยุทธ์ในการดำเนินงาน และส่วนที่ 4 องค์ประกอบของการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล จำนวน 4 ด้าน 13 ตัวชี้วัด พร้อมทั้งจัดทำคู่มือการใช้รูปแบบ หลังจากนั้นนำ (ร่าง) รูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลสำหรับผู้บริหารโรงเรียน เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณา และให้ข้อเสนอแนะ ผู้วิจัยดำเนินการปรับปรุงตามข้อเสนอแนะจนมีความสมบูรณ์แล้วทำการจัดพิมพ์รูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารโรงเรียนคุณภาพ

ประจำตำบลสำหรับผู้บริหารโรงเรียน ในกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรินทร์ฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปประเมินต่อไป

2. การประเมินรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารโรงเรียน คุณภาพประจำตำบลสำหรับผู้บริหารโรงเรียน ในกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรินทร์ ดำเนินการวิจัยตามระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ซึ่งในการประเมินรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารโรงเรียน คุณภาพประจำตำบลสำหรับผู้บริหารโรงเรียน ในกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรินทร์ ผู้วิจัยประยุกต์ใช้แนวคิดของมาดัส สคริเวน และสตัฟเฟิลบีม (Madaus, Scriven & Stufflebeam, 1983, p. 390) โดยแบ่งผู้ประเมินออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ 1) กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ ได้กำหนดคุณสมบัติดังนี้ คือ อาจารย์ที่สอนในมหาวิทยาลัยในสถาบันอุดมศึกษาที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทหรือปริญญาเอกสาขาที่เกี่ยวข้องกับการบริหาร การศึกษา หรือสาขาทางการศึกษา จำนวน 5 คน ซึ่งจะประเมินด้านความถูกต้องและความเหมาะสมของรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารโรงเรียน คุณภาพประจำตำบลสำหรับผู้บริหารโรงเรียน ในกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรินทร์ และ 2) กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน ซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่บริหารโรงเรียนคุณภาพประจำ ตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 จำนวน 20 คน ซึ่งจะประเมินด้านความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหาร โรงเรียนคุณภาพประจำตำบลสำหรับผู้บริหารโรงเรียน ในกลุ่มจังหวัดนครชัย บุรินทร์ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบประเมินรูปแบบและคู่มือ การใช้รูปแบบ 2 ฉบับ คือ ฉบับที่ 1 แบบประเมินความถูกต้องและความเหมาะสม ของรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบ และฉบับที่ 2 แบบประเมินความเป็นไปได้และ ความเป็นประโยชน์ของรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบ มีลักษณะเป็นแบบมาตรา ส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ผู้วิจัยดำเนินการสร้างแบบประเมินรูปแบบแล้วนำไป เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณาและให้ข้อเสนอแนะ ปรับปรุงแก้ไข

และเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Index of Congruence : IOC) ซึ่งพบว่าแบบประเมินรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบมีค่า IOC เท่ากับ 1.00 จากนั้นผู้วิจัยนำแบบประเมินความถูกต้องและความเหมาะสมของรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบ รูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลสำหรับผู้บริหาร โรงเรียน ในกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์ และหนังสือขอความอนุเคราะห์จัดตั้งให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน ทางไปรษณีย์ และขอความอนุเคราะห์ให้ผู้ทรงคุณวุฒิส่งแบบประเมินกลับคืนทางไปรษณีย์ ภายใน 15 วัน หลังจากนั้นผู้วิจัยพัฒนารูปแบบพร้อมกับคู่มือการใช้รูปแบบตามข้อเสนอแนะของผู้วิจัย แล้วนำไปให้ผู้บริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล จำนวน 20 คน ประเมินความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลสำหรับผู้บริหาร ในกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์ และขอความอนุเคราะห์ให้ผู้บริหารสถานศึกษาส่งแบบประเมินกลับคืนทางไปรษณีย์ ได้แบบประเมินที่สมบูรณ์ จำนวน 20 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 เพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

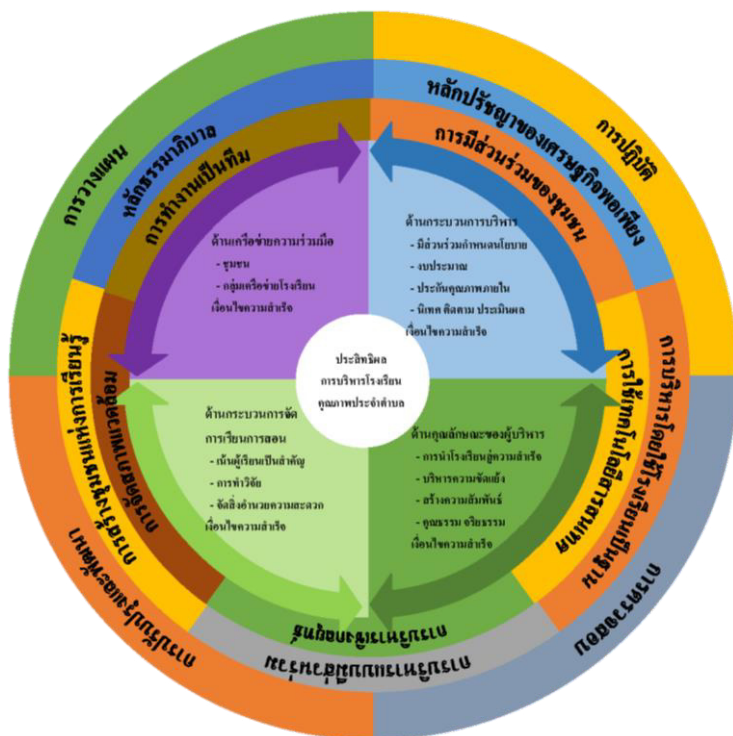
ผลการวิจัย

1. ผลการพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลสำหรับผู้บริหาร โรงเรียน ในกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์ พบว่า

1.1 รูปแบบการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลสำหรับผู้บริหาร โรงเรียน ในกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์ แสดงดังภาพ 1

ภาพ 1

รูปแบบการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลสำหรับผู้บริหารโรงเรียน ในกลุ่ม
จังหวัดนครชัยบุรินทร์

1.2 คู่มือการใช้รูปแบบการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล
สำหรับผู้บริหารโรงเรียน ในกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรินทร์ ประกอบด้วย 2 ตอน คือ
ตอนที่ 1 ความนำ ประกอบด้วย วัตถุประสงค์ กลุ่มเป้าหมาย รูปแบบการบริหาร
โรงเรียนคุณภาพประจำตำบลสำหรับผู้บริหารโรงเรียน ในกลุ่มจังหวัดนครชัย
บุรินทร์ และคำอธิบายรูปแบบ ตอนที่ 2 รูปแบบการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำ
ตำบลสำหรับผู้บริหารโรงเรียน ในกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรินทร์ ประกอบด้วย 4 ส่วน
ดังนี้ ส่วนที่ 1 การบริหารตามวงจรของเดมมิง ประกอบด้วย การวางแผน (P)

การปฏิบัติ (D) การตรวจสอบ (C) และการปรับปรุงและพัฒนา (A) ส่วนที่ 2 แนวคิดและหลักการในการบริหารให้ประสบความสำเร็จ ประกอบด้วย การบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การบริหารแบบมีส่วนร่วม การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ และหลักธรรมาภิบาล ส่วนที่ 3 กลยุทธ์ในการดำเนินงาน ประกอบด้วย การมีส่วนร่วมของชุมชน การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ การบริหารเชิงกลยุทธ์ การจัดสภาพแวดล้อม และการทำงานเป็นทีม และส่วนที่ 4 องค์ประกอบของการบริหาร โรงเรียนคุณภาพประจำตำบล จำนวน 4 ด้าน 13 ตัวชี้วัด คือ 1) ด้านกระบวนการบริหาร มีตัวชี้วัดดังนี้ ตัวชี้วัดที่ 1.1 โรงเรียนเปิดโอกาสให้นักวิชาการในโรงเรียนเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางในการบริหาร โรงเรียน และเงื่อนไขความสำเร็จ ตัวชี้วัดที่ 1.2 โรงเรียนมีการบริหารจัดการงบประมาณเหมาะสมสอดคล้องกับนโยบาย และเงื่อนไขความสำเร็จ ตัวชี้วัดที่ 1.3 โรงเรียนมีระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่มีคุณภาพ และเงื่อนไข ความสำเร็จ และตัวชี้วัดที่ 1.4 โรงเรียนมีการกำหนดแนวทางการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลอย่างชัดเจน และเงื่อนไขความสำเร็จ 2) ด้านคุณลักษณะของผู้บริหาร มีตัวชี้วัดดังนี้ ตัวชี้วัดที่ 2.1 การนำโรงเรียนสู่ความสำเร็จ และเงื่อนไขความสำเร็จ ตัวชี้วัดที่ 2.2 การบริหารความขัดแย้งในโรงเรียน และเงื่อนไขความสำเร็จ ตัวชี้วัดที่ 2.3 การสร้างความสัมพันธ์อันดีกับบุคลากรและชุมชน และเงื่อนไขความสำเร็จ และตัวชี้วัดที่ 2.4 การใช้คุณธรรม จริยธรรมในการบริหาร และเงื่อนไขความสำเร็จ 3) ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน มีตัวชี้วัดดังนี้ ตัวชี้วัดที่ 3.1 โรงเรียน ดำเนินการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และเงื่อนไขความสำเร็จ ตัวชี้วัดที่ 3.2 โรงเรียนให้นักวิชาการทำวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน และเงื่อนไขความสำเร็จ และตัวชี้วัดที่ 3.3 โรงเรียนจัดสรรสิ่งอำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนการสอน และเงื่อนไขความสำเร็จ และ 4) ด้านเครือข่ายความร่วมมือ มีตัวชี้วัดดังนี้ ตัวชี้วัดที่ 4.1 โรงเรียนได้รับการสนับสนุนจากชุมชน และเงื่อนไขความสำเร็จ และ ตัวชี้วัดที่ 4.2 โรงเรียนมีส่วนร่วมกับกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนในการพัฒนาคุณภาพ การศึกษา และเงื่อนไขความสำเร็จ

2. ผลการประเมินรูปแบบการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล
สำหรับผู้บริหารโรงเรียน ในกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรินทร์ มีดังนี้

2.1 ผลการประเมินด้านความถูกต้องและความเหมาะสมของ
รูปแบบการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลสำหรับผู้บริหารโรงเรียน ในกลุ่ม
จังหวัดนครชัยบุรินทร์ แสดงดังตาราง 1

ตาราง 1

ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านความถูกต้องและความเหมาะสมของ
รูปแบบการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลสำหรับผู้บริหารโรงเรียน
ในกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรินทร์

ข้อความ	ความถูกต้อง			ความเหมาะสม		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ส่วนประกอบของรูปแบบ	4.20	0.84	มาก	4.60	0.55	มากที่สุด
2. คำอธิบายรูปแบบ						
2.1 ส่วนที่ 1 การบริหารตาม วงจรคุณภาพของเดมมิง	4.20	0.84	มาก	4.60	0.55	มากที่สุด
2.2 ส่วนที่ 2 แนวคิดและ หลักการในการบริหารให้ ประสบผลสำเร็จ	4.60	0.55	มากที่สุด	4.60	0.55	มากที่สุด
2.3 ส่วนที่ 3 กลยุทธ์ใน การดำเนินงาน	4.60	0.55	มากที่สุด	4.60	0.55	มากที่สุด
2.4 ส่วนที่ 4 องค์ประกอบของ โรงเรียนคุณภาพ ประจำตำบล	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
ภาพรวม	4.52	0.65	มากที่สุด	4.68	0.48	มากที่สุด

จากตาราง 1 พบว่า รูปแบบการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สำหรับผู้บริหารโรงเรียน ในกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรินทร์ ที่สร้างขึ้นโดยภาพรวมมีความถูกต้องอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.52$, S.D. = 0.65) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าส่วนใหญ่มีความถูกต้องอยู่ในระดับมากที่สุด ยกเว้นส่วนประกอบของรูปแบบ และส่วนที่ 1 การบริหารตามวงจรคุณภาพของเดมมิงที่อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านความเหมาะสมของรูปแบบโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.68$, S.D. = 0.48)

2.2 ผลการประเมินด้านความถูกต้องและความเหมาะสมของคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลสำหรับผู้บริหารโรงเรียน ในกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรินทร์ แสดงดังตาราง 2

ตาราง 2

ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านความถูกต้องและความเหมาะสมของคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลสำหรับผู้บริหารโรงเรียน ในกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรินทร์

ข้อความ	ความถูกต้อง			ความเหมาะสม		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. คำนำ	4.80	0.45	มากที่สุด	4.80	0.45	มากที่สุด
2. คำชี้แจง	4.80	0.45	มากที่สุด	4.80	0.45	มากที่สุด
3. ตอนที่ 1 ความนำ	4.60	0.55	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
3.1 วัตถุประสงค์	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
3.2 กลุ่มเป้าหมาย	4.80	0.45	มากที่สุด	4.80	0.45	มากที่สุด

ตาราง 2 (ต่อ)

ข้อความ	ความถูกต้อง			ความเหมาะสม		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
4. ตอนที่ 2 รูปแบบการบริหาร						
โรงเรียนคุณภาพประจำตำบล						
สำหรับผู้บริหารโรงเรียนใน						
กลุ่มจังหวัดนครชัยบุรินทร์						
4.1 ส่วนที่ 1 การบริหารตาม	4.60	0.55	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
วงจรคุณภาพของเดมมิ่ง						
4.2 ส่วนที่ 2 แนวคิดและ	4.80	0.45	มากที่สุด	4.80	0.45	มากที่สุด
หลักการในการบริหารให้						
ประสบความสำเร็จ						
4.3 ส่วนที่ 3 กลยุทธ์ใน	4.60	0.55	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
การดำเนินงาน						
4.4 ส่วนที่ 4 องค์ประกอบ	4.80	0.45	มากที่สุด	4.80	0.45	มากที่สุด
ของโรงเรียนคุณภาพ						
ประจำตำบล						
ภาพรวม	4.75	0.46	มากที่สุด	4.80	0.42	มากที่สุด

จากตาราง 2 พบว่า คู่มือการใช้รูปแบบการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลสำหรับผู้บริหารโรงเรียน ในกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรินทร์ ที่สร้างขึ้นโดยภาพรวมมีความถูกต้องอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.75$, S.D. = 0.46) ส่วนด้านความเหมาะสมของคู่มือการใช้รูปแบบโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.80$, S.D. = 0.42)

2.3 ผลการประเมินด้านความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์
ของรูปแบบการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลสำหรับผู้บริหารโรงเรียน ใน
กลุ่มจังหวัดนครชัยบุรินทร์ แสดงดังตาราง 3

ตาราง 3

ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์
ของรูปแบบการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลสำหรับผู้บริหารโรงเรียน
ในกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรินทร์

ข้อความ	ความถูกต้อง			ความเหมาะสม		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ส่วนประกอบของรูปแบบ	4.35	0.49	มาก	4.80	0.41	มากที่สุด
2. คำอธิบายรูปแบบ						
2.1 ส่วนที่ 1 การบริหารตาม วงจรคุณภาพของเดมมิง	4.55	0.51	มากที่สุด	4.65	0.59	มากที่สุด
2.2 ส่วนที่ 2 แนวคิดและ หลักการในการบริหารให้ ประสบผลสำเร็จ	4.65	0.49	มากที่สุด	4.70	0.47	มากที่สุด
2.3 ส่วนที่ 3 กลยุทธ์ใน การดำเนินงาน	4.60	0.50	มากที่สุด	4.70	0.47	มากที่สุด
2.4 ส่วนที่ 4 องค์ประกอบของ โรงเรียนคุณภาพ ประจำตำบล	4.51	0.56	มากที่สุด	4.82	0.39	มากที่สุด
ภาพรวม	4.51	0.55	มากที่สุด	4.82	0.39	มากที่สุด

จากตาราง 3 พบว่า รูปแบบการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลสำหรับผู้บริหารโรงเรียน ในกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีนทร์ ที่สร้างขึ้นโดยภาพรวมมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.51$, S.D. = 0.55) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยเป็นรายข้อพบว่าส่วนใหญ่มีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด ยกเว้นส่วนประกอบของรูปแบบ ที่อยู่ในระดับมาก ส่วนด้านความเป็นประโยชน์ของรูปแบบโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.82$, S.D. = 0.39)

2.4 ผลการประเมินด้านความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลสำหรับผู้บริหารโรงเรียน ในกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีนทร์ แสดงดังตาราง 4

ตาราง 4

ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลสำหรับผู้บริหารโรงเรียน ในกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีนทร์

ข้อความ	ความถูกต้อง			ความเหมาะสม		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. คำนำ	4.65	0.49	มากที่สุด	4.75	0.44	มากที่สุด
2. คำชี้แจง	4.50	0.51	มาก	4.75	0.44	มากที่สุด
3. ตอนที่ 1 ความนำ	4.50	0.69	มาก	4.65	0.59	มากที่สุด
3.1 วัตถุประสงค์	4.55	0.60	มากที่สุด	4.80	0.75	มากที่สุด
3.2 กลุ่มเป้าหมาย	4.65	0.49	มากที่สุด	4.75	0.44	มากที่สุด

ตาราง 4 (ต่อ)

ข้อความ	ความถูกต้อง			ความเหมาะสม		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
4. ตอนที่ 2 รูปแบบการบริหาร						
โรงเรียนคุณภาพประจำตำบล						
สำหรับผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่ม						
จังหวัดนครชัยบุรินทร์						
4.1 ส่วนที่ 1 การบริหารตาม	4.55	0.51	มากที่สุด	4.65	0.59	มากที่สุด
วงจรคุณภาพของเดมมิ่ง						
4.2 ส่วนที่ 2 แนวคิดและ	4.65	0.49	มากที่สุด	4.70	0.47	มากที่สุด
หลักการในการบริหารให้						
ประสบผลสำเร็จ						
4.3 ส่วนที่ 3 กลยุทธ์ใน	4.60	0.50	มากที่สุด	4.70	0.47	มากที่สุด
การดำเนินงาน						
4.4 ส่วนที่ 4 องค์ประกอบของ	4.51	0.56	มากที่สุด	4.82	0.39	มากที่สุด
โรงเรียนคุณภาพ						
ประจำตำบล						
ภาพรวม	4.52	0.55	มากที่สุด	4.78	0.42	มากที่สุด

จากตาราง 4 พบว่า คู่มือการใช้รูปแบบการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลสำหรับผู้บริหารโรงเรียน ในกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรินทร์ ที่สร้างขึ้นโดยภาพรวมมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.52$, S.D. = 0.55) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยเป็นรายข้อพบว่าส่วนใหญ่มีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด ยกเว้น คำชี้แจงและความนำ มีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก ส่วนด้านความเป็นประโยชน์ของรูปแบบโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.78$, S.D. = 0.42)

อภิปรายผล

1. รูปแบบการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลสำหรับผู้บริหารโรงเรียน ในกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรินทร์ เป็นรูปแบบที่สร้างขึ้นเพื่อใช้เป็นสื่อสารสนเทศที่ผู้บริหารโรงเรียนสามารถนำไปใช้ในการบริหารโรงเรียนในการขับเคลื่อนโรงเรียนสู่การเป็นโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล ทั้งนี้รูปแบบสร้างขึ้นเกิดจากการศึกษาข้อมูลเชิงคุณภาพเพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงประจักษ์ที่ถูกต้องชัดเจน โดยการสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลที่มีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ทำให้ได้การบริหารคุณภาพตามวงจรของเดมมิ่ง แนวคิดและหลักการในการบริหารให้ประสบผลสำเร็จ กลยุทธ์ในการดำเนินงาน วิธีการดำเนินการ และความสำเร็จในการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล และการสนทนากลุ่มโดยผู้ทรงคุณวุฒิ (Focus Group Discussion) ซึ่งเป็นผู้บริหารโรงเรียนที่มีความรู้ ความสามารถและมีประสบการณ์ในการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลจนประสบผลสำเร็จเชิงประจักษ์ การที่ได้สัมภาษณ์และสนทนากลุ่มจากผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญในการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลทำให้ได้ข้อมูลที่มีคุณภาพเพื่อนำมาสร้างรูปแบบ โดยเฉพาะข้อมูลที่เป็นเนื้อหาสำคัญมีประเด็นที่ชัดเจน ระบุแนวคิดและหลักการในการบริหารให้ประสบความสำเร็จ กลยุทธ์ในการดำเนินงาน วิธีดำเนินการ และเงื่อนไขความสำเร็จ สอดคล้องกับแนวคิดของ Pengsawat (2011, p. 7) ที่ได้กล่าวถึงรูปแบบที่ดีควรมีความสัมพันธ์เชิงโครงสร้าง ซึ่งสามารถอธิบายเรื่องที่ศึกษาได้อย่างชัดเจน และนำไปสู่การดำเนินงานที่ตามมา นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัย Phoket (2021, p. 44) ที่ได้ศึกษารูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาสู่โรงเรียนคุณภาพของโรงเรียนบ้านคอนแยง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ได้แก่ หลักการ จุดมุ่งหมาย องค์ประกอบของโรงเรียนคุณภาพ กระบวนการบริหารเพื่อพัฒนาสู่โรงเรียนคุณภาพ ผลผลิต และเงื่อนไขความสำเร็จ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Leepairat (2017, p. 270) ที่ศึกษารูปแบบการบริหารคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากล ระดับประถมศึกษา ซึ่งประกอบด้วย 3 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 ส่วนนำ ประกอบด้วย แนวคิดพื้นฐาน หลักการ และวัตถุประสงค์ของรูปแบบการบริหารคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากล ระดับประถมศึกษา ส่วนที่ 2 เนื้อหา ประกอบด้วย องค์ประกอบการบริหารคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากล และกระบวนการบริหารคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากล และส่วนที่ 3 ส่วนเงื่อนไขความสำเร็จ

2. การประเมินรูปแบบการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลสำหรับผู้บริหาร โรงเรียน ในกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรินทร์ มีความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด จึงกล่าวได้ว่าเป็นรูปแบบที่ดีมีประโยชน์ต่อผู้บริหาร โรงเรียน สามารถนำไปปรับใช้ในการบริหารโรงเรียนในการขับเคลื่อนโรงเรียนสู่การเป็นโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าหลังจากที่ผู้ทรงคุณวุฒิได้ประเมินรูปแบบแล้ว ผู้วิจัยนำผลการประเมินรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบมาวิเคราะห์ข้อมูล แล้วปรับปรุงแก้ไขรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ อีกทั้งนำรูปแบบที่ปรับแก้ตามผู้ทรงคุณวุฒิไปนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำอีกครั้งก่อนที่จะนำรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบที่ปรับแก้แล้วไปจัดพิมพ์เพื่อนำไปให้ผู้บริหารโรงเรียนประเมินด้านความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Wattana (2019, p. 56) ที่พบว่ารูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมีความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด และผลการวิจัยของ Phoket (2021, pp. 34-35) ที่พบว่ารูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาสู่โรงเรียนคุณภาพของโรงเรียนบ้านดอนแขวง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 มีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในกลุ่มจังหวัด

นครราชสีมา จังหวัดชัยภูมิ จังหวัดบุรีรัมย์ และจังหวัดสุรินทร์ควรส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้บริหารโรงเรียนนำรูปแบบไปศึกษาตามคู่มือการใช้รูปแบบ เพื่อให้เกิดความเข้าใจ และสามารถนำไปใช้ในบริหารโรงเรียนผู้การเป็นโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล

1.2 ผู้บริหารโรงเรียนที่นำรูปแบบไปใช้ในการบริหารโรงเรียน เพื่อพัฒนาโรงเรียนผู้การเป็นโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล ควรคำนึงถึงปัจจัยความสำเร็จในการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล

1.3 ผู้บริหารโรงเรียนควรส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรในสถานศึกษา นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียน และสร้างความรู้ความเข้าใจและเล็งเห็นถึงความสำคัญของการเป็นโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

ควรศึกษาวิจัยการพัฒนาารูปแบบการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลสำหรับโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลในระดับจังหวัดหรือระดับประเทศ เพื่อให้ได้รูปแบบที่สอดคล้องกับบริบทของแต่ละจังหวัดและของประเทศ

References

- Bureau of Educational Innovation Development Office of the Basic Education Commission. (2018). *Sub-district school with good quality*.
http://www.secondary5.go.th/main/sites/default/files/files_attach/โรงเรียนคุณภาพประจำตำบล_compressed.PDF [in Thai]

- Klumpfen, P., Sakpakornkan, N., & Rukkarnsil, S. (2022). Factors influencing the effectiveness of quality sub-district school administration in Nakhonchaiburi provinces. *The 5th National and International Research Conference 2022: NIRC V 2022 "Universities for Local Development Based on Sustainable Development Goals"*, February 14, 2022, 467 - 478.
- Leepairat, S. (2017). The world-class standard elementary school quality management model. *Suthiparithat*, 30(100), 261 - 271. [in Thai]
- Madaus, G. F., Scriven, M. S., & Stufflebeam, D. I. (1983). *Evaluation model viewpoints on education and human service evaluation* (8th ed.). Boston: Kluwer-Nijhoff.
- Office of the Basic Education Commission. (2013). *School management manual for the development of juristic person management project*. Bangkok: The Agricultural Co-operative Federation of Thailand. [in Thai]
- Pengsawat, W. (2011). *Model development research*. Sakon Nakhon: Sakon Nakhon Rajabhat University. [in Thai]
- Phuket, T. (2021). The management model for development to quality schools of Bandonyang school under the Chiangrai primary educational service area office 4. *Journal of Social Science and Buddhist Anthropology*, 6(1), 34 - 51. [in Thai]
- Runcharoen, T., & Sripairot, W. (2011). *Learning person development*. Bangkok: Khao Fang. [in Thai]
- Thailand Development Research Institute. (2013). *Establishing basic education reform strategies for accountability*. Bangkok: Thailand Development Research Institute. [in Thai]

- Uppamaithichai, T. (2017). *Fundamentals of management education* (2nd ed.). Bangkok: Chulalongkorn University. [in Thai]
- Wattana, A. (2019). The model of administration for excellence of schools under the provincial administrative organization. *Mahachula Academic Journal*, 7(1), 55 - 69. [in Thai]

Authors

Mr. Piyapat Klumgen

Ph.D. Student, Educational Administration Program,
Faculty of Education, Buriram Rajabhat University
495 M.10, Muang District, Buriram Province 31000
Tel.: 06-4449-3144 E-mail: piyapat.kl@bru.ac.th

Associate Professor Dr. Narumon Sakpakornkan
Mathematics Program, Faculty of Education
Buriram Rajabhat University 439 Jira Rd., Muang District,
Buriran Province 31000
Tel.: 08-4036-9700 E-mail: narumon.sp@bru.ac.th

Assistant Professor Dr. Supatra Rakarnsin
Accounting Program, Faculty of Management Science,
Buriram Rajabhat University 439 Jira Rd., Muang District,
Buriran Province 31000
Tel.: 09-7329-6101 E-mail: Supatrak@gmail.com

รูปแบบการสื่อสารผ่านเมตาเวิร์สเพื่อการเรียนการสอน
สาขาวิชานิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

Communication Model on Metaverse for Education at Communication
Arts under Sukhothai Thammathirat Open University

กรกช ชันบุญ¹

Korrakoch Kantaboon

¹ อาจารย์ประจำหลักสูตรนวัตกรรมการสื่อสารทางการเมืองและการปกครองท้องถิ่น
สาขาวิชานิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

Communication Innovation for Political and Local Administration Program,
School of Communication Arts, Sukhothai Thammathirat Open University

Received: October 18, 2022
Revised: December 15, 2022
Accepted: December 27, 2022

บทคัดย่อ

บทความชิ้นนี้ศึกษาการสื่อสารบนเมตาเวิร์สที่สามารถตอบโจทย์ความต้องการการเชื่อมโยงข้อมูลและสร้างประสบการณ์การที่แปลกใหม่ให้กับการเรียนการสอนสาขาวิชานิเทศศาสตร์ ในรูปแบบโลกเสมือนจริง โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัย 1) เพื่อวิเคราะห์เนื้อหาเกี่ยวกับการเรียนการสอน 2) เพื่อศึกษารูปแบบที่เหมาะสมกับการสื่อสารผ่านเมตาเวิร์ส และ 3) เพื่อศึกษาแนวทางการสื่อสารผ่านเมตาเวิร์ส การวิจัยชิ้นนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึกจากการให้ข้อมูลหลักที่เกี่ยวข้องโดยตรงรวมจำนวน 10 คน ได้แก่ ประธานหลักสูตร 5 คน และคณาจารย์หลักสูตร 5 คน ผลการวิจัยพบว่า 1) เนื้อหาเกี่ยวกับการเรียนการสอนสาขาวิชานิเทศศาสตร์ ประกอบด้วย เนื้อหาการเรียนการสอนที่สร้างนัคนิเทศศาสตร์ในยุคดิจิทัล มีความรู้ความเข้าใจในแนวคิด ทฤษฎี และหลักการ การสร้างนวัตกรรม การสื่อสารเชิงกลยุทธ์

ทฤษฎีกับการวิจัยขั้นสูง 2) รูปแบบที่เหมาะสมกับการสื่อสารผ่านเมตาเวิร์ส ประกอบด้วย การแสดงตัวตน ความเป็นเทคโนโลยี บรรยากาศและสิ่งแวดล้อม อารมณ์และความรู้สึก การเรียนรู้ การเชื่อมโยงเครือข่าย และการปฏิสัมพันธ์และการมีส่วนร่วม และ 3) แนวทางการสื่อสารผ่านเมตาเวิร์ส ประกอบด้วย การออกแบบ ห้องเรียนที่น่าดึงดูด การสื่อสารการเรียนรู้ และการสร้างสื่อการเรียนรู้ที่สนุกสนาน

คำสำคัญ: การสื่อสาร, เมตาเวิร์ส, การเรียนการสอน, สาขาวิชานิเทศศาสตร์

Abstract

This article examined how communication on Metaverse can meet the needs of data connectivity and the creation of a unique experience for teaching and learning in Communication Arts in the form of a virtual world. The research objectives were 1) to analyze the instructional content, 2) to study the appropriate model for Metaverse communication, and 3) to investigate the approaches of Metaverse communication. The in-depth interview was used as a research tool in this qualitative research. Ten key informants, including five program chairs and five program members, were interviewed. The research results revealed that 1) the content taught in Communication Arts consisted of the courses instructed to create communication artists in the digital age, to equip them with knowledge and understanding of concepts, theories, principles, innovation creation, strategic communication, and theory and advanced research. 2) The model suitable for communication through the metaverse consisted of self-expression, technology, atmosphere and environment, emotions and feelings, learning, networking, interaction, and participation. 3) The approaches of Metaverse communication were

composed of attractive classroom design, learning communication, and creating fun learning materials.

Keywords: communication, metaverse, education, teaching, learning,
communication arts

บทนำ

การพัฒนาอย่างต่อเนื่องของการสื่อสารบนเครือข่ายไร้สายที่ได้กลายเป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญสามารถช่วยขับเคลื่อนให้สามารถสื่อสารกันได้อย่างทั่วถึงแล้วได้รับอิทธิพลจากการใช้การสื่อสารจากยุค 5G (5th Generation Wireless) ซึ่งสอดคล้องกับ Phayuth Aukkaraket alin (2021) ที่กล่าวถึง 5G เป็นวิวัฒนาการใหม่ของระบบการสื่อสารที่มีอยู่ในปัจจุบันเป้าหมายพัฒนาเพื่อตอบโจทย์โลกหมุนเปลี่ยนไป รวมถึงการพัฒนาของเว็บไซต์ในปัจจุบันที่อยู่ในเวอร์ชัน Web 3.0 ที่สามารถทำงานในรูปแบบปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence: AI) เป็นการสร้างคอมพิวเตอร์ให้สามารถคิดได้มีความฉลาด และมีความรู้ที่มากขึ้น ได้แก่ สามารถเข้าถึงข้อมูลได้มากขึ้น เข้าถึงรูปภาพได้มากขึ้น สามารถวิเคราะห์ข้อมูลได้ดีขึ้น ค้นหาข้อมูลได้ละเอียด มีการตอบสนอง ตัดสินใจได้ และการรับส่งข้อมูลได้รวดเร็ว ซึ่งประสิทธิภาพการทำงานสูงสุด และอะไรที่ต้องการแสดงผลเรียลไทม์จึงจำเป็นต้องมีความรวดเร็วในการรับส่งข้อมูล (Pavithra, 2020, pp. 119-120)

เมื่อ 5G และ เว็บไซต์ มีผลต่อการสื่อสารที่รวดเร็วทำให้เกิดการพัฒนาเทคโนโลยีที่มีประสิทธิภาพเกิดขึ้นมากมาย เมตาเวิร์ส (Metaverse) หรือ จักรวาลนฤมิต เป็นหนึ่งในเทคโนโลยีที่มีคุณภาพในการสื่อสารในรูปแบบใหม่ที่สามารถตอบสนองความต้องการสร้างประสบการณ์การที่แปลกใหม่ในการให้ข้อมูลระยะไกลที่เชื่อมโยง “โลกเสมือนจริง” หรือ Virtual Reality ซึ่งเมตาเวิร์สได้กลายเป็นการสื่อสารในโลกดิจิทัลในโลกเสมือนจริง และมีโอกาสที่คนส่วนใหญ่จะหันมาให้

ความสำคัญกับการสื่อสารบนเมตาเวิร์สมากขึ้น เพราะคุณสมบัติเมตาเวิร์สในการสร้างร่างอวตารในการเข้าไปแสดงตัวตนในโลกเมตาเวิร์ส เป็นการสร้างตัวตนเสมือนจริงที่สามารถนัดเจอผู้คนพบปะพูดคุย ทำงานด้วยกัน เรียนหนังสือร่วม ทำกิจกรรมร่วมกันในพื้นที่ใดก็ได้ หรือทำเรื่องแปลกพิสดารในเมตาเวิร์สได้อย่างอิสระ โดยตัวตนจริงบนโลกจริงยังอยู่ที่เดิมไม่ได้ออกไปไหน ความก้าวหน้าของเมตาเวิร์สสำหรับการสื่อสารในปัจจุบันสามารถประยุกต์ใช้งานได้อย่างกว้างขวางมากขึ้น ทั้งในเรื่อง บันเทิง เกม การทหาร การศึกษา และการแพทย์ และการตลาด จึงต้องเข้าถึงเครื่องมือในการสื่อสารที่รวดเร็วได้ตอบการปฏิสัมพันธ์พูดคุยซึ่งกันและกัน (BBC, 2021)

การเรียนการสอนของสาขาวิชานิเทศศาสตร์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช เป็นอีกสาขาที่มีการพัฒนาการเรียนการสอนทางไกลด้านนิเทศศาสตร์ทั้งวิจัย ส่งเสริมและพัฒนาองค์ความรู้ด้านนิเทศศาสตร์ทั้งในระดับประเทศและสากล พัฒนาศักยภาพมนุษย์ รวมถึงพัฒนาชุมชน องค์กร สถาบันในสังคม เพื่อนำไปสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ และสังคมฐานความรู้ด้านนิเทศศาสตร์ทั้งในระดับประเทศและสากล โดยมีการเรียนการสอนประกอบไปด้วย ปริญญาตรี หลักสูตรนิเทศศาสตรบัณฑิต แขนงวิชาการสื่อสารดิจิทัล ปริญญาโท ได้แก่ หลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต และแขนงวิชานวัตกรรมสื่อสารทางการเมืองและการปกครองท้องถิ่น และปริญญาเอก ได้แก่ หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต และแขนงวิชานวัตกรรมสื่อสารทางการเมืองและการปกครองท้องถิ่น มีการเรียนการสอนแบบระบบการเรียนการสอนทางไกล มีกิจกรรมการเรียนการสอนร่วมกันได้โดยอาศัยสื่อประสม ได้แก่ สื่อหลักและสื่อเสริมเพิ่มเติมในรูปแบบสื่อสิ่งพิมพ์และสื่อดิจิทัล รวมทั้งกิจกรรมปฏิสัมพันธ์อื่น ๆ เช่น การสอนเสริม การสัมมนาเสริมและการสัมมนาเข้ม ผู้เรียนจะใช้วิธีการเรียนด้วยตนเองในเวลาและสถานที่ที่สะดวก ซึ่งมีการเรียนของแต่ละหลักสูตรมีความแตกต่างในด้านเนื้อหาการสอนทั้งวิชาการเรียน ตำรา สื่อการสอน และคุณสมบัติของผู้สอน

จากความท้าทายในปัจจุบันและอนาคตทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชจึงจำเป็นต้องพัฒนาระบบการจัด

การศึกษาทางไกลให้มีประสิทธิภาพ ทันสมัย สะดวกเรียนอย่างมีความสุขและสนุกกับการเรียนอย่างมีคุณภาพและได้มาตรฐาน และได้มีนโยบายการปฏิรูป เพื่อมุ่งปรับปรุงระบบการศึกษาทางไกลและระบบที่เกี่ยวข้องเพื่อการพัฒนาเทคโนโลยีการศึกษาทางไกลที่สนับสนุนทุกขั้นตอน ซึ่งประกอบกับปัจจุบันยังคงมีผลกระทบของโควิด 19 อย่างต่อเนื่อง ทำให้การสื่อสารการเรียนการสอนปรับตัวให้เข้ากับการสอนออนไลน์มากขึ้น อาจารย์และนักศึกษาต่างมีความชำนาญในการใช้โปรแกรมการเรียนแบบออนไลน์แบบใหม่มากขึ้น และมีความพร้อมในการรับรู้เทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่สามารถช่วยเหลือในการเรียนการสอนมากขึ้น การนำการสื่อสารผ่านเมตาเวิร์สมาประยุกต์และปรับใช้ในการเรียนการสอนของสาขาวิชานิเทศศาสตร์ซึ่งเป็นศาสตร์แห่งการสื่อสารเป็นการหาข้อการเชื่อมโยงในศาสตร์การสอนของนิเทศศาสตร์

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชที่มีการศึกษาทางไกลประยุกต์กับเทคโนโลยีที่ทันสมัยที่สามารถเป็นแนวทางในการสอนในนิเทศศาสตร์และศาสตร์อื่น ๆ ต่อไปในอนาคต

ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาการสื่อสารบนเมตาเวิร์สเนื่องจาก การปรับเปลี่ยนแปลงโฉมของจาก นิเทศศาสตร์ยุคเดิมที่มีการสอนแบบเดิมที่ซ้ำและไม่ทันสมัยปรับเป็นนิเทศศาสตร์การสื่อสารดิจิทัลที่สามารถนำนวัตกรรมการสื่อสารดิจิทัลทั้งหมดมาปรับใช้ในการบริหารงานและการเรียนการสอนของสาขาวิชานิเทศศาสตร์ให้เกิดความรวดเร็วและทันต่อยุคสมัย และการให้ประสบการณ์การเรียนรู้ที่เสมือนจริงโดยจะมุ่งศึกษาแนวทางและรูปแบบการสื่อสารผ่านเมตาเวิร์ส เพื่อนำไปประยุกต์ใช้กับงานด้านการสื่อสาร ในด้านการเรียนการสอนในรูปแบบใหม่ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อวิเคราะห์เนื้อหาเกี่ยวกับการเรียนการสอนสาขาวิชานิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
2. เพื่อศึกษารูปแบบที่เหมาะสมกับการสื่อสารผ่านเมตาเวิร์สเพื่อการเรียนการสอนสาขาวิชานิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

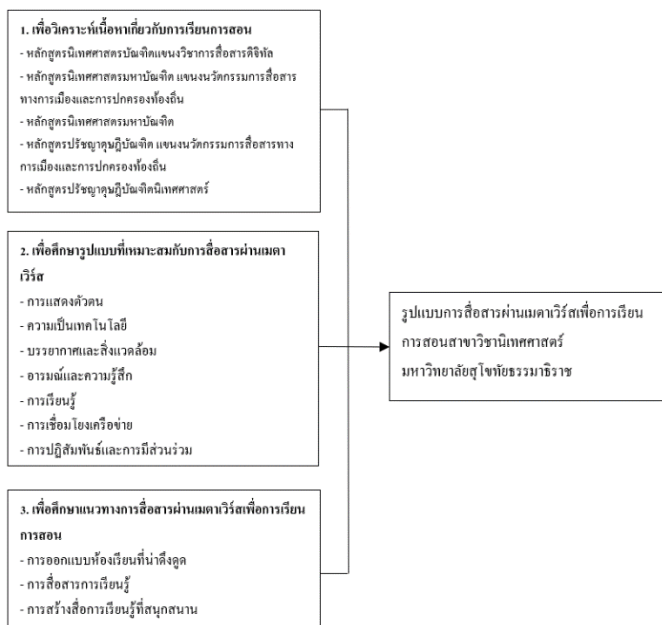
3. เพื่อศึกษาแนวทางการสื่อสารผ่านเมตาเวิร์สเพื่อการเรียนการสอน สาขาวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

กรอบแนวคิดการวิจัย

งานวิจัยเรื่องนี้ใช้กรอบและศึกษาแนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การศึกษา และการวิเคราะห์ข้อมูลการสื่อสารบนเมตาเวิร์ส ที่สามารถนำมาปรับเปลี่ยน เพิ่มความสามารถการเรียนการสอนของสาขาวิชานิติศาสตร์ที่มีการสอนในรูปแบบ ดิจิทัลให้เกิดความเข้าใจและประสบการณ์การเรียนรู้ในรูปแบบใหม่

ภาพ 1

กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. แบบการวิจัย รูปแบบการสื่อสารผ่านเมตาเวิร์สเพื่อการเรียนการสอน สาขาวิชานิติศาสตร์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) ด้วยวิธีการวิเคราะห์เอกสาร การสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม (Quantitative method) และการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview)
2. ผู้ให้ข้อมูลหลัก อาจารย์ประจำหลักสูตรของสาขาวิชานิติศาสตร์ เป็นผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรงเกี่ยวกับการเรียนการสอนในแต่ละหลักสูตร จำนวน 10 คน ได้แก่ 1) ประธานหลักสูตร จำนวน 5 คน 2) อาจารย์ประจำสาขาวิชานิติศาสตร์ จำนวน 5 คน และการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องและจากการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วมจากแอปพลิเคชันบนแพลตฟอร์ม VR และเว็บไซต์ ที่มีผู้ดาวน์โหลดและผู้ใช้เป็นจำนวนมาก จำนวน 10 แอปพลิเคชัน
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย: ในการดำเนินการวิจัยใช้แบบสัมภาษณ์เชิงลึกที่มีโครงสร้าง จำนวน 1 ชุด โดยมีประเด็น 3 ประเด็น ได้แก่ 1) การเรียนการสอนของแต่ละหลักสูตรเป็นอย่างไร 2) รูปแบบที่เหมาะสมกับการสื่อสารผ่านเมตาเวิร์สเพื่อการเรียนการสอนเป็นอย่างไร 3) แนวทางการสื่อสารผ่านเมตาเวิร์สเพื่อการเรียนการสอนเป็นอย่างไร เครื่องมือผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล: ดำเนินการการรวบรวมข้อมูลเก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึกด้วยตนเองและการวิเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้อง
5. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการสร้างข้อสรุป

ผลการวิจัย

1. การวิเคราะห์เนื้อหาเกี่ยวกับการเรียนการสอนสาขาวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

การวิจัยพบว่า ทางนิติศาสตร์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชได้มีความประสงค์ปรับเปลี่ยนแปลงโฉมสาขาวิชานิติศาสตร์ใหม่ให้มีความรวดเร็วและ

ทันสมัยและปรับการเรียนการสอนและหลักสูตรให้เหมาะสมกับยุคสมัยของ พัฒนาการทางด้านสื่อเปลี่ยนแปลงไปตามเทคโนโลยี ซึ่งมีการปรับเปลี่ยนเนื้อหาการเรียนการสอนของสาขานิเทศศาสตร์ ออกเป็น 5 หลักสูตร ซึ่งเนื้อหาแต่ละหลักสูตร สามารถสรุปการเรียนการสอนสาขาวิชานิเทศศาสตร์ ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ การเรียนการสอนและนำเสนอหลักการและเหตุผลของเนื้อหาการเรียนการสอนของแต่ละหลักสูตร เพื่อหาข้อสรุปในการหารูปแบบการสื่อสารผ่านเมตาเวิร์สและแนวทางการสื่อสารผ่านเมตาเวิร์สต่อไปสามารถจำแนกการเรียนการสอนดังนี้

หลักสูตรนิเทศศาสตรบัณฑิตแขนงวิชาการสื่อสารดิจิทัล เป็นการเรียนการสอนที่สร้างนักนิเทศศาสตร์ในยุคดิจิทัลที่ไม่เหมือนการเรียนนิเทศศาสตร์เดิมที่จบมาเป็นผู้ประกาศข่าว ผู้สื่อข่าว บรรณาธิการข่าวนักข่าวอย่างเดียวเหมือนเมื่อก่อน ซึ่งการเรียนการสอนพื้นฐานมาจากการสื่อสาร หลักการสื่อสาร และทักษะต่าง ๆ การเรียนนิเทศศาสตร์ยุคใหม่ต้องมีความรู้ทางด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมเข้ามาผสมผสานให้เกิดความสามารถในการสื่อสารที่หลากหลายทำงานได้หลายรูปแบบ เช่น การใช้โซเชียลมีเดีย คอนเทนต์เชิงสร้างสรรค์ กฎหมายและจริยธรรมการสื่อสารในยุคดิจิทัล การสื่อสารการตลาดในยุคดิจิทัล และการใช้สื่อที่หลากหลายเพื่อสื่อสาร

หลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต แขนงนวัตกรรมการสื่อสารทางการเมือง และการปกครองท้องถิ่น เป็นหลักสูตรที่มุ่งการมีความรู้ความเข้าใจในแนวคิด ทฤษฎี และหลักการต่างๆ ทางนวัตกรรม นำไปสู่ความสำเร็จในการปฏิบัติงานในหน้าที่ การศึกษาในหลักสูตร การค้นคว้าอิสระ และการวิจัยในการสร้างนวัตกรรมใหม่เป็นกระบวนการที่สำคัญในการศึกษาของหลักสูตรและเสริมสร้างศักยภาพของผู้เรียนในมีสมรรถนะสูงในการปฏิบัติงาน ซึ่งหลักสูตรสามารถเลือกเรียนเจาะลึกได้กลุ่มใดกลุ่มหนึ่งคือ กลุ่มการสื่อสารทางการเมือง กลุ่มการสื่อสารทางการเมือง การปกครองท้องถิ่น เพื่อพัฒนาตนเองให้มีความเชี่ยวชาญการสื่อสารทางการเมือง หรือ การสื่อสารทางการเมือง การปกครองท้องถิ่น การเรียนในหลักสูตรจะรองรับการวางแผนการสื่อสารในการหาเสียง การเลือกตั้ง การใช้สื่อเพื่อทำให้ความรู้เปลี่ยนแปลงทัศนคติและการกระทำ กิจกรรม

การเรียนการสอนเอื้ออำนวยและสอดคล้องกับการปฏิบัติงานในหน้าที่ หรืองานที่จะทำในอนาคต มุ่งพัฒนาศักยภาพตนเองสู่ความเป็นมืออาชีพด้านการสื่อสารทางการเมืองและการปกครองท้องถิ่น

หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต มีการทำวิทยานิพนธ์ การศึกษาค้นคว้าอิสระ วิชาเฉพาะ หลัก ทฤษฎีการสื่อสาร และการวิจัยการสื่อสาร ที่มีการปรับปรุงหลักสูตรอยู่ตลอดเวลา มีการผลิตเนื้อหาใหม่ ๆ ในเรื่องนวัตกรรมการสื่อสาร การจัดการนวัตกรรมการสื่อสารเชิงกลยุทธ์ ที่นักศึกษาสามารถนำไปใช้ในอาชีพการงานองค์กรภาครัฐและเอกชน และชีวิตประจำวัน จุดเด่นของหลักสูตรคือการสำรวจความถนัดและประสบการณ์ความรู้ของนักศึกษาที่มีความหลากหลาย เพราะฉะนั้นจึงทำหลักสูตรให้มีความเป็นกลางและเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้มีการทำงานกับอาจารย์ เพื่อเกิดการเรียนรู้ที่เข้มข้นในการทำวิทยานิพนธ์และการศึกษาค้นคว้าอิสระโดยตามหัวข้อที่นักศึกษาสนใจเป็นหลัก

หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต แขนงนวัตกรรมการสื่อสารทางการเมืองและการปกครองท้องถิ่น เรียนด้วยตนเองจากสื่อการศึกษาทางไกลของ มสธ. ทั้งรูปแบบเอกสารการสอนและสื่อออนไลน์ การเรียนการสอนเรื่องของการนวัตกรรม การสื่อสารเชิงกลยุทธ์ ทฤษฎีกับการวิจัยขั้นสูง และสามารถเรียนไปพร้อม ๆ กับการทำงาน กิจกรรมการเรียนการสอนเอื้ออำนวยและสอดคล้องกับการปฏิบัติงานในหน้าที่ หรืองานที่จะทำในอนาคต มุ่งพัฒนาศักยภาพตนเองสู่ความเป็นมืออาชีพด้านการสื่อสารทางการเมืองและการปกครองท้องถิ่น โดยมีการจัดเอกสารประกอบการเรียนการสอนให้ครบทุกวิชา จัดสื่อออนไลน์ในการที่นักศึกษาเข้าถึงเกี่ยวกับการเรียนการสอนได้ทงโมบายล์แอปพลิเคชัน และสื่ออื่น ๆ เพื่อให้นักศึกษาเรียนรู้ในเนื้อหาสาระและทำรายงานตามที่กำหนดให้และงานดุษฎีนิพนธ์ที่สอดคล้องกับการศึกษาตามความถนัดและเชี่ยวชาญ ตามความสนใจของนักศึกษาและมีความสอดคล้องกับภารกิจหน้าที่ปัจจุบันและอนาคต เพื่อเพิ่มศักยภาพการเรียนรู้ในการทำงาน

หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิตนิเทศศาสตร์ เป็นหลักสูตรที่ออกแบบมาเพื่อการสื่อสารเชิงกลยุทธ์ ทฤษฎีกับการวิจัยขั้นสูงในการขับเคลื่อนทางสังคม โดยนักศึกษาหอบยกโครงร่างที่สนใจนำมาพูดคุยเพื่อหาแนวทางในการทำวิจัยได้ ทำให้งานของนักศึกษามีคุณภาพไม่หลุดจากจุดประสงค์ที่ได้ตั้งเอาไว้ และประเด็นหัวข้องานทางนิเทศศาสตร์ที่นักศึกษาสนใจนำมาพูดคุยกันในรายวิชาการสัมมนาได้ การสื่อสารเชิงกลยุทธ์เป็นการขับเคลื่อนสังคมสามารถช่วยให้นักศึกษามีคุณภาพ และสื่อสารได้หลากหลาย

ดังนั้นการเรียนการสอนของนิเทศศาสตร์แบบใหม่ไปทางด้านการผลิตบัณฑิตที่มีความสามารถที่หลากหลาย มีความคิดสร้างสรรค์และสามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการสื่อสาร ถ้ามีทักษะการสื่อสารได้ในหลาย ๆ แบบและสามารถสร้างสรรค์สื่อและออกแบบได้จะสามารถได้เปรียบ และที่สำคัญต้องรู้เท่าทันสื่อและรู้จักเทคโนโลยี การปฏิสัมพันธ์กันและการทำกิจกรรมร่วมกันทำให้นักศึกษาสามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลช่วยเหลือกัน

2. เพื่อศึกษารูปแบบที่เหมาะสมของการสื่อสารผ่านเมตาเวิร์สเพื่อการเรียนการสอนสาขาวิชานิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

จากผลวิเคราะห์เนื้อหาการเรียนการสอนทำให้ทราบถึงแนวทางการเรียนของทุกหลักสูตรของสาขาวิชานิเทศศาสตร์ว่ามีการเรียนและการทำกิจกรรมแตกต่างกัน โดยการสื่อสารผ่านเมตาเวิร์สสามารถตอบโจทย์การเรียนการสอนด้วยรูปแบบการเสริมสร้างประสบการณ์ที่แปลกใหม่ผ่านโลกเสมือนจริงที่จำลองสถานการณ์ให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนทักษะแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากตัวอย่างเสมือนจริง เหตุการณ์สภาพแวดล้อม สิ่งของ และการปฏิสัมพันธ์ในรูปแบบเสมือนจริงที่มีลักษณะเป็น 2 มิติ 3 มิติ ที่มีความสร้างสรรค์ที่เหนือจินตนาการจับต้องได้เพื่อเรียนรู้จนเกิดทักษะความชำนาญ

จากผลวิจัยการวิเคราะห์รูปแบบที่เหมาะสมของการสื่อสารผ่านเมตาเวิร์สเพื่อการเรียนการสอนสาขาวิชานิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชการศึกษา

เอกสารที่เกี่ยวข้องและจากการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วมจากแอปพลิเคชันที่เหมาะสม ได้แก่ 1) Spatial io 2) Spatial chat 3) Vr chat 4) second life 5) REC Room 6) Horizon world 7) Horizon Workrooms 8) Immersed 9) Meetinvr 10) Altspacevr การเรียนการสอน การเรียนได้เรียนรู้สิ่งที่ผู้เรียนไม่เคยพบในโลกแห่งความเป็นจริงแต่สามารถพบได้จากโลกเสมือน เช่น การเข้าสู่สภาพในอวกาศ หรือเหตุการณ์ และสถานการณ์เสมือนจริงที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้หรือได้ทำงานร่วมกับผู้มีความสามารถในระดับโลก การออกแบบและการทำการตลาดหรือพบผู้ขายเสมือนจริง และได้ทดลองปฏิสัมพันธ์แบบเสมือนจริง รวมไปถึงความสามารถเดินทางหรือติดต่อสื่อสารกับคนที่อยู่ห่างไกลในโลกเสมือนจริง การจำลองห้องเรียนเสมือนที่ให้ความรู้สึกเสมือนจริงจากสถานที่ต่าง ๆ ทำให้การเกิดเรียนรู้และมีประสบการณ์ที่ตื่นเต้นสนุกสนานกับการเรียนยิ่งขึ้น สามารถแบ่งรูปแบบที่เหมาะสมของการสื่อสารผ่านเมตาเวิร์สเพื่อการเรียนการสอนสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ได้แก่

2.1 การแสดงตัวตน การสื่อสารเมตาเวิร์สจำเป็นต้องมีสร้างตัวตนหรือเรียกอีกชื่อว่า อวตารเป็นการสร้างตัวตนในโลกออนไลน์ที่คล้ายกับตัวการ์ตูนแฟนตาซีขึ้นมาเพื่อเป็นตัวตนในโลกเสมือนไว้ใช้ในการสื่อสารเสมือนจริงของผู้ใช้งานการสร้างตัวตนบนโลกเมตาเวิร์สจากการแสดงข้อมูลเบื้องต้น ที่แตกต่างออกไปจากสื่อสังคมออนไลน์แบบอื่น ซึ่งได้มาจากการกำหนดโครงสร้างร่างกายในแบบเสมือนจริงจากผู้ใช้งานว่ามีความต้องการให้ตัวคนที่ออกมาามีรูปร่าง ทรงผม หน้าตา สีผิว และการแต่งกายแบบไหน รวมไปถึงการเลือกเพศ ความสูง ขนาดร่างกาย เพื่อเป็นการสื่อสารในการระบุตัวตน เอกลักษณ์ และลักษณะเฉพาะตัวผู้ใช้งาน การเป็นอัตลักษณ์ต้องการความสำคัญของการแสดงตนที่มีความแตกต่างจากคนอื่น ซึ่งสามารถแบ่งออกได้ดังนี้

- 1) การเลือกชื่อ เป็นหลักสำคัญในการแนะนำตัวตนของผู้ใช้เพื่อการบอกถึงจุดประสงค์ภายในว่าเป็นใครมาจากอยู่สังกัดอะไร
- 2) แบนด์หรือโลโก้ การแสดงตัวบนเมตาเวิร์สสามารถกำหนดการแต่งกายที่มีลักษณะที่โดดเด่นเป็นแบนด์หรือโลโก้ที่สามารถสร้างความจดจำ
- 3) ระบุตำแหน่งที่อยู่ การบอกถึงสถานที่และการระบุประเทศของ

ตัวตนบนเมตาเวิร์สว่ามาจากเป็นคนประเทศไทยไหน 4) การเล่น การกำหนดทักษะที่เหนือความความจริงตัวตนที่เป็นอวตารสามารถเคลื่อนไหวได้เหนือจินตนาการหรือมีความแฟนตาซีบนโลกเสมือนจริงที่โลกจริงไม่สามารถทำได้ 5) การใช้ชีวิต ผู้สร้างตัวตนอวตารทุกคนต่างมีจินตนาการที่แตกต่างกัน ซึ่งต้องมีการบ่งชี้ความเป็นอยู่เหมือนกับบนโลกแห่งความจริงที่ต้องการบ้านสวย พาหนะที่หรูหราที่มีความเป็นเอกลักษณ์เป็นของตัวเอง และมีความต้องการแบบเดียวกับโลกจริง

2.2 ความเป็นเทคโนโลยี การใช้เทคโนโลยีบนโลกจริงที่สามารถสร้างอุปกรณ์เชื่อมต่อที่หลากหลายเพื่อเข้าสู่โลกเสมือนจริงบนเมตาเวิร์สที่มีประสิทธิภาพ การเชื่อมต่อแบบเรียลไทม์ แบนด์วิดธ์สูง และบริการข้อมูลแก่ผู้ใช้งาน และยังสามารถสร้างแพลตฟอร์มเสมือนจริงที่พัฒนาและดำเนินการการจำลองแบบดิจิทัลและโลกที่ผู้ใช้สามารถสำรวจ สร้าง เข้าสังคม และมีส่วนร่วมในประสบการณ์ที่หลากหลาย ทั้งบริการเนื้อหา ทรัพย์สิน และข้อมูลประจำตัวการออกแบบ การขาย ขยายต่อ การจัดเก็บ การป้องกันความปลอดภัย และการบริหารการเงินของสินทรัพย์ดิจิทัล แต่ในโลกบนเมตาเวิร์สนั้นการสื่อสารที่ใช้สำหรับตัวตนอวตารเป็นการสื่อสารที่มีเทคโนโลยีที่เหนือจินตนาการหรือเป็นเทคโนโลยีที่ล้ำยุคที่บนโลกแห่งความจริงไม่มี ได้แก่ 1) การใช้สื่อสารไฮเทค การสื่อสารในโลกเมตาเวิร์สเป็นสื่อสารผ่านการแสดงภาพกราฟิก 3 มิติ ในรูปแบบโฮโลแกรม 2) การใช้ปัญญาประดิษฐ์เพื่อการสร้างสรรค์ การผสมผสานเทคโนโลยีจากการใช้ปัญญาประดิษฐ์ (AI) ที่สามารถสร้างสิ่งต่าง ๆ บนโลกเมตาเวิร์สจากการใช้เสียงสร้างสรรค์ภาพ 3 มิติ ให้เป็นอะไรก็ได้ตามคำสั่ง เช่น สร้างน้ำทะเลทราย และเกาะ รวมไปถึงการเปลี่ยนบรรยากาศ 3) การใช้อุปกรณ์เปลี่ยนแปลงทุกสิ่งของที่เป็นเทคโนโลยีล้ำสมัยเหนือจินตนาการกว่าโลกแห่งความเป็นจริงที่สามารถใช้ได้บนโลกเสมือนจริง เช่น รองเท้าการเคลื่อนที่อย่างรวดเร็ว ปีกของนางฟ้าที่สามารถบินได้ และการเคลื่อนย้ายตัวตนไปยังพื้นที่ต่าง ๆ อย่างรวดเร็ว

2.3 บรรยากาศและสิ่งแวดล้อม มีความสำคัญต่อการเชื่อมโยงการสื่อสารด้านการรับรู้และการสื่อความหมายของสภาวะสิ่งแวดล้อมรอบตัวอวตาร ช่วยส่งเสริม

กระบวนการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ บรรยากาศที่เหมาะสมบนเมตาเวิร์สขึ้นอยู่กับ การออกแบบ โครงสร้างสถาปัตยกรรมการจัดองค์ประกอบให้เข้ากับบริบทของการใช้งาน และคำนึงถึงหลักการการใช้งานของผู้ใช้ให้มากที่สุด รวมไปถึงการใส่ความคิดสร้างสรรค์ที่เหนือจินตนาการเข้าไป ทำให้บรรยากาศและสิ่งแวดล้อมเกิดการสื่อสารในการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสามารถแบ่งลักษณะบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมได้แก่ 1) การออกแบบสถาปัตยกรรม เป็นสิ่งจำเป็นที่ต้องคำนึงถึงความงามความแปลกตาทันสมัยแตกต่างไปจากโลกความเป็นจริงของตึกและตัวอาคารเพราะสิ่งนี้คือ สิ่งแรกที่เห็นก่อนบ่งบอกถึงอัตลักษณ์ลำดับแรกเมื่อมีอวตารเข้าไปใช้งาน 2) การออกแบบห้องภายใน การสร้างห้องขึ้นมานบนเมตาเวิร์สสิ่งที่สำคัญคือการออกแบบที่นึกถึงต่อผู้ใช้เป็นหลักและออกแบบให้สมจริงเหมาะสมกับวัตถุประสงค์การใช้งาน โดยเฉพาะการแบ่งสัดส่วนพื้นที่ใช้สอยและองค์ประกอบเพื่อจัดวางตกแต่งทำให้ ผู้ใช้งานได้เรียนรู้กับบรรยากาศรอบด้านและง่ายต่อการการยกตัวอย่างของผู้สอนที่ต้องใช้สื่อให้ตรงประเด็น 3) การเลือกใช้ของตกแต่ง เป็นส่วนประกอบย่อยที่ใช้ในการสื่อสารเพื่อการยกตัวอย่างหรือมีไว้เพื่อเสริมบรรยากาศให้สมจริงมากยิ่งขึ้น ซึ่งของตกแต่งต่าง ๆ ผู้อวตารสามารถหยิบจับหรือสัมผัสได้ รวมไปถึงการใช้งานที่ช่วยเสริมทักษะการเรียนรู้ได้สมจริงมากขึ้น

2.4 อารมณ์และความรู้สึก การอวตารแต่ละทุกแพลตฟอร์มทุกพื้นที่ที่มีผลกระทบต่อจิตใจ อารมณ์ และความรู้สึกในการเรียนรู้ ขึ้นอยู่กับบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมรอบตัวที่สามารถกระตุ้นจิตใจให้เกิดอารมณ์และความรู้สึกนึกคิดของผู้อวตารให้เกิดอารมณ์ที่แตกต่างกันตามบรรยากาศของห้อง เช่น บรรยากาศที่ทำให้หายใจกระตุ้นให้กำลังใจเพื่อให้ประสบความสำเร็จ บรรยากาศที่มีอิสรที่เกิดการตัดสินใจไม่รู้สึกตึงเครียด บรรยากาศที่มีการยอมรับนับถือที่เกิดความเชื่อมั่นในตนเองและเกิดความยอมรับนับถือตนเองและผู้อื่น บรรยากาศที่มีความอบอุ่นที่มีผลทางด้านจิตใจความเข้าใจและเป็นมิตร บรรยากาศแห่งการควบคุมที่ต้องใช้การฝึกฝนทักษะประสบการณ์และการใช้เทคนิค และบรรยากาศแห่งความสำเร็จที่สื่อถึงรางวัลหรือ

ผลงานที่ประสบความสำเร็จ สิ่งเหล่านี้สามารถส่งผลถึงการการโน้มน้าวใจและความน่าเชื่อถือต่อผู้สร้างแพลตฟอร์มเมตาเวิร์สของพื้นที่นั้น

2.5 การเรียนรู้ การเรียนรู้บนเมตาเวิร์สเป็นการเรียนแบบออนไลน์แต่มีความแตกต่างจากเดิมคือสามารถโต้ตอบกันผ่านโลกดิจิทัลในสภาพแวดล้อม 3 มิติที่สมจริง โดยมีความสมจริงทำให้การเรียนการสอนสื่อกันตื่นเต้นกับการเรียนรู้แบบใหม่ไม่ต้องเบี่ยงอยู่ในห้องเรียนอีกต่อไป ซึ่งการเรียนรู้แบบใหม่มีการโต้ตอบกันและมีกิจกรรมงานที่ต้องทำ ทำให้การเรียนการสอนเป็นเหมือนวิดีโอเกมที่ทำให้การเรียนรู้สนุกสนาน กระตือรือร้นที่จะทำงานให้สำเร็จ และข้อจำกัดด้านเวลาและระยะทางจะหมดไป การสื่อสารบนเมตาเวิร์สสำหรับการเรียนรู้สามารถแบ่งออกได้ดังนี้ 1) การค้นหา การค้นหาและเชื่อมโยงข้อมูลภายในแพลตฟอร์มหรือข้อมูลจากเว็บไซต์นอกแพลตฟอร์ม 2) ข้อมูลการเรียนรู้ มีการแยกแยะชนิดข้อมูลและการจัดระบบข้อมูลที่เป็นระบบในแต่ละแพลตฟอร์ม หรือแต่ละห้องให้เข้ากับวัตถุประสงค์ของการเรียน เช่น การสร้างห้องให้ความรู้ทางการเมืองที่รอบ ๆ ตัวมีข้อมูลเกี่ยวข้องกับทางการเมืองทั้งหมด 3) เครื่องมือการมีฟังก์ชันการควบคุมหรือช่วยอำนวยความสะดวกในการจัดการด้านอัปโหลด ข้อมูลเนื้อหา และการป้องกันของระบบ 4) การนำเสนอ การใช้สื่อเป็นในรูปแบบภาพนิ่ง แอนิเมชัน 2 มิติ วิดีโอคลิป โมเดล 3 มิติ และแอนิเมชัน 3 มิติ 5) การแชร์ข้อมูล การแชร์ข้อมูลไฟล์จากภายนอกเข้าสู่เมตาเวิร์ส และแชร์ไฟล์ข้อมูลกันเองภายในเมตาเวิร์ส

2.6 การเชื่อมโยงเครือข่าย การเป็นเมตาเวิร์สทำให้เกิดการสร้างเครือข่ายบนโลกเสมือนจริง ผู้ใช้งานสามารถตัดสินใจร่วมกันในชุมชนรวมถึงการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม โลกที่ผู้ใช้งานเป็นผู้สร้างเนื้อหาสามารถผลิตเนื้อหาเป็นจำนวนมากที่หลากหลายเพื่อสร้างมูลค่าดึงดูดผู้คนเข้ามาในแพลตฟอร์มมากขึ้น การมีสิ่งจูงใจต่าง ๆ และการบริการต่าง ๆ เพื่อดึงดูดให้เกิดการมีส่วนร่วม เช่น การแสดงสื่อ ทำงาน กิจกรรม และการใช้สิ่งอำนวยความสะดวกฟรี

2.7 การปฏิสัมพันธ์และการมีส่วนร่วม การสร้างชุมชนบนโลกเสมือนจริงทำให้สภาพแวดล้อมกับวัตถุต่าง ๆ รอบตัวที่เหมือนจริง ทำให้เกิดปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน พร้อมการสร้างกิจกรรมร่วมกันทำให้เกิดการมีส่วนร่วมต่อคนจำนวนมากที่มีจุดประสงค์เดียวกันเข้าร่วมและทำกิจกรรมกัน ที่ได้จากการจำลองการจัดกิจกรรมเสมือนจริงมีเป้าหมายที่ทำให้คนที่อยู่ห่างไกลกันในความเป็นจริงสามารถทำกิจกรรมร่วมกัน และสามารถมีปฏิสัมพันธ์กันได้ใกล้ชิดกันมากกว่าเดิม และกิจกรรมเสริมจริงสามารถพูดคุยกับเจ้าหน้าที่อวดารตามจุดต่าง ๆ ของกิจกรรม

3. เพื่อศึกษาแนวทางการสื่อสารผ่านเมตาเวิร์สเพื่อการเรียนการสอน

สาขาวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

จากผลการวิจัยในเรื่องของการวิเคราะห์เนื้อหาเกี่ยวกับการเรียนการสอนสาขาวิชานิติศาสตร์ และรูปแบบที่เหมาะสมของการสื่อสารผ่านเมตาเวิร์สเพื่อการเรียนการสอนสาขาวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ทำให้ทราบถึงแนวทางการสื่อสารผ่านเมตาเวิร์สที่ทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากขึ้นและเหมาะสมกับสาขาวิชานิติศาสตร์ โดยส่วนใหญ่ผู้นักศึกษาของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ไม่ได้มีการเรียนการสอนภายในมหาวิทยาลัย แต่เป็นเรื่องการเรียนการสอนทางไกลเป็นส่วนใหญ่จึงทำให้การสื่อสารผ่านเมตาเวิร์สมีบทบาทมากขึ้น ซึ่งมีแนวทางการสื่อสารผ่านเมตาเวิร์สเพื่อการเรียนการสอนทั้ง 4 ด้านได้แก่

3.1 การออกแบบห้องเรียนที่น่าดึงดูด การที่สาขาวิชานิติศาสตร์มี 5

หลักสูตร ทั้งปริญญาตรีปริญญาโท และปริญญาเอก ซึ่งมีวิชาการเรียนการสอนที่แตกต่างกันจากความต้องการของผู้สอนและจำนวนนักศึกษาที่เข้ามาเรียน การสร้างห้องออนไลน์บนเมตาเวิร์สสามารถปรับเปลี่ยนสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ออนไลน์ให้เหมาะสมกับความต้องการด้านการศึกษาของนักเรียนทั้งกิจกรรมการโต้ตอบกับวัตถุที่เสมือนจริง และการเรียนรู้ทฤษฎีและการปฏิบัติได้ ทำให้การสร้างห้องเรียนที่น่าดึงดูดมีอาศัยหลักการการออกแบบห้องคือ 1) การออกแบบห้องเรียนที่มีอัตลักษณ์ การที่

สร้างห้องบนเมตาเวิร์สในแบบ 3 มิติ สาขาวิชานิติศาสตร์สามารถ การออกแบบ ห้องเรียนที่เป็นเอกลักษณ์ของนิติศาสตร์ที่แฝงไปด้วยนวัตกรรมการสื่อสารที่ทันสมัย และความเป็นเทคโนโลยีดิจิทัล การใช้สี พื้นผิวของห้อง และการสร้างโมเดล 3 มิติที่เป็นเชิงสัญลักษณ์ที่บ่งบอกถึงตัวตนของสาขาวิชานิติศาสตร์ และง่ายต่อการเข้าถึง

2) การออกแบบห้องเรียนกิจกรรมการมีส่วนร่วม สาขาวิชานิติศาสตร์มีการเรียนการสอนที่นำทักษะที่ได้จากการเรียนไปใช้ในการทำงานจริง การออกแบบห้องที่สมจริง และคู่มือชีวิตจากการจากสร้างสื่อในรูปแบบแอนิเมชัน 3 มิติ ที่เคลื่อนไหวได้มาเป็นสิ่งประกอบการสอน หรือการสร้างสรรค์ห้องกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีนวัตกรรมการสื่อสารที่สมจริงมากมายให้นักศึกษาเกิดการมีส่วนร่วมและมีการปฏิสัมพันธ์กันภายในห้อง

3) การออกแบบห้องเรียนที่ฝึกฝนวิชาความรู้ ทางหลักสูตรของนิติศาสตร์มีการจัดการทางความรู้ทางด้านทฤษฎีงานวิจัย และการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ การสร้างบรรยากาศเกี่ยวกับวิชาการทางความรู้และทางด้านการสอนในเชิงการให้ประสบการณ์แก่นักศึกษาสามารถช่วยเติมเต็มความรู้และหลักการวิชาเกี่ยวกับนิติศาสตร์ได้ดียิ่งขึ้น ซึ่งสามารถจัดสร้างสื่อการเรียนการสอนวางโชว์ไว้ให้นักศึกษาเป็นสัดส่วนภายในห้อง เช่น วิดีโอ งานวิจัย หลักและแนวคิดทฤษฎี และสไลด์โชว์ ซึ่งแต่ละสื่อต้องมีการออกแบบกราฟิกเพื่อการดึงดูดโชว์ให้สวยงามตามพื้นที่ของห้อง

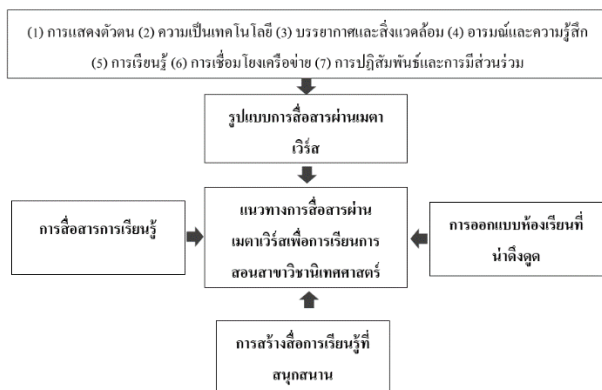
3.2 การสื่อสารการเรียนรู้ การที่มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชมีการสอนทางไกลทำให้เกิดการเรียนการสอนที่ผู้สอนกับผู้เรียนไม่ต้องพบปะกันบ่อยครั้ง ทำให้การสื่อสารบนเมตาเวิร์สที่เข้ามามีบทบาทในการสอนแบบออนไลน์สามารถที่จะกระตุ้นให้ผู้เรียนสามารถเข้าถึงสื่อความรู้ได้ไม่จำกัดเวลา และเกิดการปฏิสัมพันธ์และการมีส่วนร่วมระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน โดยผู้สอนสามารถสร้างห้องสอนหรือการจัดประชุมภายในได้ ในขณะที่เดียวกันผู้เรียนเข้าห้องเรียนรู้ศึกษาและสามารถหิยความรู้จากภายในห้องเรียนมาศึกษาได้ด้วยตนเอง เมื่อไม่เข้าใจสามารถสอบถามอาจารย์ผู้สอนได้ทันที รวมไปถึงการทำงานร่วมกัน และเป็นสังคมและชุมชนอีกแห่งหนึ่งบนโลกเสมือนจริง ทุกคนสามารถเชื่อมต่อ แพร่ไฟล์ ได้ตอบจากอวาตาร์ ช่วยเพิ่ม

ประสบการณ์การเรียนรู้เพิ่มความรู้สึกสมจริงให้กับห้องเรียนเสมือนจริง ทำให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมมากขึ้นในกระบวนการเรียนรู้ และการสื่อสารการเรียนรู้มีความสามารถกำหนดพื้นที่ ดังนี้ 1) พื้นที่รวมพล เป็นพื้นที่การสอนหลักหรือพื้นที่การนำเสนอ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ 2) พื้นที่แบ่งกลุ่มย่อย เป็นพื้นที่ให้แต่ละกลุ่มได้ปรึกษาหรือทำกิจกรรมกลุ่ม 3) พื้นที่ความรู้ เป็นที่ค้นคว้าหาข้อมูลจากสื่อที่มีให้หรือการแนะนำจากผู้สอนแล้วนำมาเสนอที่ตอบโจทย์ความต้องการของสาขาวิทยาศาสตร์

3.3 การสร้างสื่อการเรียนรู้ที่สนุกสนาน การสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ที่สมจริงที่ครอบคลุมพื้นที่กว้าง ๆ ของกิจกรรม ช่วยให้สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สามารถนำหลักสูตรที่มีการเรียนการสอนมาปรับเปลี่ยนวิธีการสอนให้เกิดความสนุกสนาน จัดทำให้การเรียนรู้เป็นเรื่องสนุกและง่ายคาย เสนอความคิดเห็นแบบเรียลไทม์ และปรับปรุงประสบการณ์การเรียนรู้ ได้แก่ 1) การประยุกต์สื่อ สาขาวิชาวิทยาศาสตร์มีการใช้สื่อที่หลากหลายในการเผยแพร่ ได้แก่ รายการวิทยุกระจายเสียง รายการวิทยุโทรทัศน์ ทีวีดิจิตอล วิทยุ มัลติมีเดียประจำชุดวิชา การเรียนการสอนออนไลน์ (e-Learning) 6) สื่อการเรียนรู้ผ่านโทรศัพท์มือถือ (m-Learning) Microsoft Team สื่อโซเชียลมีเดีย และแอปพลิเคชันสมาร์ตโฟน สามารถนำเข้าอยู่บนเมตาเวิร์สในรูปแบบข้อมูล ภาพ เสียง วิดีโอ กับสื่อต่าง ๆ ที่มีอยู่ รวมไปถึงการลิงก์ที่อยู่เว็บไซต์ให้เชื่อมโยงเข้าหากันกับชุดวิชา 2) การสอนในรูปแบบเกมบนเมตาเวิร์ส การสร้างบรรยากาศและตามสถานการณ์การเรียนรู้จริง ผู้สอนสามารถสร้างกิจกรรมให้เหมือนเป็นเกมที่ผู้เรียนสามารถเข้าถึงได้จากโมเดล 3 มิติ ที่เสมือนเป็นเหตุการณ์จริงผสมผสานการใช้อุปกรณ์ VR สามารถทำให้เกิดความตื่นเต้นกับการเรียนรู้ที่คล้ายกับสถานการณ์จริง 3) การใช้อุปกรณ์เพื่อการเรียนรู้ การสนับสนุนเทคโนโลยีหลักและอุปกรณ์สำหรับเมตาเวิร์ส เช่น อุปกรณ์แว่นตา VR หรือเป็นบางแพลตฟอร์มสามารถเข้าถึงเมตาเวิร์สได้จากการผ่านเว็บไซต์ และโทรศัพท์สมาร์ตโฟน ซึ่งสามารถช่วยลดค่าใช้จ่ายได้เป็นอย่างดี ถ้าใช้อุปกรณ์แว่นตา VR สามารถช่วยเสริมการสื่อสารการเรียนรู้ให้สมจริงมากขึ้น

ภาพ 2

การสังเคราะห์ผลการวิจัย

อภิปรายผล

1. เพื่อวิเคราะห์เนื้อหาเกี่ยวกับการเรียนการสอนสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ มสธ.

คือ 1) หลักสูตรนิเทศศาสตรบัณฑิตแขนงวิชาการสื่อสารดิจิทัล เป็นการเรียนการสอนที่สร้างนักนิเทศศาสตร์ในยุคดิจิทัล 2) หลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต แขนงนวัตกรรมการสื่อสารทางการเมืองและการปกครองท้องถิ่น มีเนื้อหาของหลักสูตรที่มุ่งการมีความรู้ความเข้าใจในแนวคิด ทฤษฎี และหลักการต่าง ๆ ทางนวัตกรรมการสื่อสารทางการเมืองและการปกครองท้องถิ่น 3) หลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต มีเนื้อหาของหลักสูตรสำหรับการทำวิทยานิพนธ์ การศึกษาค้นคว้าอิสระ วิชาเฉพาะหลักทฤษฎีการสื่อสาร และการวิจัยการสื่อสาร ที่มีการปรับปรุงหลักสูตรอยู่ตลอดเวลา มีการผลิตเนื้อหาใหม่ ๆ 4) หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต แขนงนวัตกรรมการสื่อสารทางการเมืองและการปกครองท้องถิ่น มีเนื้อหาของหลักสูตรการเรียนด้วยตนเอง ทั้งรูปแบบเอกสารการสอนและสื่อออนไลน์ การเรียนการสอนเรื่องของ การสร้างนวัตกรรม การสื่อสารเชิงกลยุทธ์ ทฤษฎีกับการวิจัยขั้นสูง และสามารถเรียนไปพร้อม

ๆ กับการทำงาน กิจกรรมการเรียนรู้การสอนเพื่ออำนวยความสะดวกกับการปฏิบัติงานในหน้าที่หรืองาน 5) หลักสูตรปรัชญาคุณูปนิมิตนิเทศศาสตร์ มีเนื้อหาของหลักสูตรที่ออกแบบมาเพื่อการสื่อสารเชิงกลยุทธ์ ทฤษฎีกับการวิจัยขั้นสูงในการขับเคลื่อนทางสังคม สอดคล้องกับงานวิจัยของ Pakotang (2019) เรื่อง การสื่อสารในสถานศึกษายุคดิจิทัล กล่าวถึง แนวทางการสื่อสารสถานศึกษาในหลายรูปแบบที่สามารถช่วยให้การสื่อสารข้อมูลข่าวสารของสถานศึกษา ซึ่งการสื่อสารระหว่างผู้เรียนสามารถพัฒนาคุณภาพการศึกษา ผู้นำทางการศึกษา ต้องมีการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลและที่นำไปใช้ในการพัฒนาการจัดการศึกษาในสถานศึกษาที่ห่างไกลจากเทคโนโลยีดิจิทัล ช่วยลดภาระการสอนและใช้เป็นการจัดการเรียนรู้ได้

2. เพื่อศึกษารูปแบบที่เหมาะสมกับการสื่อสารผ่านเมตาเวิร์สเพื่อการเรียนการสอนสาขาวิชานิเทศศาสตร์ มสธ. คือ 1) การแสดงตัวตน 2) ความเป็นเทคโนโลยี 3) บรรยากาศและสิ่งแวดล้อม 4) อารมณ์และความรู้สึก 5) การเรียนรู้ 6) การเชื่อมโยงเครือข่าย 7) การปฏิสัมพันธ์และการมีส่วนร่วม สอดคล้องกับงานวิจัยของ Moungsawad (2021) เรื่อง แนวทางการจัดการเรียนการสอนออนไลน์สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรีหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการด้านการบิน กล่าวถึง แนวทางการจัดการเรียนการสอนออนไลน์กลุ่มตัวอย่างมีการเข้าถึงและทบทวนการสอนได้ มีความต้องการการเรียนการสอนออนไลน์ในรูปแบบผสมผสาน และพบว่าลักษณะการใช้อุปกรณ์ดิจิทัลในการเรียนออนไลน์มีความสัมพันธ์กับรูปแบบการเรียนการสอนออนไลน์ที่กลุ่มตัวอย่างต้องการ สำหรับแนวทางการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ ผู้สอนควรคำนึงถึงความแตกต่างของผู้เรียน และดำเนินการเรียนการสอนออนไลน์ในรูปแบบผสมผสาน

3. เพื่อศึกษาแนวทางการสื่อสารผ่านเมตาเวิร์สเพื่อการเรียนการสอนสาขาวิชานิเทศศาสตร์ มสธ. คือ 1) การออกแบบห้องเรียนที่น่าดึงดูด 2) การสื่อสารการเรียนรู้ 3) การสร้างสื่อการเรียนรู้ที่สนุกสนาน สอดคล้องงานวิจัยของ Anankittikul (2022) เรื่อง การเรียนรู้โดยการใช้เกมดิจิทัลเป็นฐานในการเรียนการสอนวิชาสังคม

ศึกษา กล่าวถึง การเรียนรู้เป็นไปได้อย่างราบรื่นเป็นธรรมชาติ กระตุ้นความสนใจในการเรียนรู้ของผู้เรียน และทำให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนที่ดีขึ้น สามารถจดจำสาระเนื้อหาได้มากขึ้น หรือในบางสาระวิชา เกมดิจิทัลช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาสาระของรายวิชาผ่านการลงมือกระทำด้วยตนเองในเกมประเภทซิมูเลชั่น และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Pijitkamnerd (2022) เรื่อง การเรียนรู้โดยบริการสังคมแบบอิเล็กทรอนิกส์เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ดิจิทัลเชิงรุกของนักศึกษา กล่าวถึง การเรียนรู้ดิจิทัลเชิงรุกของนักศึกษามีภาพรวมมีการปฏิบัติเป็นประจำ จากการสืบเสาะหาความรู้จากการค้นหา และการทำงานเป็นทีม ซึ่งความรู้ที่ได้มาสามารถถ่ายทอดความรู้ และการเชื่อมโยงความรู้จากการการเผยแพร่ความรู้และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ จากการสื่อสารจากการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยสามารถย้อนระยะทางการสื่อสารและสื่อสารแบบเรียลไทม์ให้เข้าถึงกันได้มากขึ้น

ข้อเสนอแนะ

การสนับสนุนการเรียนการสอนที่ใช้การเชื่อมต่อทางไกลบนเมตาเวิร์ส คาดว่าจะช่วยยกระดับระบบการเรียนออนไลน์ให้ดีขึ้นผู้เรียนเข้าร่วมฟังบรรยายได้โดยไม่ต้องอยู่ในสถานที่จริง และเมตาเวิร์สยังช่วยในการพัฒนาให้คนในที่อยู่ห่างไกลเข้าถึงข้อมูลออนไลน์ รวมถึงมีประโยชน์ต่อผู้สอนที่มากประสบการณ์สามารถขยายความรู้ที่มีออกไปอย่างกว้างขวาง

การมีต่อ ยอดไปถึงการสร้างพื้นที่โลกเสมือนจริงของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราชสามารถสร้างชื่อเสียงให้กับโลกเสมือนจริงด้วยการประชาสัมพันธ์การสร้างสรรคับรรยายภาศภายในมหาวิทยาลัยที่เป็นอัตลักษณ์ การเรียนการสอนทางไกล เรียนเวลาไหนที่ใดก็ได้เรียนได้ เพื่อสร้างความนิยมแก่ผู้ที่สนใจได้รับรู้ของรายวิชาและสาขาวิชาที่เปิดสอนทั้งมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราชออกไปสู่ทั้งในประเทศและนอกประเทศทั่วโลก และเปิดโอกาสให้คนต่างชาติได้เข้ามาเรียนอีกด้วย

References

- Duan, H. (2021). Metaverse for Social Good: A University Campus Prototype. *Proceedings of the 29th ACM International Conference on Multimedia*, 21(21), 153-161.
- Meta. (2022). *Embracing Change Through Inclusion: Meta's 2022 Diversity*. Facebook. <https://about.fb.com/news/>
- Mebmarket. (2022). *Make money from Metaverse*. <https://www.mebmarket.com/> [in Thai]
- Moungsawad, A. (2021). Online education administration guide lines for aviation management undergraduates. *Journal of Information and Learning*, 32(1), 51-61. [in Thai]
- Pakotang, J. (2019). The communication in schools in digital age. *Journal of Association of Professional Development*, 1(1), 125-132. [in Thai]
- Pheraputhnapokin, T. (2022). *Metaverse future, opportunity and risk*. Book dot com. [in Thai]
- Pimentel, D. (2022). *Learning in the metaverse: A guide for practitioners*. <https://www.researchgate.net/>
- Rijmenam, M. (2022). *Step into the metaverse: How the immersive Internet will unlock a trillion-dollar social economy*. <https://www.researchgate.net/publication/>
- Spatial. (2022). *Polygon community pioneer: Creative owls leads artists into the World of Web3*. <https://spatial.io/community>.
- Waiwanijchakij, P. (2018). The study of virtual reality and augmented reality technology impact with 5G mobile network. *NBTC Journal*, 2(2), 154-170. [in Thai]

Winters, T (2022). *Metaverse 101*. Amarin Omniverse Co., Ltd. [in Thai]

Wortham, S. (2022). *Learning in education*. <https://www.researchgate.net/>

Author

Dr. Korrakoch Kantaboon

Communication Innovation for Political and Local Administration

Program, School of Communication Arts

Sukhothai Thammathirat Open University

Bang Phut, Pak Kret District Nonthaburi Province 11120

Tel.: 091-0279879 E-mail: ajkorrakoch@gmail.com

การเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย
ของชุมชนชนบทไทย ในทศวรรษที่ 10 แห่งประชาธิปไตยไทย

Enhancing Democratic Political Culture of Thai Rural Communities
in the 10th Decade of Democracy in Thailand

สุธีกิติ์ ฝอดสูงเนิน¹ / ภัทรพล ทศมาศ²

Sutheekit Fodsungnern / Pattarapon Tossamas

¹⁻²สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

Public Administration Program, Faculty of Humanities and Social Sciences,

Buriram Rajabhat University

Received: October 18, 2022

Revised: December 21, 2022

Accepted: December 22, 2022

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย ปัจจัยที่ส่งผลต่อวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย และข้อเสนอแนะเพื่อการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของชุมชนชนบทไทยในทศวรรษที่ 10 แห่งประชาธิปไตยไทย กรณีศึกษาดำบลทะเลเม่นชัย อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผลการวิจัยพบว่า ระดับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของชุมชนชนบทไทยในพื้นที่ตำบลทะเลเม่นชัย อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับสูง ปัจจัยที่ส่งผลต่อวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของชุมชนชนบทไทย ได้แก่ อาชีพ รายได้ การเป็นสมาชิกพรรคการเมือง และระดับการศึกษา มีข้อเสนอแนะดังนี้ 1) การสร้างเครือข่ายการเรียนรู้วัฒนธรรมทางการเมืองการปกครองไทย 2) พัฒนาศักยภาพบุคคลและชุมชนต้นแบบประชาธิปไตย 3) ขับเคลื่อนบทบาททางรัฐบรรณาการอย่างมีส่วนร่วม 4)

เสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยบนฐานทุนทางสังคมและทุนทางวัฒนธรรมของชุมชนทุกระดับ และ 5) ปรับเปลี่ยนบทบาทภาครัฐให้เน้นการสนับสนุนและส่งเสริมบทบาทของภาคประชาชนในการกำหนดนโยบายด้านการพัฒนาประชาธิปไตย

คำสำคัญ: วัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย, ประชาธิปไตย, การเมือง

Abstract

The purposes of this research were to study democratic political culture, to investigate the factors affecting democratic political culture, and to make suggestions for enhancing the democratic political culture of Thai rural communities in the 10th decade of democracy in Thailand. A case study of Tambon Thamenchai, Lamplaimat District, Buriram Province was conducted. The questionnaire was used as a tool for collecting data. The results showed that the democratic political culture of the rural communities in Thamenchai Sub-district, Lamplaimat District, Buriram Province was overall at a high level. The factors affecting the democratic political culture of Thai rural communities included occupation, income, political party membership, and education level. The following recommendations were made: 1) A learning network of Thai political culture should be created. 2) The potential of individuals and communities should be developed as the democratic models. 3) The roles of four main sectors i.e., government, communities, temples, and institutes should be driven. 4) Democratic political culture based on both social and cultural capitals of communities should be enhanced at all levels. And 5) the roles of the governments should be changed with a focus on supporting and promoting the roles of people in policy-making for democratic development.

Keywords: democratic political culture, democracy, politics

บทนำ

ตลอดระยะเวลากว่า 10 ปีที่ผ่านมา (2555-2565) สังคมไทยไม่สามารถจัดการแก้ไขปัญหาดังกล่าว ในสังคมได้เลย เพราะมองข้ามหลักการที่แท้จริงของระบอบประชาธิปไตย ให้ความสำคัญเพียงโครงสร้าง ระบบ และกลไกทางกฎหมายเท่านั้น และประชาชนยังเข้าใจว่าประชาธิปไตยคือการเลือกตั้ง รัฐธรรมนูญ รัฐสภาหรือรัฐบาล แต่ขาดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง ซึ่งตรงกับพุทธทาสภิกขุ (Matichon Online, 2008, pp. 2-3) ที่กล่าวว่า การเลือกตั้งที่ยึดหลักเสียงข้างมาก ไม่ได้แปลว่า เป็นประชาธิปไตยเสมอไป เพราะประชาธิปไตยที่แท้จริงจะต้องมีอยู่ในจิตสำนึกและวิถีการดำรงชีวิต ดังนั้น ประชาชนผู้ใช้อำนาจอธิปไตยจึงต้องมีจิตสำนึก มีความรู้ความเข้าใจ มีความเชื่อมั่นศรัทธาและตระหนักในคุณค่าของระบอบประชาธิปไตย ส่งเสริมการมีเสรีภาพอย่างเสมอภาคกัน จึงจะทำให้การพัฒนาประชาธิปไตยเข้มแข็งได้อย่างแท้จริง

ฉะนั้น การทำให้ระบอบประชาธิปไตยเป็นของประชาชน จึงไม่ได้อยู่ที่การร่างรัฐธรรมนูญ การเลือกตั้ง และระบบรัฐสภาฯ แต่อยู่ที่การเสริมสร้างให้ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจ รู้สิทธิตระหนักและเห็นคุณค่าจนเกิดความเชื่อมั่นและศรัทธาต่อระบอบประชาธิปไตย ยึดถือปฏิบัติเป็นวิถีคิดและวิถีชีวิต จนเรียกว่า มีวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นต้องปลูกฝังในสังคมไทย (Panyarachun, 2008, p. 1) และการจะปลูกฝังและพัฒนาการปกครองให้มั่นคงได้นั้น จำต้องคำนึงถึงค่านิยมและวัฒนธรรมของสังคมทั้งข้อดีและข้อเสียของค่านิยมและวัฒนธรรมดั้งเดิมว่าสอดคล้องหรือขัดแย้งกับรูปแบบการปกครองอย่างไรเพียงใด แล้วจึงค่อยวางแนวทางโดยการขจัดข้อเสียที่ไม่เอื้ออำนวยและปรับข้อดีให้สอดคล้องกับการปกครองในระบอบดังกล่าวเสียก่อน (Jermstithiprasert, 2007, p.181) นอกจากนั้น การสร้างเสริมและพัฒนาวัฒนธรรมประชาธิปไตยให้เป็นส่วนหนึ่งของ

การดำเนินชีวิตในสังคมไทยนั้น ต้องมีการสร้างกระบวนการเรียนรู้ การปลูกฝัง จิตสำนึกค่านิยมวัฒนธรรมประชาธิปไตยแก่เยาวชนและประชาชนทุกระดับอย่างต่อเนื่อง (National Economic and Social Development Council, 2008, pp. 2-18) ซึ่งต้องมีการปลูกฝังและอบรมหล่อหลอมทั้งทางตรงและทางอ้อม โดยสถาบันภาครัฐ สถาบันครอบครัว สถาบันศาสนา สถาบันการศึกษา และสถาบันทางสังคมต่าง ๆ โดยส่วนรวมอย่างต่อเนื่อง เป็นระบบและมีประสิทธิภาพ

การศึกษาการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของชุมชนชนบทไทยในพื้นที่ตำบลทะเลเมนชัย อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ เพราะผู้วิจัยได้เห็นความตื่นตัวและสนใจเข้าร่วมกิจกรรม มีปรากฏการณ์ทางการเมืองและสังคมในชุมชนชนบทนี้ เช่น การรวมกลุ่มเพื่อพัฒนาชุมชนตามประเพณีและวัฒนธรรมท้องถิ่นเป็นวิถีชีวิต โดยบทความวิจัยนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาวิจัยเรื่อง รูปแบบการกล่อมเกลางานทางสังคมที่ส่งผลต่อการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของประชาชนในเขตตำบลทะเลเมนชัย อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ หากมีการนำข้อมูลเกี่ยวกับการเสริมสร้างวัฒนธรรมประชาธิปไตยและนำมาเป็นต้นแบบในการบริหารจัดการการมีส่วนร่วมของประชาชนให้เกิดประสิทธิภาพ และแสวงหาข้อเสนอแนะที่เหมาะสมในการขับเคลื่อนชุมชนภายใต้วัฒนธรรมประชาธิปไตยอย่างแท้จริงจะเกิดประโยชน์สูงสุดต่อชุมชนชนบทและประชาธิปไตยไทยอย่างแน่นอน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของชุมชนชนบทไทย ในพื้นที่ตำบลทะเลเมนชัย อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของชุมชนชนบทไทย ในพื้นที่ตำบลทะเลเมนชัย อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์

3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเพื่อการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของชุมชนชนบทไทย ในพื้นที่ตำบลทะเลเมนชัย อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามระเบียบวิธีวิจัยเกี่ยวกับประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล การสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือ การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร คือ ประชาชนผู้มีสิทธิ์เลือกตั้งในเขตตำบลทะเลเมนชัย อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 9,003 คน จาก 17 หมู่บ้าน (Buriram Provincial Election Commission Office, 2022)

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชนที่มีภูมิลำเนาในเขตตำบลทะเลเมนชัย อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างตามขั้นตอนดังต่อไปนี้
ขั้นตอนที่ 1 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากประชากรในเขตตำบลทะเลเมนชัย อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยใช้สูตรคำนวณของทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane, 1973, p.727; อ้างอิงมาจาก Reference from Anumanratchathan, 2001, pp. 113-114) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 383 คน

ขั้นตอนที่ 2 ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิตามสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) โดยใช้จำนวนประชากรในแต่ละหมู่บ้านเป็นเกณฑ์ในการกำหนดสัดส่วนเทียบกับจำนวนกลุ่มตัวอย่าง 383 คน

ขั้นตอนที่ 3 ทำการสุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการเลือกสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับสลากตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างของแต่ละหมู่บ้าน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี กรอบแนวคิดในการวิจัย และตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือ จากนั้นนำเครื่องมือให้ผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อให้คำปรึกษาและตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา และความเหมาะสมของแบบสอบถามแล้วดำเนินการแก้ไขปรับปรุงตามคำแนะนำ โดยเครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม มีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของชุมชนชนบทไทยในพื้นที่ตำบลทะเลเม่นชัย อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ ใน 10 ด้าน เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามวิธีการของลิเคิร์ต (Likert)

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะเพื่อเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย มีลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open end)

การสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ วัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย จากนั้น ทำการสังเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี และกำหนดขอบเขตของคำถามให้ครอบคลุมแนวความคิด วัตถุประสงค์ และองค์ประกอบที่ทำให้ทราบถึงระดับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของชุมชนชนบทไทย แล้วนำมาเป็นข้อมูลในการสร้างแบบสอบถาม ทั้งแบบสอบถามปลายปิดและปลายเปิด มีการตรวจสอบ แก้ไข ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิในฐานะที่ปรึกษาโครงการวิจัย เพื่อให้เครื่องมือมีความถูกต้อง เหมาะสมยิ่งขึ้น มีการนำแบบสอบถามไปทำการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหาและภาษา โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Congruence หรือ IOC) โดยผู้เชี่ยวชาญ 3

ท่าน ได้แก่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชาญชัย สวดศรี รองศาสตราจารย์ ดร.วริทธิ์ ราชี และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรพล พรหมกุล

จากนั้นนำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญโดยทุกข้อมีค่า IOC เท่ากับ 1 ไปทดลองใช้ (try out) ซึ่งผู้วิจัยได้นำไปทดลองใช้กับประชาชนในเขต ตำบลแสงพัน อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 40 คน แล้วนำมาหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อด้วยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายระหว่าง รายข้อกับรวมทุกข้อ (Item – Total Correlation) ได้ค่าระหว่าง 0.3-0.7 และหาค่าความ เชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยใช้การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) (Srisa-at, 2002, p.100) ได้ ค่าเท่ากับ .96

เมื่อเสร็จสิ้นตามกระบวนการข้างต้นแล้ว จึงจะจัดพิมพ์เป็นแบบสอบถาม ฉบับสมบูรณ์และนำไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้จัดทำหนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลในพื้นที่ทั้งการทดลองใช้ แบบสอบถามและการเก็บรวบรวมแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์จากกลุ่มตัวอย่างจนครบ ตามจำนวน ทำการลงรหัสแบบสอบถาม หากแบบสอบถามใดไม่สมบูรณ์จะทำการเก็บ ใหม่จนกว่าจะครบถ้วนสมบูรณ์ นอกจากนั้น ผู้วิจัยยังได้ทำการบันทึกภาพกิจกรรม สำคัญที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยเพื่อนำไปใช้ประกอบการ อธิบายปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้น

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยใช้สถิติค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage)

2. วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของชุมชนชนบทไทย พื้นที่ตำบลทะเลเมนชัย อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ ในการวิเคราะห์ระยะนี้ เป็นการวิเคราะห์เพื่อหาค่าความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเพศ อายุ อาชีพ รายได้ การศึกษา สถานภาพสมรส จำนวนสมาชิกในครอบครัว และการเป็นสมาชิกพรรคการเมืองกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของชุมชนชนบทไทย พื้นที่ตำบลทะเลเมนชัย อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยใช้ค่าสถิติ Chi-Square ที่ระดับนัยสำคัญ .05

3. วิเคราะห์ข้อเสนอแนะเพื่อการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของชุมชนชนบทไทย พื้นที่ตำบลทะเลเมนชัย อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยการสรุปประเด็นหาความหมาย จัดกลุ่ม (Grouping) และแจกแจงความถี่ จากนั้นนำเสนอด้วยการพรรณนาความ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้ 1) สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และ 2) สถิติสำหรับทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ สถิติ Chi-square test และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์การวิจัยที่ได้กำหนดไว้ในเบื้องต้นแล้ว โดยแสดงผลการวิเคราะห์ดังนี้

1. ระดับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของชุมชนชนบทไทย พื้นที่ตำบลทะเลเมนชัย อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ ดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1

ผลการวิเคราะห์ระดับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของชุมชนชนบทไทย
พื้นที่ตำบลตะเมนชัย อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ ในภาพรวม

วัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย ของชุมชนชนบทไทย พื้นที่ตำบลตะเมนชัย อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์	วัฒนธรรมทางการเมืองแบบ ประชาธิปไตย		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ความเชื่อมั่นและศรัทธาในระบอบ ประชาธิปไตย	4.03	0.26	สูง
2. การยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่าง	4.22	0.29	สูง
3. การขี้ดมั่นและเชื่อถือในหลักความสำคัญและ ศักดิ์ศรีของบุคคล	4.41	0.22	สูง
4. การเคารพในกติกาของการปกครองในระบอบ ประชาธิปไตย	4.36	0.25	สูง
5. การเห็นคุณค่าของการมีส่วนร่วมทางการเมือง	4.35	0.27	สูง
6. ความสนใจและติดตามกิจกรรมทางการเมือง	4.04	0.33	สูง
7. ความสำนึกในหน้าที่พลเมืองและมีความ เชื่อมั่นในตนเอง	4.36	0.35	สูง
8. การมองโลกในแง่ดี มีความไว้วางใจและ ยอมรับความสามารถของบุคคลอื่น	4.26	0.29	สูง
9. การวิพากษ์วิจารณ์ทางการเมืองอย่าง สร้างสรรค์	4.18	0.31	สูง
10. การไม่มีจิตใจเป็นเผด็จการ	4.36	0.26	สูง
รวม	4.26	.28	สูง

จากตาราง 1 พบว่า ระดับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของชุมชนชนบทไทย ในพื้นที่ตำบลทะเลเมนชัย อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวมอยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = 4.26$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับสูงทุกด้าน

2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของชุมชนชนบทไทย ในพื้นที่ตำบลทะเลเมนชัย อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ ดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 2

แสดงปัจจัยที่ส่งผลต่อวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของชุมชนชนบทไทย ในพื้นที่ตำบลทะเลเมนชัย อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ จำแนกตามสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ปัจจัยที่ส่งผลต่อวัฒนธรรมทางการเมือง แบบประชาธิปไตย	วัฒนธรรมทางการเมืองแบบ ประชาธิปไตย		
	χ^2	Sig.	แปลผล
1. เพศ	4.358	0.38	ไม่ส่งผล
2. อายุ	7.535	0.18	ไม่ส่งผล
3. อาชีพ	12.394	0.000*	ส่งผล
4. รายได้	15.976	0.000*	ส่งผล
5. การเป็นสมาชิกพรรคการเมือง	10.311	0.000*	ส่งผล
6. สถานภาพการสมรส	1.000	0.60	ไม่ส่งผล
7. ระดับการศึกษา	12.269	0.000*	ส่งผล
8. จำนวนสมาชิกในครัวเรือน	3.222	0.20	ไม่ส่งผล

*อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 2 พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของชุมชนชนบทไทย ในพื้นที่ตำบลทะเลเม่นชัย อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ มีจำนวน 4 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยด้านอาชีพ ปัจจัยด้านรายได้ ปัจจัยด้านการเป็นสมาชิกพรรคการเมือง และปัจจัยด้านการศึกษา ส่วนนอกนั้น ไม่ส่งผลต่อวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของชุมชนชนบทไทย

3. ข้อเสนอแนะเพื่อเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของชุมชนชนบทไทย ในพื้นที่ตำบลทะเลเม่นชัย อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์

การศึกษาเรื่องการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของชุมชนชนบทไทย ในพื้นที่ตำบลทะเลเม่นชัย อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ มีผู้ให้ข้อเสนอแนะ จำนวน 376 คน คิดเป็นร้อยละ 98.17 จากผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 383 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการจัดกลุ่มประเด็น (Grouping) ให้คะแนนด้วยค่าความถี่ (Frequency) และพรรณนาความวิเคราะห์ ดังตาราง 3

ตาราง 3

แสดงข้อเสนอแนะเพื่อการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของชุมชนชนบทไทย ในพื้นที่ตำบลทะเลเม่นชัย อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์

ข้อเสนอแนะเพื่อการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมือง		
แบบประชาธิปไตยของชุมชนชนบทไทย พื้นที่ ตำบล ทะเลเม่นชัย อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์	จำนวน	ร้อยละ
1. ควรสร้างเครือข่ายการเรียนรู้วัฒนธรรมทางการเมือง แบบประชาธิปไตยผ่านกลุ่มอาชีพต่าง ๆ ในชุมชน	88	22.98
2. มีการพัฒนาศักยภาพบุคคลต้นแบบและชุมชนต้นแบบ ประชาธิปไตยเพื่อสร้างแรงจูงใจให้เกิดการปฏิบัติตาม	79	20.63

ตาราง 3 (ต่อ)

ข้อเสนอแนะเพื่อการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมือง		
แบบประชาธิปไตยของชุมชนชนบทไทย พื้นที่ ตำบล ตะเมนชัย อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์	จำนวน	ร้อยละ
3. ร่วมกันขับเคลื่อนบทบาทรัฐบวรอย่างมีส่วนร่วม โดยเฉพาะสถาบันภาครัฐ สถาบันครอบครัว สถาบัน ศาสนา และสถาบันการศึกษาที่อยู่ในชุมชนนั้น ๆ	74	19.32
4. มีการบูรณาการทุนทางสังคม ทุนทางวัฒนธรรมภายใน ชุมชนเพื่อเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองแบบ ประชาธิปไตยโดยการมีส่วนร่วมของสมาชิกในชุมชน ทุกระดับ	68	17.75
5. ปรับเปลี่ยนบทบาทภาครัฐที่เน้นการควบคุมกำกับเป็น เน้นการสนับสนุนและส่งเสริมบทบาทของภาคประชาชน ในการกำหนดนโยบายการพัฒนาประชาธิปไตย	67	17.49
รวม	376	98.17

จากตาราง 3 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามได้ให้ข้อเสนอแนะเพื่อการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของประชาชนตำบลตะเมนชัย อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ ดังนี้

1. ควรสร้างเครือข่ายการเรียนรู้วัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยผ่านกลุ่มอาชีพต่าง ๆ ในชุมชน
2. ควรมีการพัฒนาศักยภาพบุคคลต้นแบบและชุมชนต้นแบบประชาธิปไตยเพื่อสร้างแรงจูงใจให้เกิดการปฏิบัติตาม

3. เสริมสร้างพลังร่วมกันขับเคลื่อนบทบาทรัฐบวรอย่างมีส่วนร่วม
โดยเฉพาะสถาบันภาครัฐ สถาบันครอบครัว สถาบันศาสนา และสถาบันการศึกษาที่อยู่ในชุมชนนั้น ๆ
4. ควรมีการบูรณาการทุนทางสังคม ทุนทางวัฒนธรรมภายในชุมชนเพื่อเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยโดยการมีส่วนร่วมของสมาชิกในชุมชนทุกระดับ
5. ปรับเปลี่ยนบทบาทภาครัฐที่เน้นการควบคุมกำกับเป็นเน้นการสนับสนุนและส่งเสริมบทบาทของภาคประชาชนในการกำหนดนโยบายการพัฒนาประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วมให้มากขึ้น

อภิปรายผล

การวิจัย เรื่อง การเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของประชาชนตำบลทะเลเมนชัย อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ มีประเด็นที่น่าสนใจนำมาอภิปรายผล ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 การเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของประชาชนตำบลทะเลเมนชัย อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวมอยู่ในระดับสูง ผลการวิจัยพบว่า วัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของชุมชนบทไทย พื้นที่ตำบลทะเลเมนชัย อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ ภาพรวมอยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = 4.26$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับสูงทุกด้าน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะประชาชนมองว่าการปกครองในระบอบประชาธิปไตยเป็นการปกครองที่ดีอยู่แล้ว เป็นการแสดงออกซึ่งการเป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตย การใช้สิทธิเลือกตั้งหรือการถอดถอนผู้นำทางการเมืองจึงเป็นการแสดงออกในฐานะเป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตยที่แท้จริง ดังนั้น การเสริมสร้างให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจและตระหนักในคุณค่าของการมีส่วนร่วมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยจึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Chairerg (2009, pp. 145-146) ที่ศึกษาวิจัย เรื่อง

การเสริมสร้างวัฒนธรรมประชาธิปไตย: ศึกษาผลการดำเนินงานโครงการเสริมสร้างประชาธิปไตยและธรรมาภิบาล ซึ่งประชาชนเห็นว่า ประชาธิปไตยไม่ใช่แค่เรื่องของ การเลือกตั้ง แต่ประชาธิปไตยเป็นส่วนหนึ่งของวิถีการดำเนินชีวิตที่สามารถนำไปปรับ ใช้ได้จริง โดยเฉพาะประเด็นเรื่องการมีส่วนร่วมโดยการรวมกลุ่มของประชาชนเพื่อ แก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าที่เกิดขึ้นในชุมชนและรักษาผลประโยชน์ของประชาชน

นอกจากนั้น วัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของชุมชนชนบท ไทย พื้นที่ตำบลทะเลเม่นชัย อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง เกี่ยวกับการใช้หลักเสียงข้างมากเป็นหลักในการตัดสินใจ การรับฟังความคิดเห็นอย่าง มีเหตุผล การให้ความเคารพในสิทธิและเสรีภาพของสมาชิกในชุมชน การเป็นสังคม เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่เมตตาต่อกัน และการจัดการชุมชนด้วยความสำนึกรัก รับผิดชอบ และ สามัคคี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Chaichittathorn (2014, pp. 75-76) ที่ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง วัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยในวิถีชีวิตของประชาชนในพื้นที่ องค์การบริหารส่วนตำบลทับน้ำ อำเภอบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดย ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนในพื้นที่มีวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยเป็น วิถีชีวิตของประชาชน โดยเห็นได้จากการใช้หลักของเสียงข้างมากและเหตุผลในการ ตัดสินปัญหาหรือข้อขัดแย้งระหว่างกัน รับฟังความคิดเห็นอย่างรอบด้านและ หลากหลาย ร่วมกันป้องกันมิให้เกิดความรุนแรงและความแตกแยกในสังคม อดทนต่อ ความคิดเห็นที่แตกต่างกัน โดยให้การยอมรับและรับฟังอย่างมีสติ นอกจากนี้ การเปิด โอกาสให้ประชาชนเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชนอย่างสม่ำเสมอ ยังเป็นการ กระตุ้นให้เกิดการมีส่วนร่วมทางการเมืองได้เป็นอย่างดี

สมมติฐานที่ 2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย ของชุมชนชนบทไทย พื้นที่ตำบลทะเลเม่นชัย อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ รายได้ การศึกษา การเป็นสมาชิกพรรคการเมือง สถานภาพสมรส และ จำนวนสมาชิกในครอบครัว

ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อวัฒนธรรมทางการเมืองของชุมชนชนบทไทย พื้นที่ตำบลทะเลเมนชัย อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ การเป็นสมาชิกพรรคการเมือง ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน นำไปสู่การอภิปรายผล ดังนี้

2.1 การเป็นสมาชิกพรรคการเมือง ส่งผลต่อวัฒนธรรมทางการเมืองของชุมชนชนบทไทย พื้นที่ตำบลทะเลเมนชัย อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า การรวมตัวของบรรดาสมาชิกเพื่อสนับสนุนผู้นำทางการเมืองคนใดคนหนึ่งเท่านั้น พรรคการเมืองไม่ว่าจะเป็นแบบใดไม่มีบทบาทต่อการตัดสินใจของประชาชนมากนัก พรรคการเมืองให้ความสำคัญเพียงเป็นหน่วยงานเชื่อมโยงกับประชาชนในเขตเลือกตั้งและร่วมกันคัดเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งในเขตนั่น ๆ เท่านั้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Lapjirosakul (1998, Abstract) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนักการเมืองท้องถิ่น : ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดนครนายก ซึ่งผลการวิจัยพบว่า การเป็นสมาชิกพรรคการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นเมื่อเปรียบเทียบกับข้าราชการประจำแล้ว มีระดับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยสูงกว่าข้าราชการประจำ และส่งผลต่อวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยในระดับสูง

2.2 ระดับการศึกษาส่งผลต่อวัฒนธรรมทางการเมืองของชุมชนชนบทไทย พื้นที่ตำบลทะเลเมนชัย อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า สถาบันการศึกษามีอิทธิพลอย่างมากในหลาย ๆ ด้านในชีวิตของแต่ละคน นอกจากการประสิทธิประสาทความรู้ในวิชาชีพแล้ว ยังสร้างพลังผลักดันและแรงกระตุ้นให้เกิดความสนใจและปฏิบัติเกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่พื้นฐานของพลเมือง เช่น ให้รู้จักเคารพสิทธิและเสรีภาพของผู้อื่น การรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Iamprawan (1978, Abstract) ที่ได้ศึกษาวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนักศึกษาระดับปริญญาโท โดยพบว่า มีวัฒนธรรมแบบ

ประชาธิปไตยในระดับสูง นักศึกษามีความเชื่อมั่นต่อการตัดสินใจเข้ามีส่วนร่วมทางการเมืองและสำนึกในหน้าที่พลเมืองในระดับสูง

2.3 รายได้ต่อเดือนส่งผลต่อวัฒนธรรมทางการเมืองของชุมชนชนบทไทย พื้นที่ตำบลทะเลเม่นชัย อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า พฤติกรรมทางการเมืองในรูปแบบของการเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองในหลาย ๆ กิจกรรมของการเข้าร่วมสูงกว่าคนที่มิได้ต่ำกว่าที่การเข้าร่วมกิจกรรมดังกล่าวจะเป็นการเข้าร่วมนาน ๆ ครั้ง หรือบางโอกาส ได้แก่ กิจกรรมการฟังอภิปรายสัมมนา การปราศรัยหาเสียงของพรรคการเมืองและนักการเมือง การให้ความรู้หรือแลกเปลี่ยนความรู้เกี่ยวกับการเมืองแก่คนในชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Kotsopha (2013, Abstract) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ความสัมพันธ์กับวัฒนธรรมทางการเมืองของประชาชนตำบลหนองโน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม โดยผลการวิจัยพบว่า รายได้ต่อเดือนของประชาชนมีความสัมพันธ์กับวัฒนธรรมทางการเมืองของประชาชนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปใช้ประโยชน์เชิงนโยบาย

1.1 ควรมีการรณรงค์เผยแพร่เกี่ยวกับวัฒนธรรมประชาธิปไตยผ่านสื่อประชาสัมพันธ์ในท้องถิ่นโดยการมีส่วนร่วมของสถาบันทางสังคม เช่น สถาบันภาครัฐ สถาบันศาสนา สถาบันการศึกษา ให้มากขึ้น เพื่อให้ทุกภาคส่วนของสังคมได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารเหมือนกัน ซึ่งถือว่าเป็นช่องทางที่ทำให้ประชาชนเกิดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาธิปไตยอย่างถูกต้อง ตลอดจนทำให้ตระหนักในคุณค่าของระบอบประชาธิปไตย

1.2 ควรส่งเสริมกระบวนการกล่อมเกลางานสังคมเพื่อเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยภายในครอบครัว เพราะเป็นสถาบันแรกที่ทำให้การปลูกฝังจนเกิดเป็นทัศนคติ ความเชื่อ ค่านิยมให้แก่สมาชิกในครอบครัว ทั้งเรื่อง

ของการศึกษาและอบรม การสั่งสอนให้วิถีคิดและวิถีชีวิตแบบประชาธิปไตย การรู้จักสิทธิเสรีภาพและหน้าที่ของตนเอง การมีความอดทนอดกลั้น มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย มีเหตุผล มีความรับผิดชอบ การยอมรับเสียงข้างมาก รู้จักการประนีประนอม การรับฟังความคิดเห็น เป็นต้น

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับกระบวนการกล่อมเกลางานการเมืองแบบประชาธิปไตยในสังคมไทยโดยสถาบันทางสังคม บนฐานคิด 4 องค์ประกอบความร่วมมือ (รัฐบาล หรือ 4 องค์การประสานความร่วมมือระหว่าง รัฐบาล บ้าน วัด โรงเรียน) ในเชิงลึกมากขึ้น

2.2 ควรมีการศึกษาวิจัยรูปแบบการบูรณาการทุนทางสังคมเพื่อเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของชุมชนในทุกกลุ่มอย่างหลากหลาย

References

- Anumanratchathon, T. (2001). *Quantitative research in the social sciences*. Chiang Mai: Chiang Mai Pimsuay, Chiang Mai. [in Thai]
- Chairerg, S. (2009). *Enhancement of democratic values and good governance project*. [Master of Public Administration Thesis]. Faculty of Public Administration National Institute of Development Administration, Bangkok. [in Thai]
- Chaiseeha, P. (2018). Knowledge and understanding on democratic politics of the people and the people's attitude towards development of democratic culture in Chum Phae Municipality Khon Kaen province. *Academic and Research Journal Northeastern University*, 8(3), 9-23. [in Thai]

- Iamprawan, V. (1978). *Thai democratic culture: A case study of graduate students at the National Institute of Development Administration*. [Master of Political Science Thesis]. Graduate School Chulalongkorn University, Bangkok. [in Thai]
- Jermisithiprasert, K. (2007). *Thai political party, product of Thai political culture. in the culture of politics, ethics and governance*. King Prajadhipok's Institute Bangkok. [in Thai]
- _____. (2007). The Siamese revolution: roots/rotten roots. Thai democracy. *Rompruek Journal*, 26(1), 165-189. [in Thai]
- Kotsopha, P. (2013). *The factor correlated to the political culture of people in Nong-no Sub-district, Mueang district, Maha Sarakham province*. [Master of Public Administration Thesis]. Graduate School Rajabhat Maha Sarakham University, Maha Sarakham. [in Thai]
- Matichon Online. (2008). *Democracy is not just an election*: Matichon newspaper, February 5, 2008 issue. https://www.matichon.co.th/politics/politics-in-depth/news_2901398 [in Thai]
- National Economic and Social Development Council. *National Economic and Social Development Plan No. 10: Promotion of democratic culture*. <http://www.nesdb.go.th/Default.aspx?tabid=139> [in Thai]
- Panyarachun, A. (2008). *Sustainable democracy*. Center for Public Interest and Civil Society National Institute of Development Administration, Bangkok. [in Thai]
- Panyarachun, A., & Indapanyo, B. (2008,). *Democracy is not just elections*. http://www.matichon.co.th/matichon/matichon_detail.php?stag=01p0105060251&day=2008-02-6§ioned=0101 [in Thai]

- Prachuapsuk, N., & Waraporn, T. (2019). Political culture and social movements affecting democratic development in the northeastern region of Thailand. *Eastern University of Management and Technology Academic Journal*, 16(1), 501-510. [in Thai]
- Sawangarom, O. (2020). *A study of four generations' political cultures: A case study of Wangnoi District of Phra Nakhon Sri Ayutthaya province*. [Master of Arts Thesis]. National Institute of Development Administration, Bangkok. [in Thai]
- Srisaat, B. (2002). *Preliminary research*. Suweerayasarn Publishing House, Bangkok. [in Thai]
- Thamrongthanyawong, S. (2008). *A complete research report on background factors political culture and political participation of Thai youth leaders*. Sema Tham Publishing House, Bangkok. [in Thai]
- Theeravekin, L. (1986). *Political culture and its refinement for political learning*. Academic Document No. 28, Faculty of Political Science Research Center Thammasat University, Bangkok. [in Thai]
- Yamane, T. (1973). *Statistics: An introductory analysis*. Third edition. New York: Harper and Row.

Authors

Dr. Sutheekit Fodsungnern

Department of Public Administration,

Faculty of Humanities and Social Sciences, Buriram Rajabhat University

439 Jira Rd., Muang District, Buriram Province 31000

Tel.: 085-754-0992

E- mail: Sutheekitbru@gmail.com

Assistant Professor Dr. Pattaraphon Tosamas

Department of Public Administration,

Faculty of Humanities and Social Sciences, Buriram Rajabhat University

439 Jira Rd., Muang District, Buriram Province 31000

Tel.: 064-5163228

E- mail: Pattarapon212522@gmail.com

การหาเสียงเลือกตั้งผ่านสื่อสังคมออนไลน์ของผู้สมัครรับเลือกตั้ง
นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา พรรคประชาธิปัตย์
Election Campaign through Online Social Media of
Democrat Party's Candidates for President of Songkhla
Provincial Administrative Organization

กานต์ บุญศิริ¹

Karn Boonsiri

¹ อาจารย์ประจำหลักสูตรนวัตกรรมการสื่อสารทางการเมือง
และการปกครองท้องถิ่น สาขาวิชานิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
Communication Innovation for Political and Local Administration Program,
School of Communication Arts, Sukhothai Thammathirat Open University

Received: October 16, 2022
Revised: December 15, 2022
Accepted: December 27, 2022

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเกี่ยวกับ 1) รูปแบบการหาเสียงเลือกตั้ง 2) การกำหนดประเด็นเนื้อหาในการหาเสียงเลือกตั้ง และ 3) กลยุทธ์การหาเสียงเลือกตั้ง เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้ให้ข้อมูลหลักซึ่งผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการหาเสียงเลือกตั้งผ่านสื่อสังคมออนไลน์ รวมจำนวน 20 คน เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสัมภาษณ์เชิงลึกแบบมีโครงสร้าง วิเคราะห์ข้อมูลโดยการสร้างข้อสรุป ผลการวิจัยพบว่า 1) รูปแบบการหาเสียงที่ใช้ ประกอบด้วย (1) เว็บไซต์ เพราะสามารถสร้างความน่าเชื่อถือได้สูง (2) เฟซบุ๊ก เพราะสามารถสร้างภาพลักษณ์และกระแสได้ดี (3) ไลน์กลุ่ม เพราะสามารถช่วยสร้างกลุ่มก้อนของแกนนำได้ครอบคลุม

2) การกำหนดประเด็นเนื้อหาในการหาเสียงแบ่งเป็น 3 ช่วง ประกอบด้วย (1) ช่วงเปิดตัว เน้นประวัติและภูมิหลัง แนวคิดและวิสัยทัศน์ และนโยบายในการพัฒนา (2) ช่วงประกาศกฤษฎีกา เน้นนโยบายแบบเจาะลึก และกิจกรรมการลงพื้นที่แนะนำตัว และ (3) ช่วงโค้งสุดท้าย เน้นนโยบายหลักทั้งภาพรวมและรายพื้นที่ และ 3) กลยุทธ์การหาเสียงประกอบด้วย (1) หาเสียงผ่านแกนนำแบบดาวกระจาย ด้วยการสร้างแกนนำและสื่อสารแบบกระจายครอบคลุมทุกพื้นที่ (2) การหาเสียงด้วยประเด็นเนื้อหาหลักด้วยประวัติและภูมิหลัง แนวคิดและวิสัยทัศน์ และนโยบายในการพัฒนา (3) การเลือกใช้สื่อเพื่อเจาะกลุ่มเป้าหมาย เลือกใช้เว็บไซต์เพื่อเจาะกลุ่มข้าราชการ คนมีความรู้ สังคมเมือง และผู้ต้องการข้อมูลในการตัดสินใจ เลือกเฟชนึกเพื่อเจาะกลุ่มผู้ใช้เฟชนึกซึ่งส่วนใหญ่มีอายุ 30 ปีขึ้นไป และเลือกไลน์กลุ่มเพื่อเจาะกลุ่มแกนนำโดยเฉพาะ และ (4) การประเมินผลการสื่อสาร ด้วยการประเมินจากการพูดคุยในร้านน้ำชา จากการติดตามและการแสดงความคิดเห็นผ่านสื่อสังคมออนไลน์ จากการวิจัยด้วยการสำรวจและจากแกนนำการสื่อสาร

คำสำคัญ: การหาเสียงเลือกตั้ง, สื่อสังคมออนไลน์, ผู้สมัครรับเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา, พรรคประชาธิปัตย์

Abstract

The objectives of this qualitative research were 1) to study election campaign patterns, 2) to determine election campaign topics, and 3) to investigate election campaign strategies. Twenty key informants who were directly involved in electoral campaigns via social media were in-depth interviewed. The research tool was a semi-structured interview, and the data obtained were analyzed by forming conclusions. The research results revealed that 1) the campaign patterns consisted of (1) website because it could create high credibility; (2) Facebook because it could

create a good image and trend; and (3) Line Group because it could help create a group of all key leaders. 2) For determining the campaign topics, three phases were categorized, and these phrases were composed of (1) the launch phase, emphasizing history and background, concept and vision, and development policies; (2) the election decree phrase, emphasizing in-depth policy and self-introductory activities; and (3) the last phrase with an emphasis on the main policy in both overall and each area. 3) The campaign strategies consisted of (1) campaigning through key leaders from different areas to distribute communicative messages in all places; (2) campaigning with the main topics covering history and background, concept and vision, and development policy; (3) selection of media suitable for target groups, selection of websites for target government officials, knowledgeable people residing in urban areas, and people who needed the information to make decisions, and selection of Facebook for target Facebook users who were over 30 years old, and selection of Line Group for specific key leaders; and (4) for communication evaluation, making the evaluation by using the following ways: talking in a tea shop, following up and commenting through social media, conducting a survey, and communicating with key persons.

Keywords: election campaign, online social media, candidates for president of Songkhla provincial administrative organization, democrat party

บทนำ

การหาเสียงเลือกตั้ง ตามความหมายของ Office of the Royal Thai Council (2011) ว่าเป็นการ “แสวงหาคะแนนนิยมจากประชาชน หรือสมาชิกของชุมชน เพื่อได้คะแนนโหวตในการเลือกตั้ง” สอดคล้องกับ Chalaysub (2019) ที่ให้ความหมายไว้ว่า

“การแสวงหาคะแนนนิยมจากประชาชน หรือสมาชิกของชุมชน เพื่อได้คะแนนโหวต ในการเลือกตั้ง โดยจากการที่ได้พบเจอบ่อยและแนะนำตัวตามสถานที่ทั่วไป”

การหาเสียงเลือกตั้งมีความสำคัญทั้งต่อระบอบการปกครองแบบ ประชาธิปไตย ต่อผู้สมัครรับเลือกตั้ง ต่อพรรคการเมืองหรือกลุ่มการเมือง และ ความสำคัญต่อประชาชน โดยเฉพาะในปัจจุบันการหาเสียงเลือกตั้งทั้งในระดับชาติ และระดับท้องถิ่น มีความจำเป็นต้องใช้สื่อเป็นเครื่องมือในการให้ข้อมูลข่าวสาร ให้ ความรู้ สร้างความเข้าใจ และการโน้มน้าวใจไปยังกลุ่มเป้าหมายและปัจเจกชน คือ ผู้มี สิทธิเลือกตั้งนั่นเอง

โดยเฉพาะการหาเสียงเลือกตั้งระดับท้องถิ่น อยู่ในยุคสมัยที่ประชาชนทั่วไป ต่างเป็นส่วนหนึ่งของสังคมออนไลน์ กระทั่งอาจกล่าวได้ว่าการเป็นส่วนหนึ่งของ สังคมในโลกออนไลน์ สื่อสังคมออนไลน์ได้กลายมาเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตของ ประชาชนจำนวนมากและสื่อสังคมออนไลน์อาจมีอิทธิพลมากกว่าสื่อกระแสหลักหรือ ผูกขาดกลุ่มคนในสังคมบางกลุ่ม (Tuansiri, 2020)

ซึ่งสื่อสังคมออนไลน์ (Online Social Media) มีลักษณะพื้นฐานคือ ถ่ายทอด ด้วยวิธีทัศนเสียง ตัวอักษร ภาพนิ่ง และภาพเคลื่อนไหว เป็นเครือข่าย สื่อสารอย่าง รวดเร็วและเป็นปฏิสัมพันธ์ ลักษณะเฉพาะคือปฏิสัมพันธ์ตรงระหว่างผู้ส่งกับผู้รับ ซึ่ง มีส่วนร่วมและสามารถส่งผลต่อเรื่องราวที่กำลังดำเนินอยู่ มีสะพานเชื่อมต่อระหว่าง เรื่องที่กำลังเล่ากับโลกจริงหรือโลกกายภาพ (Sudbanth, 2016) ที่อาศัยการเชื่อมต่อ แบบไร้สายผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตได้เข้ามามีบทบาทอย่างสูงในการหาเสียงเลือกตั้ง เพราะเป็นรูปแบบการหาเสียง ที่สามารถเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายทุกคนทุกระดับ ทุกเพศ ทุกวัย ได้ง่าย รวดเร็ว กว้างขวาง และมีการใช้กันอย่างแพร่หลาย ทั้งยังช่วยลดค่าใช้จ่าย และระยะเวลาสำหรับนักการเมืองผู้ที่มีทุนทรัพย์จำกัด อีกทั้งยังสามารถปรับเปลี่ยนกลยุทธ์ ในการหาเสียงผ่านสื่อสังคมออนไลน์ได้ตลอดเวลา (Pattanasriwichian, 2019) และงานวิจัยของ Sukchaichaya (2019) ที่ศึกษา เรื่องการสื่อสารทางการเมืองไทยผ่าน สื่อสังคมออนไลน์ กรณีศึกษา เฟซบุ๊กเพจ SUTHEP THAUGSUBAN (สุเทพ เทือก

สุบรรณ) ช่วงเวลา 31 ตุลาคม 2556 ถึง 22 พฤษภาคม 2557 ที่มีเป้าหมายเพื่อเชิญชวนให้ประชาชนมาเข้าร่วมการประชุมด้วยช่องทางสื่อสังคมออนไลน์ เฟซบุ๊กเพจ สุเทพ เทือกสุบรรณ การโพสต์เชิญชวนประชาชนมาร่วมกิจกรรมโดยมุ่งเน้นใช้คำพูดประโยคที่โดนใจ ประโยคที่สร้างความรู้สึกร่วม เพื่อยังทำให้ประชาชนที่รับสื่อสามารถแสดงความคิดเห็นส่งสื่อต่อกันและกัน เป็นวงกว้างผ่านการกดไลค์ กดแชร์ ไปยังเครือข่ายของสื่อสังคมออนไลน์ จากหนึ่งไปสอง จากสองไปพัน จากพันไปแสน จากแสนไปล้านคน จึงทำให้พรรคการเมือง กลุ่มการเมืองและผู้สมัครรับเลือกตั้งใช้สื่อสังคมออนไลน์ในการหาเสียงเลือกตั้งควบคู่ไปกับการหาเสียงในโลกความเป็นจริง (Tuansiri, 2020)

การหาเสียงผ่านสื่อสังคมออนไลน์ จะเริ่มตั้งแต่ช่วงเปิดตัวก่อนมีการประกาศกฎฎีกาการเลือกตั้งท้องถิ่น ซึ่งเป็นช่วงเวลาสำคัญในการหาเสียงทางการเมือง เพราะว่าที่ผู้สมัครรับเลือกตั้งจะสามารถหาเสียงผ่านสื่อสังคมออนไลน์ โดยไม่มีข้อจำกัด และไม่มีเงื่อนไขทางกฎหมาย ทั้งในขั้นตอนการเปิดตัวผ่านการประกาศเจตจำนงการตัดสินใจทางการเมือง การสร้างความชอบธรรมผ่านวิสัยทัศน์ของว่าที่ผู้สมัครรับเลือกตั้งและทีม การขยายแนวคิดการพัฒนาท้องถิ่นผ่านนโยบายการพัฒนาท้องถิ่น ต่อด้วยช่วงประกาศกฎฎีกาการเลือกตั้ง ตั้งแต่การรับสมัคร หลังการรับสมัคร ซึ่งมีข้อจำกัด และมีเงื่อนไขทางกฎหมาย

“พรรคประชาธิปัตย์” ถึงแม้เป็นพรรคการเมืองระดับชาติ แต่ได้ส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งในระดับท้องถิ่นด้วย และได้ประกาศตัวพร้อมส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา และได้ดำเนินการหาเสียงเลือกตั้งผ่านสื่อสังคมออนไลน์ไปแล้วอย่างเป็นระบบ ผู้สมัครรับเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลาของพรรคประชาธิปัตย์ คือ นายไพเจน มากสุวรรณ ได้รับผลการตอบรับจากประชาชนในพื้นที่จังหวัดสงขลาเป็นอย่างดี ดังนั้นการศึกษาเรื่อง การหาเสียงเลือกตั้งผ่านสื่อสังคมออนไลน์ของผู้สมัครรับเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา พรรคประชาธิปัตย์ เกี่ยวกับรูปแบบการหาเสียงเลือกตั้งผ่านสื่อสังคมออนไลน์ การ

กำหนดประเด็นเนื้อหาการหาเสียงเลือกตั้งผ่านสื่อสังคมออนไลน์ และกลยุทธ์การหาเสียงเลือกตั้งผ่านสื่อสังคมออนไลน์ เพื่อแสวงหาข้อค้นพบทางวิชาการ และข้อปฏิบัติที่ดีจากงานการสื่อสารในงานภาคสนาม มาสู่การเรียนการสอนทางนวัตกรรมการสื่อสารทางการเมืองและการปกครองท้องถิ่น ได้รวมทั้งข้อค้นพบต่าง ๆ ที่เป็นองค์ความรู้สามารถนำองค์ความรู้ทางวิชาการไปประยุกต์ใช้ในการหาเสียงเลือกตั้งผ่านสื่อสังคมออนไลน์ของผู้สมัครรับเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลาพรรคประชาธิปัตย์ครั้งต่อไป ทั้งยังไปประยุกต์ใช้ในการหาเสียงเลือกตั้งของผู้สมัครรับเลือกตั้งในพื้นที่อื่น ๆ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีลักษณะเดียวกันต่อไปอีกด้วย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษารูปแบบการหาเสียงเลือกตั้งผ่านสื่อสังคมออนไลน์ของผู้สมัครรับเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา พรรคประชาธิปัตย์
2. เพื่อศึกษาการกำหนดประเด็นเนื้อหาในการหาเสียงเลือกตั้งผ่านสื่อสังคมออนไลน์ของผู้สมัครรับเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา พรรคประชาธิปัตย์
3. เพื่อศึกษากลยุทธ์การหาเสียงเลือกตั้งผ่านสื่อสังคมออนไลน์ของผู้สมัครรับเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา พรรคประชาธิปัตย์

วิธีการดำเนินการวิจัย

1. แบบการวิจัย เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) ด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview)
2. ผู้ให้ข้อมูลหลัก เป็นผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการสื่อสารผ่านสื่อสังคมออนไลน์ของผู้สมัครรับเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา พรรคประชาธิปัตย์ รวมจำนวน 20 คน ได้แก่ ผู้บริหารพรรค 1 คน ผู้สมัครรับเลือกตั้งนายก

องค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา 1 คน ทีมผู้บริหาร 3 คน ที่ปรึกษาทางด้านการสื่อสาร 3 คน ผู้ปฏิบัติการด้านการสื่อสาร 3 คน แกนนำทางเมืองและการสื่อสาร 3 คน ผู้นำชุมชน 3 คน และนักวิชาการด้านการสื่อสารทางการเมือง 3 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบบสัมภาษณ์เชิงลึกแบบมีโครงสร้าง โดยแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังต่อไปนี้ 1) รูปแบบการหาเสียงเลือกตั้งผ่านสื่อสังคมออนไลน์ 2) การกำหนดประเด็นเนื้อหาการหาเสียงเลือกตั้งผ่านสื่อสังคมออนไลน์ และ 3) กลยุทธ์การหาเสียงเลือกตั้งผ่านสื่อสังคมออนไลน์

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์แบบเชิงลึกจากผู้ให้ข้อมูลหลักตามบัญชีรายชื่อ โดยเครื่องบันทึกเสียงและการบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษร จัดข้อมูลเรียงตามความสำคัญของประเด็นเป็นหมวดหมู่ตามวัตถุประสงค์และประเด็นคำถามเพื่อเป็นข้อมูลในการวิเคราะห์ต่อไป

5. การวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์ตามรายวัตถุประสงค์ โดยวิธีการสร้างข้อสรุป

ผลการวิจัย

1. รูปแบบการหาเสียงเลือกตั้งผ่านสื่อสังคมออนไลน์ของผู้สมัครรับเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา พรรคประชาธิปัตย์ การวิจัยพบว่า รูปแบบการหาเสียงเลือกตั้งผ่านสื่อสังคมออนไลน์ที่ให้ความสำคัญ ประกอบด้วย เว็บไซต์ เฟซบุ๊ก และไลน์

1.1 เว็บไซต์ เป็นรูปแบบการหาเสียงผ่านสื่อสังคมออนไลน์ที่ทางผู้สมัครรับเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา พรรคประชาธิปัตย์ ให้ความสำคัญเป็นลำดับต้นๆ เนื่องจากต้องการให้เว็บไซต์เป็นศูนย์กลางเหมือนบ้านหลังใหญ่ในการเก็บรวบรวมข้อมูลของผู้สมัครรับเลือกตั้ง สามารถเก็บข้อมูลได้จำนวนมาก ไม่ว่าจะเป็นข้อมูลเกี่ยวกับประวัติของผู้สมัคร แนวคิด อุดมการณ์ วิสัยทัศน์ นโยบายในการพัฒนาท้องถิ่น และกิจกรรมต่างๆ ทำให้สามารถสะดวกในการสืบค้น ตรวจสอบข้อมูล

ที่มาที่ไป แพล่งอ้างอิง และมีความน่าเชื่อถือสูง ซึ่งจะมุ่งเข้าไปที่ที่มีความรู้ มีความสนใจ เช่น กลุ่มข้าราชการ กลุ่มนักธุรกิจ และกลุ่มคนในเมือง มีผลต่อการให้คำแนะนำหรือชี้แนะ ทั้งนี้ยังสามารถลิงก์กับเพจได้ด้วย โดยได้จดทะเบียนเว็บไซต์ว่า

www.paijane.net ชื่อ ไพเจน มากสุวรรณ ภายใต้มอดใต้ “รวมพลังร่วมสร้างสุข”

เว็บไซต์เป็นรูปแบบการหาเสียงที่ผู้สมัครใช้หลักการจัดการอย่างเป็นระบบ ตั้งแต่ (1) การออกแบบเว็บไซต์ ให้เป็นรูปแบบที่น่าสนใจ เชื่อถือ (2) มีผู้ดูแลคอยอัปเดตข้อมูล รวมทั้งผู้เชี่ยวชาญเป็นที่ปรึกษา (3) เลือกเนื้อหาที่เหมาะสม ประสิทธิภาพของผู้สมัคร แนวคิด อุดมการณ์ วิสัยทัศน์ นโยบายในการพัฒนาท้องถิ่น และกิจกรรมต่างๆ (4) รวมทั้งนำประเด็นสำคัญ ๆ จากเพจมาใส่ด้วย (4) มีการประชาสัมพันธ์ให้คนสืบค้นแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับผู้สมัครผ่านเว็บไซต์

1.2 เฟซบุ๊ก เป็นรูปแบบการหาเสียงผ่านสื่อสังคมออนไลน์ที่ทางผู้สมัครรับเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา พรรคประชาธิปัตย์ ให้ความสำคัญเป็นลำดับต้นๆ เพราะต้องการเจาะกลุ่มคนใช้เฟซบุ๊กที่มีอยู่จำนวนมาก เนื่องจากสื่อเฟซบุ๊กเป็นที่นิยมของกลุ่มเป้าหมายที่อายุ 30 ปีขึ้นไป โดยผู้สมัครรับเลือกตั้งสามารถให้ข้อมูลข่าวสาร ที่ทำให้ช่วยสร้างกระแส สร้างภาพลักษณ์ สร้างความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิด สร้างความเชื่อมั่น สร้างความศรัทธา ช่วยให้การตัดสินใจง่ายขึ้น และสามารถสื่อสารสองทางพร้อมกับได้ตอบเพื่อการโน้มน้าวใจในการให้ความรู้ ปรับเปลี่ยนทัศนคติ และพฤติกรรม ทั้งยังสามารถเข้าถึงคนจำนวนมากได้พร้อม ๆ กัน ซึ่งทางผู้สมัครรับเลือกตั้งใช้ชื่อเฟซบุ๊กว่า “ทีมไพเจน มากสุวรรณ” เป็นหลัก นอกจากเฟซบุ๊กหลักที่จะใช้สื่อสารทั่วไปแล้ว ยังตั้งแฟนเพจ (Fan Page) เพื่อสื่อสารกับกลุ่มต่างๆ อีก 2 เพจ คือ “ทีมไพเจน มากสุวรรณ” กับ “รวมพลังร่วมสร้างสุข” โดยเพจที่ใช้ชื่อว่า “ทีมไพเจน มากสุวรรณ” จะเน้นใช้ในช่วงเปิดตัวก่อนประกาศกฤษฎีกาเลือกตั้ง และมุ่งเข้าไปที่กลุ่มเป้าหมายกลุ่มต่างๆ ไปที่ยังไม่รู้จักนายไพเจน มากสุวรรณ หรือยังไม่รู้จักมากพอ หรือยังไม่รู้จักในฐานะนักการเมือง วัตถุประสงค์เพื่อต้องการให้รู้จักและจดจำในฐานะของผู้เสนอตัวเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ส่วนเพจที่ใช้ชื่อ

ว่า “รวมพลังร่วมสร้างสุข” จะเน้นใช้ในช่วงหลังประกาศกฤษฎีการเลือกตั้ง และมุ่งเป้าไปที่กลุ่มแกนนำทางการเมือง เพื่อให้ข้อมูลเกี่ยวกับแนวคิด อุดมการณ์ นโยบายในการพัฒนาพื้นที่

เฟซบุ๊กเป็นรูปแบบการหาเสียงที่ผู้สมัครใช้หลักการจัดการอย่างเป็นระบบ ตั้งแต่ (1) การวางแผน ในเรื่องเนื้อหาสาร รูปภาพ และการวิเคราะห์กลุ่มเป้าหมาย (2) คอยติดตาม มีทีมติดตาม 3 คน จะประชุมหารือกันอย่างใกล้ชิด (3) ดูเวลาและสถานการณ์ที่เหมาะสม เพื่อเตรียมจัดทำข้อมูลต่างๆ (4) ทำข้อมูล โดยทีมหลังบ้านที่จะเขียนข้อมูลให้สอดคล้องกับสถานการณ์ สร้างความรู้ความเข้าใจ และสะท้อนบรรยากาศ ด้วยภาพที่สวยงาม และมีการให้ผู้มีรูปในสิ่งที่เผยแพร่ไปเซนต์ยอมรับด้วย (5) มุ่งเป้ากลุ่มเป้าหมายหลัก ควบคู่กับกิจกรรมที่กลุ่มเป้าหมายให้ความสนใจ และ (6) โดยมีผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบอย่างระมัดระวัง เพื่อป้องกันความผิดพลาดในลำดับท้ายสุด โดยพิจารณาความสอดคล้องกับแนวคิด อุดมการณ์ และนโยบาย รวมทั้งกรอบอำนาจหน้าที่ด้วย

1.3 ไลน์กลุ่ม เป็นรูปแบบการหาเสียงผ่านสื่อสังคมออนไลน์ที่ทางผู้สมัครรับเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา พรรคประชาธิปัตย์ ให้ความสำคัญเป็นลำดับต้นๆ เพราะต้องการเจาะกลุ่มเป้าหมายเฉพาะที่จะมาเป็นแกนนำจาก 16 อำเภอ ในจังหวัดสงขลา เพื่อให้เห็นว่ามีความสนใจที่มีตัวตนชัดเจน นอกจากจะเป็นผู้ที่มีความนิยมชมชอบหรือศรัทธาต่อผู้สมัครแล้ว แกนนำเหล่านี้ยังสามารถเป็นตัวแทนของผู้สมัครในการสื่อสารกับประชาชนในพื้นที่แบบดาวกระจายครอบคลุมพื้นที่ทั้ง 16 อำเภอซึ่งมีการตั้งกลุ่มไลน์หลักขึ้นมา 13 กลุ่ม ตามรุ่นของการเข้าค่ายแกนนำจำนวน 13 รุ่นด้วยกัน โดยใช้ชื่อไลน์กลุ่มว่า “แกนนำรุ่นที่ 1” ไปจนถึง “แกนนำรุ่นที่ 13” แกนนำเหล่านี้ล้วนมีพลัง เพราะได้ผ่านการมีส่วนร่วม ในการร่วมคิด ร่วมทำ และถูกหล่อหลอมด้วยกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกับทีมผู้สมัคร ทั้งยังได้รับการอบรมเกี่ยวกับทักษะการสื่อสาร และมีข้อมูลเกี่ยวกับตัวผู้สมัคร แนวคิด อุดมการณ์ พร้อมเป็นตัวแทนผู้สมัครรับเลือกตั้งในการพบปะกับประชาชนในพื้นที่

แกนนำในกลุ่มไลน์มีความสำคัญมาก เพราะแกนนำถือเป็นตัวแทนของ ผู้สมัครที่ได้ไปพบปะประชาชนในพื้นที่ แต่ละคนจะมีการรายงานว่าไปทำกิจกรรม อะไร ที่ไหน อย่างไร เจอใคร ได้อะไร รวมทั้งมีปัญหาวางไร ทั้งยังมีข้อมูลความ เคลื่อนไหวของฝ่ายตรงข้ามด้วย

ไลน์เป็นอีกรูปแบบการหาเสียงที่ผู้สมัครใช้หลักการจัดการอย่างเป็นระบบ ตั้งแต่ (1) การวางแผนการสื่อสารกับแกนนำในกลุ่มไลน์ และประชาชนที่แกนนำจะไป พบปะสื่อสารต่อ (2) คอยติดตามและการวิเคราะห์ ทั้งสถานการณ์ แกนนำ คู่แข่งและ ประชาชน โดยทีมทีมคอยจัดการ 3 คน (3) จัดการข้อมูลข่าวสาร ในส่วนของผู้สมัคร แนวคิด อุดมการณ์และการตอบโต้ตามสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับแกนนำ คู่แข่งและ ประชาชน (4) การส่งข้อมูลข่าวสาร โดยมีทีมคอยจัดการหากเป็นข้อมูลทั่วไปและมี ผู้เชี่ยวชาญเป็นที่ปรึกษาอย่างใกล้ชิดหากเป็นข้อมูลที่มีความสำคัญ

2. การกำหนดประเด็นเนื้อหาในการหาเสียงเลือกตั้งผ่านสื่อสังคมออนไลน์ ของผู้สมัครรับเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา พรรคประชาธิปัตย์ การวิจัยพบว่า มีการแบ่งการกำหนดประเด็นเนื้อหาในการหาเสียงเลือกตั้งผ่านสื่อ สังคมออนไลน์เป็น 3 ช่วง คือ 1) ช่วงเปิดตัว 2) ช่วงประกาศกฤษฎีกาการเลือกตั้ง และ 3) ช่วงโค้งสุดท้ายก่อนการเลือกตั้ง

2.1 ช่วงเปิดตัว ส่วนใหญ่จะกำหนดประเด็นเนื้อหาที่เกี่ยวกับ

ประวัติผู้สมัครและภูมิหลัง สาเหตุที่ต้องมีเนื้อหานี้เพราะจะทำให้ประชาชน กลุ่มเป้าหมายหรือผู้มีสิทธิ์เลือกตั้งได้รู้จักนายไพเจน มากสุวรรณ์ ชื่อเล่นว่าแดง อายุ 63 ปี เกิดที่บ้านสทิงหม้อ อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา เรียนหนังสือที่โรงเรียนมหา วิชาวุธซึ่งเป็นโรงเรียนประจำจังหวัด รับราชการเป็นลูกหม้อของกรมชลประทาน จนถึงผู้บริหารระดับสูงของกระทรวงเกษตร มีความชำนาญเรื่องการบริหารจัดการน้ำ มีหลักคิดในการทำงานว่า “แก้ปัญหารวดเร็วกว่า ก้าวไปข้างหน้าด้วยกัน” ซึ่งหลัง เกษียณฯ ยังได้รับความไว้วางใจให้เป็นที่ปรึกษานักงานเลขาธิการสำนักงานปฏิรูป ที่ดินเพื่อการเกษตร (สปก.) ด้านแหล่งน้ำ และอนุกรรมการด้านลดการสูญเสีย

น้ำประปาของการประปานครหลวง รวมทั้งนายกสมาคมนักเรียนเก่ามหาวิทยาลัยราชภัฏ ซึ่งมี การหวังผลทางการเมืองเพื่อให้ประชาชนกลุ่มเป้าหมายรู้จักว่าเป็นใคร มาจากไหน เกิด ที่ไหน เรียนที่ไหนอะไรมาบ้าง มีประสบการณ์ทำงานในหน้าที่หลักและการทำงาน เพื่อสังคม มีความสามารถความถนัดความชำนาญด้านไหน คิดในการทำงาน รวมทั้ง ความสำเร็จ และมีความเกี่ยวข้องกับการพัฒนาจังหวัดสงขลาได้อย่างไรบ้าง ทำให้ สามารถสร้างความสำเร็จ เกิดความเชื่อมั่นศรัทธา และไว้วางใจต่อผู้สมัครรับ เลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา พรรคประชาธิปัตย์ ว่ามีความรู้ ความสามารถเพียงพอสำหรับการเป็นผู้นำในการพัฒนาจังหวัด โดยมีการนำเสนอผ่าน สื่อสังคมออนไลน์แบบเล่าเรื่องให้ผูกโยงกับสถานการณ์ปัจจุบันที่ต้องการผู้นำที่มี ความรู้ความสามารถเข้ามาแก้ปัญหาและพัฒนาจังหวัด

แนวคิดและวิสัยทัศน์ในการพัฒนาจังหวัดสงขลาของผู้สมัครสาเหตุที่ต้องมี เนื้อหานี้เพราะจะทำให้ประชาชนกลุ่มเป้าหมายหรือผู้มีสิทธิ์เลือกตั้งได้ทราบถึง แนวคิดของความเป็นผู้นำยุคใหม่ เป็นคนสงขลา เข้าใจปัญหา กล้าคิด กล้าทำ กล้านำ กล้าเปลี่ยนแปลง และความเป็นนักประสานรอบทิศ รวมถึงมุมมองในอนาคตและ ความมุ่งมั่นตั้งใจที่มีต่อการพัฒนาจังหวัดสงขลาว่าเป็นอย่างไร จะเพียงพอต่อการ พัฒนาจังหวัดสงขลาได้ไหม ซึ่งมีการหวังผลทางการเมืองในให้ประชาชน กลุ่มเป้าหมายเกิดความเชื่อมั่นศรัทธา รู้สึกได้ถึงความมุ่งมั่นตั้งใจ และไว้วางใจต่อ ผู้สมัครว่ามีความรู้ความสามารถและมีคุณสมบัติเพียงพอสำหรับการเป็นผู้นำคนใหม่ ในการพัฒนาจังหวัด โดยมีการนำเสนอผ่านสื่อสังคมออนไลน์แบบเล่าเรื่องด้วยการ เปิดแนวคิดในการพัฒนา ผูกโยงเป็นประเด็นต่างๆ ชวนอยู่กับปัญหา โอกาส และ ความสำเร็จของประชาชนจังหวัดสงขลาหากได้ผู้นำที่มีแนวคิดและวิสัยทัศน์ที่ดีในการ พัฒนาจังหวัด

นโยบายในการพัฒนาจังหวัดสงขลา สาเหตุที่ต้องมีเนื้อหานี้เพราะจะทำให้ ประชาชนทราบว่าผู้สมัครรับเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา พรรค ประชาธิปัตย์ มีนโยบายอะไรบ้างในการพัฒนาจังหวัด ทั้งนโยบายในภาพรวมและ

เจาะลึกเป็นด้าน ๆ รวมทั้งนโยบายที่มุ่งตอบสนองและแก้ปัญหาในระดับอำเภอหรือพื้นที่ ทำให้ประชาชนทราบว่าผู้สมัครรับเลือกตั้งมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนามากน้อยขนาดไหน และสามารถจินตนาการในอนาคตได้หากผู้สมัครรับเลือกตั้งชนะการเลือกตั้งจะเกิดนโยบายอะไรขึ้นบ้าง ซึ่งมีการหวังผลทางการเมืองในการสร้างความเชื่อมั่น ศรัทธา และไว้วางใจต่อแนวทางในการพัฒนาจังหวัดของผู้สมัครรับเลือกตั้ง โดยมีการนำเสนอผ่านสื่อสังคมออนไลน์ด้วยการหยิบยกประเด็นนโยบายในการพัฒนาพื้นที่ ผู้เกรงใจให้เข้ากัน เช่น วิถีอัตลักษณ์บนคาบสมุทน์สทิงพระ “โหนด นา เล” พัฒนาการผลิตการตลาดของสินค้าชุมชน เป็นต้น

2.2 ช่วงประกาศกฤษฎีกาการเลือกตั้ง ส่วนใหญ่จะกำหนดประเด็นเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับ

นโยบายในการพัฒนาจังหวัดแบบเจาะลึก สาเหตุที่ต้องมีเนื้อหานี้เพราะจะทำให้ประชาชนกลุ่มเป้าหมายทราบว่าผู้สมัครรับเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา พรรคประชาธิปัตย์ มีนโยบายแบบเจาะลึกด้านต่างๆอย่างไรบ้างในการพัฒนาจังหวัด ในการพัฒนาพื้นที่ ในการพัฒนาระดับอำเภอ ซึ่งมีการหวังผลทางการเมืองในการสร้างความมั่นใจแก่ประชาชนในจังหวัด ในพื้นที่ ในอำเภอ ตลอดจนกลุ่มต่าง ๆว่าจะเกิดนโยบายต่าง ๆ หากผู้สมัครได้รับความไว้วางใจ โดยมีการนำเสนอผ่านสื่อสังคมออนไลน์ด้วยการใช้คลิปวิดีโอและอินโฟกราฟิก

กิจกรรมการลงพื้นที่แนะนำตัว สาเหตุที่ต้องมีเนื้อหานี้เพราะจะทำให้ประชาชนกลุ่มเป้าหมายได้เห็นถึงความมุ่งมั่นตั้งใจ ความเอาใจจริงเอาใจใส่ของผู้สมัครรับเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา พรรคประชาธิปัตย์ ที่มิต่อจังหวัดสงขลาและประชาชนในพื้นที่ รวมทั้งบุคลิกภาพที่สุ่ม่ เรียบง่าย คิดคิน เป็นผู้นำยุคใหม่ เป็นคนสงขา กล้าคิด กล้านำ กล้าเปลี่ยนแปลง และความเป็นนักประสานรอบทิส ซึ่งมีการหวังผลทางการเมืองในการแนะนำตัวและเบอร์ของผู้สมัครรับเลือกตั้งสร้างความจดจำ สร้างความคุ้นเคย ไว้วางใจ เชื่อมั่น ศรัทธา มีทัศนคติที่ดีตลอดจนมีความนิยมต่อผู้สมัครรับเลือกตั้ง

2.3 ช่วงโค้งสุดท้ายก่อนการเลือกตั้ง ส่วนใหญ่จะกำหนดประเด็นเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับ

นโยบายหลักและนโยบายในแต่ละพื้นที่ สาเหตุที่ต้องมีเนื้อหาเพราะจะทำให้เป็นการตอกย้ำนโยบายของผู้สมัครรับเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา พรรคประชาธิปัตย์ อีกครั้งการนำเสนอ นโยบายหลักและนโยบายในแต่ละพื้นที่ของผู้สมัครรับเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา ต่อประชาชนกลุ่มเป้าหมายทั้งภาพกว้างในระดับจังหวัด พื้นที่ และอำเภอ ซึ่งมีการหวังผลทางการเมืองในการตอกย้ำให้เห็นภาพในอนาคตของนโยบาย รวมทั้งสร้างความหวัง ความเชื่อมั่น ศรัทธา และไว้นับถือเชื่อใจของประชาชนที่มีต่อนโยบายในการพัฒนาจังหวัด พื้นที่ และอำเภอของผู้สมัครรับเลือกตั้ง

ชื่อและเบอร์ของผู้สมัคร สาเหตุที่ต้องมีเนื้อหาเพราะจะทำให้ประชาชนที่ยังไม่ทราบ ได้ทราบว่าผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นใคร หมายเลขอะไร ส่วนประชาชนที่ทราบแล้วก็จะจำได้ขึ้นใจ ซึ่งมีการหวังผลทางการเมืองในการสร้างการจดจำของแกนนำและประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง โดยสามารถนำเบอร์ของผู้สมัครรับเลือกตั้งไปบอกต่อได้ง่าย และการนำเสนอประเด็นเนื้อหาชื่อและเบอร์ของผู้สมัครรับเลือกตั้งอยู่บ่อยครั้งทำให้เกิดการตอกย้ำและสร้างความคุ้นเคยให้กับประชาชน

3. กลยุทธ์การหาเสียงเลือกตั้งผ่านสื่อสังคมออนไลน์ของผู้สมัครรับเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา พรรคประชาธิปัตย์ การวิจัยพบว่า กลยุทธ์การหาเสียงเลือกตั้งผ่านสื่อสังคมออนไลน์ มี 4 ด้าน ประกอบด้วย

3.1 กลยุทธ์หาเสียงผ่านแกนนำแบบดาวกระจาย ผู้สมัครได้มีการสร้างแกนนำการสื่อสารที่มีศักยภาพตามพื้นที่เขตเลือกตั้ง ทั้ง 16 อำเภอ โดยมีการบริหารจัดการและการธำรงรักษาแกนนำอย่างเป็นระบบ มีการอบรมให้ความรู้แก่แกนนำมีหลายด้าน โดยเฉพาะด้านทักษะการสื่อสาร ทั้งการพูด การโน้มน้าวใจ การเขียนข้อความแสดงความคิดเห็นและการประชาสัมพันธ์ในสื่อสังคมออนไลน์ ทั้งการแนะนำเว็บไซต์และเฟซบุ๊กของผู้สมัครรับเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา พรรค

ประชาธิปไตย เป็นต้น โดยฝ่ายจัดการที่ดูแลไลน์กลุ่มต่าง ๆ จะส่งสารต่าง ๆ พร้อม ๆ กันให้แกนนำนำไปสื่อสารต่อกับประชาชนในพื้นที่ ด้วยการลงไปพบปะพูดคุยและประชาสัมพันธ์ข่าวสารของผู้สมัคร รวมทั้งมีการตอบโต้เมื่อมีการพาดพิงผู้สมัครด้วย ข่าวสารที่ต้องการส่งให้ประชาชนจะกระจายพร้อม ๆ กันทั้งจังหวัด ทำให้เกิดพลังในการสื่อสารอย่างยิ่ง

3.2 กลยุทธ์การหาเสียงด้วยประเด็นเนื้อหาหลัก ประเด็นเนื้อหาหลักที่สำคัญของผู้สมัครประกอบด้วย 3 ส่วนที่สำคัญ คือ ประวัติและภูมิหลัง แนวคิดและวิสัยทัศน์ และนโยบาย เพราะผู้สมัครรับเลือกตั้งมีประวัติและภูมิหลังที่ดี มีแนวคิดและวิสัยทัศน์ที่ดีสอดคล้องกับความต้องการผู้นำของประชาชนในการพัฒนาจังหวัด ด้วย และนโยบายที่มุ่งแก้ปัญหาและตอบสนองความต้องการของประชาชนในจังหวัด พื้นที่และอำเภอ

3.3 กลยุทธ์การเลือกใช้สื่อเพื่อเจาะกลุ่มเป้าหมาย เนื่องจากประชาชนกลุ่มเป้าหมายในพื้นที่เลือกตั้งของจังหวัดสงขลามีหลากหลายกลุ่ม ผู้สมัครจึงเลือกใช้สื่อให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย ทั้งสื่อดั้งเดิม และสื่อใหม่ซึ่งรวมสื่อสังคมออนไลน์ในสื่อใหม่แล้วด้วย โดยสื่อสังคมออนไลน์ ได้มีการเลือกใช้สื่อเว็บไซต์เพื่อเจาะกลุ่มผู้ที่สนใจข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับผู้สมัคร แนวคิด วิสัยทัศน์ และนโยบายของผู้สมัครรับเลือกตั้ง สำหรับกลุ่มข้าราชการ กลุ่มนักธุรกิจ กลุ่มที่รอการตัดสินใจ และกลุ่มประชาชนในสังคมเมือง และการเลือกใช้สื่อเฟซบุ๊ก เจาะกลุ่มผู้ใช้เฟซบุ๊ก เนื่องจากสื่อเฟซบุ๊กเป็นที่นิยมของกลุ่มเป้าหมายที่อายุ 30 ปีขึ้นไป และมีอยู่จำนวนมาก ส่วนไลน์ต้องการเจาะกลุ่มเป้าหมายเฉพาะที่จะมาเป็นแกนนำจาก 16 อำเภอ ในจังหวัดสงขลา เพื่อเป็นศูนย์กลางในการกระจายข้อมูลและข่าวสารพร้อมการตอบโต้ทางการเมืองของผู้สมัครรับเลือกตั้งไปยังพื้นที่ต่าง ๆ ทั้งหัวดสงขลา รวมทั้งการรับข้อมูลข่าวสารความเคลื่อนไหวของคู่แข่งจากในพื้นที่ด้วย

3.4 กลยุทธ์การประเมินผลการสื่อสาร ผู้สมัครใช้การประเมินการสื่อสารหลายรูปแบบ ประกอบด้วย (1) การประเมินจากการพูดคุยในร้านน้ำชา เพราะ

พฤติกรรมของชาวสงขลาชอบกินน้ำชากาแฟในช่วงเช้า ทำให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งซึ่งมี
แกนนำกระจายอยู่ทุกร้านน้ำชาครอบคลุมทั้งพื้นที่ใน 16 อำเภอของจังหวัดสงขลา
สามารถประเมินการสื่อสารที่ได้สื่อสารผ่านเว็บไซต์ ผ่านเฟซบุ๊ก และไลน์กลุ่ม ว่าเป็น
อย่างไรบ้าง (2) ประเมินจากการติดตามและการแสดงความคิดเห็นผ่านสื่อสังคม
ออนไลน์ เนื่องจากผู้สมัครรับเลือกตั้งการสื่อสารผ่านเว็บไซต์ ผ่านเฟซบุ๊ก และไลน์
กลุ่ม ก็จะมีประชาชนมาติดตาม กดไลก์ กดแชร์ และร่วมแสดงความคิดเห็น หรือส่ง
ข้อความผ่านกล่องข้อความ ทำผู้ดูแลสื่อทั้ง 3 สื่อสามารถสรุปและแสดงผลจากการ
สื่อสารได้ค่อนข้างง่าย (3) ประเมินจากการวิจัยด้วยการสำรวจ เป็นวิธีการประเมินที่
ผู้สมัครรับเลือกตั้งใช้ตั้งแต่ช่วงเปิดตัว ช่วงประกาศกฎปฏิบัติการเลือกตั้ง และช่วงโค้ง
สุดท้ายก่อนการเลือกตั้ง โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเพื่อสำรวจความคิดเห็นของประชาชน
หลังการสื่อสารประเด็นต่าง ๆ เพื่อให้ทราบถึงการรับรู้ของประชาชน ความรู้ความ
เข้าใจ ทักษะคิของประชาชน ตลอดจนพฤติกรรมต่างๆของประชาชนที่มีต่อการ
สื่อสารผ่านสื่อสังคมออนไลน์ของผู้สมัครรับเลือกตั้ง (4) ประเมินจากแกนนำการ
สื่อสาร เนื่องจากผู้สมัครรับเลือกตั้งก็ใช้การสื่อสารผ่านแกนนำผ่านไลน์กลุ่มแกนนำ
ทั้ง 13 ซึ่งกระจายอยู่ในเขตเลือกตั้งครอบคลุมทั้งพื้นที่ ทั้ง 16 อำเภอเมื่อแกนนำลงพื้นที่
พบปะพูดคุยกับประชาชน จะทำให้สามารถทราบถึงการรับรู้ของประชาชน ความรู้
ความเข้าใจ ทักษะคิของประชาชน ตลอดจนพฤติกรรมต่าง ๆ ของประชาชนที่มีต่อการ
สื่อสารผ่านสื่อสังคมออนไลน์ของผู้สมัครรับเลือกตั้ง

อภิปรายผล

1. รูปแบบการหาเสียงเลือกตั้งผ่านสื่อสังคมออนไลน์ ประกอบด้วย 1)
เว็บไซต์ ซึ่งเป็นศูนย์กลางเหมือนบ้านหลังใหญ่ในการเก็บรวบรวมข้อมูลของผู้สมัคร
รับเลือกตั้ง สามารถเก็บข้อมูลได้จำนวนมาก ไม่ว่าจะเป็นข้อมูลเกี่ยวกับประวัติของ
ผู้สมัคร แนวคิด อุดมการณ์ วิสัยทัศน์ นโยบายในการพัฒนาท้องถิ่น และกิจกรรม

ต่าง ๆ ทำให้สามารถสะดวกในการสืบค้น ตรวจสอบข้อมูล ที่มาที่ไป เป็นแหล่งอ้างอิง และมีความน่าเชื่อถือสูง ซึ่งจะมุ่งเป้าไปที่ที่มีความรู้ มีความสนใจ เช่น กลุ่มข้าราชการ กลุ่มนักธุรกิจ และกลุ่มคนในเมือง มีผลต่อการให้คำแนะนำหรือชี้แนะ ทั้งนี้ยังสามารถลิงก์กับเพจได้ด้วย 2) เฟซบุ๊ก ใช้เจาะกลุ่มคนใช้เฟซบุ๊กที่มีอยู่จำนวนมาก เนื่องจากสื่อเฟซบุ๊กเป็นที่นิยมของกลุ่มเป้าหมายที่อายุ 30 ปีขึ้นไป โดยผู้สมัครรับเลือกตั้งสามารถให้ข้อมูลข่าวสาร ที่ทำให้ช่วยสร้างกระแส สร้างภาพลักษณ์ สร้างความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิด สร้างความเชื่อมั่น สร้างความศรัทธา ช่วยให้การตัดสินใจง่ายขึ้น และสามารถสื่อสารสองทางพร้อมกับโต้ตอบเพื่อการโน้มน้าวใจในการให้ความรู้ ปรับเปลี่ยนทัศนคติ และพฤติกรรม ทั้งยังสามารถเข้าถึงคนจำนวนมากได้พร้อม ๆ กัน 3) ไลน์กลุ่ม ใช้เจาะกลุ่มเป้าหมายเฉพาะที่จะมาเป็นแกนนำจาก 16 อำเภอ ในจังหวัดสงขลา เพื่อให้เห็นว่ามิแกนนำที่มีตัวตนชัดเจน นอกจากจะเป็นผู้ที่มีความนิยมชมชอบหรือศรัทธาต่อผู้สมัครแล้ว แกนนำเหล่านี้ยังสามารถเป็นตัวแทนของผู้สมัครในการสื่อสารกับประชาชนในพื้นที่แบบดาวกระจายครอบคลุมพื้นที่ทั้ง 16 อำเภอซึ่งมีการตั้งกลุ่มไลน์ขึ้นมา 13 กลุ่ม ตามรุ่นของการเข้าค่ายแกนนำจำนวน 13 รุ่น สอดคล้องกับ Khamthaboon (2019) เรื่องการสื่อสารผ่านแอปพลิเคชันไลน์เพื่อสร้างความนิยมทางการเมืองของผู้สมัครรับเลือกตั้งนายกเทศมนตรีนครตรัง ทีมต้นกล้านครตรัง ที่ว่าการสร้างกลุ่มไลน์สื่อสารเฉพาะ ทีมต้นกล้านครตรังต้องการพื้นที่สำหรับสมาชิกที่ได้กำหนดไว้โดยเฉพาะกลุ่ม โดยมีการจำแนกกลุ่มเฉพาะกับการทำงานให้ตรงตามแผนที่ได้วางเอาไว้ ผู้ใช้สามารถตั้งค่าการใช้งานของไลน์ด้วยวิธีการสร้างกลุ่มเฉพาะในแวดวงสนทนาที่มีความเกี่ยวข้องกันระหว่างบุคคลและหลายบุคคลให้สามารถเชื่อมต่อและสื่อสารกันภายในกลุ่ม เป็นการแชร์เรื่องราวความรู้ความเข้าใจให้สมาชิกภายในกลุ่มมีประสบการณ์ร่วมกัน ทำให้สามารถสื่อสารโต้ตอบกันภายใต้หัวข้อที่สมาชิกภายในกลุ่มเข้าใจร่วมกันได้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Sukchaichaya (2019) เรื่องการสื่อสารทางการเมืองไทยผ่านสื่อสังคมออนไลน์ กรณีศึกษา เฟซบุ๊กเพจ SUTHEP THAUGSUBAN (สุเทพ เทือกสุบรรณ) ช่วงเวลา 31 ตุลาคม 2556 ถึง 22 พฤษภาคม

2557 ที่มีเป้าหมายเพื่อเชิญชวนให้ประชาชนมาเข้าร่วมการชุมนุมด้วยช่องทางสื่อสังคมออนไลน์ เฟซบุ๊กเพจ สุเทพ เทือกสุบรรณ การโพสต์เชิญชวนประชาชนมาร่วมกิจกรรมโดยมุ่งเน้นใช้คำพูด ประโยคที่โดนใจ ประโยคที่สร้างความรู้สึกร่วม เพื่อยังทำให้ประชาชนที่รับสื่อ สามารถแสดงความคิดเห็นส่งสื่อต่อกันและกัน เป็นวงกว้าง ผ่านการกดไลค์ กดแชร์ไปยังเครือข่ายของสื่อสังคมออนไลน์ จากหนึ่งไปสอง จากสองไปพัน จากพันไปแสน จากแสนไปล้านคน ทั้งนี้ยังสอดคล้องกับ Thaksinwarajam (2011) การสื่อสารทางการเมืองบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ ที่ได้สรุปว่าการมีส่วนร่วมทางการเมืองของกลุ่มสังคมออนไลน์ไม่ว่าจะเป็นทางเฟซบุ๊ก หรือเว็บไซต์อื่น ๆ ที่มีการแสดงความคิดเห็นทางการเมืองซึ่งมีทั้งฝ่ายสนับสนุนและฝ่ายต่อต้าน ได้มีการรวมกลุ่มกันเป็นชุมชนเสมือนจริงทางการเมือง ตลอดจนการนำข้อมูลข่าวสารมาใช้ในการสนับสนุนอุดมการณ์ ความเชื่อและต่อต้านความน่าเชื่อถือข้อมูลของอีกฝ่ายหนึ่ง เป็นเสมือนสงครามข้อมูลข่าวสาร

2. การกำหนดประเด็นเนื้อหาในการหาเสียงเลือกตั้งผ่านสื่อสังคมออนไลน์ ประกอบด้วย เป็น 3 ช่วง คือ 1) ช่วงเปิดตัว มีการกำหนดประเด็นเนื้อหา (1) ประวัติผู้สมัครและภูมิหลัง ทำให้สามารถสร้างความจดจำ เกิดความเชื่อมั่นศรัทธา และไว้วางใจต่อผู้สมัคร ว่ามีความรู้ความสามารถเพียงพอสำหรับการเป็นผู้นำในการพัฒนาจังหวัด โดยมีการนำเสนอผ่านสื่อสังคมออนไลน์แบบเล่าเรื่องให้ผูกโยงกับสถานการณ์ปัจจุบันที่ต้องการผู้นำที่มีความรู้ความสามารถเข้ามาแก้ปัญหาและพัฒนาจังหวัด (2) แนวคิดและวิสัยทัศน์ในการพัฒนาจังหวัด ซึ่งมีการหวังผลทางการเมืองในให้ประชาชนกลุ่มเป้าหมายเกิดความเชื่อมั่นศรัทธา รู้สึกลึกได้ถึงความมุ่งมั่นตั้งใจ และไว้วางใจต่อผู้สมัครว่ามีความรู้ความสามารถและมีคุณสมบัติเพียงพอสำหรับการเป็นผู้นำคนใหม่ในการพัฒนาจังหวัด โดยมีการนำเสนอผ่านสื่อสังคมออนไลน์แบบเล่าเรื่องด้วยการเปิดแนวคิดในการพัฒนา ผูกโยงเป็นประเด็นต่าง ๆ ชวนอยู่ร่วมกับปัญหา โอกาส และความสำเร็จของประชาชนจังหวัดสงขลาหากได้ผู้นำที่มีแนวคิดและวิสัยทัศน์ที่ดีในการพัฒนาจังหวัด และ (3) นโยบายในการพัฒนาจังหวัด ซึ่งมีการหวัง

ผลทางการเมืองในการสร้างความเชื่อมั่น ศรัทธา และไว้วางใจต่อแนวทางในการพัฒนาจังหวัดของผู้สมัคร โดยมีการนำเสนอผ่านสื่อสังคมออนไลน์ด้วยการหยิบยกประเด็นนโยบายในการพัฒนาพื้นที่ ผูกเรื่องให้เข้ากัน เช่น วิถีอัตลักษณ์บนคาบสมุทน์สงฆ์พระ “โหนด นา เล” พัฒนาการผลิตการตลาดของสินค้าชุมชน เป็นต้น

2) ช่วงประกาศกฎภูมิกการเลือกตั้ง มีการกำหนดประเด็นเนื้อหา (1) นโยบายในการพัฒนาจังหวัดแบบเจาะลึก มีการหวังผลทางการเมืองในการสร้างความมั่นใจแก่ประชาชนในจังหวัด ในพื้นที่ ในอำเภอ ตลอดจนกลุ่มต่าง ๆว่าจะเกิดนโยบายต่าง ๆ หากผู้สมัครได้รับความไว้วางใจ โดยมีการนำเสนอผ่านสื่อสังคมออนไลน์ด้วยการใช้คลิปวิดีโอและอินโฟกราฟิก และ (2) กิจกรรมการลงพื้นที่ซึ่งมีการหวังผลทางการเมืองในการแนะนำตัว สร้างความจดจำ สร้างความคุ้นเคย ไว้วางใจ เชื่อมั่น ศรัทธา มีทัศนคติที่ดีตลอดจนมีความนิยมต่อผู้สมัครรับเลือก และ 3) ช่วงโค้งสุดท้ายก่อนการเลือกตั้ง มีการกำหนดประเด็นเนื้อหา (1) นโยบายหลักและนโยบายในแต่ละพื้นที่ (2) ซึ่งมีการหวังผลทางการเมืองในการตกย้ำให้เห็นภาพในอนาคตของนโยบายรวมทั้งสร้างความหวัง ความเชื่อมั่น ศรัทธา และไว้วางใจของประชาชนที่มีต่อนโยบายในการพัฒนาจังหวัด พื้นที่ และอำเภอของผู้สมัคร สอดคล้องกับงานวิจัยของสอดคล้องกับงานวิจัยของ Khanthaboon (2019) เรื่องการสื่อสารผ่านแอปพลิเคชันไลน์เพื่อสร้างความนิยมทางการเมืองของผู้สมัครรับเลือกตั้งนายกเทศมนตรีนครตรัง ทีมต้นกล้านครตรัง โดยศึกษาการกำหนดประเด็นเนื้อหา ประเด็นเนื้อหาช่วงก่อนเริ่มต้นหาเสียง ได้แก่ ชีวิต แนวคิด และประสบการณ์ความรู้ความสามารถของผู้นำทีมต้นกล้านครตรัง และนโยบายด้านต่าง ๆ ประเด็นเนื้อหาการสื่อสารช่วงระหว่างการหาเสียง ได้แก่ กิจกรรมและการมีส่วนร่วมของทีมต้นกล้านครตรัง ตลอดจนความเคลื่อนไหวกิจกรรมทางสังคมของสมาชิกกลุ่มไลน์ที่สำคัญ แนวคิดและนโยบายที่โดดเด่นของผู้นำและทีมต้นกล้านครตรัง และประเด็นเนื้อหาการสื่อสารโค้งสุดท้ายของการหาเสียง ได้แก่ นโยบายที่สำคัญจริง ๆ และการรายงานกิจกรรมก่อนการปราศรัยหาเสียง

บรรยากาศการปราศรัยหาเสียง บรรยากาศภายหลังการเปิดเวทีปราศรัยหาเสียง และ เกาะติดสถานการณ์การหาเสียงของกลุ่มและรายงานเป็นระยะ ๆ

3. กลยุทธ์การหาเสียงเลือกตั้งผ่านสื่อสังคมออนไลน์ ประกอบด้วย 1) กลยุทธ์หาเสียงผ่านแกนนำแบบดาวกระจาย ได้มีการสร้างแกนนำการสื่อสารตามพื้นที่ทั้ง 16 อำเภอ ด้วยการบริหารจัดการและการธำรงรักษาแกนนำอย่างเป็นระบบ มีการอบรมให้ความรู้แก่แกนนำมีหลายด้าน โดยเฉพาะด้านทักษะการสื่อสาร ทั้งการพูด การโน้มน้าวใจ การเขียนข้อความแสดงความคิดเห็นและการประชาสัมพันธ์ในสื่อสังคมออนไลน์ ทั้งการแนะนำเว็บไซต์ และเฟซบุ๊กของผู้สมัครรับเลือกตั้ง เป็นต้น โดยฝ่ายจัดการที่ดูแลไลน์กลุ่มต่างๆจะส่งสารต่างๆพร้อมๆกันให้แกนนำนำไปสื่อสารต่อกับประชาชนในพื้นที่ 2) กลยุทธ์การหาเสียงด้วยเนื้อหาหลัก ประกอบด้วย 3 ส่วนที่สำคัญคือ (1) ประวัติและภูมิหลัง (2) แนวคิดและวิสัยทัศน์ และ (3) นโยบาย เพราะผู้สมัครมีประวัติและภูมิหลังที่ดี มีแนวคิดและวิสัยทัศน์ที่ดีสอดคล้องกับความต้องการผู้นำของประชาชนในการพัฒนาจังหวัด ด้วย และนโยบายที่มุ่งแก้ปัญหาและตอบสนองความต้องการของประชาชนในจังหวัด พื้นที่และอำเภอ 3) กลยุทธ์การเลือกใช้สื่อเพื่อเจาะกลุ่มเป้าหมาย ประกอบด้วย (1) เว็บไซต์เพื่อเจาะกลุ่มผู้ที่สนใจข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับผู้สมัคร แนวคิด วิสัยทัศน์ และนโยบายของผู้สมัครรับเลือกตั้ง สำหรับกลุ่มข้าราชการ กลุ่มนักธุรกิจ กลุ่มที่รอการตัดสินใจ และกลุ่มประชาชนในสังคมเมือง (2) เฟซบุ๊ก เพื่อเจาะกลุ่มผู้ใช้เฟซบุ๊ก ที่อายุ 30 ปีขึ้นไป และมีอยู่จำนวนมาก และ (3) ไลน์กลุ่ม เพื่อเจาะกลุ่มเป้าหมายเฉพาะที่จะมาเป็นแกนนำจาก 16 อำเภอ ในจังหวัดสงขลา เพื่อเป็นศูนย์กลางในการกระจายข้อมูลและข่าวสารพร้อมการตอบโต้ทาง การเมืองของผู้สมัครรับเลือกตั้งไปยังพื้นที่ต่างๆทั้งจังหวัดสงขลา รวมทั้งการรับข้อมูลข่าวสารความเคลื่อนไหวของกลุ่มจากในพื้นที่ด้วย และ 4) กลยุทธ์การประเมินผลการสื่อสาร ประกอบด้วย (1) การประเมินจากการพูดคุยในร้านน้ำชา (2) ประเมินจากการติดตามและการแสดงความคิดเห็นผ่านสื่อสังคมออนไลน์ (3) ประเมินจากการวิจัยด้วยการสำรวจ เป็นวิธีการประเมินที่ผู้สมัครรับเลือกตั้ง และ (4) ประเมินจากแกนนำการ

สื่อสาร สอดคล้องกับงานวิจัยของ Khamthaboon (2019) เรื่อง การสื่อสารผ่านแอปพลิเคชันเพื่อสร้างความนิยมทางการเมืองของผู้สมัครรับเลือกตั้งนายกเทศมนตรีนครตรัง ทีมต้นกล้านครตรัง เกี่ยวกับการใช้กลยุทธ์การสร้างเครือข่ายบนแอปพลิเคชันไลน์ ทั้งกลุ่มใหญ่ กลุ่มย่อย มีแม่ข่าย มีลูกข่ายของทีมต้นกล้านครตรังให้มีส่วนร่วม โดยมีการสื่อสารระหว่างกันเพื่อการสนับสนุนเพื่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลงและความเข้าใจ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Boonsiri (2021) เรื่องการสื่อสารผ่านเฟซบุ๊กแฟนเพจเพื่อสร้างความนิยมทางการเมืองของผู้สมัครรับเลือกตั้งนายกเทศมนตรีนครตรัง ทีมต้นกล้านครตรัง ที่ศึกษากลยุทธ์และกลวิธีการสื่อสาร โดยมีกลยุทธ์ประเมิณผล การสื่อสารทุกรูปแบบ ได้แก่ กลวิธีการประเมินจากการพูดคุยในร้านน้ำชา โดยประเมินจากการพูดคุยในร้านน้ำชา เพราะเป็นวัฒนธรรมของประชาชนทางภาคใต้ที่มีความสนใจเรื่องการบ้านการเมือง มีการติดตามข่าวสารของบ้านเมืองผ่านช่องทางต่างๆ ประเมินจากการติดตามและการแสดงความคิดเห็นผ่านหน้าแฟนเพจ ซึ่งผู้ดูแลเพจสามารถสรุปและแสดงผลจากการโพสต์แต่ละครั้งได้โดยง่าย ทำให้ทีมสามารถประเมินการสื่อสารที่ได้สื่อสารผ่านเฟซบุ๊กแฟนเพจ ว่ามีความน่าสนใจเพียงใดจากยอดที่ปรากฏ ว่าดีหรือไม่อย่างไร ชอบหรือไม่อย่างไร ตลอดจนมีความคิดเห็นอย่างไร เพื่อให้ทราบถึงการรับรู้ของประชาชน ความรู้ความเข้าใจ ทศนคติของประชาชน ตลอดจนพฤติกรรมต่าง ๆ ของประชาชนที่มีต่อการสื่อสารผ่านเฟซบุ๊กแฟนเพจของทีม และประเมินจากการวิจัยด้วยการสำรวจ และประเมินจากแกนนำการสื่อสาร การให้แกนนำของทีมซึ่งกระจายอยู่ในเขตเลือกตั้งครอบคลุมทั้งพื้นที่ ลงพื้นที่เพื่อพบปะพูดคุย และนำไปสู่ประเด็นที่ทีมต้นกล้านครตรังได้โพสต์ผ่านเฟซบุ๊กแฟนเพจของทีม เพื่อให้แกนนำของทีมได้ทราบถึงการรับรู้ของประชาชน ความรู้ความเข้าใจ ทศนคติของประชาชน ตลอดจนพฤติกรรมต่าง ๆ ของประชาชน

ข้อเสนอแนะ

การหาเสียงเลือกตั้งผ่านสื่อสังคมออนไลน์เป็นสิ่งที่จำเป็นมาก ๆ ในปัจจุบัน และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในทางการเมืองในระดับท้องถิ่นได้จริง ๆ ทั้งการสื่อสารประวัติและภูมิหลัง แนวคิดและวิสัยทัศน์ นโยบาย และหมายเลขผู้สมัคร เป็นต้น หากแต่การหาเสียงเลือกตั้งหรือผู้สมัครรับเลือกตั้งในระดับท้องถิ่น ต้องให้ความสนใจและให้ความสำคัญ โดยต้องมีการมอบหมายบุคคลากรผู้รับผิดชอบประจำ และมีที่ปรึกษาที่มีความเชี่ยวชาญและเข้าใจในบริบททางการเมือง กฎหมายเลือกตั้ง พื้นที่ ตลอดจนผู้สมัคร และธรรมชาติของประชาชนในพื้นที่ โดยทางผู้สมัครต้องมีส่วนร่วมในการสร้างสรรค์ในประเด็นเนื้อหา การออกแบบสื่อ และการผลิตสื่อที่มีคุณภาพ เพราะสิ่งเหล่านี้จะนำมาซึ่งความสำเร็จในการหาเสียงเลือกตั้ง

References

- Boonsiri, K. (2021). Communication via Facebook fan page to create political popularity of candidates for Prime Minister of Trang City. *St. John's Journal*, 24(35), 106 - 126. [in Thai]
- Chaleisap, S. (2019). *What kind of "campaign"? To satisfy "Thai people"*. <https://siamrath.co.th> [in Thai]
- Berlo, B. (1960). *The Process of communication*. New York: Holt Rinehart and Winston.
- Khanthaboon, K. (2019). Concerning communication via LINE application to build political popularity of the candidates for the mayor of Trang City The seedling team, Nakorn Trang. *National Conference "The 12th Rajamangala Surin" Research and Innovation for New Economic Development at Rajamangala University of Technology Isan Surin Campus*, 19(1), c54-c69. [in Thai]

- Muangtum, N. (2021). *Statistics report Thailand digital stat 2021 from we are social*.
<https://www.everydaymarketing.co> [in Thai]
- Office of the Royal Thai Council. (2011). *The radio script of the program "Know Rak Thai" broadcasted on the Radio Station of Thailand*.
<http://www.royin.go.th/> [in Thai]
- Pattanasriwichian, S. (2019). Strategies for using social media for political campaigns in the social network era. *Payap University Journal*, 29(1), 28. [in Thai]
- Phuanglek, W. (2019). Communication through Facebook fan pages and their effects on Facebook fan page owners: a case study of popular Facebook fan pages in Thailand. *Academic Journal Suvarnabhumi Institute of Technology*, 19(1), 17-33. [in Thai]
- Political. (2013). *Communication in a new era: A cross-national perspective*. London: Routledge Williamson Andy. <http://www.ipu.org>
- Sudbanth, S. (2016). The power of the diversity of world news: A case study of the sabotage of Paris. *Journal of the Royal Thai Society*, 41(2), 371. [in Thai]
- Sukchaichaya, C. (2019). Thai political communication via social media: A case study of Facebook page Suthep Thaugsuban. *Academic Journal of MMU*, 8(1), 356.
- Thaksinwarajarn, W. (2011). Political communication on social networks. *Executive Journal*, 31(2), 217-222. [in Thai]
- Tuansiri, E. (2020). Online political campaign. A case study of the three southern border provinces. *King Prajadhipok's Institute Journal*, 20(1), 41-42. [in Thai]
- Vedel, T. (2003). *Political communication in the age of internet*. Wolfsburg.

Youngprasert, W. (2018). Setting status on Facebook fan page. "Teacher outside the box". *Graduate School Silpakorn University*, 18(1), 2. [in Thai]

Author

Dr.Karn Boonsiri

Communication Innovation for Political and Local Administration

Program, School of Communication Arts

Sukhothai Thammathirat Open University

Bang Phut, Pak Kret District Nonthaburi Province 11120

Tel.: 0850-199991 E-mail:karnboonsiri@gmail.com

รูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะตามพระราชโบายด้านการศึกษาใน
สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวแบบมีส่วนร่วมชุมชน รัฐ-บ-ว-ร : กรณีศึกษา
ตำบลโคกกลาง อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์

Character Development Model according to the Education Policy of
His Majesty the King Community Participation Form, Rath-Baan-
Wat-Rongrean: A Case Study at Khok Klang Sub-district,
Lam Plaimat District, Buriram Province

ธนกร เพชรสินจร ¹/ ภัทรพล ทศมาศ ²/ ชาวลิต คิมภูเขียว ³

Thanakorn Phetsinchorn / Pattarapon Tossamas / Chaowalit Kuempukhieo

¹⁻²อาจารย์สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

Lecturer Public Administration Program, Faculty of Humanities and Social Sciences,
Buriram Rajabhat University

³อาจารย์สาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

Lecturer English Program, Faculty of Humanities and Social Sciences,
Buriram Rajabhat University

Received: October 31, 2022

Revised: December 15, 2022

Accepted: December 22, 2022

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องกลมกลืนของรูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะตามพระราชโบายด้านการศึกษาในสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว แบบมีส่วนร่วมชุมชน รัฐ-บ-ว-ร : กรณีศึกษา ตำบลโคกกลาง อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ที่พัฒนาขึ้นมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ พบว่า หลังปรับโมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ทุกค่า ค่า p-value มีนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ

0.000 น้อยกว่าค่าที่กำหนด 0.05 ค่าไค-สแควร์ (χ^2) มีค่าเท่ากับ 588.205 ค่าองศาอิสระ (df) มีค่าเท่ากับ 198 ค่าสัดส่วนไค-สแควร์ (χ^2/df) มีค่าเท่ากับ 2.970 น้อยกว่าค่าเกณฑ์ที่กำหนด คือ < 5 (ในกรณีโมเดลมีความซับซ้อน) ค่าดัชนีวัดระดับความสอดคล้องเปรียบเทียบ (TLI) เท่ากับ 0.960 (เกณฑ์ที่กำหนด > 0.90) มีดัชนีวัดระดับความสอดคล้องเปรียบเทียบ (CFI) เท่ากับ 0.972 (เกณฑ์ที่กำหนด > 0.95) มีค่ารากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน (SRMR) เท่ากับ 0.050 (เกณฑ์ที่กำหนด < 0.05) มีค่าความคลาดเคลื่อนในการประมาณค่าพารามิเตอร์ (RMSEA) เท่ากับ 0.072 (เกณฑ์ที่กำหนดระหว่าง 0.05 – 0.08) ถือว่าผ่านเกณฑ์ที่กำหนดทุกค่าซึ่งแสดงให้เห็นว่าโมเดลมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย

คำสำคัญ: รูปแบบการพัฒนาชุมชน, พระราโชบาย, รัฐ-บ-วร

Abstract

The objective of this research was to examine the coherence of the model for the development of characteristics according to the King's educational initiatives community participation form, Rath-Baan-Wat-Rongrean: A case study at Khok Klang sub-district, Lam Plaimat district, Buriram province. The developed p-value was consistent with the empirical data. It was found that after adjusting the model, the p-value was statistically significant, equal to 0.000, less than the specified value (0.05) was 588.205, the degree of freedom (df) was 198, the chi-square ratio (mean/df) was 2.970, the Tucker-Lewis index (TLI) of 0.960 (required criterion > 0.90), the comparative fit index (CFI) of 0.972 (required criterion > 0.95), Standardized Root Mean Square Residual (SRMR) was 0.050 (Criteria < 0.05), and Root Mean Square Error of Approximation (RMSEA) was 0.072 (Criteria set

between 0.05 – 0.08). All criteria were met. This showed that the model was consistent with the empirical data, and it was with the research hypothesis.

Keywords: community development model, royal policy, Rath-Baan-Wat-Rongrean

บทนำ

การจัดการศึกษาของไทยในอดีตตั้งแต่สมัยสุโขทัยจนถึงกรุงรัตนโกสินทร์ ตอนต้นนั้นเป็นการจัดการศึกษา โดยชุมชนหรือท้องถิ่นที่มีวัดเป็นศูนย์กลางของการจัดการศึกษาโดยการถ่ายทอดของพระสงฆ์เป็นหลัก (Wat Mahanparam School, 2014,p.90) หากย้อนรอยการเรียนรู้ในอดีตจะเห็นว่า การเรียนรู้พื้นฐานชีวิตเกิดจากบ้าน คือ คนในครอบครัว ในชุมชนท้องถิ่นและจากวัด การเปลี่ยนแปลงการศึกษาเป็นไปตามยุคสมัย ระบบโรงเรียนจึงเกิดขึ้นตามแนวทฤษฎีการบริหารการศึกษาแบบตะวันตก โรงเรียนกลายเป็นศูนย์กลางในการจัดการศึกษาให้กับชุมชนแทนวัดและบ้าน (Summat, 2016)

แนวคิดคุณลักษณะตามพระราชโองบายด้านการศึกษาของพระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 10 การศึกษาต้องมุ่งสร้างพื้นฐานให้แก่ผู้เรียน 4 ด้าน ประกอบด้วย มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง – มีคุณธรรม มีงานทำ – มีอาชีพ และเป็นพลเมืองดี เป็นแนวคิดและรูปแบบที่รัฐบาลปัจจุบันได้ใช้เป็นแนวทางการพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ตามนโยบายของรัฐบาลในข้อที่ 4 นโยบายการศึกษาและเรียนรู้การทำนุบำรุงศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม และมีส่วนสำคัญในการร่วมขับเคลื่อนการดำเนินการตามพระราชโองบายด้านการศึกษาให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ ทุกภาคส่วนจำเป็นต้องใช้วิธีการที่หลากหลายทั้งที่เป็นศาสตร์และศิลป์ มาประยุกต์ใช้เพื่อให้รูปแบบการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนมีศักยภาพและพัฒนาให้ทันต่อสภาวะการเปลี่ยนแปลงของสังคม การรับรู้ของเด็ก และปรับใช้เทคโนโลยีที่เกิดขึ้นใหม่ (Emerging technology) ที่เข้ามามีบทบาทในการเรียนรู้ของมนุษย์

สูงมาก สื่ออิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ เช่น โทรศัพท์มือถือคอมพิวเตอร์สามารถช่วยให้ผู้เรียนจำนวนมากที่กระจายกันอยู่ในพื้นที่ต่าง ๆ ของประเทศได้รับรู้และเรียนรู้ข่าวสารข้อมูลต่าง ๆ ได้อย่างกว้างขวางและทั่วถึง (Khammani, 2017) สื่ออินเทอร์เน็ตได้กลายเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตในศตวรรษที่ 21 โดยเป็นสถานที่ทำงาน เล่น สื่อสาร และเรียนรู้ได้ง่ายดาย (Mangkang, 2018) การใช้อินเทอร์เน็ตในโลกดิจิทัลอย่างมีประสิทธิภาพ และปลอดภัยด้วย (Sanguankaew, 2018)

จากเหตุผลดังกล่าวคณะผู้วิจัยจึงพัฒนาเครื่องมือวัดรูปแบบการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในตำบลโคกกลาง อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ ว่ามีความสอดคล้องกับพระราโชบายด้านการศึกษา ดังกล่าวหรือไม่ เพื่อจะได้หาแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะตามพระราโชบายด้านการศึกษาในสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว แบบมีส่วนร่วมชุมชน รัฐ-บ-ว-ร กรณีศึกษา : ตำบลโคกกลาง อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ต่อไป

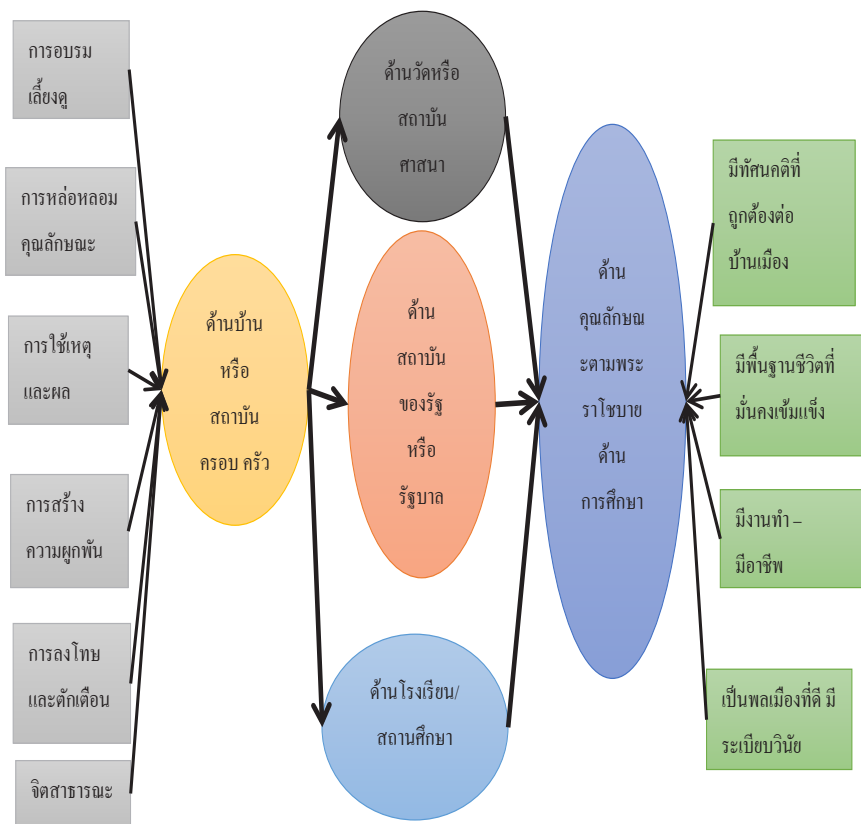
วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องกลมกลืนของรูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะตามพระราโชบายด้านการศึกษาในสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว แบบมีส่วนร่วมชุมชน รัฐ-บ-ว-ร : กรณีศึกษา ตำบลโคกกลาง อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ที่พัฒนาขึ้นมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

ภาพ 1

กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. กำหนดข้อมูลจำเพาะ โมเดล (specification of the model)
2. ระบุความเป็นไปได้ค่าเดียวของโมเดล (identification of the model)
3. ประมาณค่าพารามิเตอร์ของโมเดล (parameter estimation form the model)
4. ตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดล (goodness-of fit measures) และหากโมเดลไม่สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ก็จะดำเนินการในขั้นตอนที่ 5
5. การปรับโมเดล (model modification indexes: MI)
6. เมื่อปรับโมเดลสมมติฐานจนมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์แล้วจึงแปลความหมาย นำค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางที่ได้จากการคำนวณมาอธิบายความสัมพันธ์เชิงเหตุและผล โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางที่มีนัยสำคัญทางสถิติมาแทนค่าในโมเดล ค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางจะบอกขนาดอิทธิพล และทิศทางของตัวแปรเหตุต่อตัวแปรผล และผลที่ได้ คือ โมเดลสมการ โครงสร้างที่มีความสอดคล้องสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีบริบูรณ์ขึ้นไปในตำบลโคกกลาง อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 9,232 คน (Khok Klang Subdistrict Administrative Organization Office, 2022)
2. กลุ่มตัวอย่าง
ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 383 คน โดยการกำหนดกลุ่มตัวอย่างตามตารางสุทธาโรยามาเน่ (TARO YAMANE) ที่มีระดับความเชื่อมั่น 95.5% และความคลาดเคลื่อน $\pm 5\%$ (Suwannarak, 2012, p.146) แล้วทำการสุ่มให้กระจายไปตามอำเภอต่าง ๆ โดยวิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีการจับฉลาก

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบ่งออกเป็น 6 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านคุณลักษณะตามพระราชโบายด้านการศึกษา

ตอนที่ 3 แบบสอบถามระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ ด้านสถาบันของรัฐหรือรัฐบาล

ตอนที่ 4 แบบสอบถามระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ ด้านวัดหรือสถาบันศาสนา

ตอนที่ 5 แบบสอบถามระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ ด้านบ้านหรือสถาบันครอบครัว

ตอนที่ 6 แบบสอบถามระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ ด้านโรงเรียน/สถานศึกษา

การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

1. ศึกษาหลักการ แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวข้อง
2. กำหนดนิยามปฏิบัติการของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยทุกชุดโดยอาศัยทฤษฎีและงานวิจัย

3. ดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ในการสร้างแบบสอบถาม คณะผู้วิจัยจะคำนึงถึงการสร้างแบบสอบถามให้เป็นไปตามหลักวิชาการที่ถูกต้อง

4. การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือโดยดำเนินการ ดังนี้

4.1 การตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) โดยการหาดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามเชิงปฏิบัติการและตัวบ่งชี้ของตัวแปรสังเกตในตัวแปรแฝงแต่ละตัว (Item-objective Congruence: IOC) แล้วคัดเลือกข้อที่มีค่า IOC ของแบบสอบถามที่มีค่ามากกว่า 0.50 ขึ้นไปมาใช้ ดังนั้น สามารถตัดสินใจได้ว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องเหมาะสมหรือมีความตรงเชิงเนื้อหาหรือไม่

4.2 การตรวจสอบหาค่าความเชื่อมั่น (reliability) ของแบบสอบถามเป็นรายตัวแปรแฝงและโดยรวม โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (alpha coefficient) โดยใช้วิธีของครอนบาค (Cronbach) ค่าที่สูงแสดงว่าแบบสอบถามมีความน่าเชื่อถือมาก ค่าที่ได้ควรอยู่ระหว่าง 0.60 -1.00 แสดงว่ามีความสอดคล้องภายในและสามารถนำไปใช้ได้

การวิเคราะห์ข้อมูล

จากวัตถุประสงค์การวิจัย เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องกลมกลืนของรูปแบบที่พัฒนาขึ้นมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ใช้สถิติวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง (structural equation model: SEM) ซึ่งเป็นการบูรณาการของสถิติวิเคราะห์ที่สำคัญ คือ การวิเคราะห์องค์ประกอบ (factor analysis) การวิเคราะห์เส้นทางอิทธิพล (path analysis) คณะผู้วิจัยจึงใช้เกณฑ์ในการตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างโมเดลที่คณะผู้วิจัยพัฒนาขึ้นกับข้อมูลเชิงประจักษ์ สรุปได้ตามตาราง 1

ตาราง 1

ค่าสถิติที่ใช้ในการตรวจสอบความสอดคล้องของ โมเดลสมการ โครงสร้างตาม สมมติฐานกับข้อมูลเชิงประจักษ์

สถิติที่ใช้วัดความสอดคล้อง	ระดับการยอมรับ
1. ค่าไค-สแควร์ (χ^2)	χ^2 ที่ไม่มีนัยสำคัญหรือค่า P-value สูงกว่า 0.05
2. ค่าสัดส่วน χ^2 / df	มีค่าไม่ควรเกิน 2.00
3. ค่า GFI, AGFI, CFI	มีค่าตั้งแต่ 0.90 – 1.00 แสดงว่า โมเดลมีความสอดคล้อง
4. ค่า Standardized RMR, RMSEA	มีค่าต่ำกว่า 0.05
5. ค่า CN	สูงกว่าหรือเท่ากับ 200 ของกลุ่มตัวอย่าง
6. ค่า largest standardized residual	มีค่า -2 ถึง 2

การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในปัจจัยด้วยตนเอง และระหว่างปัจจัยได้กำหนดเกณฑ์การแปลความหมายดังนี้ (Boontham, 2010) โดยมีเกณฑ์เพื่อแสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ดังนี้

0.71 – 1.00 หมายถึง มีความสัมพันธ์กันมาก

0.31 – 0.70 หมายถึง มีความสัมพันธ์กันปานกลาง

0.01 – 0.30 หมายถึง มีความสัมพันธ์กันน้อย

ผลการวิจัย

ผลการตรวจสอบความสอดคล้องกลมกลืนของโมเดลสมการโครงสร้างรูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะตามพระราชโบายด้านการศึกษาในสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวแบบมีส่วนร่วมชุมชน รัฐ-บ-ว-ร : กรณีศึกษาดำบลโคกกลาง อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า โมเดลสมการโครงสร้างรูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะตามพระราชโบายด้านการศึกษาในสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว แบบมีส่วนร่วมชุมชน รัฐ-บ-ว-ร : กรณีศึกษาที่ตำบลโคกกลาง อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ตามสมมติฐานที่คณะผู้วิจัยพัฒนาขึ้นที่สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ดังแสดงในตาราง 2 - 3 และภาพ 2

ตาราง 2

ค่าสถิติความสอดคล้องกลมกลืนของโมเดลสมการ โครงสร้างที่คณะผู้วิจัยพัฒนาขึ้นกับข้อมูลเชิงประจักษ์หลังปรับโมเดลการวิจัย

ค่าดัชนี	เกณฑ์ที่ใช้พิจารณา	ค่าสถิติ	ผลการพิจารณา
χ^2 - test	$p < 0.05$	0.000	ผ่านเกณฑ์
χ^2 / df	< 2.00	$588.205 / 198 = 2.970$	ผ่านเกณฑ์
TLI	> 0.90	0.960	ผ่านเกณฑ์

ตาราง 2 (ต่อ)

ค่าดัชนี	เกณฑ์ที่ใช้พิจารณา	ค่าสถิติ	ผลการพิจารณา
CFI	> 0.95	0.972	ผ่านเกณฑ์
SRMR	< 0.05	0.050	ผ่านเกณฑ์
RMSEA	< 0.05	0.072	ผ่านเกณฑ์

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง 2 พบว่า ค่า p-value มีนัยสำคัญทางสถิติ เท่ากับ 0.000 ผลการพิจารณาผ่านเกณฑ์ ค่าไค-สแควร์ (χ^2) มีค่าเท่ากับ 588.205 และ ค่าองศาอิสระ (df) มีค่าเท่ากับ 198 ค่าสัดส่วนไค-สแควร์ (χ^2 / df) มีค่าเท่ากับ 2.970 ค่าดัชนีวัดระดับความสอดคล้องเปรียบเทียบ (TLI) เท่ากับ 0.960 มีดัชนีวัดระดับความ สอดคล้องเปรียบเทียบ (CFI) เท่ากับ 0.972 มีค่ารากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของความ คลาดเคลื่อนมาตรฐาน (SRMR) เท่ากับ 0.050 มีค่าความคลาดเคลื่อนในการประมาณ ค่าพารามิเตอร์ (RMSEA) เท่ากับ 0.072 ซึ่งทุกค่าเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด ดังแสดง ในตาราง 3

ตาราง 3

ค่าน้ำหนักองค์ประกอบของตัวแปรใน โมเดลสมการ โครงสร้างที่สอดคล้องกลมกลืน กับข้อมูลเชิงประจักษ์หลังปรับ โมเดล

ตัวแปร	น้ำหนัก			
	องค์ประกอบ (λ)	SE	T	R ²
ด้านการกำหนดนโยบาย	0.935	0.008	106.663	0.870
ด้านการสื่อสารหรือการ ประชาสัมพันธ์นโยบาย	0.938	0.008	125.209	0.891

ตาราง 3 (ต่อ)

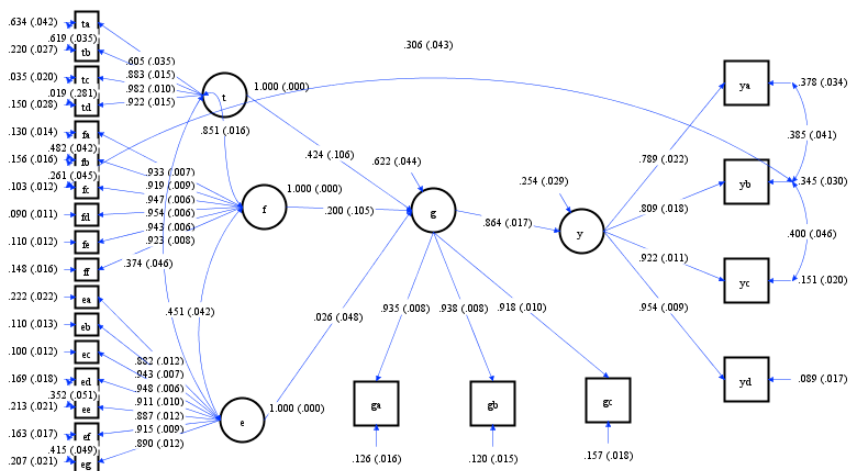
ตัวแปร	น้ำหนัก			
	องค์ประกอบ (λ)	SE	T	R ²
ด้านการมีส่วนร่วมจากภาคประชาชน	0.918	0.010	88.976	0.832
ด้านการส่งสอนคุณธรรมจริยธรรม	0.605	0.029	22.464	0.432
ด้านการปลูกฝังความเชื่อและความศรัทธา	0.883	0.013	66.919	0.787
ด้านการทำกิจกรรมทางสังคม	0.982	0.009	104.338	0.787
ด้านการเคารพกฎระเบียบกติกา	0.922	0.014	66.269	0.843
ด้านการอบรมเลี้ยงดู	0.933	0.009	105.758	0.841
ด้านการหล่อหลอมคุณลักษณะ	0.919	0.010	88.680	0.806
ด้านการใช้เหตุและผล	0.947	0.006	155.670	0.906
ด้านการสร้างความผูกพัน	0.954	0.008	121.585	0.863
ด้านการลงโทษและตักเตือน	0.943	0.007	143.450	0.892
ด้านจิตสาธารณะ	0.923	0.008	112.093	0.852
ด้านความรับผิดชอบ	0.882	0.012	75.003	0.785
ด้านความมีระเบียบวินัย	0.943	0.007	144.380	0.897
ด้านความซื่อสัตย์สุจริต	0.948	0.006	160.429	0.905
ด้านความอดทน	0.911	0.010	94.677	0.831
ด้านการใฝ่เรียนรู้	0.887	0.013	66.897	0.772
ด้านการอบรม สั่งสอน ชี้แนะ	0.915	0.009	96.603	0.840
ด้านการถ่ายทอดความรู้	0.890	0.012	71.166	0.770

จากตาราง 3 ผลการตรวจสอบความสอดคล้องกลไกโมเดลโครงสร้างรูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะตามพระราชบัญญัติการศึกษาในสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวแบบมีส่วนร่วมชุมชน รัฐ-บ-ว-ร : กรณีศึกษาตำบลโคกกลาง อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์พบว่า ตัวแปรที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมากที่สุด คือ ด้านการทากิจกรรมทางสังคม (TC) มีน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ 0.982 ส่วนตัวแปรที่มีค่าน้ำหนักน้อยที่สุด คือ ด้านการปลูกฝังความเชื่อและความศรัทธา (TB) และด้านความรับผิดชอบ (EA) มีน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ 0.882

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ของตัวแปรสังเกตได้ พบว่า ตัวแปรสังเกตได้มีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์อยู่ระหว่าง 0.432 – 0.906 โดยตัวแปรที่มีสัมประสิทธิ์การพยากรณ์สูงสุด คือ ด้านการใช้เหตุและผล (FC) มีค่าเท่ากับ 0.906 ส่วนตัวแปรที่มีสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ต่ำสุด คือ ด้านการสั่งสอนคุณธรรมจริยธรรม (TA) มีค่าเท่ากับ 0.432 ดังแสดงในแผนภาพ 2

ภาพ 2

ภาพไดอะแกรมโมเดลสมการโครงสร้างที่สอดคล้องกลไกกับข้อมูลเชิงประจักษ์หลังปรับโมเดล

Chi – square = 588.205, df = 298, p = 2.970, CFI = 0.972, TLI = 0.960, SRMR = 0.050, RMSEA

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย การตรวจสอบความสอดคล้องกลมกลืนของโมเดลสมการ โครงสร้างรูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะตามพระราโชบายด้านการศึกษาในสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว แบบมีส่วนร่วมชุมชน รัฐ-บ-ว-ร : กรณีศึกษาตำบลโคกกลาง อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ ที่พัฒนาขึ้นมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรแตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 ทุกคู่ และค่าสหสัมพันธ์ทุกคู่มีค่าเป็นบวกอยู่ระหว่าง 0.151 ถึง 0.924 ขนาดความสัมพันธ์อยู่ในระดับมาก ($0.70 < r < 1.00$) แสดงให้เห็นว่าลักษณะความสัมพันธ์ของตัวแปรที่ศึกษาเป็นความสัมพันธ์เชิงเส้นตรง โดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงสุดเป็นความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร

การตรวจสอบความสอดคล้องกลมกลืนของโมเดลสมการ โครงสร้างที่พัฒนาขึ้นมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ก่อนปรับ โมเดลการวิจัย พบว่าการตรวจสอบในครั้งแรกไม่มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ การปรับค่าดัชนีปรับโมเดล(model modification indices: MI) ที่พิจารณาความเป็นไปได้ในเชิงทฤษฎี เป็นการปรับค่าที่โปรแกรมเสนอแนะหรือค่ามากที่สุดก่อน ซึ่งเป็นค่าสถิติเฉพาะของพารามิเตอร์แต่ละตัวมีค่าเท่ากับค่าไค-สแควร์ที่ลดลง เมื่อกำหนดให้พารามิเตอร์ตัวนั้นเป็นพารามิเตอร์อิสระหรือมีการผ่อนคลายข้อกำหนดเงื่อนไขบังคับของพารามิเตอร์นั้นได้ด้วยการกำหนดความคลาดเคลื่อนในการวัดตัวแปรสังเกต และความคลาดเคลื่อนมีความสัมพันธ์กันได้ (Wirachchai, 1999) จึงพบว่าโมเดลสมการ โครงสร้างที่คณะผู้วิจัยพัฒนาขึ้นจากทฤษฎีและงานวิจัยมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยพิจารณาจากค่าสถิติต่าง ๆ คือค่าไค-สแควร์ (χ^2) มีค่าเท่ากับ 588.205 และค่าองศาอิสระ (df) ค่าเท่ากับ 198 ค่าสัดส่วนไค-สแควร์ (χ^2/df) มีค่าเท่ากับ 2.970 ค่าดัชนีวัดระดับความสอดคล้องเปรียบเทียบ (TLI) เท่ากับ 0.960 มีดัชนีวัดระดับความสอดคล้องเปรียบเทียบ (CFI) เท่ากับ 0.972 มีค่ารากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน (SRMR) เท่ากับ 0.050 มีค่าความคลาดเคลื่อนในการประมาณค่าพารามิเตอร์

(RMSEA) เท่ากับ 0.072 ซึ่งทุกค่าเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด เหตุผลที่ผลการตรวจสอบความสอดคล้องโมเดลสมการ โครงสร้างรูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะตามพระราชบัญญัติการศึกษาในสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว แบบมีส่วนร่วมชุมชน รัฐ-บ-ว-ร : กรณีศึกษาตำบลโคกกลาง อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ ด้วยเหตุผลเกี่ยวกับโมเดลที่คณะผู้วิจัยพัฒนาขึ้น เป็นโมเดลที่ได้จากการพัฒนาจากการศึกษาทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และมีความตรงเชิงเนื้อหาและความตรงเชิงโครงสร้าง เนื่องจากในกระบวนการวิจัยได้มีการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) ของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และมีการตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้าง (construct validity) โดยการวิเคราะห์ห่อองค์ประกอบเชิงยืนยัน (confirmatory factor analysis) ซึ่งเป็นการวิเคราะห์โมเดลการวัดของแต่ละตัวแปร ก่อนการปรับโมเดลและในแต่ละโมเดลการวัดได้มาจากการตั้งเคราะห์ห่อองค์ประกอบนิยามเชิงปฏิบัติการและตัวบ่งชี้ที่ได้จากผลการศึกษาทฤษฎี เป็นโมเดลการวัดที่มีค่าสถิติผ่านเกณฑ์ที่กำหนดทุกโมเดล สังเกตได้จากมีค่าความเชื่อถือได้ของตัวแปรค่าเฉลี่ยความแปรปรวนที่ถูกสกัดได้ (average variance extracted) ด้วยของค์ประกอบ และค่าสัมประสิทธิ์การทำนายของสมการ โครงสร้างทุกโมเดลการวัดมีค่ามากกว่าเกณฑ์ที่กำหนดนอกจากนั้นยังเกิดขึ้นจากปรากฏการณ์จริงหรือแหล่งข้อมูลที่ให้ข้อมูลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ คือ ตำบลโคกกลาง อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการเก็บรวบรวมข้อมูลนั้น กลุ่มตัวอย่างมีปรากฏการณ์ที่มีความสอดคล้องกับทฤษฎี เนื่องจากการพัฒนาการเรียนรู้เกิดจากการสืบสาน การถ่ายทอดสิ่งที่ดีมีประโยชน์และการประสานสามัคคีกันของ บ้าน วัน โรงเรียน ในการถ่ายทอดองค์ความรู้สู่บุตรหลาน ซึ่ง (Atsakul, 2010) กล่าวว่า การเรียนรู้ของสมาชิกในสังคมทั้งทางตรงและทางอ้อมทั้งรูปแบบที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการถ่ายทอดวัฒนธรรมจากคนรุ่นหนึ่งไปยังคนอีกรุ่นหนึ่ง และเพื่อเป็นการพัฒนาบุคลิกภาพของ คนให้เป็นไปตามที่ต้องการของสังคม ตลอดจนเป็นการสร้างความเป็นตัวตนให้กับตนเอง เพื่อให้อยู่ในสังคมได้อย่างเหมาะสม เช่นเดียวกับ (Frederick & Gerald, 1972)

กล่าวถึงกระบวนการกล่อมเกลாதงสังคมว่า เป็นกระบวนการที่ได้เรียนรู้จากสังคม และการอยู่ร่วมกันของคนในกลุ่มเดียวกัน เพื่อรับทราบถึงระเบียบหลักปฏิบัติและหน้าที่ของตนเองที่เหมาะสม เช่น การพัฒนาคุณลักษณะตามพระราโชบายด้านการศึกษาในสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทั้ง 4 ด้าน คือ มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคงเข้มแข็ง มีงานทำ - มีอาชีพ และเป็นพลเมืองที่ดี มีระเบียบวินัย เป็นแนวทางในการพัฒนาทรัพยากรบุคคลที่ดี ที่มีคุณค่า เพื่อเตรียมความพร้อมสร้างความมั่นคงของชาติ ด้วยการยกระดับคุณภาพการศึกษาและพัฒนาท้องถิ่นการพัฒนาคนทุกช่วงวัยให้มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ มีวินัย และปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนที่นับถือ ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ปลูกฝังคนทุกช่วงวัยให้ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการคิด การปฏิบัติตน และคุณลักษณะในการดำเนินชีวิตในศตวรรษที่ 21 โดยอาศัยกลไกความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ประกอบด้วยภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาประชาชน ช่วยกันแก้ปัญหา และคิดหาทางสร้างอนาคตให้ประเทศไทย ส่งเสริมการเป็นพลเมืองที่ดีในระบอบประชาธิปไตย มีความปรองดองสมานฉันท์เพื่อสันติสุขในสังคมไทย สอดคล้องกับผลการศึกษาของ Tucker, Bachman, Klahr, Meza and Walters (2008) ได้ทำการศึกษาวิจัย เรื่องการติดต่อสื่อสารระหว่างโรงเรียนและบ้านในเขตชนบทของหมู่บ้านในแอฟริกาใต้ : ความหมายในการสอนและการศึกษาของครู พบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองเป็นกุญแจสำคัญในการเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เช่นเดียวกับ Caroline Koh (2012) ได้พัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและเพิ่มความสนใจในนักเรียนในการศึกษาคุณธรรม ศึกษาในประเทศสิงคโปร์ พบว่า นักเรียนได้พัฒนาเหตุผลเชิงจริยธรรมดังกลุ่มอายุที่กล่าวไว้ในทฤษฎีโคลเบอร์ก นักเรียนมีแรงจูงใจในการเป็นพลเมืองที่ดีและมีคุณธรรมในการศึกษา (CME) ผลการวิจัยยังแสดงความสัมพันธ์ถึงคุณธรรมซึ่งได้รับการพัฒนาขึ้น และ Grusec, Chaparro, Johnston & Sherman (2014) วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการให้ความสำคัญและการปฏิบัติตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการ ค่านิยม 12 ประการ และหลักคุณธรรม 5 ประการของนักเรียน

ผู้วิจัยเลือกใช้นวัตกรรมถ่ายทอดทางสังคม (Socialization) ที่เน้นปัจจัยด้านลักษณะครอบครัว บทบาทของครอบครัวและบทบาทครูซึ่งเป็นสถาบันที่มีอิทธิพลใกล้ชิดตัวเด็กและเยาวชนมากที่สุด โดยการถ่ายทอดทางสังคมในช่วงแรกของชีวิตเป็นการถ่ายทอดโดยพ่อแม่ผู้ให้การอบรมสั่งสอนเป็นส่วนใหญ่ และเด็กเป็นผู้รับการอบรมสั่งสอน

ข้อเสนอแนะ

ควรนำผลการพัฒนาคุณลักษณะตามพระราชบัญญัติการศึกษาในสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว แบบมีส่วนร่วมชุมชน รัฐ-บ-ว-ร ตำบลโคกกลาง อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ ไปเป็นโมเดลในการขับเคลื่อนการศึกษาในระดับจังหวัดต่อไป

Reference

- Atsakul, S. (2010). *Family institute: Development and change*. Bangkok: Chulalongkorn University Press. [in Thai]
- Elkin, F., & Gerald, H. (1972). *The child and society: The process of socialization*. New York: The Random House.
- Grusec, J. E., Chaparro, M. P., Johnston, M., & Sherman, A. (2014). *The development of moral behavior from a socialization perspective*. In M. Khammani, T. (2017). *Science of teaching: Knowledge for organizing effective learning Processes*. Bangkok: Chulalongkorn University Press. [in Thai]
- Kispreddarborisuthi, B. (2010). *Techniques for creating data collection tools for research work* (7th ed.). Bangkok: Sri Anan Printing. [in Thai]

information of Khok Klang Subdistrict Administrative Organization.

[http://www.kokklang.go.th/index.php?mod=blog&path=blog&id_sub=132
&id_type=1](http://www.kokklang.go.th/index.php?mod=blog&path=blog&id_sub=132&id_type=1)

- Koh, C. (2012). Moral development and student motivation in moral Education: A Singapore study. *Australian Journal of Education*; 56(1), 83-101.
- Mangkang, C. (2018). *A practical learning guide for improving the quality of education: King Bhumibol's Science: Learners as markers*. Chiang Mai: Department of Curriculum Teaching and Learning, Faculty of Education, Chiang Mai University. [in Thai]
- Tucker, C., Bachman, L., Klahr, J., Meza, N., & Walters. (2008). *International education*. Florida: University of Tennessee.
- Office of the Permanent Secretary, Ministry of Education. (2019). “*Report on the results of the promotion project supporting the implementation of the royal charter on education of His Majesty King Rama 10 into practice*”. Office of Education Region 17, Office of the Permanent Secretary, Ministry of Education. [in Thai]
- Sanguankaew, W. (2018). *Digital citizens*. [https://www.stou.ac.th/study/sumrit/1-59\(500\)/page2-1-59\(500\).html](https://www.stou.ac.th/study/sumrit/1-59(500)/page2-1-59(500).html) [in Thai]
- Summat, C. (2016). *Ban Wat Rongrean: Social interaction sustainable human development cycle*. <https://www.gotoknow.org/> [in Thai]
- Suwannarak, P. (2012). *Research methods in behavioral sciences and social sciences*. Department of Educational Testing and Research (10th ed.). Faculty of Education, Buriram: Buriram Rajabhat University. [in Thai]
- Wat Mahanparam School. (2014). *Archives of Wat Mahanaparam school under the*

royal patronage of Her Royal Highness Princess Maha Chakri Sirindhorn.

Bangkok: Modern Academic Center Co., Ltd. [in Thai]

Wirachchai, N. (1999). *Lisrail model: Analytical statistics for research*. Bangkok:

Chulalongkorn University Press. [in Thai]

Authors

Mr. Thanakorn Phetsinchorn

Lecturer of Public Administration Program

Tel: 084-559-0905

E-mail: theenic@windowsslive.com

Assoc.Prof. Dr. Pattarapon Tossamas

Lecturer of Public Administration Program

Mr. Chaowalit Kuemphukhiao

Lecturer of English Program

Faculty of Humanities and Social Sciences,

Buriram Rajabhat University

439 Jira Rd., Muang District, Buriram Province 31000

บริบทสภาพทางภูมิศาสตร์และวิถีชีวิตของชุมชน บ้านหัวเรือ จังหวัดอุบลราชธานี

Context of Ggeography and Way of Life of Ban Hua Ruea community in Ubon Ratchathani Province

สุรพล ชาสาน¹

Surapon Zasen

¹อาจารย์ประจำสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

Public administration Program, Faculty of Humanity and Social Science,
Ubon Ratchathani Rajabhat University

Received: September 14, 2022

Revised: November 29, 2022

Accepted: December 24, 2022

บทคัดย่อ

ชุมชนที่ตั้งถิ่นฐานในบริบทเชิงพื้นที่ท้องถื่นซึ่งกระจายอยู่มีวิถีชุมชนการดำรงอยู่และการปรับตัวของชุมชนภายใต้สภาพแวดล้อม สังคมและวัฒนธรรม และมีพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ต่อการเคลื่อนย้าย การกระจายและการตั้งถิ่นฐานของชุมชนบ้านหัวเรือในพื้นที่ที่มียุทธศาสตร์และอยู่ไม่ห่างไกลจากตัวเมือง การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบริบทและวิถีชีวิตของชุมชนบ้านหัวเรือ จังหวัดอุบลราชธานี และเพื่อเป็นข้อเสนอแนะในการเข้าใจบริบทและวิถีชุมชนกลุ่มเกษตรกรที่ปลูกพืชเศรษฐกิจและกลุ่มเลี้ยงสัตว์เศรษฐกิจเพื่อจำหน่ายสินค้าผ่านระบบออนไลน์ในยุคดิจิทัล กลุ่มเป้าหมายคือกลุ่มเกษตรกรและปราชญ์ผู้นำชุมชน จำนวน 25 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้คือแบบสัมภาษณ์เชิงลึกและสนทนากลุ่มย่อย การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยพรรณนาวิธีผลการวิจัยสามารถวิเคราะห์และจำแนกออกเป็น 6 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านบริบทสภาพทั่วไป 2) ด้านบริบทสภาพทางภูมิศาสตร์ทางกายภาพ

3) ด้านบริบทเชิงพื้นที่และแผนที่ชุมชน 4) ด้านลักษณะการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีในการสร้างรายได้ในยุคดิจิทัลของชุมชน 5) ด้านแนวทางการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ด้วยทักษะทางสังคมของชุมชน และ 6) ด้านลักษณะการดำเนินวิถีชีวิตและคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชน และข้อเสนอแนะวิถีชีวิตชุมชนต้องปรับตัวต่อเปลี่ยนแปลง และจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการสร้างรายได้ที่เหมาะสม

คำสำคัญ: บริบท, สภาพทางภูมิศาสตร์, วิถีชีวิต, ชุมชนบ้านหัวเรือ

Abstract

The settled and dispersed communities in the local spatial context have possessed particular community ways of living and adapting to the environment, society and culture, and also have had a historical development towards mobility, distribution, and settlement of Ban Hua Ruea Community located in a strategic area that was not far from the city. The research objectives were to describe the context of geography and way of life of Ban Hua Ruea Community in Ubon Ratchathani Province, and to provide suggestions for understanding the context and community ways of farmers who had grown economic crops and raised economic animals for selling online in the digital age. The target group consisted of 25 farmers and community leaders who were selected via a purposive sampling method. The research tools were composed of in-depth interviews and focus group discussions. Descriptive statistics were employed to analyze the data. The research results were classified into six aspects as follows: 1) general context, 2) geographical context, 3) spatial context and community map, 4) characteristics of using innovation and technology to generate income for the community in the digital age, 5) human

resource development guidelines with community social skills, and 6) lifestyle and quality of life of the people residing in the community. Moreover, some suggestions were made that the community lifestyles should be adapted to changes, and it is very essential to utilize appropriate innovation and technology for generating income.

Keywords: context, geography, way of life, Hua Ruea community

บทนำ

ชุมชนที่ตั้งถิ่นฐานในบริบทเชิงพื้นที่ที่ท้องถิ่นที่กระจายอยู่ มีวิถีชุมชนการดำรงอยู่และการปรับตัวของชุมชนภายใต้สภาพแวดล้อม สังคมและวัฒนธรรม และมีพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ต่อการเคลื่อนย้าย การกระจายและการตั้งถิ่นฐานของชุมชนบ้านหัวเรือในพื้นที่ที่มียุทธศาสตร์และอยู่ไม่ห่างไกลจากตัวเมืองมากนักลักษณะการตั้งถิ่นฐานเรือนของชุมชนส่วนใหญ่จะเริ่มจากจำนวนครัวเรือนจำนวนน้อยจนถึงจำนวนมากขึ้นเรื่อย ๆ เพราะบางครั้งก็มีการอพยพเคลื่อนย้ายเพื่อสร้างหลักปักฐานและการสร้างงานและสร้างรายได้เพื่อเลี้ยงชีพ และลักษณะร่วมกันทางประวัติศาสตร์ชาติพันธุ์ เครือญาติ เครือข่ายความสัมพันธ์ทางสังคมภายในบริบทชุมชนนอกเมืองจะทำให้ชุมชนในบริเวณชุมชนบ้านหัวเรือตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงอย่างมาก ไม่ว่าจะเป็นการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การขยายตัวและการสร้างอาชีพของคนในชุมชน การขยายการให้บริการภาครัฐและระบบสื่อสาร การคมนาคม และการขยายตัวของระบบราชการล้วนแล้วแต่มีบทบาทอย่างสำคัญในการผลักดันให้ชุมชนต่าง ๆ มีความเป็นชุมชนที่พึ่งพาซึ่งกันและกันในด้านวัฒนธรรม สังคม และเศรษฐกิจ ถึงแม้ว่าจะมีขอบเขตและความเข้มข้นของการเปลี่ยนแปลงในแต่ละพื้นที่จะแตกต่างกันไป แต่การขยายตัวการเคลื่อนย้ายของแรงงานจากชนบทเข้ามาทำงานในเมือง การขยายตัวของระบบเศรษฐกิจอย่างรวดเร็วและทำให้เกิดการปฏิสัมพันธ์เชื่อมโยงกับภูมิภาคอื่น ๆ ภายใต้บริบทการพัฒนาชุมชน วิถีชีวิตและมาตรฐานความ

เป็นอยู่ของผู้คนในชุมชนซึ่งโดยทั่วไป มีการเปลี่ยนแปลงด้านการปรับปรุงระบบการผลิต การใช้เทคโนโลยีและปัจจัยการผลิตใหม่ ๆ การมีระบบการขนส่งที่สะดวกและการเปลี่ยนแปลงระบบอุปโภคและบริโภคสิ่งของเครื่องใช้ การรับรู้ข่าวสาร การใช้บริการที่หลากหลาย ความคิด ค่านิยมและความเชื่อใหม่ ๆ มีการปรับเปลี่ยนแผนการดำเนินชีวิต ที่มีความทันสมัยและเป็นสากลนิยมมากขึ้นผู้วิจัยมีความสนใจศึกษาบริบทและวิถีชีวิตของชุมชนบ้านหัวเรือ จังหวัดอุบลราชธานี ซึ่งมีระยะทางห่างไกลจากตัวเมืองอุบลราชธานี 17 กิโลเมตร ประกอบด้วย 16 หมู่บ้าน ประชากร 9,223 คน และมีขนาดพื้นที่ 32.28 ตารางกิโลเมตรหรือประมาณ 20,181 ไร่ และต้องการทำความเข้าใจถึงบริบทและวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของกลุ่มเกษตรกรที่ปลูกพืชเศรษฐกิจ กลุ่มเกษตรกรที่เลี้ยงสัตว์เศรษฐกิจและปราชญ์ผู้นำชุมชน จำนวน 25 คน ที่มีอิทธิพลต่อกระบวนการผลิตและจำหน่ายสินค้าผ่านระบบออนไลน์ในยุคดิจิทัล จึงได้สรุปวิเคราะห์แนวทางการศึกษา 6 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านบริบทสภาพทั่วไปของชุมชน 2) ด้านบริบทสภาพทางภูมิศาสตร์ทางกายภาพ 3) ด้านบริบทเชิงพื้นที่และแผนที่ชุมชน 4) ด้านลักษณะการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีในการสร้างรายได้ในยุคดิจิทัลของชุมชน 5) ด้านแนวทางการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ด้วยทักษะทางสังคมของชุมชน และ 6) ด้านลักษณะการดำเนินวิถีชีวิตและคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนซึ่งได้วิเคราะห์ตามบริบทเชิงพื้นที่และลักษณะที่สำคัญ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาบริบทของชุมชนบ้านหัวเรือ จังหวัดอุบลราชธานี
2. เพื่อศึกษาวิถีชีวิตชุมชนบ้านหัวเรือ จังหวัดอุบลราชธานี

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (qualitative research methodology) ทำการเก็บข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์ผู้รู้ในชุมชนเกษตรกรและปราชญ์

ผู้นำชุมชนที่เกี่ยวข้อง เครื่องที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แนวทางแบบการสัมภาษณ์ แนวทางจัดเวทีสัมมนากลุ่มย่อย และการถอดบทเรียนเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้รู้ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เกี่ยวข้องกับบริบทสภาพทางภูมิศาสตร์และวิถีชีวิตของชุมชนบ้านหัวเรือจังหวัดอุบลราชธานี ทั้งนี้ด้วยการเลือกใช้ด้วยวิธีการสุ่มแบบเจาะจง (purposive sampling) วิธีการบอกต่อ (snow ball) ในการค้นหาบุคคลผู้ให้สัมภาษณ์แต่ละบุคคลของผู้ให้ข้อมูลสำคัญ การวิจัยได้เลือกชุมชนบ้านหัวเรือเป็นพื้นที่หลักในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นชุมชนเก่าแก่มีจำนวนประชากรมากที่สุด ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหัวเรือ ทำให้เข้าใจถึงบริบทสภาพทั่วไปของชุมชน บริบทสภาพทางภูมิศาสตร์ทางกายภาพ บริบทเชิงพื้นที่และแผนที่ชุมชน ลักษณะการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีในการสร้างรายได้ในยุคดิจิทัลของชุมชน แนวทางการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ด้วยทักษะทางสังคมของชุมชน ลักษณะการดำเนินวิถีชีวิตและคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชน ดังนั้น การเลือกพื้นที่วิจัยจึงเลือกผ่านประเด็นดังกล่าว ผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วยเกษตรกรและปราชญ์ผู้นำชุมชนที่เกี่ยวข้องผู้ที่มีส่วนในการพัฒนาคุณภาพชีวิต และบริบทสภาพทางภูมิศาสตร์และวิถีชีวิตของชุมชนบ้านหัวเรือ จำนวน 25 คน ขั้นตอนการสัมภาษณ์ได้เน้นสังเกตวิถีคิดและประสบการณ์ของผู้ให้ข้อมูลผ่านกระบวนการ พัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนและแนวทางการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ด้วยทักษะทางสังคม และลักษณะการดำเนินวิถีชีวิต

การทบทวนวรรณกรรม

1. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการพื้นที่

การบริหารจัดการพื้นที่เป็นการเน้นการบริหารจัดการเพื่อนำศักยภาพของพื้นที่และภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นพลังสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนา และให้ความสำคัญต่อการบูรณาการทุนการพัฒนาด้าน ต่าง ๆ ในระดับจังหวัด ทั้งความรู้จากศูนย์การพัฒนา งบประมาณ และ โครงการพระราชดำรินำไปสู่การแก้ไขปัญหา (Damrong Rajanupap Institute, 2012) การพัฒนาที่สอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่ซึ่งตรงกับ

ความต้องการของประชาชนด้วยการสร้างความรู้เกี่ยวกับกระบวนการทำงานในพื้นที่ การพัฒนาศักยภาพพื้นที่ซึ่งก็สามารถจำแนกออกเป็นประเภทต่าง ๆ ได้แก่ (1) พื้นที่ว่างเว้นตามกฎหมาย คือ กฎหมายผังเมือง กฎหมายควบคุมอาคาร หรือกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ พื้นที่ทางเท้า เกาะกลางถนน พื้นที่เขตลอยร่น และพื้นที่ว่างที่กำหนดตามกฎหมาย (2) พื้นที่สาธารณูปโภคและสาธารณูปการ ได้แก่ พื้นที่เขตทางหลวง เขตทางรถไฟ เขตท่าเรือ เขตท่าอากาศยาน แนวสายไฟฟ้าแรงสูง (3) พื้นที่ส่วนราชการ (4) พื้นที่ในสถานบันการศึกษา (5) พื้นที่ศาสนสถาน ประวัติศาสตร์ และศิลปวัฒนธรรม ได้แก่ พื้นที่ในเขตวัด โบสถ์ สุเหร่า กำแพงเมือง ประสาทอุทยานประวัติศาสตร์ คูเมือง (6) พื้นที่สาธารณะของแผ่นดิน คือ แม่น้ำ ลำคลอง หนอง บึง ชายหาด ภูเขา และ (7) พื้นที่กร้าง คือ พื้นที่ที่ถูกปล่อยทิ้งร้างไม่มีการใช้ประโยชน์ การพัฒนาที่ต้องเผชิญกับความไม่แน่นอนของการพัฒนาด้านเทคโนโลยี สิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ รวมถึงชุมชนที่อาจก่อให้เกิดความเสี่ยงของการพัฒนาซึ่งต้องอาศัยการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ (Tanchai, 2014) การบริหารจัดการเชิงพื้นที่ที่เป็นกระบวนการที่จะต้องดำเนินการในพื้นที่เป้าหมาย โดยจะต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนทั้งในภาครัฐ ภาคองค์กรพัฒนาเอกชน ภาคประชาชน ภาควิชาการ ในการที่จะแก้ไขปัญหาในเรื่องต่าง ๆ และการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ที่จะต้องสร้างจิตสำนึกสาธารณะให้แก่ขึ้นแก่ประชาชนในชุมชน การให้ความรู้พัฒนาคน การสร้างการมีส่วนร่วม และการสนับสนุนและส่งเสริมด้านต่าง ๆ ให้กับชุมชนการพัฒนาที่ยืดพื้นที่เป็นหลัก ด้านพื้นที่ทางวัฒนธรรมและพื้นที่ลุ่มน้ำในการพัฒนาประเทศ การพัฒนาชนบท การบริการสาธารณะ การแก้ปัญหาความยากจน การแก้ปัญหาความขัดแย้ง การจัดการทรัพยากร และมีการนำมิติอื่นเข้ามาประกอบในการพัฒนาที่เน้นพื้นที่เป็นหลักด้วย (Office of the Secretariat of the House of Representatives 2016) โดยจะต้องอาศัยขั้นตอนต่าง ๆ ได้แก่ (1) การศึกษาศักยภาพของพื้นที่เป็นเรื่องสำคัญเพื่อออกแบบพัฒนาศักยภาพของพื้นที่บนทางกายภาพในเรื่องทรัพยากรมนุษย์ กิจกรรมหรืองานที่มี ตลอดจนทักษะความสามารถของผู้นั้น วัฒนธรรม อัตลักษณ์ของ

พื้นที่ การเมืองการปกครอง ความเชื่อ ค่านิยม ภาพลักษณ์ความสัมพันธ์กับภายนอก (2) การวิเคราะห์เริ่มต้นในการดำเนินงานเกี่ยวกับชุมชนในพื้นที่และผู้ที่เกี่ยวข้องและการวิเคราะห์พื้นที่เบื้องต้น (3) การออกแบบอนาคตร่วมกันมีการจำกัดภาพอนาคตที่มีทางเลือกหลายทาง (4) การวิเคราะห์ลำดับความสำคัญทางเลือกและได้เลือกว่าจะดำเนินการอย่างในการจะขับเคลื่อนโครงการหรือกิจกรรม โดยเฉพาะความสัมพันธ์กับภายนอก ในวัฒนธรรมและอัตลักษณ์ทางการเมืองและภาพลักษณ์เป็นสำคัญ (5) การวิเคราะห์กลยุทธ์ในการดำเนินการเปลี่ยนแปลงและจัดลำดับความสำคัญเพื่อบูรณาการและสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน (6) การกำหนดกลยุทธ์ในการหาผลที่จะเกิดขึ้นในหลายมิติ (7) การบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมและยึดพื้นที่การพัฒนาเป็นหลัก และสร้างพลวัตการทำงานแบบมีส่วนร่วมที่เน้นพื้นที่เป็นสำคัญ เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ที่มีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมาย (Wasi, 2016) บริบทชุมชนเกี่ยวข้องกับกระบวนการกำหนดนโยบายสาธารณะที่เป็นกุศล 3 ประการ ได้แก่ 1) กระบวนการทางปัญญา 2) กระบวนการทางสังคม 3) กระบวนการทางศีลธรรม ส่วนปัญหาและอุปสรรคขั้นตอนการกำหนดนโยบายสาธารณะ (1) กระบวนการที่ไม่เป็นไปตามขั้นตอน (2) การตัดสินใจในนโยบายโดยไม่คำนึง มิติหลาย ๆ ด้านของนโยบายให้ครบถ้วน (3) การขาดการศึกษาเปรียบเทียบทางเลือกของนโยบาย (4) นโยบายบางเรื่องขาดขั้นตอนการศึกษาผลกระทบทั้งทางตรงและทางอ้อม (5) การขาดการให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมรับรู้ในนโยบาย (6) นโยบายไม่มีหลักเหตุผลเนื่องจากเป็นนโยบายการหาเสียงทางการเมืองของพรรคการเมือง (7) การตัดสินใจเรื่องนโยบายมักเป็นเรื่องของผู้มีอำนาจและผู้บริหาร (8) การเข้ามามีบทบาทของกลุ่มการเมืองและกลุ่มผลประโยชน์

2. แนวคิดเกี่ยวกับอัตลักษณ์และวิถีชีวิตการสร้างรายได้

อัตลักษณ์การดำรงอยู่ของวิถีชีวิตชุมชนบ้านหัวเรือด้วยวิธีการวิเคราะห์ด้วยทศ ภาคปฏิบัติการทางวัฒนธรรม ภาคปฏิบัติทางสังคมของการดำรงอัตลักษณ์และการสร้างรายได้ซึ่งนำไปสู่ความเข้มแข็งของชุมชน โดยการศึกษาปฏิสัมพันธ์และการหลอมรวมระหว่างอัตลักษณ์ชุมชนและผู้คนในชุมชนรวมไปถึงหน่วยงานภาครัฐที่

เกี่ยวข้อง ได้แก่ หัวหน้าหน่วยงานภาครัฐ ผู้นำชุมชน ปราชญ์ชาวบ้าน คณะกรรมการหมู่บ้าน และผู้คนที่อาศัยอยู่ในชุมชนบ้านหัวเรือ (Chantawanich, 2011) ซึ่งทำให้เห็นถึงผู้คนที่อาศัยอยู่ในชุมชนผ่านมิติด้านวัฒนธรรมและประเพณี มิติด้านการดำรงชีวิต มิติด้านอัตลักษณ์ความสามัคคี มิติด้านความอ่อนน้อมถ่อมตน มิติด้านความซื่อสัตย์ ผ่านกิจกรรมทางสังคม ชุมชนเศรษฐกิจฐานรากที่มีความกลมกลืนกับแนวปฏิบัติในการพัฒนาชุมชนด้วยทุกมิติภายใต้วาทกรรมชุมชนเข้มแข็งได้อย่างเหมาะสม เกิดการเปลี่ยนแปลงแนวคิดวิถีชีวิต การอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและการสร้างรายได้ภายใต้บริบทเศรษฐกิจฐานรากสู่การพัฒนาที่สนับสนุนจากองค์กรหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง เพราะรากฐานของการพัฒนาประเทศคือชุมชน

3. แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการในการเรียนรู้และการรับรู้

การเรียนรู้เกิดขึ้นในองค์กรและชุมชนมีอยู่ตลอดเวลาซึ่งกระบวนการประกอบด้วยขั้นตอนสำคัญต่าง ๆ (Meechat, 2005) ดังนี้ (1) การถูกกระทบจากสิ่งเร้า ได้แก่ การมีปรากฏการณ์ เหตุการณ์หรือสภาพแวดล้อมต่าง ๆ เกิดขึ้นและมากระทบที่ผู้รับรู้ ซึ่งจะเป็นจุดเริ่มให้เกิดการแสดงพฤติกรรมตอบโต้สิ่งเร้าหรือสถานการณ์การรับรู้และแสดงออกของผู้รับรู้อาจผ่านการเลือก ผู้รับรู้จึงเลือกรับรู้เฉพาะบางสิ่งเร้าหรือบางสถานการณ์เท่านั้น (2) การบันทึกปรากฏการณ์ สิ่งที่เกิดขึ้นในแง่ของข้อเท็จจริงของปรากฏการณ์ โดยอาศัยประสาทสัมผัสรับความรู้สึกจากสิ่งเร้าอันเป็นการรับรู้และความสามารถของประสาทสัมผัส (3) การตีความสิ่งเร้าเป็นกระบวนการทางจิตวิทยาของแต่ละบุคคลซึ่งอาจมีปัจจัยอื่นเข้ามามีอิทธิพลต่อการตีความด้วย อาทิ การเรียนรู้การกล่อมเกลางานสังคม ค่านิยม วัฒนธรรม และความคาดหวัง ของบุคคลที่รับรู้ปรากฏการณ์ (4) ข่าวสารย้อนกลับเป็นการพิจารณาปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นและที่ติดตามโดยจะเกี่ยวข้องกับความรู้สึกที่มีต่อปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นด้วยทั้งในด้านความเชื่อทัศนคติ และค่านิยมที่มีต่อสิ่งที่รับรู้ในขั้นนี้

4. ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องบริบทสภาพทางภูมิศาสตร์และวิถีชีวิตของชุมชนบ้านหัวเรือ จังหวัดอุบลราชธานี

ทฤษฎีการพัฒนาอาชีพ (Theory of Vocational Development) เป็นทฤษฎีของ อาร์เธอร์ กิ้นซ์เบิร์ก (Arthur Ginzberg, 1951) การแบ่งช่วงเวลาของการพัฒนาอาชีพ เป็น 3 ระยะเวลา ได้แก่ (1) ช่วงระยะเวลาความคิดเพื่อฝัน (fantasy period) อายุ 10 ปี (2) ช่วงระยะเวลานั้นการทดลอง (tentative period) จะมีลักษณะบ่งชี้ถึงขั้นความสนใจ ขั้นความสามารถ ขั้นค่านิยม และขั้นการเปลี่ยนผ่าน อายุ 15-16 ปี (3) ช่วงระยะเวลาแห่งความเป็นจริง (realistic period) มีขั้นตอนเริ่มตั้งแต่การสำรวจ การเริ่มรูปร่าง และการระบุชัดแจ้ง และ โด널ด์ อี.ซูเปอร์ (Donald E. Super, 2008) เน้นที่ความชอบ การเลือก และการพิจารณาตัดสินใจ และการเข้าประกอบอาชีพต้องอยู่บนรากฐาน 12 ประการ คือ (1) ความแตกต่างระหว่างบุคคล (2) ความสามารถหลาย ๆ อย่างในตัวบุคคล (3) ความสนใจในอาชีพ (4) การเรียนแบบบทบาทของรูปแบบ (5) ความต่อเนื่องของการตัดสินใจเลือก (6) ช่วงชีวิต คือ การเจริญเติบโต การสำรวจ การสร้าง หลักฐาน ชีวิตมั่นคง ความเลื่อม (7) รูปแบบอาชีพ (8) การพัฒนาอาชีพที่ควรได้รับการแนะนำที่ถูกต้อง (9) การพัฒนาอาชีพด้วยผลของการปฏิสัมพันธ์กันระหว่างบุคคลกับ สิ่งแวดล้อม (10) การเปลี่ยนแปลงในกระบวนการประกอบอาชีพ (11) ความพอใจในงานขึ้นอยู่กับความ แตกต่างระหว่างบุคคล ตำแหน่ง และบทบาทของบุคคล (12) งานคือวิถีทางของชีวิต

ทฤษฎีการยกระดับคุณภาพชีวิต (Quality-Adjusted Life-Years: QALY) คุณภาพชีวิตคือการรับรู้ของแต่ละบุคคลต่อสถานะในชีวิตของตนภายใต้บริบททางวัฒนธรรมและความหมายของระบบในสังคมที่บุคคลอาศัยอยู่และสัมพันธ์กับเป้าหมาย ความคาดหวัง มาตรฐานของสังคม และสิ่งอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง และการพัฒนาคุณภาพชีวิตนั้นสามารถศึกษาในมิติต่าง ๆ ได้แก่ มิติด้านสุขภาพกาย มิติด้านสุขภาพจิต มิติด้านความสัมพันธ์ทางสังคม มิติด้านสภาพแวดล้อม และการพัฒนาคุณภาพชีวิตนั้นจะครอบคลุมถึงบริบททางกายภาพ จิตภาพจนถึงมรรณภาพกล่าวคือเกี่ยวข้องกับด้าน

ร่างกาย ด้านอารมณ์ด้านสังคม และด้านสติปัญญาที่จะต้องพร้อมสำหรับการเรียนรู้ และการเปลี่ยนแปลงในการดำรงชีวิต โดยเฉพาะด้านสุขภาพ ด้านโอกาสทางการศึกษา และการประกอบอาชีพ ด้านครอบครัว ด้านความยุติธรรมและความเสมอภาค ด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง ด้านการจัดสรร ประโยชน์และสวัสดิการที่มีคุณภาพ

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องแนวทางการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ด้วยทักษะทางสังคมของชุมชน

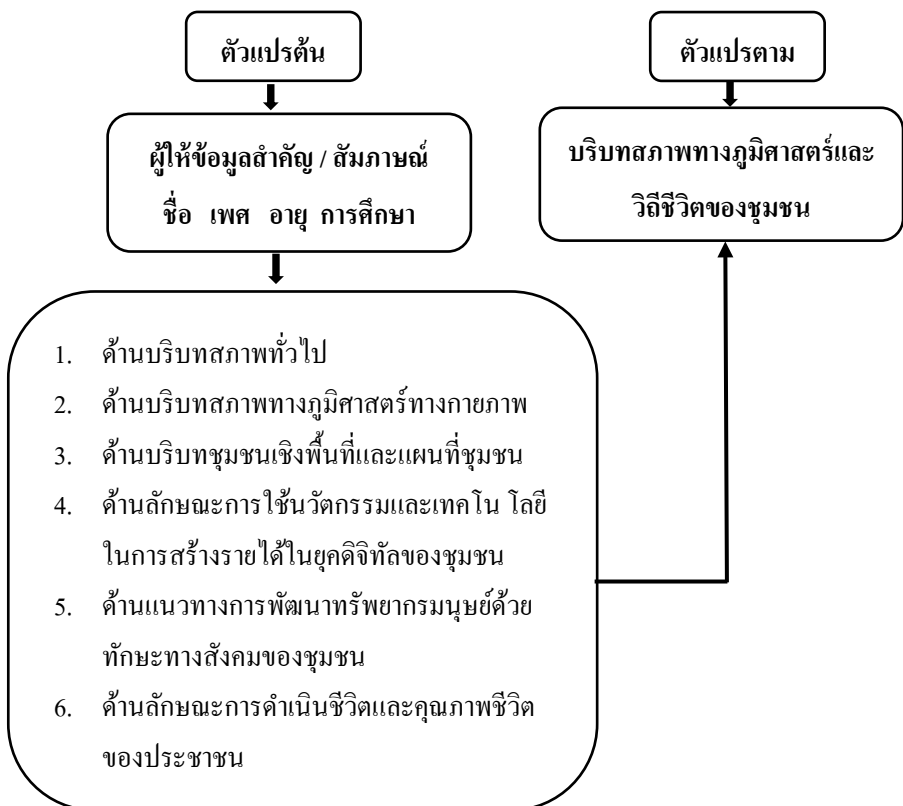
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องแนวทางการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ด้วยทักษะทางสังคมของชุมชน อาทิ Pimchangthong and Suthisanon (2015) ศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ด้านการเรียนรู้เพื่อการแข่งขันทางธุรกิจประจำท้องถิ่นสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ พบว่า เปรียบผลต่อสังคมแห่งการเรียนรู้ตามอรรถาธิบาย บริหารจัดการความรู้ และด้านกิจกรรมที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้และด้านการบริหารจัดการความรู้ ด้านแหล่งการเรียนรู้ และการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เกี่ยวกับความรู้ อัดมโนทัศน์ คุณลักษณะเฉพาะและแรงจูงใจมีอิทธิพลต่อสังคมแห่งการเรียนรู้ในภาพรวมการพัฒนาคนและ กิจกรรมที่เหมาะสมสำหรับท้องถิ่น เพื่อการพัฒนาเข้าสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ และงานของ Mukwattanakul (2016) ศึกษาวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงรายได้ของประชาชนในพื้นที่การพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ หนองคาย มุกดาหาร แม่สอด พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงรายได้ของครัวเรือนในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษของหนองคาย มุกดาหารและแม่สอด คือ จำนวนสมาชิกของครัวเรือน อายุ การศึกษา ขนาดอุตสาหกรรม ค่าแรงขั้นต่ำ จำนวนชั่วโมงการทำงานและปีประกาศเขตเศรษฐกิจพิเศษมีผลต่อรายได้และปัจจัยด้านแรงงานอื่น ๆ ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงรายได้ของประชาชนทั้งสามพื้นที่และจังหวัดโดยรอบ

กรอบแนวคิดการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยบริบทสภาพทางภูมิศาสตร์และวิถีชีวิตของชุมชนบ้านหัวเรือ จังหวัดอุบลราชธานี ผู้ศึกษาวิจัยนำเทคนิคของเดลฟาย (Delphi technique of method) ประกอบด้วย (1) การคาดการณ์แนวโน้ม (2) การเขียนภาพอนาคต (3) การปรึกษาผู้อื่น เพื่อนำไปเป็นเครื่องมือในการแก้ไขปัญหาและตัดสินใจในสถานการณ์ต่าง ๆ เป็นวิธีการที่จะได้รับความคิดเห็นสอดคล้องกันของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมีกรอบแนวคิดดังนี้

ภาพ 1

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ระเบียบวิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เพื่อเข้าใจบริบทสภาพทางภูมิศาสตร์และวิถีชีวิตของชุมชนบ้านหัวเรือ จังหวัดอุบลราชธานี มีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้ 1) กลุ่มเป้าหมาย คือ กลุ่มเกษตรกรที่ทั้งปลูกพืชเศรษฐกิจและกลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์เศรษฐกิจและปราชญ์ผู้นำชุมชนที่เลือกแบบเจาะจง โดยแบ่งกลุ่มเป้าหมายออกเป็น 3 กลุ่ม คือ (1.1) กลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกพืชเศรษฐกิจ จำนวน 10 คน (1.2) กลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์เศรษฐกิจ จำนวน 10 คน และ (1.3) กลุ่มปราชญ์ผู้นำชุมชน จำนวน 5 คน 2) การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ (2.1) ศึกษาเอกสาร วารสาร บทความงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อสร้างเครื่องมือและสร้างแบบสัมภาษณ์และแบบสนทนากลุ่มย่อยที่ศึกษาบริบทสภาพทางภูมิศาสตร์และวิถีชีวิตและแนวทางในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และชุมชนบ้านหัวเรือ จังหวัดอุบลราชธานีในยุคแห่งการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยี (2.2) ผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิตรวจทานแบบสัมภาษณ์และแบบสนทนากลุ่มย่อยและปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญทำให้สามารถเก็บข้อมูลเพื่อให้สอดคล้องและตรงตามวัตถุประสงค์ของงานวิจัย 3) การเก็บรวบรวมข้อมูล (3.1) ข้อมูลปฐมภูมิ โดยรวบรวมองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับบริบทชุมชน ได้จากการสัมภาษณ์ส่วนบุคคลกลุ่มเกษตรกรพืชและเลี้ยงสัตว์เศรษฐกิจ (3.2) ข้อมูลทุติยภูมิที่เกี่ยวกับวิถีชีวิตชุมชน โดยรวบรวมจากเอกสารบทความวิชาการและบทความวิจัยและแหล่งข้อมูลทางปัญญาประดิษฐ์ (3.3) การสนทนากลุ่มย่อยกับกลุ่มเป้าหมายเพื่อนำผลจัดรวบรวมองค์ความรู้ (3.3) การจัดเวทีสัมมนาและถอดบทเรียนผลการศึกษาวิถีชีวิตชุมชน 4) การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา 5) การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ผลการวิจัยที่ได้รับสู่ชุมชนและสาธารณชนทั่วไป 6) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญและการสนทนากลุ่มย่อย

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษารับทสภาพทางภูมิศาสตร์และวิถีชีวิตของชุมชนบ้านหัวเรือ จังหวัดอุบลราชธานี กลุ่มเป้าหมายคือกลุ่มเกษตรกรที่ปลูกพืชเศรษฐกิจและกลุ่มเกษตรกรที่เลี้ยงสัตว์เศรษฐกิจ จำนวน 25 คน ประกอบด้วย (1) กลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกพืชเศรษฐกิจ จำนวน 10 คน (2) กลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์เศรษฐกิจ จำนวน 10 คน (3) กลุ่มปราชญ์ผู้นำชุมชน จำนวน 5 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือแบบสัมภาษณ์และสนทนากลุ่มย่อย การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยพรรณนาวิธี สามารถวิเคราะห์และจำแนกออกเป็น 6 ด้าน ดังนี้

1) ด้านบริบทสภาพทั่วไป พบว่าประวัติศาสตร์ชุมชนหัวเรือมีความน่าสนใจ ซึ่งตั้งแต่การอพยพและย้ายถิ่นฐานสู่การสร้างหมู่บ้าน ดำเนินวิถีชีวิตด้วยยึดวัฒนธรรม ประเพณีและความเชื่อ มีแหล่งทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์คือแหล่งน้ำที่ใช้ในการอุปโภคและการบริโภคในครัวเรือนและเพื่อจำหน่ายจากการปลูกพืชเศรษฐกิจและเลี้ยงสัตว์เศรษฐกิจเป็นรายได้

2) ด้านบริบทสภาพทางภูมิศาสตร์ทางกายภาพ พบว่าชุมชนคือรูปเรือกว้าง ครึ่งลำ มีพื้นที่ 32.28 ตารางกิโลเมตรหรือประมาณ 20,181 ไร่ มีแหล่งน้ำธรรมชาติและคลองชลประทานเหมาะแก่การใช้ประโยชน์ด้านการเกษตรและปศุสัตว์ สร้างความมั่นคงด้านอาหารและรายได้ การถือครองที่ดินจำนวนเล็กน้อยจนถึงจำนวนมาก และรายได้ คือ รายวัน รายสัปดาห์ รายเดือนและรายปี เป็นศูนย์การเรียนรู้ภูมิปัญญา

3) ด้านบริบทเชิงพื้นที่และแผนที่ชุมชน พบว่าเป็นรูปคล้ายเรือค้ำมีหัวหันไปทิศตะวันตก ซึ่งประกอบด้วย 16 หมู่ (หมู่ที่ 1-16) มีประชากร 9,223 คน แบ่งเป็นชาย 4,573 คน หญิง 4,645 คน จำนวนครัว 3,006 ครัวเรือน เป็นพื้นที่ยุทธศาสตร์ที่สำคัญ เพราะมีตลาดริมทางหัวเรือ ตลาดชุมชนหัวเรือ และตลาดพุ่มพวงเพื่อใช้กระจายสินค้าและบริการซึ่งจะมีรถมอเตอร์ไซด์วันละ 200 คันต่อวันในยามดึกช่วง 02.00-04.00 นาฬิกาเพื่อรับสินค้าไปขายตามชุมชนต่าง ๆ

4) ด้านลักษณะการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีในการสร้างรายได้ในยุคดิจิทัล

ของชุมชน พบว่า ชุมชนมีขนาดใหญ่ มีประสิทธิภาพในการเรียนรู้ เข้าใจ และพัฒนาเกี่ยวกับการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยี แต่ยังขาดศักยภาพและประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นเทคนิคระดับสูงเพื่อใช้เป็นเครื่องมือสร้างรายได้ในยุคเศรษฐกิจดิจิทัล

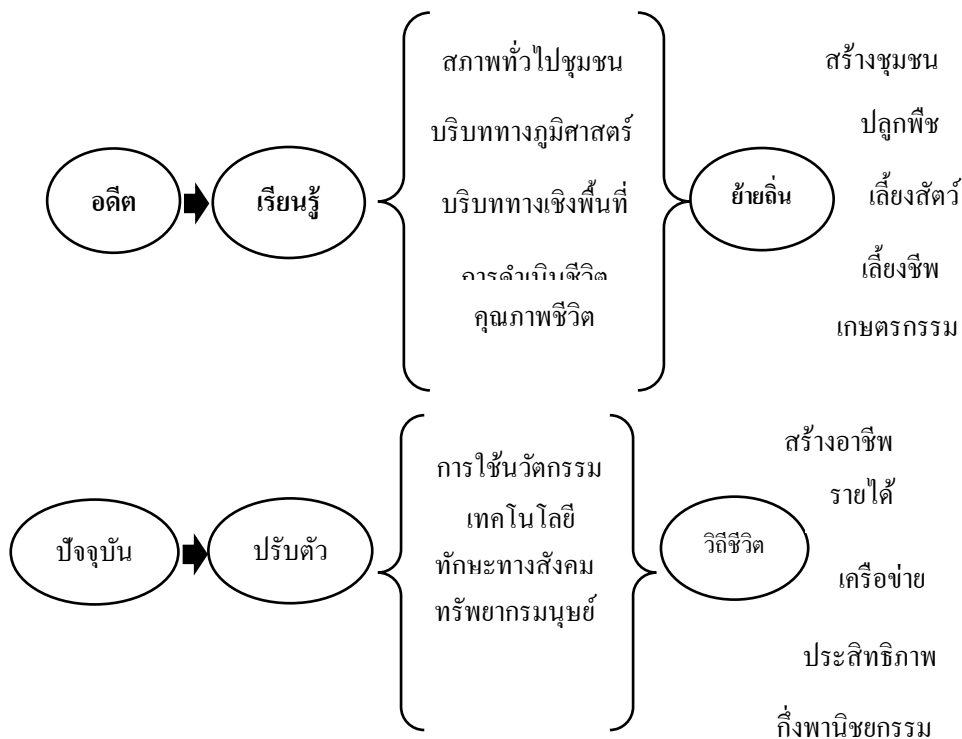
5) ด้านแนวทางการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ด้วยทักษะทางสังคมของชุมชน

พบว่าชุมชนมีพลวัตการพัฒนาระหว่างกลุ่มวัยรุ่นกับกลุ่มผู้สูงวัยในชุมชนซึ่งแบ่งเป็น 5 ช่วงอายุ คือ (1) ช่วงระหว่าง 20-29 (Gen Z) มีทักษะความรู้ ในการใช้เทคโนโลยี อย่างดี แต่เพื่อบันทึ (2) ช่วงระหว่าง 30-39 ปี (Gen Z) การเรียนรู้ทางเทคโนโลยีมีความจำเป็นต่อการดำเนินวิถีชีวิตและการปรับใช้ (3) ช่วงระหว่าง 40-49 ปี (Gen X) ต้องพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้และทัศนคติต่อการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ (4) ช่วงระหว่าง 50-59 ปี (Baby Boomer) ต้องสร้างแรงจูงใจในการรับรู้ถึงการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อนำมาใช้อย่างเร่งด่วน (5) ช่วง 60 ปี ขึ้นไป ขาดความรู้ ไม่มีทักษะในการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีซึ่งจะต้องเพิ่มทักษะเรียนรู้ให้กับช่วงระหว่าง 40-49 ปี (Gen X) ช่วงระหว่าง 50-59 ปี (Baby Boomer) และช่วง 60 ปี ขึ้นไป อย่างเร่งด่วน โดยเฉพาะโปรแกรมสำเร็จรูปต่าง ๆ อาทิ ไลน์ เฟซบุ๊ก ทวิตเตอร์ 6) ด้านลักษณะการดำเนินวิถีชีวิตและคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชน พบว่าการดำเนินวิถีชีวิตแบบพอเพียงด้วยความขยัน มัธยัสถ์ ซื่อสัตย์ อดทน และมีคุณธรรม (อด อัด อุด บริสุทธิ์ในธรรม) การปลูกพืชบริโภคในครัวเรือนและเพื่อจำหน่ายและสร้างรายได้ เลี้ยงครอบครัว การออมบางส่วนและบริจาคเพื่อสาธารณกุศลในชุมชนและชุมชนอื่น ๆ มีคุณภาพชีวิตที่ดี และการร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐและเอกชน โดยเฉพาะมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานีให้บริการด้านวิชาการและพัฒนาผลิตภัณฑ์ของชุมชนอย่างต่อเนื่องและเป็นศูนย์การเรียนรู้เครือข่าย

การสังเคราะห์ผลการวิจัยสามารถสร้างเป็นแผนภาพโดยรวม ดังนี้

ภาพ 2

การสังเคราะห์ผลการวิจัย

อภิปรายผล

ผลการศึกษาบริบทสภาพทางภูมิศาสตร์และวิถีชีวิตของชุมชนบ้านหัวเรือ ซึ่งสามารถวิเคราะห์และจำแนกผลของการศึกษาวิจัยออกเป็น 6 ด้าน ดังนี้

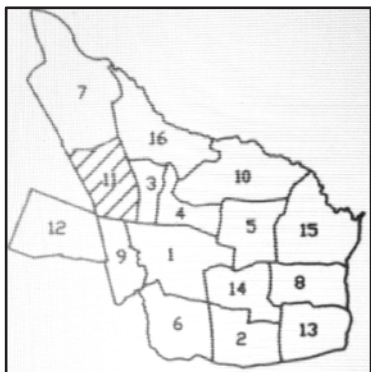
(1) ด้านบริบทสภาพทั่วไปของชุมชน พบว่า ชุมชนมีประวัติศาสตร์ที่น่าสนใจ เนื่องจากอดีตเป็นชุมชนเล็ก ๆ ขยายใหญ่เพิ่มขึ้น (Saiwaew, B. May 25, 2022: Interview) พุทธศักราช 2313 ด้วยอาศัยอำนาจบาปมีของเจ้าพระวอซึ่งได้มี

การอพยพไพร่พลจากนครเขื่อนขันธ์กาบแก้วบัวบานมาตั้งถิ่นฐานที่บ้านดอนมดแดง และก็มีไพร่พลติดตามอพยพมาพร้อมกับพระวอคือยานาค พุทธศักราช 2322 ยานาคมีภูมิลำเนาเดิมอยู่หนองบัวลำภูจึงได้พาครอบครัวเคลื่อนย้ายจากเมืองอุบลฯ เพื่อหาพื้นที่ที่มีความเหมาะสมในการประกอบอาชีพ (Sithichinda, personal communication, July 24, 2022) ตัดสินใจตั้งเป็นหมู่บ้านบริเวณทุ่งหนองโนซึ่งเป็นทุ่งกว้างขนาดใหญ่เชื่อว่าบ้านดอนหมอนซึ่งบริเวณพื้นที่ใกล้เคียงเป็นที่ตั้งวัดชื่อว่าวัดอุ้มงู (Wilaikhan, personal communication, March 24, 2022) และในฤดูฝนบริเวณนี้เกิดน้ำท่วมขัง การเดินทางลำบากจึงย้ายที่สร้างหมู่บ้านใหม่ และขณะที่สร้างเรือเสร็จยังไม่ได้ใช้งานก็เกิดไฟไหม้ป่าลุกลามมาเรื่อย ๆ จนไหม้เรือเหลือเพียงหัวเรือจึงได้เรียกสถานที่นั้นว่าดอนหัวเรือ พุทธศักราช 2330 พ่อเฒ่านาคจึงย้ายบ้านมาสร้างใหม่ตั้งหลักฐานที่ดอนหัวเรือ (ดอนบักหมี่) เมื่อสร้างเสร็จจึงตั้งชื่อว่าบ้านหัวเรือและครอบครัวอื่น ๆ คิดว่าบ้านหัวเรือมีความอุดมสมบูรณ์ด้วยพืชพันธุ์ธัญญาหารจึงย้ายเข้ามาสมทบอีก 8 ครอบครัว คือ ครอบครัวพ่อเฒ่านาค พ่อเฒ่าสุขาวรัตน์ พ่อเฒ่าเกาะ พ่อเฒ่าสงจางวาง พ่อเฒ่ามุงกุล แม่เฒ่าหมาแพง และครอบครัวสาวคู่สาวหนู และบุตรหลานของบรรพบุรุษเหล่านี้ต่างพากันแยกย้ายไปตั้งหมู่บ้านใหม่คือบ้านหนองจอก และหมู่บ้านอื่น ๆ (Saiwaew, personal communication, July 24, 2022) ขณะนั้นชุมชนประกอบด้วย 16 ชุมชน และในพุทธศักราช 2536 จึงได้มีการแบ่งแยกพื้นที่ จำนวน 8 หมู่บ้านเพื่อการจัดตั้งเป็นตำบลขึ้นใหม่ และเหลือเพียง 8 ชุมชนในการปกครองของชุมชนหัวเรือเป็นบริเวณที่มีขึ้นสูงและมีแม่น้ำไหลผ่านเป็นผลดีต่อการทำการเกษตร และมีการย้ายถิ่นเพื่อเข้ามาตั้งถิ่นฐานเพิ่มมากขึ้น (2) **ด้านบริบทสภาพทางภูมิศาสตร์ทางกายภาพ** พบว่า พื้นที่ชุมชนอุดมสมบูรณ์ด้วยทรัพยากรธรรมชาติและทรัพยากรที่มาจากการเพาะปลูก (Sithichinda, personal communication, July 24, 2022) และมีแหล่งน้ำและเป็นจุดศูนย์รวมพืชพันธุ์ธัญญาหารที่สามารถหาได้เป็นที่ราบลุ่มเหมาะแก่การเพาะปลูกและสัตว์เลี้ยงและคลองชลประทาน (Charoenpak, personal communication, July 25, 2022) ชุมชนจึงใช้เพื่อการเกษตร การปศุสัตว์ สร้างความ

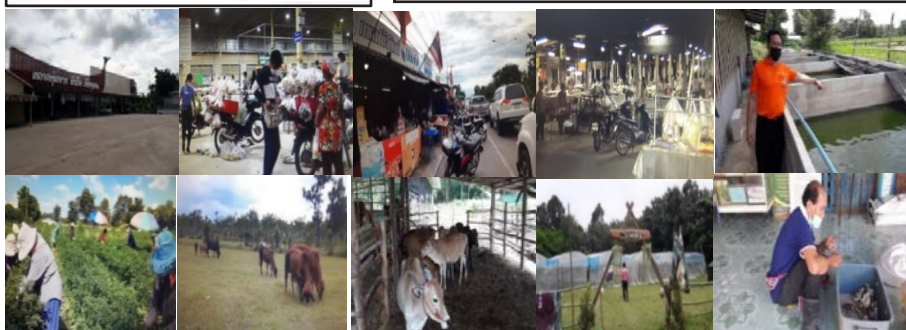
มั่นคงด้านทรัพยากรธรรมชาติเพื่อรักษาสมดุลระบบนิเวศให้ยั่งยืน เพียงพอต่อการเกษตร (Saiwaew, personal communication, May 25, 2022) ส่วนการถือครองที่ดินของเกษตรกรที่ปลูกพืชเศรษฐกิจและเลี้ยงสัตว์เศรษฐกิจชุมชนหัวเรือได้แก่ (1) ที่ดินขนาดเล็ก 5 ไร่ (20 %) (2) ที่ดินขนาดกลาง 5-15 ไร่ (50 %) (3) และขนาดใหญ่ 16-31 ไร่ (30 %) รวมถึงครัวเรือนที่ไม่ได้ให้ใครเช่าที่ดินและครัวเรือนที่มีที่ดินให้เช่า ส่วนรายได้ประมาณการแบบถัวเฉลี่ย คือ (1) รายวัน จำนวน 1,500 บาท (2) รายสัปดาห์ จำนวน 8,000 บาท (3) รายเดือน จำนวน 40,000 บาท (4) รายปี จำนวน 400,000 บาท และรายได้แต่ละปีอาจจะไม่คงที่ขึ้นอยู่กับปัจจัยการเปลี่ยนแปลงชุมชนและสังคม (Saiwaew, personal communication, May 25, 2022) ถ้าแบ่งรายได้ตามไตรมาส แบ่งเป็น 4 ไตรมาส (1) มกราคมถึงมีนาคม จำนวน 30,000 บาท (2) เมษายนถึงมิถุนายน จำนวน 35,000 บาท (3) กรกฎาคมถึงกันยายน จำนวน 40,000 บาท (4) ตุลาคมถึงธันวาคม จำนวน 60,000 บาท (3) **ด้านบริบทเชิงพื้นที่และแผนที่ชุมชน** พบว่า ชุมชนเป็นเหมือนแอ่งกระทะเพื่อรองรับน้ำจากพื้นที่ต่าง ๆ ไหลมาจรดกันและมีลักษณะเป็นหัวเรือที่จอดเทียบท่าครึ่งลำหันหัวไปทิศตะวันตก มีขนาดพื้นที่ 32.28 ตารางกิโลเมตรหรือประมาณ 20,181 ไร่ (Chuklin, personal communication, March 24, 2022) พื้นที่ทั่วไปเป็นที่ราบลุ่มเหมาะแก่การเพาะปลูกและเลี้ยงมีน้ำไหลผ่านอยู่ 5 สาย ได้แก่ ลำห้วยบ่อแก ลำห้วยพิมาน ลำห้วยวังยาง ลำห้วยบัวบัว และลำห้วยวังโฮ ประกอบด้วย 16 หมู่บ้าน ประชากร 9,223 คน

ภาพ 3

รูปบริบทเชิงพื้นที่ที่ชุมชนหัวเรือ ตำบลหัวเรือ อำเภอเมืองอุบลราชธานี จังหวัด
อุบลราชธานี

ชุมชนบ้านหัวเรือ หมู่ที่ 1, หมู่ที่ 3, หมู่ที่ 11, หมู่ที่ 2
บ้านหนองมุก, หมู่ที่ 4 บ้านหนองจอก, หมู่ที่ 5
บ้านหนองยาง, หมู่ที่ 6 บ้านหนองเม็ก, หมู่ที่ 7 บ้าน
ลำราญ, หมู่ที่ 8 บ้านหนองจำนั๊ก, หมู่ที่ 9 บ้านค้อ
, หมู่ที่ 10 บ้านอ้น, หมู่ที่ 12 บ้านหนองก่าน, หมู่ที่
13 บ้านหนองพอก, หมู่ที่ 14 บ้านหนองจิก, หมู่ที่
15 บ้านขามเหนือ, หมู่ที่ 16 บ้านหัวเรือทอง

และมีการกำหนดตารางปฏิทินเกษตรกรเพื่อวางแผนการเพาะปลูกพืชเศรษฐกิจทั้งที่ใช้
ในครัวเรือนและเพื่อจำหน่าย ดังตาราง 1

ตาราง 1

ปฏิทินเกษตรกรเพื่อวางแผนเพาะปลูกพืชเศรษฐกิจทั้งใช้ในครัวเรือนและจำหน่าย

ฤดูกาล	ช่วงเดือนทำการเพาะปลูก	ชนิดของพืชที่เพาะปลูก
ฤดูร้อน	เดือนกุมภาพันธ์ถึง เดือนเมษายน	ผักชี หอม ผักบุ้งจีน ผักกาดหัว ถั่วฝักยาว คะน้า กว้างตุ้ง ผลักกาดขาว มะระ แดงไทย ผักกาดเขียว
ต้นฤดูฝน	เดือนพฤษภาคมถึง เดือนกรกฎาคม	กะน้า หอมแดง ข้าวโพดหวาน กวางตุ้ง กุยช่าย บวมเหลี่ยม
ปลายฤดู ฝน	เดือนสิงหาคมถึง เดือนตุลาคม	พริกขี้หนู พริกขี้ฟ้า มะเขือเปราะ มะเขือยาว มันเทศ มันแกว กวางตุ้ง ผักโขม หอมแบ่ง
ฤดูหนาว	เดือนพฤศจิกายนถึง เดือนมกราคม	กระเทียม กะหล่ำปลี ดอกกะหล่ำ มะเขือเทศ ผักกาดขาวปลี ถั่วพู กะหล่ำปลี ถั่วพู แครอท ผักชี ขึ้นฉ่าย
ทุกฤดู	เดือนมกราคมถึงธันวาคม	บวบ พัก มะระ ถั่วฝักยาว ผักชี หอม แบ่ง แดงโม ตั้งโอ้ ผักกาดหอม กวางตุ้ง

ที่มา: ผู้ศึกษาวิจัยประยุกต์ (2565)

(4) ด้านลักษณะการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีในการสร้างรายได้ใน

ยุคดิจิทัลของชุมชน พบว่า เกษตรกรทั้งสองกลุ่มมีความรู้การใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีน้อยมากจึงต้องอาศัยผู้รู้และผู้เชี่ยวชาญแนะนำ (Jitsingh, personal communication, July 25, 2022) อาศัยสิ่งต่าง ๆ (1) ความรู้เพื่อเพิ่มมูลค่าทางวัฒนธรรม

ทรัพยากรธรรมชาติ ภูมิปัญญา ศิลปวัฒนธรรม ตระหนักรู้ถึงวิถีชีวิตต่อคุณค่าวิถีวัฒนธรรมและเรียนรู้การใช้เทคโนโลยีเพื่อเพิ่มมูลค่าต่อการผลิต คือ ออกแบบผลิตภัณฑ์ ตราสัญลักษณ์ บรรจุภัณฑ์ การตั้งราคาสินค้า การบริหารรายได้และการตลาด การจัดทำคู่มือชุดความรู้ให้กับชุมชน (2) บริบทชุมชนคือแบบขนบธรรมเนียมประเพณี สามัคคี จิตอาสา ทีมงาน บุคลิกภาพและความสามารถ (3) สินค้าชุมชนคือผลิตภัณฑ์ สินค้า วัตถุดิบ การผลิต บรรจุภัณฑ์ ตั้งราคา จัดจำหน่าย นำเสนอสินค้าต่อลูกค้า ชุมชนต้องเข้าใจลูกค้าผู้ที่ซื้อสินค้าและบริการในการปรับผลผลิต (4) การทำงานแบบมีส่วนร่วมคือทุกคนในชุมชนมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอน ตั้งแต่เลือกสินค้า พัฒนาสินค้า ผลิตและการจำหน่าย (Chaamechuen, personal communication, July 24, 2022) การผลิตและการจำหน่ายด้วยหลักการมีส่วนร่วม 5 มิติ (1) ร่วมมือ (2) ร่วมเรียนรู้ (3) ร่วมคิด (4) ร่วมประโยชน์ (5) ร่วมปฏิบัติตามหลักการและระบบ (5) **ด้านแนวทางการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ด้วยทักษะทางสังคมของชุมชน** พบว่า ชุมชนมีทุนทางสังคม ทุนมนุษย์ ทุนทรัพยากร ทุนวัฒนธรรม (Thanbamrung, personal communication, July 24, 2022) พร้อมทั้งจะเรียนรู้เพื่อการพัฒนาศักยภาพ แต่มีช่องว่างระหว่างวัยของคนในชุมชน ซึ่งแบ่งเป็น 5 ช่วงอายุ คือ (1) ช่วงระหว่าง 20-29 (Gen Z) คือกลุ่มคนผู้มีความรู้ในการใช้เทคโนโลยีได้ดีและสร้างการเปลี่ยนแปลงผ่านช่องทางออนไลน์ (2) ช่วงระหว่าง 30-39 ปี (Gen Z) คือกลุ่มที่ต้องสร้างครอบครัวและความมั่นคงด้านอาชีพเพื่อความสำเร็จในชีวิตซึ่งทั้งอาชีพเกษตรกรรม ตัดสินใจเลือกอาชีพอื่น ๆ คือ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชนที่มีรายได้มั่นคง แต่ใช้เทคโนโลยีได้ค่อนข้างต่ำ (3) ช่วงระหว่าง 40-49 ปี (Gen X) คือกลุ่มที่ต้องพึ่งพาตนเองซึ่งเป็นเสาหลักของครอบครัว แต่ขาดการเรียนรู้เพิ่มเติมการใช้เทคโนโลยี (4) ช่วงระหว่าง 50-59 ปี (Baby Boomer) คือกลุ่มที่สานต่ออาชีพเกษตรกรรมทั้งการปลูกพืชเศรษฐกิจและเลี้ยงสัตว์เศรษฐกิจเป็นสังคมพึ่งพาซึ่งขาดทักษะทางเทคโนโลยี (5) ช่วง 60 ปี ขึ้นไป คือกลุ่มแรกที่ทำ การปลูกพืชเศรษฐกิจและการเลี้ยงสัตว์เศรษฐกิจ ทำหน้าที่ในการรดน้ำ เลี้ยงสัตว์ รับส่งสินค้าทางโทรศัพท์ แต่ขาดความรู้ทางเทคโนโลยีเพื่อสร้างรายได้

(Saiwaew, personal communication, May 25, 2022) สังขารไม่แน่นอนต้องมันทำบุญกุศลและทำแล้วถูกศีลธรรม ถูกประเพณีและถูกกฎหมาย ความสุขและความสำเร็จเป็นกิจของคนทั่วไป (6) ด้านลักษณะการดำเนินวิถีชีวิตและคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชน พบว่า ชุมชนมีวิถีการดำเนินชีวิตแบบพอเพียง ขยัน มัธยัสถ์ ซื่อสัตย์ อดทน คุณธรรม ความเรียบง่าย ความสัมพันธ์แบบเครือญาติ (Jomhong, personal communication, July 25, 2022) วัดเป็นศูนย์กลางเพื่อทำกิจกรรมประเพณีและตระหนักถึงจิตสำนึกให้คุณค่ากับชุมชน ดำรงชีพด้วยการปลูกพืชเพื่อบริโภคในครัวเรือนและจำหน่ายมีรายได้ การออมและการบริจาค ส่วนการเลี้ยงสัตว์เศรษฐกิจเพื่อจำหน่ายให้มีรายได้ และรายได้มีรายวัน รายสัปดาห์ รายเดือน รายปี แต่ยังไม่มีส่วนไหนและเป็นการตลาดแบบพึ่งพา เป็นศูนย์การเรียนรู้ภูมิปัญญาและคุณภาพชีวิตดีขึ้น ฐานะมันคง รู้จักเสียดสละ (Jitsingh, personal communication, July 25, 2022) ความรักผูกพันและการใช้ชีวิตร่วมกันอย่างมีความสุขและการสร้างบริบทเชิงพื้นที่เพื่อความสำเร็จ 3 ประการ คือ (1) การตั้งอยู่ในที่เหมาะสม (2) การหมั่นสร้างความดี และ (3) การตั้งตนชอบของคนในชุมชนและสร้างฐานะและรณรงค์การใช้ทรัพยากรต่าง ๆ อย่างคุ้มค่า การใช้ชีวิตที่ขัดติดกับวัตถุนิยมต่าง ๆ มากเกินไปทำให้ระบบเศรษฐกิจและสังคมไม่สมดุลระหว่างรายรับกับรายจ่ายและไม่มีวินัยทางการคลัง และช่วงโควิด-19 ส่งผลให้ผลผลิตขายไม่ได้จนกลายเป็นหนี้ผูกพัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้

บริบทสภาพทางภูมิศาสตร์และวิถีชีวิตชุมชนมีพัฒนาการอย่างต่อเนื่องได้สร้างความเชื่อมั่นให้กับองค์กรภาครัฐและเอกชน ดังนั้น การวิจัยเกี่ยวกับคนในชุมชนทุกพื้นที่ของประเทศของกลุ่มคนแต่ละช่วงวัยควรได้รับการส่งเสริมทักษะความรู้การใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อเพิ่มศักยภาพและประสิทธิภาพต่อการสร้างรายได้

ผ่านระบบออนไลน์ที่ถูกต้องครอบคลุมทุกพื้นฐานและส่งเสริมทุกกลุ่มอาชีพในชุมชนให้รู้เท่าทันเศรษฐกิจในยุคดิจิทัล

2. ข้อเสนอแนะในการทำการวิจัยครั้งต่อไป

นวัตกรรมและเทคโนโลยีในเศรษฐกิจยุคดิจิทัล มีความจำเป็นที่ทุกชุมชนจะต้องตระหนักถึงการใช้ประโยชน์ และการวิจัยควรต้องพัฒนาทักษะการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีร่วมสมัยให้กระจายถึงทุกกลุ่มอาชีพเพื่อสร้างโอกาสและทักษะแก่ประชาชนให้เกิดการตื่นรู้ต่อการใช้ประโยชน์นวัตกรรมและเทคโนโลยีให้กับทุกกลุ่มอาชีพเพื่อสร้างรายได้ และนักวิจัยจะต้องวิจัยถึงแนวทางเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางเลือกที่ใช้ต้นทุนต่ำให้กับทุกกลุ่มอาชีพของชุมชน

References

- Chantavanich, S. (2011). *Theory of sociology* (4th ed.). Bangkok: Chulalongkorn University. [in Thai]
- Damrong Rajanupab Institute. (2012). *Knowledge document on applied area-based rural development. According to the royal initiative* (Pidding gold behind the Buddha statue, continuing the royal initiative). Bangkok: Office of the Permanent Secretary for Interior.
- E.Super, D. (2008). *Opportunity in psychology careers* (3rd ed.). New York: McGraw Hill.
- Meechat, W. (2005). *Public organization administration behavior*. Bangkok: Chulalongkorn University. [in Thai]
- Mukwatanakul, O. (2016). *Thesis on factors influencing the change in income of People in the special economic zone development area, Nong Khai, Mukdahan, Mae Sot*. [Master of Economics]. Business Economics, Faculty of Economics. Thammasat University. [in Thai]

- Office of the Secretariat of the House of Representatives. (2016). *Report of the National Reform Steering Committee on state administration*. National reform-driven council on administrative issues Management of the province that aims to achieve results based on the area (Area-based Approach). Bangkok: Office of Commissioner 2. [in Thai]
- Pimchangtong, D., & Sutthisanon, A. (2015). Research articles on human resource development in learning for local business competition to a learning society. *Suthiparitat Journal*, 29(90). [in Thai]
- Tanchai, W. (2014). *Decentralization and democracy in Thailand* (1st ed.). Bangkok: King Prajadhipok's Institute. [in Thai]
- Wasi, P. (2016). *Public policy process*. Bangkok: Miyon Pim Leasing. [in Thai]

Author

Assistant Professor Dr. Surapon Zasen
Public administration Program, Faculty of Humanity and Social Science,
Ubon Ratchathani Rajabhat University, Muang District,
Ubon Ratchathani Province 34000
Tel: 0862464654 E-mail: surapon_cream@hotmail.com

หลักเกณฑ์การเขียนบทความวิชาการหรือ บทความวิจัยเพื่อตีพิมพ์ในมนุษยศาสตร์ (มศส.)

1. ส่งบทความวิจัยฉบับเต็มในรูปแบบของ Word File จำนวน 1 ชุด เป็นแฟ้มข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์โดยใช้โปรแกรม Microsoft Office Word 2010 เป็นต้นไป
ที่เว็บไซต์ <https://so03.tci-thaijo.org/index.php/jhusoc/index>

2. เป็นบทความที่ครอบคลุมสาขาวิชาหลัก (Main subject Category) คือ Social Sciences และจะต้องอยู่ใน 3 กลุ่มสาขาวิชา (Subject areas) คือ 1) Arts and Humanities, 2) Economics, Econometrics and Finance, 3) Social Sciences ซึ่งจะต้องอยู่ใน 5 กลุ่มย่อย (Sub-subject areas) คือ 1) General Arts and Humanities, 2) Language and Linguistics, 3) General Economics, Econometrics and Finance,

4) General Social Sciences, 5) Sociology and Political Sciences

3. ความยาวของบทความโดยนับรวมรูปภาพ ตาราง เอกสารอ้างอิง และประวัติผู้เขียน จำนวน 15-20 หน้ากระดาษ A5

4. แบบอักษร (Font) บทความ

4.1 ให้พิมพ์ด้วยตัวอักษร Angsana New ขนาด 14 และพิมพ์เนื้อหาในลักษณะคอลัมน์เดียว (One column) กำหนดระยะห่างระหว่างบรรทัดเป็นแบบระยะพิมพ์เดี่ยว (Single space) ระยะขอบบน - ล่าง 2 เซนติเมตร และระยะขอบซ้าย - ขวา 1.8 เซนติเมตร

4.2 ชื่อบทความทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ พิมพ์ด้วยตัวหนาโดยใช้ขนาดอักษร 16 กึ่งกลางหน้ากระดาษ กรณีเป็นภาษาอังกฤษ ให้ใช้อักษรตัวแรกเป็นตัวใหญ่สำหรับคำหลักต่าง ๆ

4.3 ชื่อ-นามสกุลผู้เขียน (และอาจารย์ที่ปรึกษา) ให้มีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ และให้ใช้หมายเลขกำกับชื่อผู้เขียนหรืออาจารย์ที่ปรึกษาเฉพาะที่เป็นภาษาไทยเท่านั้น พิมพ์ด้วยตัวหนาโดยใช้ขนาดอักษร 14 กึ่งกลางหน้ากระดาษ

4.4 ชื่อสาขาวิชา คณะ และสถาบันการศึกษาต้นสังกัด ให้พิมพ์ที่บรรทัดล่างต่อจากชื่อผู้วิจัย ชิดขอบซ้าย พิมพ์อักษรเป็นตัวบางขนาด 12 ใช้เขียนทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ แต่ให้ใช้หมายเลขกำกับเฉพาะที่ภาษาไทยเท่านั้น

5. เป็นบทความภาษาไทยหรือภาษาอังกฤษ ในกรณีที่เป็นบทความภาษาอังกฤษต้องผ่านการตรวจสอบความถูกต้องและลงนามรับรองจากผู้เชี่ยวชาญ ด้านภาษาอังกฤษก่อนส่งให้บรรณาธิการ

6. ต้องเป็นบทความที่ไม่เคยตีพิมพ์หรือเผยแพร่ที่ไหนมาก่อนหรืออยู่ระหว่างการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตีพิมพ์ในวารสารอื่น

7. บทความต้องมีสาระสังเขป (บทคัดย่อ) ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ไม่เกิน 1 หน้ากระดาษ A5 หรือระหว่าง 150-200 คำ ในกรณีที่บทความเป็นภาษาอังกฤษให้เขียนบทคัดย่อเป็นภาษาอังกฤษเท่านั้น

8. ผู้เขียนบทความจะต้องปฏิบัติตามระบบการอ้างอิงเอกสารและหลักเกณฑ์การเสนอบทความวิชาการหรือบทความวิจัยเพื่อตีพิมพ์ในมนุษยสังคมสาร อย่างเคร่งครัด

9. บทความที่ส่งมาตีพิมพ์จะได้รับการกลั่นกรองจากผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาที่เกี่ยวข้องจำนวน 3 ท่าน ตามประกาศ ก.พ.อ. เรื่องหลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ ศาสตราจารย์ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2564

10. ผลการพิจารณาให้ตีพิมพ์บทความในมนุษยสังคมสาร ให้ถือมติของกองบรรณาธิการเป็นที่สุด

11. บทความที่ไม่ผ่านการพิจารณาให้ตีพิมพ์ กองบรรณาธิการจะแจ้งให้ทราบ แต่จะไม่ส่งต้นฉบับคืนให้ผู้เขียน

12. ผู้เขียน/คณะผู้เขียน (ผู้วิจัย/คณะผู้วิจัย) ต้องเขียนข้อมูลส่วนตัวโดยย่อเป็นภาษาอังกฤษไว้ในส่วนท้ายสุดของบทความต่อจากเอกสารอ้างอิง โดยให้ระบุคำนำหน้าชื่อ (นาย/นาง/นางสาว) ตำแหน่งทางวิชาการ (ผู้ช่วยศาสตราจารย์/รองศาสตราจารย์/ศาสตราจารย์) (ถ้ามี) คุณวุฒิปริญญาเอก (ดร.) (ถ้ามี) พร้อมใส่ข้อมูลที่อยู่ให้ครบถ้วน

สมบูรณ์ รวมทั้งรหัสไปรษณีย์ โทรศัพท์ โทรสาร และอีเมลด้วย ในกรณีที่ป็นนักศึกษา
ปริญญาโทหรือปริญญาเอก ให้เขียนเฉพาะข้อมูลนักศึกษาเท่านั้นโดยไม่ต้องใส่ข้อมูล
ของอาจารย์ที่ปรึกษา

ตัวอย่างเช่น

Author

Associate Professor Dr. Akkarapon Nuemaihom

English Program, Faculty of Humanities and Social Sciences

Buriram Rajabhat University 439 Jira Rd., Muang District,

Buriram Province 31000

Fax: 044-6128585 Tel: 081-8204402 E-mail: akkarapon.nm@bru.ac.th

* ส่วนประกอบของบทความ *

* บทความวิชาการ

ในการเขียนบทความวิชาการ ควรชี้ประเด็นที่ต้องการนำเสนอให้ชัดเจนและมีลำดับเนื้อหาที่เหมาะสม บทความวิชาการควรมีองค์ประกอบดังต่อไปนี้

1. **ชื่อเรื่อง (Title)** ใช้คำที่สั้น กระชับ และมีความหมายชัดเจน ให้เขียนเป็นระดับกลุ่มคำไม่ใช่ระดับประโยค และต้องมีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ โดยพิมพ์ชื่อเรื่องเป็นภาษาไทยก่อนและตามด้วยชื่อเรื่องภาษาอังกฤษในบรรทัดต่อมา แต่ให้เขียนชื่อเรื่องเป็นภาษาอังกฤษเท่านั้นในกรณีที่บทความเขียนเป็นภาษาอังกฤษหรือภาษาต่างประเทศอื่น ๆ ความยาวระหว่าง 8-15 คำ

2. **บทคัดย่อ (Abstract)** สรุปเนื้อหาของบทความให้ได้ใจความชัดเจน ให้เขียนทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ โดยเขียนเป็นภาษาไทยก่อน ความยาวไม่เกิน 1 หน้ากระดาษ หรือระหว่าง 150-200 คำ ในกรณีที่บทความเขียนเป็นภาษาอังกฤษให้เขียนบทคัดย่อเป็นภาษาอังกฤษเท่านั้น

3. **คำสำคัญ (Keyword)** ระบุนำคำสำคัญของเนื้อหาที่เหมาะสมสำหรับนำไปใช้เป็นคำสืบค้นในระบบฐานข้อมูลได้บทคัดย่อ ต้องมีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษจำนวน 3-5 คำ ในกรณีที่บทความเขียนเป็นภาษาอังกฤษ ให้เขียนคำสำคัญเป็นภาษาอังกฤษเท่านั้น

4. **บทนำ (Introduction)** นำเสนอข้อมูลเบื้องต้นของเนื้อหา รวมทั้งระบุถึงขอบเขตเนื้อหาของบทความ

5. **เนื้อหา (Body of text)** ระบุเนื้อหาหลักของบทความ โดยแบ่งออกเป็นประเด็นย่อย ๆ และมีการจัดเรียงลำดับหัวข้อตามรายละเอียดของเนื้อหา

6. **เอกสารอ้างอิง (References)** อ้างอิงแบบแทรกในเนื้อหา (In-text citation) โดยใช้ระบบนาม-ปี (Author-Year) ตามรูปแบบ APA (American Psychological Association) ฉบับพิมพ์ครั้งที่ 7 (7th edition) และเอกสารอ้างอิงทุกรายการที่ปรากฏในบทความต้องมีรายชื่อปรากฏอยู่ในรายการเอกสารอ้างอิงท้ายบทความ (References) ด้วย

* บทความวิจัย

ให้นำเสนอผลการวิจัยที่ค้นพบอย่างเป็นระบบ โดยบทความวิจัยมีองค์ประกอบดังต่อไปนี้

1. **ชื่อเรื่อง (Title)** ใช้คำที่สั้น กระชับ และมีความหมายชัดเจน ให้เขียนเป็นระดับกลุ่มคำไม่ใช่ระดับประโยค และต้องมีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ โดยพิมพ์ชื่อเรื่องเป็นภาษาไทยก่อนและตามด้วยชื่อเรื่องภาษาอังกฤษในบรรทัดต่อมา แต่ให้เขียนชื่อเรื่องเป็นภาษาอังกฤษเท่านั้นในกรณีที่บทความเขียนเป็นภาษาอังกฤษหรือภาษาต่างประเทศอื่น ๆ ความยาวระหว่าง 8-15 คำ
2. **บทคัดย่อ (Abstract)** สรุปสาระสำคัญของงานวิจัยซึ่งประกอบด้วยวัตถุประสงค์การวิจัย ประชากร กลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือวิจัย สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล และผลการวิจัย ต้องมีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ความยาวแต่ละภาษาไม่เกิน 1 หน้า หรือระหว่าง 150-200 คำ ในกรณีที่บทความเขียนเป็นภาษาอังกฤษให้เขียนบทคัดย่อเป็นภาษาอังกฤษเท่านั้น
3. **คำสำคัญ (Keywords)** ระบุนำคำสำคัญของเนื้อหาที่เหมาะสมสำหรับนำไปใช้เป็นคำสืบค้นในระบบฐานข้อมูลได้บทคัดย่อ ต้องมีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ จำนวน 3-5 คำ ในกรณีที่บทความเขียนเป็นภาษาอังกฤษ ให้เขียนคำสำคัญเป็นภาษาอังกฤษเท่านั้น
4. **บทนำ (Introduction)** ระบุดังถึงความสำคัญของปัญหาที่ศึกษา วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องและประโยชน์โดยรวมที่จะเกิดขึ้นจากผลวิจัย
5. **วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Objective)** ระบุมุ่งวัตถุประสงค์ในการทำวิจัยให้ชัดเจนและสะท้อนถึงภาพรวมทั้งหมดของงานวิจัย
6. **วิธีดำเนินการวิจัย (Methodology)** ระบุวิธีวิจัยที่ครอบคลุมถึงประชากร กลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือวิจัย ขั้นตอนการเก็บข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
7. **ผลการวิจัย (Results)** ระบุผลการวิจัยที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลซึ่งต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย

8. อภิปรายผล (Discussion) นำเสนอผลการวิจัยโดยอ้างอิงถึงทฤษฎีต่างๆ เพื่อสนับสนุนผลการวิจัยที่ค้นพบหรือเห็นแย้งที่สมเหตุสมผล

9. ข้อเสนอแนะ (Recommendations) เสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ให้เกิดประโยชน์และเสนอแนะเพื่อการวิจัยในครั้งต่อไป

10. การอ้างอิง (References) ใช้การอ้างอิงตามรูปแบบ APA (American Psychological Association) ฉบับพิมพ์ครั้งที่ 7 (7th edition)

* การเขียนเอกสารอ้างอิง *

1. การอ้างอิงเอกสารในเนื้อหา (In-text citation) ให้ใช้ภาษาอังกฤษเท่านั้น สำหรับผู้เขียนทั้งที่เป็นชาวไทยและชาวต่างประเทศ โดยระบุเฉพาะนามสกุลแล้วตามด้วยปี ค.ศ. ที่เผยแพร่เอกสาร และ/หรือเลขหน้า เช่น Nuemaihom (2022) หรือ (Nuemaihom, 2022: 23)

2. การเรียงลำดับเอกสารอ้างอิงท้ายบทความ (References) ให้เรียงตามลำดับอักษรของชื่อผู้เขียน โดยไม่ต้องมีตัวเลขกำกับ ให้อ้างนามสกุลก่อนแล้วตามด้วยอักษรย่อของชื่อแรก

3. ในกรณีอ้างอิงเอกสารที่เป็นภาษาไทย ให้แปลเอกสารอ้างอิงนั้นเป็นภาษาอังกฤษ และให้วงเล็บคำว่า [in Thai] ไว้ส่วนท้ายของเอกสารอ้างอิงนั้น ให้เขียนตามรูปแบบเดียวกันกับการอ้างอิงเอกสารที่เป็นภาษาอังกฤษคือให้อ้างนามสกุลก่อนแล้วตามด้วยอักษรย่อของชื่อแรก และให้เขียนรวมไปกับรายการอ้างอิงที่เป็นภาษาอังกฤษเลย ตัวอย่างเช่น

References

- Nuemaihom, A. (2022). Speaking English in all situations (2nd ed.). Bangkok: Digital Media Learning and Production Center. [in Thai]
- Sato, K. (2003). Improving our students speaking skills: Using selective error correction and group work to reduce anxiety and encourage real communication. Japan: Akita Prefectural.
- Yothimas, D. (2015). A study and development of innovation on tourism English communication for tourism personnel at Phnom Rung Sanctuary in Chaloemphrakiat district, Buriram province (Research report). Buriram: Buriram Rajabhat University. [in Thai]

(สามารถดูหลักเกณฑ์และรูปแบบการอ้างอิงเอกสารเพิ่มเติมได้ที่เว็บไซต์ <https://so03.tci-thaijo.org/index.php/jhusoc/index>)

ให้ใช้ระบบการเขียนเอกสารอ้างอิงนี้ตั้งแต่ปีที่ 20 ฉบับที่ 1 (มกราคม-เมษายน) 2565 เป็นต้นไป

**Manuscript Preparation Guidelines for the Submission of
Academic and Research Articles in Journal of
Humanities and Social Sciences (JHUSOC)**

1. The full article should be submitted in the Word File as an electronic file using Microsoft Office Word 2010 onwards via the website: <https://so03.tci-thaijo.org/index.php/jhusoc/index>.

2. The article must be relevant to the main subject category i.e. Social Sciences. This category includes the following three subject areas: 1) Arts and Humanities, 2) Economics, Econometrics and Finance, and 3) Social Sciences. Moreover, the manuscript must be under the following five sub-subject areas: 1) General Arts and Humanities, 2) Language and Linguistics, 3) General Economics, Econometrics and Finance, 4) General Social Sciences, and 5) Sociology and Political Sciences.

3. The article must be typed on A5 paper to include figures, tables, references, and author's brief personal data. Moreover, it should be between 15-20 pages in length.

4. Font

4.1 Angsana New with font size 14 is required. The article must be typed in one column and single spacing. The top-bottom margins of 2 cm. and the left-right margins of 1.8 cm. are used.

4.2 Both Thai and English article titles should be in bold face, font size 16 with initial caps of the content words, and be centered. Only English title is required for the article written in English or other languages.

4.3 The author's name (and the advisor's name) must be written in both Thai and English. It must also be typed in bold using font size 14 and centered on the page. For the Thai article, the author's name is numbered in order.

4.4 Department(s)/program(s), faculty(s) and affiliation(s) must be written in both Thai and English, and set flush on the left using font size 12 below the author's name. For the Thai article, their Thai information is numbered in order.

5. Either Thai or English article can be submitted. In the case of an English article, it must be verified and signed by an English language expert before being sent to the editor.

6. The article submitted for publication in JHUSOC has not already been published elsewhere or is not under consideration by peer reviewers for publication in other journals.

7. The article must contain both Thai and English abstracts with no more than 1 page of A5, or between 150-200 words. Only English abstract is required for the article written in English or other languages.

8. The author must strictly comply with the reference system and the criteria for the publication of academic or research articles set by the journal.

9. The article will be reviewed by three peer reviews. This goes in line with the Office of Civil Service Commission's announcement relevant to the criteria and procedures for considering the academic appointment of university lecturers (Issue no. 4) B.E. 2564.

10. The Editorial board is responsible for the final decision regarding acceptance or rejection of the article published in the journal.

11. The author will be officially informed if his/her article is not accepted. However, the manuscript will not be sent back to him/her.

12. The author/authors (researcher/researchers) must write the personal information in English in the last part of the article below the references, providing a title (Mr. / Mrs. / Miss), an academic position i.e. Assistant Professor / Associate Professor / Professor (if any), and a doctoral degree i.e. Dr. (If any). A full address, including a postal code, a fax number, and an email address, should also be provided. It is noted if the author is a master's or doctoral student, his/her personal information must be presented while his/her advisors' individual information is not required.

For examples:

Author

Associate Professor Dr. Akkarapon Nuemaihom

English Program, Faculty of Humanities and Social Sciences

Buriram Rajabhat University 439 Jira Rd., Muang District, Buriram

Province 31000

Fax: 044-6128585 Tel: 081-8204402 E-mail: akkarapon2512@gmail.com

* Components of Articles *

To write an academic article, clear points should be identified and appropriate sequences of the content should be considered. The article should consist of the following parts:

1. Title: The title should possess the short, concise and meaningful words. It should be written in a word level, not a sentence level. The title with 8-15 words must be written in both Thai and English. Moreover, the Thai title is typed first, followed by the English one on the next line. However, only English title is required for the article written in English or other foreign languages.

2. Abstract: The article contents are clearly summarized. Both Thai and English abstracts are required. A one-page Thai abstract with 150-200 words is written first, followed by the English one with the same number of words.

It is noted that only English abstract is required for the article written in English.

3. Keyword: The keywords appropriate for retrieving information from the database are identified. Both Thai and English 3-5 keywords are required and must be placed below the abstract. It is noted that only English keywords are required for the article written in English.

4. Introduction: The article background is presented. The article scope is also specified.

5. Body of Text: The main contents and sub-topics of the article are identified. Moreover, the topics are sorted by the contents.

6. References: In-text citation is based on the author-year system of the APA (American Psychological Association) style (7th edition). It is noted that all entries in the text should be listed in the references.

*** Components of Research Articles ***

The research results should be presented systematically. The research article should be composed of the following parts:

- 1. Title:** The title should possess the short, concise and meaningful words. It should be written in a word level, not a sentence level. The title with 8-15 words must be written in both Thai and English. Moreover, the Thai title is typed first, followed by the English one on the next line. However, only English title is required for the article written in English or other foreign languages.
- 2. Abstract:** The important research components, including objectives, population, sample group, instruments, statistics for data analysis, and research results. Both Thai and English abstracts must be written. The length of each language is not more than 1 page or between 150-200 words. It is noted that only English abstract is required for the article written in English.
- 3. Keyword:** The keywords appropriate for retrieving information from the database are identified. Both Thai and English 3-5 keywords are required and must be placed below the abstract. It is noted that only English abstract is required for the article written in English.
- 4. Introduction:** The significance of research problems is identified. The relevant literature is reviewed. In addition, the overall benefits obtained from the research results are also presented.
- 5. Objective:** The research objectives are clearly identified to reflect the overall picture of the research.
- 6. Methodology:** The research methods, including population, samples, instruments, steps of data collection, and statistics for data analysis, are clearly indicated.

7. Results: The research results obtained from analyzing the data are clearly interpreted according to the research objectives.

8. Discussion: The research results are discussed with theoretical support so as to check whether the current research results are in line with or against the previous studies.

9. Recommendations: Utilization of the research results, and guidelines for the next research should be recommended.

10. References: The references must be based on APA (American Psychological Association) style (7th edition).

*** Writing References ***

1. Both Thai and foreign authors' names in the in-text citation must be written in English only. Moreover, their last names should be written first, followed by the year of publication, and/or page numbers, for example, Nuemaihom (2022) or (Nuemaihom, 2022: 23).

2. References are listed fully in alphabetical order according to the last name of the author and not numbered. Moreover, the last name is written first, followed by the initial letter of his/her first name.

3. For referring the Thai documents, the documents must be translated into English, and the additional word "in Thai" must be put in the brackets [] i.e. [in Thai]. It is noted that the same format for referring both Thai and English documents is required.

For example:

References

- Nuemaihom, A. (2022). Speaking English in all situations (2nd ed.). Bangkok: Digital Media Learning and Production Center. [in Thai]
- Sato, K. (2003). Improving our students speaking skills: Using selective error correction and group work to reduce anxiety and encourage real communication. Japan: Akita Prefectural.
- Yothimas, D. (2015). A study and development of innovation on tourism English communication for tourism personnel at Phnom Rung Sanctuary in Chaloemphrakiat district, Buriram province (Research report). Buriram: Buriram Rajabhat University. [in Thai]

(For further information about the guidelines on writing references, please visit the website: <http://jhusoc.bru.ac.th>)

This reference style will come into effect from
Vol. 20 No.1 (January-April) 2022 onwards.

แบบฟอร์มการส่งบทความเพื่อตีพิมพ์ในมนุษยสังคมสาร (มสส.)

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

วันที่.....เดือน..... พ.ศ.

เรียน บรรณาธิการมนุษยสังคมสาร

เรื่อง ตีพิมพ์บทความลงในมนุษยสังคมสาร

1. ชื่อผู้ส่งบทความ

(ภาษาไทย).....

.....

(ภาษาอังกฤษ).....

.....

2. ชื่อบทความ

(ภาษาไทย).....

.....

.....

.....

(ภาษาอังกฤษ).....

.....

.....

.....

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

เลขที่ 439 ถนนจิระ ตำบลในเมือง อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ 31000

อีเมล: jhusoc@bru.ac.th

เว็บไซต์: <http://jhusoc.bru.ac.th>

3. ประเภทของบทความ

☐ บทความวิจัย (Research article)☐ บทความวิชาการ (Academic article)

4. เนื้อหาของบทความเกี่ยวกับ

☐ ด้านมนุษยศาสตร์ ☐ ด้านสังคมศาสตร์

5. วุฒิการศึกษาขั้นสูงสุด

.....

6. ตำแหน่งทางวิชาการ (ถ้า

มี).....

7. สถานภาพผู้ส่งบทความ

7.1 ☐ อาจารย์ ☐ อื่นๆ ระบุ.....

คณะ.....

สถาบัน.....

ชื่อผู้วิจัยร่วม (ถ้ามี) กรณีผู้ส่งบทความไม่เป็นนักศึกษา

ชื่อ-สกุล (ภาษาไทย)	ชื่อ-สกุล (ภาษาอังกฤษ)	หน่วยงาน	โทรศัพท์

7.2 ☐ นิสิต/นักศึกษา☐ ประชุมโท ☐ ประชุมเอก

หลักสูตร.....

สาขา.....

คณะ.....

สถาบัน.....

โปรดระบุชื่ออาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

1. ชื่อ-นามสกุล

(ภาษาไทย).....

(ภาษาอังกฤษ).....

ที่ทำงานปัจจุบัน.....

2. ชื่อ-นามสกุล

(ภาษาไทย).....

(ภาษาอังกฤษ).....

ที่ทำงานปัจจุบัน.....

8. สถานที่ทำงาน

.....

.....

.....

โทรศัพท์ที่ทำงาน.....

โทรศัพท์มือถือ.....

โทรสาร.....

อีเมล.....

9. กองบรรณาธิการสามารถติดต่อข้าพเจ้าได้ที่

☐ สถานที่ทำงาน ☐ ที่อยู่ดังต่อไปนี้

.....

.....

.....

โทรศัพท์ที่ทำงาน.....

โทรศัพท์มือถือ.....

โทรสาร.....

อีเมล.....

10. กรณีที่ไม่สามารถติดต่อข้าพเจ้าได้ กองบรรณาธิการสามารถติดต่อบุคคลดังต่อไปนี้

ชื่อ – สกุล

.....

โทรศัพท์ที่ทำงาน.....

โทรศัพท์มือถือ.....

โทรสาร.....

อีเมล.....

มีความเกี่ยวข้องเป็น.....

11. สิ่งที่เหมาะสมด้วย

☐ ไฟล์บทความวิจัย ☐ บทความทางวิชาการ

☐ อื่นๆ (ระบุ).....

12. องค์ประกอบของบทความ

ข้าพเจ้าได้จัดทำบทความตามคำแนะนำการเตรียมต้นฉบับของ “มนุษย
สังคมสาร” ครบสมบูรณ์ ดังนี้

☐ บทความวิชาการ	☐ บทความวิจัย
☐ ชื่อเรื่องภาษาไทยและภาษาอังกฤษ	☐ ชื่อเรื่องภาษาไทยและ ภาษาอังกฤษ
☐ ชื่อผู้เขียนภาษาไทยและภาษาอังกฤษ	☐ ชื่อผู้เขียนภาษาไทย และภาษาอังกฤษ
☐ บทคัดย่อภาษาไทยและภาษาอังกฤษ	☐ บทคัดย่อและ ภาษาอังกฤษ
☐ คำสำคัญภาษาไทยและภาษาอังกฤษ	☐ คำสำคัญและ ภาษาอังกฤษ
☐ บทนำ	☐ บทนำ
☐ เนื้อหา	☐ วัตถุประสงค์การวิจัย
☐ เอกสารอ้างอิง	☐ วิธีดำเนินการวิจัย
☐ ประวัติผู้วิจัย	☐ ผลการวิจัย
	☐ อภิปรายผล
	☐ ข้อเสนอแนะ
	☐ เอกสารอ้างอิง
	☐ ประวัติผู้วิจัย

13. ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาได้ตรวจสอบความถูกต้องในการใช้ภาษาอังกฤษในส่วนของ Abstract และบทความภาษาอังกฤษ และขอรับรองว่าบทความฉบับนี้มีการใช้ภาษาอังกฤษที่ถูกต้องตามหลักภาษาและหลักไวยากรณ์ทุกประการ เห็นควรให้ตีพิมพ์เผยแพร่ต่อสาธารณชนได้

ผู้เชี่ยวชาญทางด้านภาษา ลงชื่อ.....
(.....)

ตำแหน่ง.....
...../...../.....

14. อาจารย์ที่ปรึกษา ได้ตรวจบทความนี้แล้วขอรับรองว่า องค์ประกอบและเนื้อหาของบทความนี้ มีความสมบูรณ์และถูกต้องตามหลักวิชาการ เห็นควรให้ตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารได้
*(กรณีที่เป็นนิสิตหรือนักศึกษา)

อาจารย์ที่ปรึกษา ลงชื่อ.....
(.....)
...../...../.....

15. ต้นฉบับที่ส่งพิจารณาเพื่อตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารนี้ ยังไม่เคยตีพิมพ์
เผยแพร่ที่ไหนมาก่อนและไม่อยู่ในระหว่างการพิจารณาของวารสารอื่น
และยินดีแก้ไขตามที่กองบรรณาธิการเสนอแนะ

ผู้ส่งบทความ ลงชื่อ.....
(.....)
...../...../.....

ผลการพิจารณาบทความจากบรรณาธิการ

- ☐ เห็นควรดำเนินการส่งให้ผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อประเมินคุณภาพของบทความ
☐ ไม่รับพิจารณาบทความ

.....
.....
.....
.....
.....

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัครพนท์ เนื้อไม้หอม)
บรรณาธิการมนุษยศาสตร์สังคมศาสตร์

หมายเหตุ

1. ขอให้ท่านกรอกข้อมูลในแบบฟอร์มขอลงบทความด้วยลายมือที่อ่านออก และชัดเจนแล้วสแกนส่งไปพร้อมไฟล์ PDF และ ไฟล์ Word ของบทความต้นฉบับ โดยส่งไปที่ <http://jhusoc.bru.ac.th> → ติดต่อขอลงบทความ
2. ขอให้จัดเตรียมต้นฉบับบทความของท่านตามหลักเกณฑ์การเสนอบทความของกองบรรณาธิการ “มนุษยสังคมสาร” มิเช่นนั้น บทความของท่านจะไม่ได้รับการพิจารณาในดำเนินการในขั้นต่อไป
3. บทความของท่านต้องผ่านการตรวจสอบความถูกต้องในการใช้ภาษาอังกฤษจากผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาอังกฤษ พร้อมลงลายมือชื่อรับรอง
4. ในกรณีที่เป็นิสิตนักศึกษา บทความของท่านต้องผ่านการรับรองจากอาจารย์ที่ปรึกษา โดยลงลายมือชื่อรับรอง

Article Submission Form
for Publication in the Journal of Humanities
and Social Sciences (JHUSOC)
Faculty of Humanities and Social Sciences
Buriram Rajabhat University, Thailand

Date:/...../.....

To Editor of Journal of Humanities and Social Sciences

Subject Article Submission Form for Publication in Journal of
Humanities and Social Sciences

1. Author's Name.....

2. Article Title.....

.....
.....
.....

3. Types of Articles

☐

Research Article

☐

Academic Article

4. Types of Disciplines ☐ Humanities ☐ Social Sciences

5. The Highest Level of Education.....

6. Academic Position (if any).....

7. Position

7.1 ☐ Lecturer ☐ Other Positions (please specify).....

Faculty.....Institute.....

Co-authors (if any) who are not students.

Name	Organization	Telephone	E-mail

7.2 ☐ Students ☐ M.A. ☐ Ph.D.

Discipline.....

Program.....

Faculty.....

Institute.....

Please specify the thesis advisors' names

1. Name.....

Current Position.....

Address.....

Telephone..... E-mail.....

2. Name.....
Current Position.....
Address.....
Telephone..... E-mail.....

8. Author's Present Workplace

.....
.....
Office Telephone..... Mobile Telephone.....
Fax..... E-mail.....

9. Contact Address ☐ Workplace ☐ Address as below

.....
.....
Home/Office Telephone..... Mobile Telephone.....
Fax..... E-mail.....

10. In case of not being able to contact the author, the editorial board can contact the following person:

Name.....
Telephone..... Mobile Telephone.....
Fax..... E-mail Address.....
Relationships.....

11. Enclosed documents

☐ Research Article ☐ Academic Article
☐ Other (specify)

12. Article Components

I have written an article in line with the guidelines of the journal with the following components:

☐ Academic Article	☐ Research Article
☐ Thai and English Titles	☐ Thai and English Titles
☐ Author's name in Thai and English	☐ Author's name in Thai and English
☐ Thai and English Abstracts	☐ Thai and English Abstracts
☐ Thai and English Keywords	☐ Thai and English Keywords
☐ Introduction	☐ Introduction
☐ Body of Text	☐ Objectives
☐ References	☐ Methodology
☐ Author's Biodata	☐ Results
	☐ Discussion
	☐ Recommendations
	☐ References
	☐ Author's Biodata

13. An expert has examined accuracy of the English use. It is certified that the article is written in the correct English grammar and can be published in this journal.

Expert's signature.....

(.....)

Position.....

Date...../...../.....

14. The thesis advisor(s) has considered this article and approved that its contents and components are complete and accurate according to academic principles, so the article is recommended to be published in this journal. It is noted that the item 14 is for the students only.

Advisor's signature.....

(.....)

Date...../...../.....

15. The manuscript submitted for publication in this journal has not been published before and is not under consideration of other journals. Moreover, the author is pleased to make modifications suggested by the editorial board.

Authors' signature.....

(.....)

Date...../...../.....

The results of article acceptance considered by the journal editor are as follows:

☐ It should be forwarded to peer reviewers to evaluate its quality.

☐ It is rejected (Please give reasons for not being able to get the article published in this journal.).....

.....

.....

(Assistant Professor Dr. Akkarapon Nuemaihom)

Editor

Journal of Humanities and Social Sciences

NB:

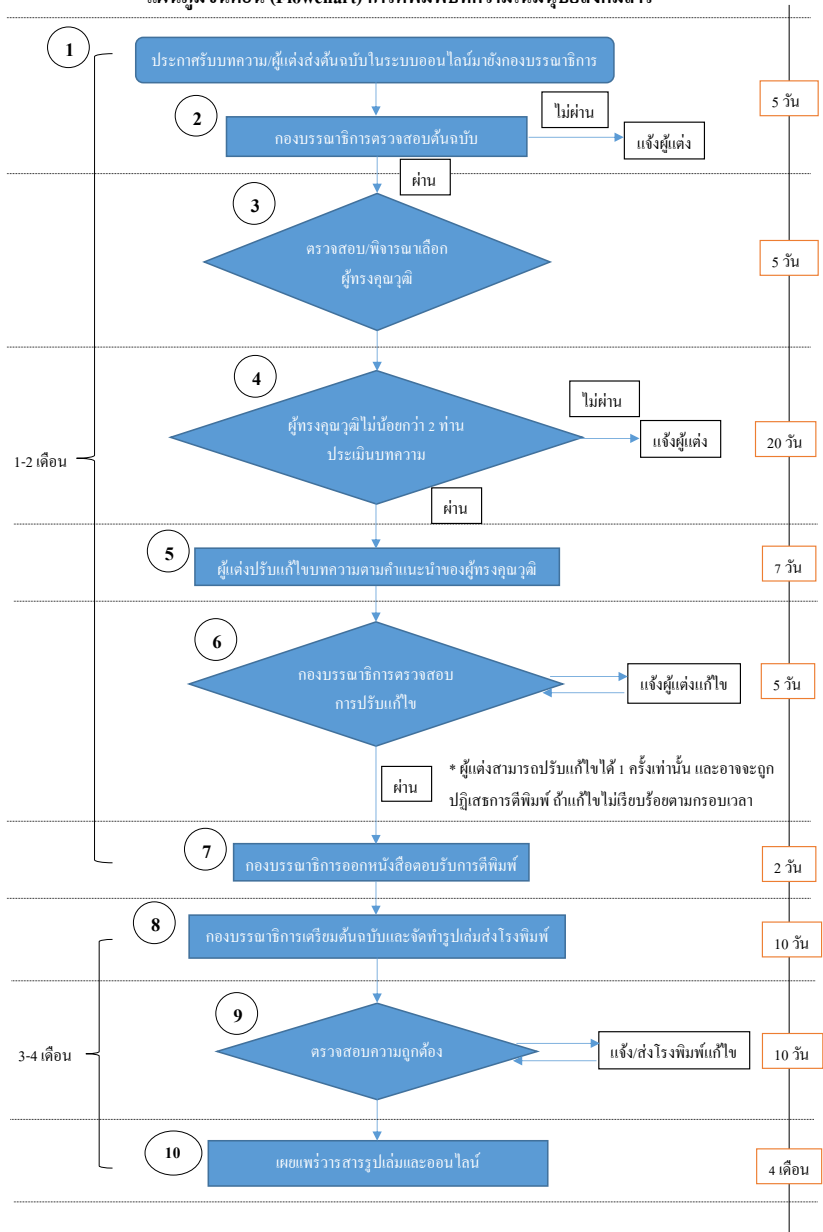
1. You must fill out the Article Submission Form with readable handwriting, scan the form and submit it together with both PDF and Word files of the original full article to <http://jhusoc.bru.ac.th> → **Request for Article Submission.**

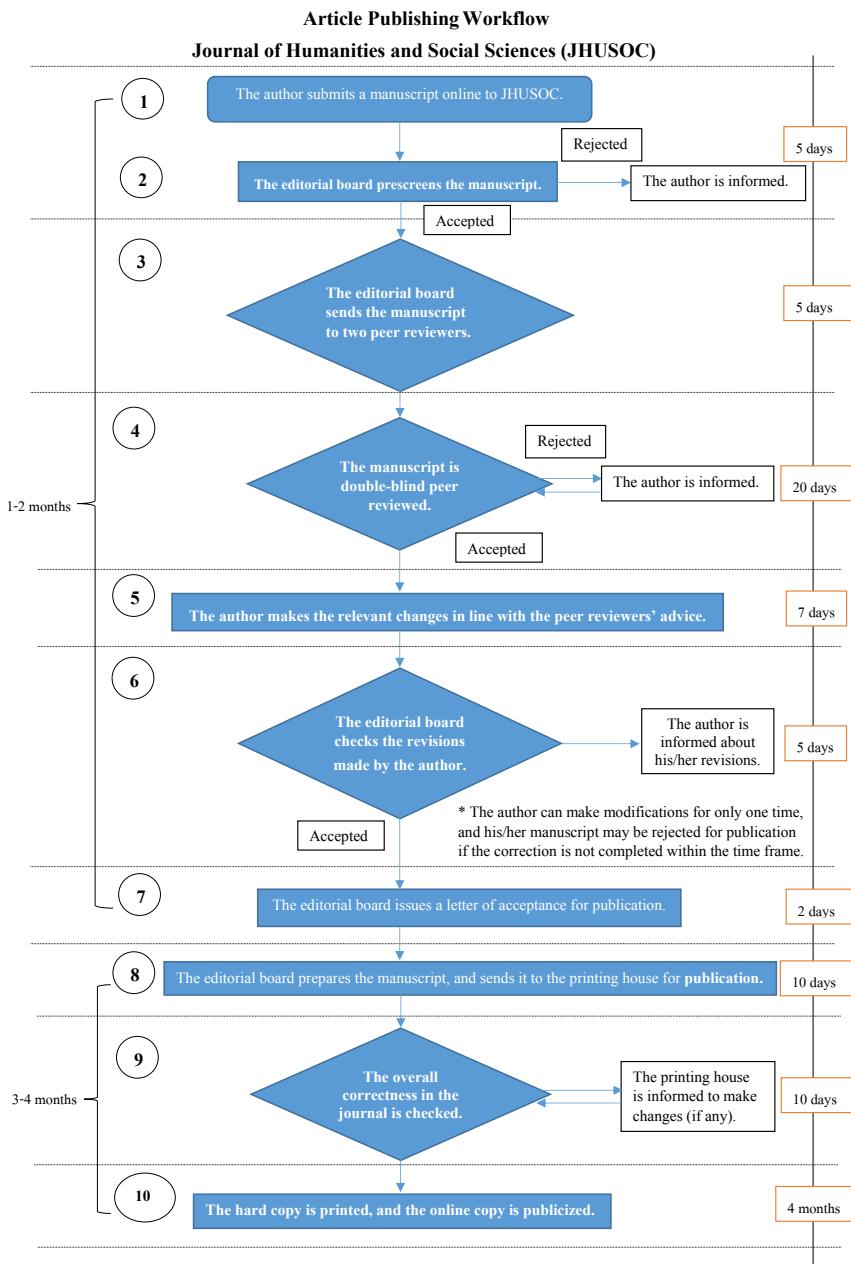
2. You must prepare your original manuscript in accordance with the journal guidelines and criteria, otherwise your article will not be considered to get published in the journal.

3. Your article must be written in the correct English and is certified by the English expert with his/her signature on it.

4. For a student, the article must be certified by an advisor with his/her signature on it.

แผนภูมิขั้นตอน (Flowchart) การตีพิมพ์บทความในมนุษยสังคมสาร

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
Faculty of Humanities and Social Sciences

หมายเลขสมาชิก.....

ใบสมัครสมาชิก

มนุษยสังคมสาร (มสส.)

Faculty of Humanities & Social Sciences (JHUSOC)

ข้าพเจ้า (นาย/นาง/นางสาว).....

ที่อยู่.....

.....

โทรศัพท์..... โทรสาร.....

อีเมล.....

☐ สมัครสมาชิก.....ปี (1 ปี 3 ฉบับ 400 บาท) เริ่มตั้งแต่ฉบับที่.....

☐ ต่ออายุสมาชิก.....ปี (1 ปี 3 ฉบับ 400 บาท) เริ่มตั้งแต่ฉบับที่.....

พร้อมกันนี้ได้ส่งค่าสมาชิก จำนวน.....บาท

(ตัวอักษร.....)

โดยโอนเงินผ่านบัญชีธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) สาขา
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ชื่อบัญชี “มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ (มนุษยสังคมสาร)”
บัญชีออมทรัพย์ เลขที่ 427-1-27273-7

ลงชื่อ.....ผู้สมัคร
(.....)
วันที่.....

หลังจากโอนเงินแล้ว กรุณาส่งหลักฐานการโอนเงิน (pay-in-slip) ไปที่
โทรสาร 044-6128-585 หรือ อีเมล jhusoc@bru.ac.th

ออกใบเสร็จในนาม

ชื่อ.....
ที่อยู่.....
.....

ดาวน์โหลดใบสมัครสมาชิกได้ที่ <https://so03.tci-thaijo.org/index.php/jhusoc/index>